

ПЕРЕЛІК УЧАСНИКІВ, ДОПУЩЕНИХ ДО ДРУГОГО ЕТАПУ МИСТЕЦЬКОГО КОНКУРСУ З ВІДБОРУ ПРОЄКТІВ ЗА НАПРЯМОМ ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО, СПРЯМОВАНИХ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ІНІЦІАТИВИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ІЗ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОДУКТУ

Відповідно до пункту 11 Положення про організацію та проведення мистецьких конкурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2026 року № 404 «Деякі питання організації та проведення мистецьких конкурсів з відбору культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на реалізацію ініціативи Президента України із створення українського культурного продукту» (далі – Положення) публікуємо перелік учасників допущених до другого етапу мистецького конкурсу. Також, відповідно до вимог Положення було проведено жеребкування з метою розподілу проєктів між експертами конкурсної комісії для здійснення експертного оцінювання на другому етапі мистецького конкурсу

№	Учасник (ПІБ/назва організації, установи)	Назва проєкту	Короткий опис проєкту
1	Адміністрація Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку	З'їзд монархів у Луцьку 1429 року - інформаційний центр у підземеллі Луцького замку	<p>У 1429 році Луцьк став центром одного з найвизначніших дипломатичних форумів середньовічної Європи. На Луцький з'їзд монархів зібралися польський король Владислав II Ягайло, угорський король Сигізмунд Люксембурзький, великий литовський князь Вітовт, представники Тевтонського ордену та інших держав. Цей захід засвідчив роль Луцька як повноправного учасника загальноєвропейського політичного простору, і цей факт досі недостатньо відомий широкій аудиторії. Проєкт передбачає створення стаціонарного інформаційного центру «З'їзд монархів у Луцьку 1429 року» в підземеллі Луцького замку, де раніше функціонував музей технологій минулого. Два підземних приміщення загальною площею 66,31 м² (43,48 м² та 22,83 м²) буде переосмислено та ревіталізовано як сучасний тематичний інформаційно-виставковий простір. Відвідувачі зможуть зануритися в атмосферу середньовічного Луцька завдяки авторським відеороликам про з'їзд та його учасників, інтерактивним мультимедійним презентаціям, інформаційним стендам і таблицям з картографічними, геральдичними та документальними матеріалами, аудіо супроводу, а також друкованим матеріалам, буклетами та флаєрами для безкоштовного розповсюдження. Проєкт апелює до двох пріоритетних тем програми «Тисячоліття»: «Давні зв'язки України з Європою» та «Ревіталізація просторів». З'їзд 1429 року - переконливе свідчення того, що Україна споконвіку була повноцінною частиною Європи, а не її периферією. Осмислення цього факту в умовах сучасної російсько-української війни набуває особливої культурної та ідентитарної ваги. Реалізація проєкту є вагомим внеском у виконання Постанови Верховної Ради України від 13.05.2025 № 4429-IX «Про відзначення 600-річчя з'їзду монархів держав Європи у Луцьку». Цією постановою рекомендовано Міністерству культури організувати тематичні виставки у м. Луцьку, а Волинській ОДА та Луцькій міській раді розробляти і реалізувати регіональні плани підготовки до відзначення ювілею. Відкриття інформаційного центру стане першим практичним кроком у підготовці до загальнодержавного відзначення 600-річчя З'їзду у 2029 році. Цільова аудиторія - туристи, школярі, студенти, науковці та всі, хто відвідує Луцький замок. Очікувана щорічна аудиторія центру - понад 10 000 осіб. Реалізацію проєкту заплановано завершити до кінця 2026 року. Виконавець - Державний історико-культурний заповідник у Луцьку.</p>
2	Благодійна організація «Благодійний фонд "З Україною!"	«Тульчин - витоки Щедрика»	<p>Художній фото-мистецький симпозіум «Тульчин - витоки Щедрика» - це культурно-дослідницький проєкт, присвячений місцям Поділля, які сформували творчу біографію Миколи Леонтовича та стали середовищем народження одного з найвідоміших українських музичних творів - «Щедрика». Світ знає цю мелодію як «Carol of the Bells», однак за її міжнародною історією стоїть конкретна українська територія, конкретні люди та культурний контекст. Саме Поділля, Тульчин, Монастирок, Шершні стали місцями, де проходило життя композитора і формувався його світогляд. Упродовж одинадцяти днів учасники симпозіуму працюватимуть безпосередньо на території, пов'язаний із життям Леонтовича. Художники, фотографи, митці та майстри народного мистецтва створюватимуть візуальні роботи, працюватимуть із місцевим середовищем, історією, архітектурою, ландшафтом і культурною пам'яттю регіону. Окремою частиною програми стане робота з місцевою громадою: проведення на безоплатній основі творчих зустрічей, майстер-класів, освітніх подій та спільних культурних заходів за участю школярів, студентів і мешканців громади. Підсумком проєкту має стати не лише художня колекція та цикл виставок. Його завдання - створити новий культурний образ Тульчина як території, де народжувалася історія української музики світового масштабу.</p>

3	Благодійна організація «Благодійний фонд "З Україною!"	Тор Ланге. Нападівка – Копенгаген»	<p>Культурно-мистецький, краєзнавчий та історикомеморіальний симпозиум майстрів і художників "Тор Ланге. Нападівка – Копенгаген" присвячений українськостанським культурним зв'язкам, пов'язаним із постаттю Тора Неве Ланге – данського поета, перекладача, лінгвіста, дипломата та дослідника, чиє життя було тісно пов'язане з Поділлям. Проект зосереджений на селі Нападівка Вінницької області, де Тор Ланге жив останні роки, працював, спостерігав за українським селом, природою, побутом, фольклором і залишив важливі свідчення про Подільський край. Саме тут збереглася будівля його маєтку, яка сьогодні перебуває у занедбаному стані, але має потенціал стати основою для майбутнього культурно-мистецького простору. У межах симпозиуму українські митці, майстри традиційного мистецтва, художники та учасники бойових дій працюватимуть із локальним матеріалом: архітектурною пам'яттю, краєвидами Поділля, українською пісенною спадщиною, історією родини Протопопових, образом Тора Ланге та живим культурним середовищем громади. Програма передбачає пленери, творчі зустрічі, екскурсії, майстер-класи для школярів і мешканців громади, проміжні та підсумкові виставки. Проект має культурно-дипломатичний вимір: він повертає в український і європейський культурний обіг постать Тора Ланге як людини, що поєднала Данію та Україну через переклади, увагу до української пісні, літератури та народної культури. Очікуваний результат – створення серії художніх робіт, проведення виставок у Нападівці, Вінниці, Києві та в перспективі Копенгагені, посилення уваги до садиби Ланге, залучення громади та місцевих і державних органів до збереження спадщини та формування підґрунтя для майбутнього українськостанського культурно-мистецького форуму.</p>
4	БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД МИСТЕЦЬКИЙ КОМБІНАТ»	ВСЕСВІТ ТРИПІЛЛЯ	<p>Великий виставковий проєкт у Національному музеї історії України (НМІУ) – центральному історичному музеї країни. Присвячений одній із найдавніших європейських культур – Кукутень-Трипілля. Вона виникла у часи, коли ще не було єгипетських пірамід і шумерських клинописів, у другій половині 6 тис. до н. е., внаслідок взаємодії різних спільнот Карпато-Балканського регіону. Проєкт набув особливої актуальності навесні 2026 року, після включення до Попереднього списку ЮНЕСКО транснаціонального Культурного комплексу «Прекукутень-Аріушд-Кукутень-Трипілля». До його складу увійшли 15 об'єктів археології, розташованих на території 8 областей України, 36 – у Румунії та 20 – у Республіці Молдова. Мета проєкту – висвітлити давні культурні та історичні зв'язки України з Європою через призму трипільської культури: показати її як частину спільних процесів обміну знаннями, технологіями та ідеями, що формували давню Європу. Музей зберігає велику тематичну колекцію (понад 80 000 експонатів), утім, виставки про Трипілля наразі немає. Наше завдання – переосмислити експозицію, що була демонтована через повномасштабне вторгнення.</p> <p>Виставка складатиметься з чотирьох тематичних блоків: "Витоки", "Відкриття Хвойки", "Трипільський дім" та "Мегапоселення". Вона дозволить дізнатися більше про життя трипільців через ключові археологічні артефакти Музею, поєднані з роботами сучасних митців та інтерактивними зонами: - мапа та часотрічка, що показують динаміку взаємозв'язків груп Кукутень-Трипілля з європейськими культурами; - тотальна інсталяція стилізованого трипільського житла з ароматом, який його наповнював; - унікальні фото з розкопок та замальовки відкривача трипільської культури й одного з фундаторів Музею – Вікентія Хвойки; інтерактивна зона, в якій діти відчують себе археологами; - інтерактивні зони "Зернотерка" та "Виготовлення мальованої кераміки", які допоможуть зрозуміти побут і повсякдення людей четвертого тисячоліття до нашої ери; - вперше будуть представлені антропоморфні фігурки з натуралістичними рисами, як окремий символічний і світоглядний феномен культури Кукутень-Трипілля; - глядачі подорожуватимуть у часі та просторі, щоб дослідити трипільські мегапоселення та їх економіку. Відео тревел-блогера перенесе їх на розкопки, а VR – у реконструйоване поселення; - аудіовізуальні інсталяції Філіпа Франка та Крістофера Бодера; - тактильні моделі оцифрованих експонатів для забезпечення інклюзивності.</p> <p>Потужне просування виставки – одна з ключових цілей проєкту. Через багаторічну нестачу рекламних ресурсів, Музей досі залишається недостатньо впізнаваним, і наша виставка це змінить. Матеріали проєкту ми зберемо у каталог, який видамо та розповсюдимо по бібліотеках всієї країни, а також по європейських музеях, які є потенційними партнерами для наступних етапів реалізації проєкту. Експозиційні декорації будуть мобільними, що дозволить показувати виставку й в інших музеях. Зокрема, проєкт може стати частиною міжнародної виставки – спільно з музеями Молдови та Румунії, які також зберігають колекції артефактів культури Кукутень-Трипілля.</p>

5	Благодійна організація «Благодійний фонд»	«ЕДУАРД КИРИЧ. СВІТ, ЩО РУХАЄТЬСЯ»	<p>Мета: До 85-річчя (2 червня 1942р.н.) українського художника-постановника, сценариста Едуарда Кирича, до 100-річчя створення анімації, планується ряд заходів для популяризації, в першу чергу, серед молоді, споживання національного культурного продукту культурної спадщини художника. Довідка. Едуард Кирич - український художник-постановник, сценарист Української кіностудії анімаційних фільмів, Член Національної спілки художників України (1970), член Національної спілки кінематографістів України (1974), Лауреат Державної премії України імені Тараса Шевченка (1988), Заслужений художник України (02.11.1993), Народний художник України (2004).</p> <p>Співпраця Едуарда Кирича з режисером-аніматором Володимиром Дахно подарувала нам серію мультфільмів «Як козаки...» та перший український повнометражний анімаційний фільм «Енеїда». Ціль 1. Створення імерсивної digital-відеоарт експозиції робіт художника-аніматора «Едуард Кирич. Світ, що рухається» (відеофільм про творчий шлях художника, його світогляд, презентацію ним його героїв - персонажів його мультиплікацій), Відеозйомка інтерв'ю з художником, його родиною, колегами відео творів з культурної спадщини художника. Ціль 2. Створення традиційної експозиції творів художника-аніматора Едуарда Кирича на території Музею Києва: Ціль 3. Створення художнього альбому «Як козаки допомагали ЗСУ». Ціль 4. Зустріч Едуарда Кирича з творчою молоддю в Палаці дітей на юнацтва в м. Києві.</p>
6	БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «МІЖНАРОДНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «НСХУ»	«40 до 40»	<p>«40 до 40» – всеукраїнський проект підтримки молодих художників віком від 15 до 30 років, спрямований на розвиток нового покоління українських митців в умовах війни. Проект поєднує мистецьку резиденцію, освітню програму, бізнес-акселератор, менторську підтримку та виставкову діяльність, створюючи комплексну платформу для професійного розвитку молодих авторів з усіх регіонів України. Війна суттєво вплинула на культурний сектор країни, обмеживши доступ молодих митців до творчої інфраструктури, професійних спільнот, освітніх можливостей і джерел фінансування. «40 до 40» покликаний стати відповіддю на ці виклики, забезпечивши молодим художникам умови для творчої роботи, професійного навчання та міжрегіональної взаємодії. У межах проекту відбудеться відкритий всеукраїнський конкурс, за результатами якого буде відібрано до 40 учасників. Передбачено серію кураторських виїздів до регіонів України, зокрема до прикордонних та прифронтових областей, що дозволить залучити до участі молодих митців із різних куточків країни. Центральною подією стане чотирнадцятиденна мистецька резиденція, під час якої учасники працюватимуть над створенням нових творів, братимуть участь у лекціях, менторських сесіях та практичних заняттях із культурного менеджменту, авторського права, грантових можливостей і розвитку творчої кар'єри. Важливою особливістю проекту є принцип горизонтального кураторства, який передбачає активну участь самих художників у формуванні змістовної концепції резиденції та підсумкової виставки. Проект створює простір для відкритого діалогу, обміну досвідом і формування нових професійних зв'язків між молодими митцями. Результатом проекту стане масштабна виставка в Києві, документальний фільм, друкований та електронний каталог, цифровий архів і віртуальний 3Dтур. Створені матеріали будуть доступні широкій українській та міжнародній аудиторії. Довгостроковою метою «40 до 40» є формування основи майбутнього Музею молодого мистецтва України – інституції, покликаної зберігати, досліджувати та популяризувати творчість покоління митців, яке формується в період війни та суспільних трансформацій. Проект сприятиме зміцненню культурного потенціалу країни, розвитку сучасного українського мистецтва та підтримці молодих авторів, які створюють образ майбутньої України.</p>
7	БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «МІЖНАРОДНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «НСХУ»	«Простір для мистецтва»	<p>«Простір для мистецтва» – арт-резиденція при Національній спілці художників України (НСХУ) у Києві, покликана забезпечити реальний робочий простір для художників, які втратили майстерні внаслідок повномасштабного вторгнення, примусових виселень або інших обставин воєнного часу, а також для молодих митців, що ще не мають власного простору для творчості. Повномасштабна агресія росії завдала катастрофічних втрат українській культурній інфраструктурі. Художники по всій країні позбуваються майстерень – через ракетні удари, закриття орендованих просторів, вимушені переселення. Без майстерні митець втрачає не лише приміщення – він втрачає ритм роботи, середовище, накопичений роками творчий простір.</p> <p>НСХУ, маючи у власності приміщення площею 250 кв.м у Києві, відповідає на цю кризу конкретно: відкриває двері для тих, хто їх найбільше потребує. Перший цикл резиденції розрахований на 4 місяці та охопить до 20 учасників. Програма складається з трьох взаємопов'язаних компонентів. Творчий простір: обладнані майстерні з мольбертами, робочими столами, стелажми та базовим освітленням, доступ до матеріально-технічної бази Спілки та витратних матеріалів. Освітня програма: менторські зустрічі з досвідченими художниками та кураторами (8 зустрічей), тренінги з кар'єрного розвитку, роботи з галереями, грантами й авторськими правами, зустрічі з мистецтвознавцями та критиками, портфоліо-рев'ю, лекції в офлайн- та онлайн-форматах для охоплення аудиторії з усієї України. Публічна програма: два open studio – відкриті майстерні для широкої публіки – презентації учасників та підсумкова виставка у Києві, яка є головним громадським результатом циклу. Виставка представляє роботи, створені безпосередньо в стінах НСХУ, і відкриває їх для міської аудиторії, культурних інституцій та потенційних партнерів Спілки. Проект спроектований як сталий циклічний механізм: програма повторюватиметься раз на пів року, щоразу охоплюючи нову групу учасників. Найкращі з них отримують рекомендації для вступу до НСХУ, а резиденція стає природним шляхом митців у професійне середовище Спілки.</p>

8 Благодійна Організація
«Міжнародний
Благодійний Фонд Смайл»

Позапрофесією

«Позапрофесією» - художньо-документальний фотопроєкт майстра художньої фотографії Владислава Тупчієнка, присвячений українським волонтерам, які з початку повномасштабної російсько-української війни стали опорою суспільства та держави. Проєкт покликаний зберегти живі свідчення епохи через фотографію, персональні історії та відеодокументацію, формуючи цілісний образ українського волонтерського руху як феномену національної стійкості, солідарності та людяності. Основою проєкту є створення двох фотоальбомів та виставок із художніми портретами та короткими історіями волонтерів, масштабного документального архіву про людей тилу, які щодня допомагають армії, внутрішньо переміщеним особам, медикам, громадам та постраждалим від війни. У центрі уваги не публічні постаті, а звичайні люди: водії, автослюсарі, лікарі, учителі, кухарі, айтішники, будівельники, музиканти, підприємці, пенсіонери, студенти та діти, які щоденно працюють у тилу заради підтримки українських військових і постраждалих від війни. Кожен портрет - це окрема людська історія про втрати, витримку, відповідальність, співчуття та внутрішню силу. У межах проєкту буде видано два двомовні (українською та англійською мовами) фотоальбоми. Перший том присвячений трьохстам волонтерам міста Кропивницького та буде надрукований накладом у 500 примірників. Другий том охопить портрети та інформацію про волонтерів Кіровоградської області та передбачатиме проведення фотоекспедицій до громад регіону, створення ще трьохсот портретів і запис особистих історій учасників волонтерського руху та друк фотоальбому з аналогічним накладом. Загалом у межах проєкту планується створити понад 600 художніх портретів та документальних свідчень про діяльність волонтерського руху в умовах війни. Видання поєднують фотопортрети, тексти і дизайн у цілісну емоційну та візуальну історію про людей, на яких тримається країна. Важливою частиною проєкту стане створення серії коротких документальних відеороликів, які фіксуватимуть процес реалізації проєкту, фотоекспедиції, інтерв'ю та особисті історії волонтерів. Відеоконтент поширюватиметься через соціальні мережі, медіа та міжнародні комунікаційні платформи, що дозволить розширити аудиторію проєкту та привернути увагу до феномену українського волонтерства. У проєкті передбачене проведення виставок та презентацій у Кропивницькому, Києві, Львові, Одесі та Тернополі, а також міжнародних презентацій у Франції, Німеччині, Італії, США та Канаді. Через мистецтво документальної фотографії «Позапрофесією» презентуватиме світові український досвід солідарності, взаємодопомоги та суспільної стійкості. Проєкт не лише вшановує волонтерів, а й створює культурний інструмент збереження історичної пам'яті. Фотоальбоми, виставки та відеоматеріали стануть джерелом для освітньої, музейної та дослідницької діяльності, а також сприятимуть популяризації українського досвіду громадянської солідарності на міжнародному рівні. «Позапрофесією» - це акт суспільної вдячності та пам'яті про людей, які без зброї в руках щодня наближають перемогу України, демонструючи силу людяності, відповідальності та єдності.

9 БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД
«КОНТЕМПОРЕРІ КИЇВ»

«Пам'ять про
невідоме»

«Пам'ять про невідоме» - мультидисциплінарний мистецький проєкт у сфері візуального мистецтва, що здійснюється Contemporary Kyiv Foundation у партнерстві з ГО «Музей Ідей» і «Лабораторією уяви» у Львові, культурно-артистичним простором «Ваґабундо» / ГО «Ініціатива ЦСМ» в Івано-Франківську та галереєю сучасного мистецтва «Триптих АРТ» у Києві. В основі проєкту - цикл творів Wodeman «В пошуку невідомого героя». Україна щодня втрачає, але живе, рятує, бореться, перемагає і пам'ятає. Водночас сотні тисяч людей, яким ми завдячуємо свободою і життям, залишаються невідомими нам особисто. Проєкт відповідає на потребу сучасної української культури в новій мові вдячності й пам'яті - про всіх, хто віддав своє життя, хто вижив і хто продовжує виборювати перемогу на фронті й у тилу. «Невідомий герой» у цьому проєкті - не лише загиблий чи зниклий безвісти, чия історія відома родині, друзям і побратимам. Це також живі люди, невідомі більшості з нас: військові, медики, рятувальники, волонтери, працівники критичної інфраструктури, люди в тилу й на фронті, чия щоденна дія підтримує країну, але часто не стає частиною публічного наративу. У центрі проєкту - виставка як простір спільного осмислення. Вона ставить питання: як пам'ятати тих, кого ми не знаємо; як вшанувати загиблих і живих, відомих і невідомих; як не перетворити пам'ять на застиглий ритуал і водночас не дозволити їй зникнути. Проєкт розпочнеться у Львові у листопаді- грудні 2026 року та продовжиться в інших містах України, зокрема в Івано-Франківську, Києві, Чернівцях, Вінниці, Чернігові, Полтаві, Харкові, Дніпрі та Одесі. Виставки супроводжуватимуться публічними розмовами, відеоінтерв'ю з відвідувачами та збором рефлексій про пам'ять, втрату, вдячність, життя під час війни і майбутнє України. Результатом стане комплексний український культурний продукт: серія виставок і публічних подій, відеосерія та арт-бук «Zeitgeist. Пам'ять про невідоме», що поєднає авторську поезію, художні образи, матеріали проєкту та тексти, створені на основі дискусій і рефлексій. Проєкт спрямований на формування культури пам'яті поза імперськими шаблонами, підтримку суспільної стійкості й представлення українського досвіду війни як складного людського і культурного досвіду.

10	Благодійний фонд «МКН»	Українці	<p>В фокусі проекту - українці та їхнє щоденне життя. Незважаючи на обставини, навесні жінки саджають квіти біля будинків. Влітку діти купаються в річці, шукають вужів та черепах. Восени розквітають айстри й гладіолуси. Падають стиглі каштани. Діти йдуть до школи. Взимку діти мчать на санчатах. Будь-що. Війна змінила світ українців. Діти отримали інакше дитинство. Передчасно стали старшими батьки. До війни неможливо «адаптуватися» як до «нормального» життя.</p> <p>Та і в скрутні часи можливо бути гідними та стійкими. Щоденно створювати сенси. Берегти найцінніше. З початку повномасштабного вторгнення українці були змушені жити в режимі мобілізації життєвих сил та уваги з метою дати відсіч агресору. Вжити. Зберегти свою землю та життєвий устрій для нащадків. Цей проект – усвідомлення пройденого шляху. Сповільнення та повернення уваги до себе, до щоденних важливих нюансів, які допомогли вистояти. Це проектдослідження. Учасники проекту досліджують, що саме в різні пори року допомагає українцям повернутися до «нормального життя». Які дії, ритуали, вчинки підтримують українців «живими» після пережитих років війни, що саме допомагає загоїти подряпини, змогти глибоко дихати та мріяти знову.</p>
11	Вишницький фаховий коледж мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка	Мова художнього дерева	<p>Понад 120 років традиція гуцульського художнього дереворізьблення живе у стінах Вишницького фахового коледжу мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка – одного з головних інституційних носіїв цієї спадщини. Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 12 липня 2023 року цю традицію внесено до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України. Проте зберігати традицію недостатньо: вона існує лише тоді, коли поруч є майстри, учні і простір для діалогу між ними. Проект «Мова художнього дерева» – це цикл заходів, що веде до одного культурного продукту: виставки у Вернісажі (Чернівці) у травні 2027 року. Виставка об'єднає роботи викладачів, випускників, майстрів і учасників резиденції – як розмова між поколіннями і між традицією та сучасністю. Проект реалізується у п'яти етапах. У березні 2027 – дводенні онлайн-вебінари на YouTube-каналі коледжу: вісім спікерів, два дні – традиція і сучасність. У квітні – відкриті майстер-класи для громади Вишницької ОТГ у рамках European Craft Days 2027 (ініціатива 25 країн): шість майстрів, два дні, 40–50 учасників. Одночасно – двотижнева резиденція на 10 місць під керівництвом Олександра МАРКОВСЬКОГО (традиційне різьблення) та Руслана ПАВУКА (сучасні технології). 30% місць зарезервовано для ветеранів, ветеранок та учасників категорії «навчання впродовж життя» – для них участь у резиденції є інструментом реінтеграції через ремісничу практику. У травні – виставка у Вернісажі (Чернівці): кураторська експозиція як діалог поколінь, традиційний об'єкт поруч із сучасним, твір майстра поруч зі студентським. Наскрізно – 15 reels українською та англійською мовами і таргетована реклама. Міжнародне поширення через мережу Ремісничої палати України. Проект виростає з міжнародного контексту. У 2023 році коледж провів «ART Land Vyzhnytsia» під егідою EU Social в рамках Європейського року навичок. З 2024 року – учасник Erasmus+ CoVE WIN4SMES. У травні 2026 року на Міжнародній конференції у Гамбурзі Реміснича палата України представила CBMS Hub Vyzhnytsia перед 20 партнерами консорціуму з 9 країн як регіональний майданчик для розвитку підприємницьких шляхів ветеранів та ВПО. Виставка 2027 року – не разова подія, а перша ланка сталої освітньої програми для регіону. Культурний продукт: виставка з каталогом (50 примірників, укр/англ, + електронна версія), записи вебінарів у відкритому доступі, 15 reels, 10 нових майстрів.</p>
12	Всеукраїнська жіноча єврейська організація «Проект Кешер»	Мовчання закінчується тут	<p>Проект “Мовчання закінчується тут” спрямований на підвищення громадської обізнаності про гендерно зумовлене насильство та формування культури нетерпимості до насильства шляхом створення муралу у місті Луцьк та проведення тематичних просвітницьких заходів у трьох містах України. Реалізація проекту триватиме з серпня 2026 року по січень 2027 року, а урочисте відкриття муралу відбудеться в межах всеукраїнської акції “16 днів проти насильства” (25 листопада – 10 грудня 2026 року). Муралі формують нові міські наративи, залучають людей до діалогу про існуючі проблеми та сприяють соціальним змінам. В контексті протидії гендерно зумовленому насильству, монументальний живопис може бути використаний для репрезентації жіночого досвіду, ініціювання суспільних дискусій щодо мізогінії та насильства. Мурал, створений в межах проекту, буде присвячений темам трансформації, відновлення внутрішньої сили та агентності. Життєствердний посил роботи спонукатиме до рефлексії щодо усвідомлення власного болю та потреб, соціальної відповідальності, емпатії та турботи.</p> <p>Після урочистого відкриття стінопису організація “Проект Кешер” проведе презентації роботи та тематичні публічні обговорення ще у 3 культурних центрах країни із залученням активістів/ок, молоді та представників/ць сфери культури. Проект “Мовчання закінчується тут” реалізується всеукраїнською жіночою єврейською організацією «Проект Кешер» у співпраці з Юлією Островською, кураторкою мистецьких проектів та арт-менеджеркою з понад 10-річним досвідом, та Машею Ревою, сучасною українською художницею, чії роботи здобули широке визнання в Україні і за кордоном.</p>

13	ГО «Інститут розвитку Кривого Рогу»	«Кривий Ріг. Незавершений ландшафт»	<p>«Кривий Ріг. Незавершений ландшафт» – виставковий проєкт Криворізького Центру Сучасної Культури (KRCC), присвячений художньому осмисленню Кривого Рогу від початку ХХ століття до сьогодення. Проєкт об'єднує твори кількох поколінь митців, які у своїй творчості зверталися до образу міста, його індустріального середовища, соціальних трансформацій, культурної пам'яті та унікального ландшафту. Кривий Ріг є одним із найбільших промислових центрів України та водночас містом із потужною, але маловідомою широкою аудиторії мистецькою традицією. Протягом понад ста років художники фіксували та інтерпретували його кар'єри, шахти, заводи, житлові масиви, річки та людей, створюючи багатогарбовий візуальний архів міста. Водночас образ Кривого Рогу ніколи не був сталим: він постійно змінювався під впливом історичних подій, суспільних процесів та нових художніх практик. Куратор проєкту Костянтин Дорошенко пропонує поглянути на Кривий Ріг як на «незавершений ландшафт» – простір, що перебуває у безперервному процесі формування та переосмислення. Виставка представить твори живопису, графіки, фотографії, відеоарту, архівні матеріали та роботи сучасних художників, створені в різні періоди ХХ–ХХІ століть. Проєкт буде реалізований у двох містах – Кривому Розі та Києві. Виставка в Кривому Розі стане важливою подією для локальної громади та сприятиме актуалізації культурної спадщини міста. Київський показ інтегрує криворізький мистецький досвід у загальноукраїнський культурний контекст і приверне увагу до ролі індустріальних регіонів у формуванні сучасної української ідентичності. Результатом проєкту стануть дві виставки, публічна програма, каталог та цифровий архів матеріалів. «Кривий Ріг. Незавершений ландшафт» запропонує новий погляд на місто як на важливий культурний феномен України та простір, де минуле, сучасність і майбутнє співіснують у постійному діалозі.</p>
14	ГО «Музей відкрито на ремонт»	«поРАДА»	<p>Куратори ГО «Музей відкрито на ремонт» Дана Брежнева та Леонід Марущак мають намір ініціювати створення мистецького артефакту - колоду карт Таро, яку намалюють шестеро художників: Михайло Алексєєнко, Катерина Єрмолаєва, Тарас Ковач, Натан Маркман, Роман Михайлов, Аліна Якубенко. Колода складається з 78 карт розміром 12х7 см - кожен з учасників намалює рівну частинку малюнків, інтерпретуючи архетипічну систему карт крізь свій особистий досвід війни. Даний арт об'єкт покликаний художніми методами відрефлексувати популяризацію езотеричних практик в суспільстві (див. файл Концепція). Зворотній бік карт логотип ГО «МВНР» - образ козака Мамає. Це рішення спирається на іконографічну традицію народних зображень Мамає, де поряд із фігурою козака інколи присутні карти як символ випадковості, фатуму та непередбачуваності людського життя, особливо в контексті воєнного досвіду. До роботи над проєктом також буде залучена практиканти езотеричних традицій (див. файл «кошторис» консультантка народних звичаїв і обрядів), що дозволить врахувати внутрішню символіку, історичні нашарування та культурний контекст системи Таро. Її участь має дослідницький і консультативний характер та не пов'язана зі створенням інструменту для практики ворожіння.</p>
15	ГО «Всеукраїнське об'єднання «Патріот»	Обличчя української мрії	<p>«Обличчя української мрії» - це міжнародний проєкт візуального мистецтва, який представляє малюнки та особисті розповіді українських дітей як повноцінні художні твори на виставках у чотирьох країнах ЄС: Польщі, Франції, Нідерландах та Німеччині. Автори виставки - українські діти: ті, хто залишився в Україні й щодня живе в умовах повітряних тривог, та ті, хто знайшов прихисток за кордоном. Їхні роботи досліджують теми, що лежать в основі людського досвіду: цінність життя, гідність, пошук себе, образ майбутнього України, втрату дому, вимушену міграцію, силу взаємодопомоги та збереження ідентичності під час війни. Окрему увагу проєкт приділяє осмисленню ролі Сил безпеки та оборони України - героїзму військових, історія родин військовослужбовців, а також цивільних людей, які стали на захист держави. Кожен малюнок та особиста розповідь представлені як унікальна художня мова дитини, що передає те, що не вкладається у слова дорослих. Ініціатива є голосом дітей, які пережили окупацію, втратили близьких, вимушено залишили домівки, але зберегли головне - здатність мріяти. Всім потенційним учасникам запропонували створити малюнок на одну з обраних тем: «Одне дитинство на всіх», «Моя країна мрій», «Українці - Незламні». До малюнка діти додавали короткий лист - про себе, війну, свої мрії. Художня концепція виставки буде єдиний наратив: від болю й втрати - через силу духу - до мрії. Кураторський добір та виставкова інсталяція перетворюють сукупність індивідуальних робіт на потужне колективне висловлювання про досвід покоління, яке росте під час війни. Кожна виставка - це комплексна подія: експозиція дитячих творів та публічний захід (дискусія, зустріч із аудиторією, презентація) в країні проведення. Виставки проводяться у партнерстві з Посольствами України, місцевими українськими громадськими організаціями та культурними інституціями, міжнародними партнерами. Проєкт адресує два паралельні виклики. По-перше, збереження ідентичності: для дітей з діаспори - зв'язок з рідною мовою та культурою, для дітей в Україні відчуття того, що їхній голос чувають у світі. По-друге, формування автентичного образу України в міжнародному культурному просторі через найбільш емоційно достовірний формат - особисті дитячі історії. Ініціатива реалізується ГО «Всеукраїнське об'єднання «Патріот» з 2024 року. До сьогодні проведено 23 виставки у 8 країнах (Туреччина, Велика Британія, Швейцарія, Австрія, Угорщина, Сербія, Естонія, Італія) за участі робіт понад 570 дітей. Проєкт висвітлювали ВВС та міжнародні медіа. Проєкт має інституційну підтримку Офісу Президента України, МЗС та Міністерства культури. Реалізація проєкту у 2026-2027 роках передбачає 4 нові виставки в Польщі, Франції, Нідерландах та Німеччині, охоплення понад 5000 прямих учасників заходів, формування сталих міжнародних партнерств та цифрове охоплення понад 50000 осіб. Кожна виставка як художній проєкт, як культурнодипломатична місія та як підтримка дітей, що несуть Україну у серці де б вони не були.</p>

16	ГО «Гуманітарна ліга»	<p>Дихання степу</p> <p>«Дихання степу» – міждисциплінарний мистецький проєкт, спрямований на переосмислення українського степу як складової сучасної культурної ідентичності та простору колективної пам'яті. Проєкт формує відкритий публічний простір, у якому мистецтво, природна спадщина та особисті історії взаємодіють у межах міського середовища. Ініціатива передбачає створення на території Київського іподрому мистецького простору, що поєднує монументальне мистецтво, ландшафтну інсталяцію, фотовиставку та освітньо-партисипативні практики. Центральним елементом стане монументальний мурал (4 × 3 м), виконаний у рідкісній техніці сграффіто. Його ключовий образ – кінь із Біосферний заповідник «Асканія Нова» – символізує український степ як простір свободи, стійкості та історичної пам'яті, пов'язаної з регіонами Донеччини, Запоріжжя та Херсонщини, що зазнали масштабних руйнувань унаслідок війни. Мурал інтегрується в ландшафтну інсталяцію «Степовий килим», сформовану зі степових рослин і символічних артефактів – стилізованих курганів та половецьких баб. Таке поєднання створює цілісне художнє середовище, де живий ландшафт виступає не декоративним елементом, а частиною мистецького висловлювання. Проєкт базується на трансдисциплінарному підході, що поєднує візуальне мистецтво, екологічне осмислення ландшафту, урбаністику та практики соціальної взаємодії. Особливу увагу приділено залученню громади: внутрішньо переміщених осіб, мешканців Києва, молоді та митців через воркшопи, тематичні екскурсії, публічні події й колективні практики пам'яті. Цифровий компонент проєкту включає створення онлайн-архіву та інтерактивної «Мапи спогадів», де учасники зможуть ділитися власними історіями, фотографіями й спогадами, пов'язаними зі степовими регіонами України. Це сприятиме формуванню спільного культурного наративу про втрачений і трансформований ландшафт Півдня та Сходу України. Проєкт передбачає: • створення публічного мистецького об'єкта у техніці сграффіто як довговічного інструменту культурної пам'яті; • інтеграцію живого степового ландшафту в міський простір через ландшафтну інсталяцію; • застосування партисипативної моделі залучення громади через освітні, мистецькі та публічні практики; • формування доступного культурного простору для міжрегіонального діалогу, соціальної інтеграції та осмислення спільної спадщини; • створення цифрового компоненту проєкту – онлайн-архіву та інтерактивної «Мапи спогадів про степ» для збору особистих історій і збереження нематеріальної пам'яті про степові регіони України. Очікуваний вплив проєкту полягає у підвищенні обізнаності про природну й культурну спадщину степових регіонів України, посиленні відчуття приналежності та взаєморозуміння між громадами, а також у створенні моделі мистецької ревіталізації міського середовища, придатної до масштабування в інших містах України. Проєкт реалізується ГО «Гуманітарна ліга» на території Київського іподрому.</p>
17	ГО «ЕКСПОРТНИЙ АЛЬЯНС «УКРАЇНСЬКІ ВЕСІЛЬНІ СУКНІ»	<p>«Зшиваючи пам'ять: весільна сукня як культурний код»</p> <p>Ідея та актуальність Весільна сукня - це не просто одяг. Це матеріалізована пам'ять про рід, регіон, традицію. Подільська вишивка - один із найбагатших орнаментальних пластів України - сьогодні знаходиться під загрозою зникнення. Цей проєкт відповідає на виклик часу: як зберегти та переосмислити живу традицію у час, коли культурна ідентичність стає щитом? Проєкт поєднує дослідження традицій подільської вишивки з їх сучасною дизайнерською трансформацією у колекції весільних суконь із її елементами як художню рефлексію стійкості національної ідентичності та збереження культурних традицій попри виклики воєнного часу. Поєднуючи традиційні орнаменти й ультрасучасний дизайн, колекція з 6 весільних суконь трансформується у фізичні експонати та 3D-моделі для віртуального музею й цифрового простору презентації. Проєкт використовує моду як форму культурного спротиву, інструмент міжнародної комунікації та популяризації українських цінностей, передбачаючи презентацію колекції на провідних міжнародних весільних подіях і створення цифрових форматів взаємодії з глобальною аудиторією. Що створюємо Колекцію з 6 авторських весільних суконь, де кожна несе унікальний орнамент подільської вишивки - дослідженої, оцифрованої та адаптованої до сучасного кутюру. Паралельно - 3D-моделі суконь та відкрита цифрова виставка, доступна онлайн для будь-кого у світі. Команда Проєкт реалізується ГО «Експортний альянс «Українські весільні сукні» – організацією з підтвердженим досвідом просування українського весільного виробництва на міжнародному ринку. Команду очолює голова Васильєва М.В., до якої входять дизайнер-конструктор Нагорна Н.М., проєктний менеджер Новодон О.Ю. та бухгалтер Гмизіна Ю.О. Цільова аудиторія та розповсюдження Проєкт орієнтований на широку міжнародну аудиторію: представники діаспори, потенційні покупці весільних суконь, учасники міжнародних виставок, дослідники традиційного мистецтва. Промоція включає участь у 2+ міжнародних весільних подіях закордоном, 15+ публікацій у ЗМІ, 2 промо-відеоролики та регулярний SMM. Внесок у культурний розвиток Проєкт популяризує подільську вишивку як живу мистецьку практику, формує міжнародний попит на українське весільне мистецтво та розвиває «м'яку силу» України. Він відповідає рекомендованим темам програми «Тисячовесна»: «Фольклорна спадщина» та «Вкрадене мистецтво» (через контекст культурного спротиву). Сталість Проєкту Колекція стане частиною постійної експозиції Музейного комплексу міста Хмельницького, що забезпечить довгостроковий доступ до результатів проєкту. Віртуальна виставка з 3D-моделями весільних суконь дозволить представляти колекцію на міжнародних подіях. Передбачається також її регулярна участь у національних і міжнародних виставках. Колекція матиме подальший розвиток через створення нових виробів і реплікацію окремих елементів, зокрема вишивки, та слугуватиме джерелом натхнення для дизайнерів і майстрів. Партнерства, сформовані під час реалізації проєкту, продовжаться у вигляді спільних культурних, освітніх і виставкових ініціатив.</p>

18	ГО «Креативна платформа АБ»	<p>AB Gallery Kyiv: презентація сучасного українського молодого мистецтва на міжнародній арт-сцені»</p>	<p>Проект «AB Gallery Kyiv: презентація сучасного українського молодого мистецтва на міжнародній артсцені» спрямований на міжнародну презентацію сучасного українського мистецтва через участь у міжнародній виставковій платформі The Other Art Fair – одній із найвідоміших міжнародних подій, орієнтованих на підтримку emerging artists та незалежних мистецьких ініціатив. У межах проекту планується представлення серії «Motanka» харківської художниці Аліни Степанової – contemporary art-проекту, що переосмислює українську культурну символіку через сучасну візуальну мову. Роботи створені на металевих дзеркальних поверхнях і досліджують теми культурної пам'яті, жіночої сили, внутрішньої стійкості та збереження ідентичності у кризові часи. Проект реалізується громадською організацією «AB Creative Platform» у межах ширшої творчої екосистеми, що об'єднує мережу творчих студій під ТМ «Творча студія ArtBoom» (4 студії у місті Києві), незалежну мистецьку платформу AB Gallery Kyiv та культурні ініціативи, спрямовані на підтримку молодих українських митців. Для міжнародної презентації проекту обрано The Other Art Fair – одну з найбільш відомих міжнародних платформ, орієнтованих на підтримку emerging artists та незалежних мистецьких ініціатив. Наразі AB Gallery Kyiv вже подано заявки на участь у The Other Art Fair London 2026 та The Other Art Fair Los Angeles 2026, а також отримано офіційні підтвердження подачі заявок. Участь у цих подіях розглядається як можливість інтеграції сучасного українського мистецтва у міжнародний культурний контекст та формування нових професійних і культурних зв'язків. Участь у The Other Art Fair розглядається не лише як можливість презентації окремої художниці, а як інструмент культурної дипломатії та інтеграції сучасного українського мистецтва у міжнародний культурний контекст. Саме ця платформа була обрана через її фокус на підтримці молодого мистецтва, відкритті нових імен та створенні можливостей для незалежних художників і галерей. Проект також порушує проблему поступового відтоку молодих митців із креативної індустрії через економічну нестабільність та відсутність можливостей професійної реалізації. У межах діяльності мережі ArtBoom команда щоденно працює зі студентами та випускниками творчих вищих навчальних закладів і спостерігає тенденцію, коли молоді художники змушені залишати професію через неможливість фінансово підтримувати власну мистецьку практику. У цьому контексті міжнародна презентація Аліни Степанової має стати прикладом того, що сучасне українське мистецтво здатне бути видимим у глобальному культурному просторі, а молоді мисткині можуть отримувати міжнародні можливості для професійної реалізації, не відмовляючись від власного творчого шляху. Проект спрямований на підтримку українського молодого мистецтва, розвиток міжнародних культурних зв'язків та формування сучасного образу української культури через мову contemporary art.</p>
19	ГО «Культурна платформа Закарпаття»	<p>«Урок музики: від фонографа до чипа. Інтерференція пам'яті»</p>	<p>Виставковий проект «Урок музики: від фонографа до чипа. Інтерференція пам'яті» – демонструє етапи історичного розвитку технічних засобів аудіовізуальної культури та досліджує аудіовізуальний звукозапис не лише як технічний процес, а як матеріальний механізм формування аудіовізуальної присутності, культурної ідентичності та колективного досвіду присвяченого Дню української музики. Кураторська рамка експозиції – «Урок музики». Виставка поширює знання про унікальне культурне явище України – перший фестиваль української молодіжної музики «Червона Рута 1989» як невід'ємну складову соціокультурної приналежності до української держави, а також про технологічні артефакти, на яких записано, збережено, тиражовано і відтворено пам'ять української аудіовізуальної культури. Технічні носії постають як медіатори культурної дії: валик → магнітна стрічка → відео → чип. Проект має дві взаємопов'язані частини. Перша – публічна частина буде приурочена до Дня української музики 19 вересня 2026 року та включатиме редакційне і візуальне оновлення інформаційних табличок AR-маршруту «Квітка надії» у Чернівцях. Цей компонент стане просторовим прологом до нового проекту та включатиме друк і розміщення історичних фотографій фестивалю «Червона Рута 1989», зокрема матеріалів про Володимира Івасюка, символи, концепцію, організаторів фестивалю, сцену співаної поезії, перший публічний заспів гімну та інші події складові фестивалю. Друга частина «Уроку музики» – створення чотирьох артефактів-асамбляжів за принципом скевоморфізму: фонографа, аудіокасети, відеокасети VHS і мікросхеми. Кожен асамбляж технологічного носія об'єднує історичний контекст, інформацію про культурні явища і ключові постаті відповідного етапу розвитку української аудіовізуальної культури. У межах проекту буде розроблено художню концепцію виставки, створено чотири асамбляжі, виставковий аудіальний супровід, коротке промоційне відео та чотири тематичні сторінки на платформі kontenta.culprz.org українською та англійською мовами. Експозиція буде представлена у 10 осередках мережі аудіовізуальних студій KONTENTA та інтегрована в них на постійній основі як культурно-освітній ресурс для підлітків, молоді, локальних громад і партнерських подій.</p>

20	ГО «Куншт»	<p>«Надії та страхи: дослідження історії науки й техніки та сучасних технологій як дзеркала наших найбільших сподівань та найглибших тривог»</p> <p>Проект «Надії та страхи» – це виставка про те, як наука й технології протягом останніх 150 років ставали дзеркалом людських сподівань, тривоги і моральних дилем. Від електрифікації, авіації та індустріального модернізму до ядерної енергії, Чорнобиля, цифрової революції, штучного інтелекту, дронів і сучасних медичних інновацій – проект показує технологічний прогрес не як лінійну історію перемог, а як складний процес, у якому кожне відкриття одночасно породжує надію на визволення і страх втрати контролю. Особливий фокус виставки – український досвід технологічної вразливості та стійкості. Для України тема технологій має особливо гостре звучання: віра в «мирний атом» була зруйнована Чорнобильською катастрофою, ядерне роззброєння стало частиною драматичної історії безпеки, а під час повномасштабної війни технології перетворилися на питання виживання, оборони, лікування, пам'яті та відновлення. Виставка поєднує мистецькі твори, архівні документи, фотографії, плакати, відео, мультимедійні роботи, наукові експонати та сучасні технологічні артефакти. Вона створить простір для критичного діалогу між митцями, науковцями, інженерами, медиками, військовими, освітянами та широкою аудиторією. Проект прагне допомогти відвідувачам перейти від спрощеного сприйняття технологій як безумовного блага або загрози до більш усвідомленого, етичного й відповідального ставлення. «Надії та страхи» ставить ключове питання: не лише які технології ми створюємо, а й кому вони служать, кого захищають, кого виключають і яке майбутнє роблять можливим. Очікуваний результат проекту – формування зрілого суспільного діалогу про технології та науку як інструмент свободи, безпеки, гідності та майбутнього України.</p>
21	ГО «ЛИС ПОДІЛЬСЬКИЙ»	<p>«Простір досвіду»</p> <p>Проект Простір досвіду створений як форма сучасного міждисциплінарного мистецтва, що поєднує реконструкцію документальних подій, звуковий дизайн, просторову інсталяцію та елементи перформативного досвіду. Простір досвіду – це безпечний, контрольований та модерований простір для осмислення та переживання ветеранського досвіду цивільною аудиторією шляхом особистого пізнання, що дає можливість познайомитися та усвідомити чужий пережитий досвід, формуючи особистий емоційний та чуттєвий досвід. Команда ГО «ЛИС ПОДІЛЬСЬКИЙ» прийшла до створення цього проекту разом з військовим, який має бойовий досвід, який працює з своєю пам'яттю як з матеріалом. Цей проект пропонує іншу альтернативну чесну розмову з чітким розумінням людських меж та кордонів, він не прагне шокувати, він попереджає про наявність чутливого контенту і тому дає можливість завершити участь у будь-який момент і разом з тим гарантує перебування на локації фахівців-психологів, які готові надати фахову допомогу за потреби. Це не формат експлуатації людського болю, це форма передачі досвіду, у якій учаснику залишають право на власну реакцію. Проект досліджує феномен людської емпатії як форми соціальної взаємодії. Враховуючи це, концептуально Простір складатиметься з трьох зон: зона Контрольованого досвіду (реконструкція документальних подій з минулого ветерана), зона Повернення та інтеграції (можливість трансформувати пережитий досвід у власну форму через малюнок, текст) та зона Рефлексії. Головна ідея проекту – зменшення емоційної дистанції між людьми з різними досвідами проживання війни – екологічно, не протиставляючи соціальні статуси: цивільний/ветеран, а підкреслюючи особливості кожного і даючи повний контроль над тим, що відбувається, учасник/ця має можливість припинити взаємодію у будь-який момент, не пояснюючи причину. Окрім цього, проект містить дослідницьку складову, спрямовану на вивчення механізмів емпатії та емоційного залучення. У межах проекту профільні фахівці партнерської організації ДЗ «Центр психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова Поляна» МОЗ України», за добровільною згодою учасників/ць та у узагальненій, неперсоналізованій формі, здійснюватимуть збір і аналіз рефлексій учасників. Це дозволить отримати додаткові дані для переосмислення підходів до роботи з колективним досвідом переживання війни в культурному середовищі.</p>
22	ГО «Мистецьке об'єднання «Голоси»	<p>PRO ЛІТО: Творча резиденція для дітей родин захисників «Азовсталі»</p> <p>«PRO ЛІТО» – міжнародна творча резиденція у сфері візуального мистецтва для дітей родин захисників Азовсталі, спрямована на підтримку ментального здоров'я дітей війни через колективні мистецькі практики, творчу взаємодію та створення власного художнього продукту. Проект передбачає проведення творчої резиденції в Болгарії для дітей родин українських військовослужбовців, пов'язаних із обороною Маріуполя та Азовсталі. Учасники працюватимуть у малих творчих групах під керівництвом професійних митців, педагогів та кураторів у сфері візуального мистецтва. Програма резиденції включає практики сучасного візуального мистецтва, живопису, графіки, колажу, роботи з формою, кольором та колективними арт-об'єктами. Особлива увага приділяється розвитку творчого мислення, емоційного самовираження, безпечної комунікації та підтримки дітей, які живуть у контексті війни. У результаті реалізації проекту буде створено серію індивідуальних та колективних мистецьких робіт, фінальну виставкову презентацію, фото- та відеодокументацію резиденції, а також цифровий архів творчих робіт учасників. Проект спрямований на формування безпечного міжнародного культурного простору для дітей родин захисників України, підтримку їхнього емоційного стану засобами мистецтва та розвиток культурної дипломатії через представлення сучасного українського дитячого мистецького досвіду за кордоном.</p>

23	ГО «МІСТО-САД»	<p>Про український сад</p> <p>ГО «МІСТО-САД» разом із сучасними українськими мисткинями Алевтиною Кахідзе, Дашею Подольцевою та Альбіною Ялозою реалізує онлайн та офлайн виставковий проєкт на тему український сад за участі учнів старших класів (8-11 класи) з усієї України. Проєкт існує одночасно в двох форматах: онлайн-галерея, яка працює на постійній основі, та офлайн виставка відібраних робіт тривалістю 10 днів. Реалізація – з 15 вересня до 15 грудня 2026 року. Що таке український сад у розумінні проєкту Для команди проєкту український сад – це одночасно фізичний простір, знайомий багатьом з дитинства, і простір ідей, пам'яті та мрій. Це місце, де переплітаються праця людини і природи, де передавали знання між поколіннями і мріяли про майбутнє. Сад – це образ раю, який створюється кропіткою працею і постійною увагою, і важлива складова національної ідентичності. Проєкт запрошує дітей до спільного переосмислення цього образу. Як влаштований проєкт Перед початком творчої роботи учні переглядають серію з 8 відеолекцій на тему українського саду, підготовлених філософами, мистецтвознавцями, мисткинями – Володимиром Єрмоленком, Вахангом Кебуладзе, Павлом Гудімовим, Владом Зваричем та кураторками проєкту. Учні також отримують запитання для розмови з родиною і друзями про те, що таке український сад. Роботи учнів – живопис, графіка, скульптура, фотографія, тексти, музичні твори – надсилаються на розгляд кураторської групи. Відібрані роботи розміщуються на сайті-онлайн галереї разом із відео та текстовими експлікаціями авторів та авторок. 20 робіт експонуються на офлайн виставці поряд із роботами мисткинь як цілісний виставковий проєкт-діалог. Чому це важливо Проєкт підтримує ментальне здоров'я дітей через творчість, спільноту та спільнотворення такого важливого поняття як український сад, артикулює образ українського саду як складової національної ідентичності та створює приклад, як діти створюють сучасне мистецтво. Сайт-галерея і відеолекції залишаються доступними після завершення проєкту як освітній і культурний доробок для використання широкою аудиторією</p>
24	ГО «Молодь та діти за самоврядування»	<p>АРТПОГЛЯД НА ІСТОРИЧНЕ МУКАЧЕВО</p> <p>Проєкт «Артпогляд на історичне Мукачево» має на меті створення унікального громадського культурного простору, що поєднує візуальне мистецтво та історичну спадщину регіону. У центральній частині Мукачева буде реалізовано арт-інсталяцію на фоні відтворених старовинних чавунних воріт, характерних для місцевої архітектури. Це стане містком між минулим і сучасністю, підкреслюючи багатогранність культурної спадщини міста. Проєкт залучатиме місцевих митців та спеціалістів з інших регіонів для створення артоб'єктів, які відобразатимуть унікальність Мукачева. Інсталяції не лише прикрасять місто, але й стануть платформою для культурних заходів, виставок та майстер-класів. Передбачено використання сучасних технологій, таких як інтерактивні елементи та «розумні» лавки і «розумні» ліхтарі для зручності мешканців і туристів. Ключові цілі проєкту: популяризація культурної спадщини Мукачева, підвищення культурної свідомості громади та залучення туристів. Проєкт створить новий вулицький культурний хаб, що сприятиме розвитку місцевої економіки через туризм та підтримку підприємців. Загальний бюджет проєкту складає 806 099.00 грн, з яких 638 599.00 грн буде за рахунок гранту, а 167 500,00грн. (21%) за , рахунок співфінансування . Реалізація проєкту покращить імідж Мукачева як культурного центру та стане важливим кроком у відродженні культурного життя регіону. «АРТПОГЛЯД НА ІСТОРИЧНЕ МУКАЧЕВО» стане важливим етапом у формуванні нової культурної ідентичності громади, сприяючи інтеграції сучасного мистецтва в історичний контекст міста.</p>
25	ГО «ПЛАТФОРМА КУЛЬТУРНИХ ІНІЦІАТИВ»	<p>БУТИ МАЙБУТНІМ</p> <p>«Бути майбутнім» – всеукраїнський міждисциплінарний проєкт для молоді в межах молодіжної програми Українського Дому, що об'єднує творчі спільноти із різних регіонів України навколо осмислення сучасних суспільних, культурних і гуманітарних викликів. Проєкт створює простір для дослідження культури, мистецтва та суспільних процесів як середовища, у якому формуються нові ідеї, практики співдії та бачення майбутнього. Програма поєднує освітню, творчу та практичну складові: учасники працюватимуть із менторами у сферах мистецтва, музики, театру, кіно, гуманітарних і суспільних практик, досліджуючи власний досвід і досвід країни. Через індивідуальну та колективну роботу молодь навчатиметься формулювати власну позицію, осмислювати виклики сьогодення та переходити від рефлексії до відповідальної дії. Робота в межах проєкту буде зосереджена на темах, що визначають майбутнє українського суспільства: екологія, мобільність і простір, спільноти та взаємодія, технології та людина, ідентичність, культура та безпека. Фінальним етапом стане виставка та фестиваль молодіжних практик, де буде представлено створені учасниками візуальні, аудіовізуальні та перформативні роботи. Центральним елементом стане спільна інсталяціяманіфест, що об'єднає голоси учасників у цілісне висловлювання про майбутнє України. За результатами програми буде підготовлено та видано ЗІН (малотиражне авторське публікаційне видання), що включатиме тексти, візуальні матеріали та рефлексії учасників. Видання стане фіксацією культурного та професійного досвіду покоління, яке не лише проживає період суспільних трансформацій, а й безпосередньо формує нові культурні практики та моделі взаємодії в Україні. Зін виконуватиме функцію документації процесів, методологій і форматів співпраці, що були апробовані в межах програми. Його зміст структуруватиме різні рівні взаємодії учасників – від освітніх та дослідницьких практик до творчих і міждисциплінарних форматів роботи. Участь у майбутньому як практика, а не як обіцянка.</p>

26	ГО «ПЛАТФОРМА КУЛЬТУРНИХ ІНІЦІАТИВ»	Український шрифт	<p>«Український шрифт» – масштабний виставководслідницький проєкт, присвячений сучасній українській шрифтовій культурі її історичним витокам та сучасному контексту. У центрі уваги проєкту – український шрифт як живий інструмент культурної комунікації, важлива складова сучасного візуального середовища та одна з форм культурної самоідентифікації. Проєкт реалізується у співпраці з Національним центром “Український Дім” в межах виставкової програми “Український стиль”. Виставка представить українську шрифтову традицію як безперервний процес розвитку – від становлення кириличної писемності та історичних форм літери до практик сучасних шрифтових дизайнерів. Експозиція об’єднає історичні пам’ятки писемності, архівні матеріали, друковані видання, зразки типографіки та роботи сучасних авторів, дозволяючи простежити, як історична спадщина продовжує впливати на формування актуальної української шрифтової культури. Важливою складовою проєкту стане дослідження, систематизація та візуалізація достовірної, актуальної та малодослідженої інформації про шрифтову культуру на території сучасної України. Особливу увагу буде приділено сучасному етапу розвитку українського шрифтового дизайну, його ролі у формуванні національного візуального середовища, взаємодії з креативними індустріями та присутності українських шрифтів у міжнародному контексті. Проєкт покликаний не лише репрезентувати історію шрифту, а й актуалізувати його значення для сучасної культури, сприяти розвитку професійного середовища та посиленню ролі шрифту в культурному просторі України. «Український шрифт» розглядає шрифтову культуру як невід’ємну частину глобальної візуальної культури та важливий інструмент формування сучасної української культурної ідентичності</p>
27	ГО «ПОБРАТИМИ МАХНО – СИЛА ПАМ’ЯТ»	«Махно – Group»: пам’ять, що формує свідомість	<p>«Махно-Group: пам’ять, що формує свідомість» – це культурно-просвітницький проєкт у форматі виїзної фотогалереї, спрямований на формування патріотичного духу та національної свідомості через мистецтво фотографії. Проєкт створює простір для осмислення війни, її впливу на сучасність і значення для майбутнього українського суспільства. Основою експозиції є збірка фотографій загиблих воїнів «Махно-Group» та тих, хто досі тримає стрій, документальних свідчень та мистецьких візуальних робіт, які розкривають історію, діяльність та суспільне значення розвідувального взводу «Махно-Group», а також загиблих, зниклих безвісти воїнів Бурштинської громади. Виставка акцентує увагу на людських історіях, локальній спадщині та ролі особистості у творенні суспільних змін. Мобільний формат фотогалереї дозволяє демонструвати експозицію в різних громадах, навчальних закладах, культурних центрах, бібліотеках та публічних просторах. Завдяки цьому проєкт забезпечує широкий доступ до культурного продукту для жителів міст і сіл, сприяє міжпоколінньому діалогу та залучає молодь до розуміння трагедії війни через сучасні візуальні засоби. Особливу увагу приділено освітній складовій. Під час роботи виставки планується проведення тематичних зустрічей, дискусій, екскурсій та інтерактивних заходів, які допоможуть відвідувачам глибше зрозуміти представлені матеріали та їхній зв’язок із сучасними суспільними процесами. Проєкт сприяє розвитку критичного мислення, культурної ідентичності та формування патріотичного духу. Реалізація проєкту «Махно-Group: пам’ять, що формує свідомість» стане важливим внеском у зміцнення патріотичного духу мешканців громад та формування їх активної громадянської позиції. Через мову фотографії та візуального мистецтва проєкт допомагає зберігати пам’ять, осмислювати досвід минулого та формувати свідоме ставлення до майбутнього України.</p>
28	ГО «Порт культури»	«Залізна дипломатія»	<p>«Залізна дипломатія: інституціоналізація досвіду Укрзалізниці як інструменту репутаційної безпеки України» «Залізна дипломатія» – мультимедійна виставка, що вперше осмислює унікальний досвід АТ «Укрзалізниця» як системний чинник репутаційної безпеки держави. Починаючи з 2022 року, Укрзалізниця забезпечила понад 30 офіційних візитів керівників держав G7 і лідерів міжнародних організацій до Києва в умовах активних бойових дій. Кожен із цих візитів ставав підставою для підписання безпекових угод, надання зброї та політичного визнання України. Проте цей досвід досі не отримав системного культурного осмислення. Виставка розміщується у Червоній залі Центрального залізничного вокзалу Києва – просторі, де щодня перетинаються сотні тисяч людей, зокрема іноземні дипломати та журналісти, які прибувають тим самим маршрутом, що й світові лідери. Простір площею близько 1000 м² перетворюється на архітектуру смислу: одна безперервна гармошка-стіна проходить крізь залу, утворюючи три зони занурення. Перша зона – «Анатомія надійності» – представляє систему: хронологію рейсів, дані, точність графіку в умовах блекаутів. Друга – «Залізна антропологія» – занурює у людський вимір: голоси провідників, кухарів, диспетчерів, які стали невидимими дипломатами. Третя – «Конвертація у суверенітет» – демонструє каузальний зв’язок між логістичним успіхом УЗ і конкретними політичними рішеннями Заходу. Виставка є постійно діючою та живою: після кожного нового візиту вона поповнюється актуальними матеріалами. Вона адресована одночасно українській аудиторії – як інструмент національної гордості – та міжнародній: дипломати отримують концептуальне пояснення української стійкості безпосередньо на пероні прибуття. Проєкт реалізується ГО «Порт культури» у партнерстві з АТ «Укрзалізниця».</p>

29	ГО «Порт культури»	Альтернативні ландшафти	<p>«Альтернативні ландшафти» – виставковий проєкт у сфері візуального мистецтва, що об'єднує фотографію, звук, запах і живу природу в одному кураторському висловлюванні про вісім окупованих регіонів України: Крим, Донеччину, Луганщину, Запоріжжя, Херсонщину, Харківщину, Сумщину і Миколаївщину. Проєкт є першою публічною реалізацією авторської кураторської концепції Валерії Радкевич. ГО «Порт Культури» виступає заявником та організаційною платформою, що забезпечує професійну реалізацію проєкту. Виставка реалізується протягом чотирьох місяців у 22 областях України через відкритий конкурс для локальних організацій. Кожна організація отримує виставковий пакет і міні-грант. Вісім великоформатних (A0) фотографій – по одній на кожен регіон. Перед кожною – бокс з насінням рослин характерних для цієї землі: лаванда з Криму, степові трави з Луганщини, херсонський арбуз. У центрі зали – велика кадка з кримською лавандою, що пахне на весь простір і залишається у кожній організації назавжди. Звуковий ландшафт – амбієнт-композиція, створена спеціально для проєкту. Кураторське дослідження типів українських ландшафтів – замінюваних, затоплених, недоступних – дає науково-художній контекст. Після перегляду відвідувач заповнює анкету за методом Леся Курбаса*: що вразило, що залишилось незрозумілим, чи змінилось відчуття цих регіонів. Кожен, хто заповнив, отримує конверт, який забирає з собою: гілочка лаванди, насіння рослини на власний вибір і листівка з цитатою одного з фотографів про регіон який він або вони знімали, їхні найсильніші враження. Коли насіння проросте вдома – відвідувач (за бажанням) надсилає фото за QR-кодом. Так виставка продовжує жити поза залом.</p>
30	ГО «Порт культури»	Мовні вправи 2026	<p>«Мовні вправи 2026» – масштабний виставковий проєкт про мовну ідентичність у сфері візуального мистецтва, що охоплює 50 громад у східних, південних, прикордонних та центральних регіонах України. Проєкт створює новий культурний продукт – серію оригінальних плакатів сучасних українських художників про мовну ідентичність – і розповсюджує його там, де якісне мистецтво потрібне найбільше і де його найменше. Окрім цього проєкт супроводжується обговореннями з відвідувачами, книжковими читаннями і формування книжкових клубів. Українська мова в регіонах із змішаним мовним середовищем залишається чутливою темою. Тиск і ідеологічні рамки поглиблюють поляризацію. Водночас, мистецтво і особиста розповідь – працюють більш ефективно. Пілотний проєкт, який ми зробили 2024 року (20 виставок, 8 областей, понад 7 000 учасників) підтвердив: коли тема мови подається через образ і живий діалог, без нав'язування, вона викликає глибоке особисте залучення. У 2026 році проєкт масштабується до 40 громад і збагачується новими компонентами. Команда Port of Culture разом із сучасними українськими художниками створює нову серію плакатів – до 20 оригінальних робіт про мову як особистий, культурний і історичний досвід. Кожна громада отримує повний виставковий пакет, методичну підтримку і партнерський (каскадний) грант на організацію власної публічної події – відкриття виставки, авторського читання, дискусії або зустрічі з письменником чи ветераном. Тур письменників і військових авторів (серед потенційних учасників – Артем Чех, Олександр Михед) забезпечує присутність живого голосу в ключових громадах. Після кожної виставки залишається книжковий клуб і міні-бібліотека – сталий ресурс для продовження діалогу без зовнішнього фінансування. Ключова цінність проєкту – не лише новий мистецький продукт, а й спроможність: 40 локальних культурних організацій отримують інструменти, досвід і впевненість самостійно ініціювати культурні події у своїх громадах після завершення програми. Проєкт реалізує Port of Culture через ФОП Тейлор Дж. Катерина Володимирівна – куратор і підприємець у культурі з підтвердженим досвідом масштабних культурних ініціатив (ЮНІСЕФ, ООН Жінки, USAID). Співфінансування – 20% власних коштів апліканта. Загальний бюджет: 6,960,620 грн. Запит до держави: 5,568,496 грн (80%). Термін реалізації: вересень 2026 – квітень 2027.</p>

«Химери. Оживлений бестіарій України» - дебютний анімаційно-виставковий проєкт ГО «Світарта», що поєднує авторське візуальне мистецтво Ірини Озаринської, українську фольклорну спадщину, цифрову анімацію, ШІ-інструменти та короткий формат соціальних мереж. У межах проєкту буде створено 12 коротких анімаційних відеороликів тривалістю до 60 секунд, а також виставкову презентацію у форматі «оригінальна картина або графічний образ + опис + QR-код». За QR-кодами глядачі зможуть переглянути анімаційні епізоди та прочитати короткі тексти про відповідні фольклорно-міфологічні образи. Проєкт не є буквальним ілюструванням окремих фольклорних персонажів. Його завдання -- оживити українську фольклорну яву через авторські химери Ірини Озаринської, створені на перетині образів тварин, птахів, комах, риб, рослин, масок, крил, рогів, очей і міфологічних трансформацій. Ці істоти продовжують традицію українського міфологічного мислення, у якому природа є живою, межа між людиною і твариною рухомою, а фантастичні образи допомагають говорити про страх, захист, пам'ять, дім, воду, ліс, дорогу і відродження. Частина візуальної основи вже існує в попередньому доробку Ірини Озаринської, частина робіт буде створена або фіналізована спеціально в межах проєкту. На їх основі Богдан Яценко здійснить цифрове оживлення образів за допомогою ШІ-інструментів, монтажу, ручної художньої корекції та постпродакшену. ШІ в цьому проєкті використовується не як заміна художника, а як інструмент делікатного оживлення авторської роботи. Перший сезон складатиметься з 12 фольклорно-міфологічних образів: Лісова химера / Мавка; Водна химера / Русальний образ; Домова химера / Домовик; Звір-охоронець / Чугайстер; Крилата химера / Птах-віщун; Земна химера / Мала істота; Вогняна химера / Перелесник; Химера погляду / Вій; Змієподібна химера / Змії; Дорожня химера / Блуд; Берегиня / Охоронниця пам'яті; Химера майбутнього / Відродження. Проєкт популяризує українську фольклорну спадщину серед молоді та широкої аудиторії через сучасну цифрову мову, соціальні мережі та міжнародну виставкову презентацію в Берліні. Він повертає українські міфологічні образи в живий культурний простір -- не як застиглий етнографічний матеріал, а як актуальну візуальну мову, через яку сьогодні можна говорити про пам'ять, втрату, захист, силу природи, внутрішню стійкість і відродження.

формат Основою проєкту стане мистецька резиденція в Кортемілії (Італія), у межах якої учасники працюватимуть над створенням нових художніх робіт. Підсумком резиденції стане проведення виставки та презентація результатів проєкту в Італії з подальшою експозицією у Запоріжжі, а також видання каталогу проєкту. Важливою складовою проєкту є і сам контекст резиденції BIRUCHIY. Заснована у 2006 році на узбережжі Азовського моря, вона протягом майже двох десятиліть була одним із важливих майданчиків міжнародного культурного діалогу в Україні. Після окупації територій проведення резиденції Росією проєкт був вимушено переміщений до Італії. Таким чином, «Відновлення» стає також історією продовження української культурної інституції попри війну, втрату території та вимушене переміщення. Партнером проєкту у Запоріжжі виступає Центр сучасного мистецтва Запоріжжя - сучасна культурна інституція, створена як відкритий простір для розвитку актуального мистецтва, підтримки митців, культурного діалогу та формування нового мистецького середовища у прифронтовому Запоріжжі. Центр об'єднує три галерейні платформи, реалізує виставкові, освітні, резиденційні та міждисциплінарні проєкти, співпрацюючи з українськими та міжнародними митцями. Одним із напрямів діяльності Центру є партнерство з Міжнародним симпозиумом сучасного мистецтва BIRUCHIY, у межах якого експонуються роботи провідних українських та іноземних митців. Окремим напрямом також стала артрезиденція в історичній башті у центрі Запоріжжя, створена для проживання митців та роботи над мистецькими проєктами під час підготовки виставок. Важливою складовою є презентація результатів саме у Запоріжжі - місті, яке навіть у умовах повномасштабної війни продовжує не лише підтримувати, а й формувати культурний процес, залишаючись активним простором для мистецьких ініціатив, досліджень та міждисциплінарної взаємодії. У цьому контексті Запоріжжя стає символічною точкою повернення мистецького результату в український контекст - у простір, що сьогодні безпосередньо проживає досвід війни, пам'яті, стійкості та відновлення. Художній підхід Проєкт передбачає створення нових мистецьких робіт у форматах site-specific практик, мультимедійного мистецтва та художніх досліджень тем пам'яті, тіла, простору й досвіду війни. Роботи формуватимуться через міждисциплінарну взаємодію учасників, поєднуючи сучасні художні практики, персональний досвід та осмислення змін, які переживає українське суспільство під час війни. Для проєкту важливе мистецтво не як ілюстрація подій, а як спосіб дослідження, фіксації та осмислення досвіду. Саме тому учасники працюватимуть із різними формами сучасного мистецтва, створюючи роботи, що поєднуюватимуть особисту історію, колективну пам'ять і сучасний культурний контекст. Основна ідея (сенс) Проєкт «Відновлення» розглядає культуру як інструмент суспільної стійкості, міжнародного діалогу та збереження людської й культурної присутності в умовах війни. Його головна ідея полягає у створенні простору, де мистецтво стає способом повернення до творчості, переосмислення досвіду та формування нових зв'язків між Україною та міжнародним культурним середовищем. Проєкт також порушує питання того, якою буде культура країни, що проходить через досвід великої війни, і хто формуватиме її майбутню пам'ять. «Відновлення» - це не про повернення до попереднього стану, а про пошук нової мови, нової чутливості та нової форми присутності культури під час війни.

33 ГО «Театральні простори»

«Задля свободи. В процесі...»

Український павільйон для Prague Quadrennial 2027 For Freedom. In Progress... досліджує свободу як незавершений процес, що формується в умовах війни, історичної травми та постійної трансформації суспільства. Проект працює з темами відсутності, тиші та пам'яті як активними просторами сценографічного висловлювання, у яких народжуються нові форми присутності та культурної ідентичності. Павільйон поєднує інсталяцію, відео-архів та дослідницьку платформу, створюючи багатшарове середовище, де сценографія функціонує не лише як театральний інструмент, а як спосіб мислення простором, матеріалом і досвідом. Центральним образом експозиції стають залізничні колії – символ історичного руху, культурних зв'язків, депортацій, війни, евакуації та пошуку майбутнього. Простір павільйону формується через сценографічні об'єкти, відеопроєкції, архівні матеріали та текстові елементи, що взаємодіють із темами деколонізації та колективної пам'яті. Важливою частиною проекту стане аудіовізуальний архів сучасної української сценографії, створений під час повномасштабної війни. Серія коротких відеоробіт документуватиме художників різних поколінь, їхні майстерні, процеси створення вистав і трансформацію мистецької мови в умовах нестабільності. Архів поєднає сучасні зйомки з історичними матеріалами участі України у Prague Quadrennial, формуючи відчуття тяглості української сценографічної традиції. Проект не пропонує завершених відповідей. Натомість він створює простір відкритого досвіду, у якому глядач стає співучасником процесу осмислення війни, пам'яті та свободи. For Freedom. In Progress... розглядає сценографію як живу практику, що здатна фіксувати зміни реальності та водночас створювати можливість для майбутнього.

34

ГО «Тренерська Асоціація України»

Інтерактивна та цифрова ревіталізація території середньовічного оборонного замку родини гетьмана Івана Виговського у селі Руда як однієї з ключових локацій історико-культурного простору «Гетьманська Руда»

Історична пам'ять України зберігається не лише в архівах і літописах, а й у місцях, які стали свідками ключових подій державотворення. Однією з таких локацій є територія середньовічного оборонного замку родини гетьмана Івана Виговського у селі Руда на Львівщині. Саме тут формувалася історичний простір, пов'язаний із видатним державним діячем, який продовжив традицію розбудови української козацької держави у XVII столітті. Попри значну історичну та культурну цінність, сьогодні ця пам'ятка збереглася лише фрагментарно, а її потенціал для розвитку культурного туризму, освіти та популяризації національної спадщини залишається недостатньо реалізованим. Проект «Інтерактивна та цифрова ревіталізація території середньовічного оборонного замку родини гетьмана Івана Виговського у селі Руда як однієї з ключових локацій історико-культурного простору "Гетьманська Руда"» спрямований на створення сучасної моделі збереження та популяризації історичної спадщини шляхом поєднання наукових досліджень, цифрових технологій і культурно-освітньої діяльності. У межах реалізації заплановано проведення комплексного історико-археологічного дослідження території, аналіз історичних джерел, картографічних матеріалів і результатів попередніх наукових робіт. Отримані дані стануть підґрунтям для створення науково обґрунтованої реконструкції середньовічного оборонного комплексу та відтворення його історичного образу. Важливою складовою стане цифрова ревіталізація об'єкта. Передбачається створення тривимірної моделі замку, інтерактивної карти території, мультимедійного архіву та цифрової платформи з відкритим доступом до матеріалів. Для відвідувачів буде впроваджено сучасні інструменти візуалізації, зокрема технології доповненої та віртуальної реальності, QR-навігацію та аудіогіди українською й англійською мовами. Особливого значення проект набуває в умовах сучасних викликів, коли збереження історико-культурної спадщини стає важливим елементом національної стійкості та формування суспільної пам'яті. Використання цифрових технологій дозволить не лише відтворити втрачений історичний об'єкт, а й забезпечити його довготривале збереження у цифровому форматі для майбутніх поколінь. Створені матеріали використовуватимуться в освітній, науковій та туристичній діяльності, сприяючи поширенню знань про історію Гетьманщини та роль Івана Виговського в українському державотворенні. Водночас проект створить нові можливості для розвитку місцевої громади, підвищення туристичної привабливості території та залучення молоді до вивчення історичної спадщини через сучасні інтерактивні формати. Окремий напрям проекту присвячений проведеною публічних лекцій, екскурсій, молодіжних форумів та культурно-освітніх заходів, покликаних посилити інтерес до історії Гетьманщини та постаті Івана Виговського. Реалізація проекту сприятиме розвитку туристичного маршруту «Шлях гетьмана Виговського», збереженню археологічної спадщини, створенню сучасного двомовного культурного продукту та формуванню нового центру історичної пам'яті, здатного поєднати наукову достовірність, цифрові технології та культурну привабливість для української й міжнародної аудиторії.

35 ГО «Туристична Ямпільщина»

«Поховання Інісмєя»

Проект «Поховання Інісмєя» спрямований на створення інноваційного цифрового продукту - VR-реконструкції унікального археологічного об'єкта, поховання сарматського царя Інісмєя, відкритого у 1984 році поблизу села Пороги Ямпільської громади Вінницької області. Це поховання є однією з найбільш значущих археологічних знахідок регіону, що датується 70-80 роками нашої ери. У кургані було виявлено багатий комплекс артефактів, серед яких золоті прикраси, зброя, елементи царського вбрання, а також монети з написом «Цар Інісмєй» та сарматською тамгою. Особливу цінність становить золота гривна як символ верховної влади, а також акинак із золотими оздобами. Ці знахідки мають виняткову історичну та культурну цінність і входять до складу колекції «Сарматське золото» - однієї з найвизначніших в Україні. Метою проекту є цифрове відтворення поховання у форматі віртуальної реальності, що дозволить користувачам зануритися в автентичне середовище сарматської доби I століття н.е. VR-досвід передбачає інтерактивне дослідження кургану, відтворення поховального обряду, реконструкцію внутрішньої структури насипу, а також можливість детального огляду артефактів у їх первісному вигляді з урахуванням наукових даних. Особливою рисою проекту є його інноваційність та унікальність. Аналогічні VR-експозиції археологічних пам'яток в Україні наразі поодинокі, а в межах Ямпільської громади такий проект реалізовуватиметься вперше. Проект стане одним із небагатьох прикладів у Вінницькій області та в Україні загалом, де поєднуються історична наукова реконструкція та сучасні VR-технології, створюючи повноцінний ефект занурення в минуле. Проект орієнтований на широку аудиторію - від науковців, археологів і студентів до музейних відвідувачів, викладачів та поціновувачів історії. Завдяки використанню VR-технологій забезпечується доступ до культурної спадщини незалежно від географічного розташування користувача, що є особливо актуальним в умовах цифрової трансформації суспільства. Реалізація проекту сприятиме збереженню та популяризації історико-культурної спадщини Ямпільщини, формуванню сучасного образу громади як інноваційного культурного осередку, а також інтеграції локальної історії у національний та міжнародний контекст. «Поховання Інісмєя» поєднує наукову достовірність із сучасними інструментами візуалізації, створюючи новий формат взаємодії з історією. Проект має потенціал для подальшого масштабування у вигляді серії VR-реконструкцій інших археологічних пам'яток та розвитку цифрових культурних продуктів в Україні.

36 ГО «УКРАЇНЕР»

«Ukrainer – повернення до себе»

З 2016 року команда Ukrainer об'їздила всю країну, від Закарпаття до Приазов'я, щоб зафіксувати мрійників, дівців, голоси культури, а також розмаїття України. За дев'ять років ми зібрали унікальний архів: тисячі годин відео, десятки тисяч фотографій, сотні історій людей із кожного регіону. Ми відкрили Україну для самих українців і для світу 12-ма мовами. Тепер цей архів стає виставкою. «Ukrainer – повернення до себе» – це масштабна мультимедійна виставка, в рамках якої відвідувачі пройдуть захопливу мандрівку самопізнання та занурення у багатовимірний зліпок історії України від Революції гідності до сьогодення – найбільш турбулентного та трансформаційного періоду в сучасній історії країни. Захід візуалізує шлях епістемічної непокори та деколонізації, що трансформує суспільну свідомість від спрощеного та стереотипізованого пострадянського бачення українцями самих себе до розуміння складної ментальної мапи країни з її множинними регіональними ідентичностями. Експозиція просторова та змістовно поділена на сім тематичних станцій-вузлів: «Відкривати», «Досліджувати», «Підтримувати», «Розповідати», «Розвивати», «Любити» та «Захищати». Кожен розділ занурює глядача в контекст через крос-медійне поєднання відео- та фотоматеріалів з експедицій, текстових експлейнерів і фізичних артефактів. Наскрізною темою виставки є російськоукраїнська війна як історія боротьби, втрат, але також сили, відновлення та спільної відповідальності. Таким чином, на виставці ми проведемо глядача шляхом самопізнання й відкриття для себе України. Куратока виставки Катерина Ботанова – досвідчена дослідниця деколоніальних практик та кураторка масштабних виставкових проєктів в Україні і за кордоном, зокрема, "Херсон. Степ тримає" (2025, Мистецький Арсенал). Її підхід перетворює архів на простір особистого та суспільного переосмислення – хто ми, звідки ми, і ким стаємо під час випробувань. Поряд з основною експозицією – розгорнута публічна програма: майстерні за участю героїв експедицій, покази документальних фільмів, лекції та панельні дискусії про те, як змінюється розуміння України та українськості під час війни. Таким чином виставка перетворюється на відверту розмову-рефлексію з суспільством. Проєкт повністю доступний: аудіогід для незрячих та слабозорих, віртуальний 3D-тур для тих, хто не може прийти фізично, двомовний каталог українською та англійською (для залучення міжнародної аудиторії), квест-путівники для дітей. Міжнародний вимір проєкту дозволить перетворити виставку на інструмент української культурної дипломатії. «Повернення до себе» – це запрошення побачити Україну такою, якою її не показують у зведеннях новин: живою, різноманітною, стійкою. Реалізація проєкту сприятиме пріоритетам збереження української ідентичності та історії, посилення соціальної відповідальності та розвитку інклюзивного суспільного полілогу, висвітлення реалій життя українців під час війни, посилення моральної стійкості та адвокації України у світі.

37	ГО «УКРАЇНЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ ФОТОГРАФІВ»	Школа фотографії та візуальної культури UAPP: Foundation Level	<p>«Школа фотографії та візуальної культури UAPP: Foundation Level» – це перший етап створення незалежної освітньої платформи у сфері фотографії та візуальної культури в Україні, ініційований Українською асоціацією професійних фотографів (UAPP). Проект покликаний відповісти на одну з ключових потреб українського фотографічного середовища – відсутність системної довготривалої освіти, яка поєднує розвиток авторського мислення, професійну практику, роботу з візуальною культурою та підтримку спільноти. Проект спирається на трирічний досвід UAPP у реалізації менторських програм та програм мікрогрантової підтримки українських фотографів, які стали основою для створення сталої освітньої моделі. У межах проекту буде розроблено та реалізовано перший чотиримісячний навчальний цикл Foundation Level для 12–15 учасників з різних регіонів України. Програма охоплюватиме історію мистецтва та фотографії, історію української фотографії, візуальну грамотність, сучасні фотографічні практики, аналіз зображення, етику документування та розвиток авторських проєктів. Ключовою особливістю програми є поєднання освіти, публічної програми, професійної практики та спільноти. Учасники не лише отримають знання, а й працюватимуть над власними фотографічними проєктами, проходилимуть портфоліо-рев'ю та братимуть участь у відкритих лекціях і дискусіях. У співпраці з медіа Frontliner студенти також отримають можливість стажування та знайомства з реальними процесами створення документального контенту. Паралельно буде створено базову інфраструктуру майбутньої школи: навчальну програму, методичні матеріали, систему портфоліо-рев'ю, механізми роботи зі спільнотою та відкриту освітню платформу на базі UAPP. Проєкт реалізується в час, коли фотографія відіграє особливу роль у документуванні війни, збереженні культурної пам'яті та формуванні міжнародного образу України. Саме тому розвиток якісної фотографічної освіти сьогодні є важливим не лише для професійної спільноти, а й для культурного сектору загалом. Foundation Level стане першим практичним кроком до створення сталої Школи фотографії та візуальної культури UAPP – інституції, що поєднуватиме освіту, професійний розвиток, міжнародну співпрацю та підтримку нових поколінь українських фотографів.</p>
38	ГО «Українські ЛГБТ+ військові за рівні права»	«Одного дня про нас дізнаються»	<p>«Одного дня про нас дізнаються» – перша в Україні мобільна мультимедійна документально-мистецька виставка про захисників держави, які несуть подвійний тягар: службу на передовій та невидимість у культурному і правовому просторі власної країни. Виставка говорить мовою гідності, ідентичності та ціни служіння – питає, що стосується всього суспільства у воєнний час. Це не правозахисна акція в мистецькому оформленні. Це повноцінний художній твір, побудований як єдина драматургічна дуга з трьох рівнів досвіду: Рівень I – СВІДЧЕННЯ. Документальна серія: ≥40 великоформатних чорно-білих портретів (серія основна + окремий зал занурення) ЛГБТ+ військових і ветеранів, знятих зі спини. Без облич – але з повною людською присутністю через поставу, однострій, жест. Першим кроком завжди є: «Ця людина служить. Ця людина захищає мене». Поруч – аудіоінсталяція: відвідувач підходить і чує фрагмент монологу учасника. Голоси оброблені для захисту анонімності. Слова – справжні. Рівень II – ОСМИСЛЕННЯ. Художня реакція на свідчення: відеоарт, живописні полотна, графічне оповідання. Кожен медіум відповідає за окремий шар пережитого: часовий цикл служби, тілесність і захист, особиста нелінійна історія. Рівень III – ДІАЛОГ. Інтерактивний простір «Зал відповідей»: відвідувачі анонімно відповідають на питання від учасників виставки і стають частиною твору. Куратор і авторка – Олена Шацева (Brave Said Film), переможниця гранту Української кіноакадемії / Netflix (EAVE 2024), авторка проєкту «Ти не один», відібраного до міжнародного пітчінгу Heart of Europe (Варшава, 2025). Проєктний менеджер – Коваль Павло Степанович. Заявник – ГО «Українські ЛГБТ+ військові за рівні права» (Київ), організація з 2021 року, що здійснює правозахисну, психологічну та соціальну підтримку ЛГБТ+ військовослужбовців. Виставка реалізується у форматі мобільного туру (≥7 показів по Україні) за бюджетом 7 155 000 грн – з яких близько ~62% – оплата праці та послуг (14 фахівців), ~22% – виробництво та художні матеріали, ~16% – тур, PR та адміністрування. Усі описи – шрифтом Брайля, усі майданчики – фізично доступні. Організація-заявник – ГО «Українські ЛГБТ+ військові за рівні права» – має прямий OPSEC-доступ до учасників зйомки, якого немає в жодній культурній установі України. Саме це робить цей проєкт можливим. Це – не просто виставка. Це перший культурний документ воєнного часу, який дивиться в обличчя тим, кого ми ще не навчилися бачити.</p>

39	ГО «УкрАрта»	<p>«Своє у світовому: курс лекцій з українського та світового мистецтва»</p> <p>Проект «Своє у світовому: курс лекцій з українського та світового мистецтва» – просвітницький онлайн-проект ГО «УкрАрта», спрямований на те, щоб зробити знання про мистецтво доступними для широкої аудиторії в Україні та за кордоном. Курс розрахований на людей без спеціальної мистецької освіти: підлітків від 12 років, студентів, дорослих слухачів, освітян, культурних менеджерів, українців в Україні та за кордоном. Проект відповідає на поширене відчуття багатьох людей: «я в мистецтві не розбираюся». Його завдання – дати слухачам зрозумілу систему координат, навчити дивитися на твір уважніше, впізнавати стилі, епохи, імена, зв'язки між мистецтвом, історією, політикою, пам'яттю та особистим досвідом. Особлива увага приділена подоланню імперських і пострадянських стереотипів щодо української культури та поверненню українських імен у природний європейський і світовий контекст. Курс складається з двох змістових блоків. Перший блок – «Історія сучасного українського мистецтва» обсягом 50 академічних годин. Він присвячений українському авангарду, модернізму, шістдесятникам, нонконформістам, мистецтву незалежної України, сучасній скульптурі, вуличному мистецтву та іншим явищам. У курсі звучатимуть імена Казимира Малевича, Василя Кандинського, Олександра Архипенка, Олександра Богомазова, Олександри Екстер, Михайла Бойчука, Георгія Нарбута, Сергія Параджанова та інших митців, пов'язаних з українським культурним простором. Другий блок – «Історія світового мистецтва» обсягом 33 академічні години. Він дає слухачам широку історичну рамку: від доісторичного мистецтва, Єгипту, античності, Візантії, Середньовіччя, Відродження, бароко, мистецтва XVIII–XIX століть до модернізму і мистецтва XX століття. Цей блок допомагає краще бачити українські явища в ширшому культурному полі. Загальний обсяг курсу становить 83 академічні години. Лекції проходилимуть онлайн у відкритому доступі та супроводжуватимуться візуальними презентаціями, прикладами творів, поясненнями ключових понять і можливістю обговорення. Після проведення лекцій відеозаписи будуть розміщені у відкритому доступі, щоб слухачі могли повертатися до матеріалів у зручний час. Авторкою і лекторкою курсу є Олена Балаба – мистецтвознавиця, кураторка, журналістка, голова правління ГО «УкрАрта». Співорганізатор проекту – Олексій Баула, який відповідатиме за організаційноправову координацію, бюджетування, документи, комунікацію та звітність. Проект реалізується з 15 вересня до 31 грудня 2026 року. Очікувані результати: проведений онлайн-курс, відеозаписи лекцій, презентації, електронний конспект, добірка джерел, онлайн-архів курсу та відкрите освітнє середовище для глибокого розуміння українського мистецтва у світовому контексті. Проект має залучити щонайменше 500 онлайнслухачів під час проведення лекцій, забезпечити щонайменше 5 000 переглядів відеозаписів після завершення курсу та охопити щонайменше 20 000 користувачів через інформаційну кампанію. Завдяки відкритому доступу до записів, презентацій, електронного конспекту, добірки джерел і онлайн-архіву курс продовжить працювати після завершення грантового періоду як доступний освітній ресурс для самостійного навчання, викладання і культурних ініціатив.</p>
40	ГО «УкрАрта»	<p>«Лінії часу 2.0»</p> <p>«Лінії часу 2.0» – другий етап виставкового, дослідницького та освітнього проекту ГО «УкрАрта» у партнерстві з Кмитівським музеєм образотворчого мистецтва імені Й. Д. Буханчука. Проект розвиває ідею «Лінії часу»: показати українське мистецтво як тяглий живий процес, у якому музейна колекція, сучасні художники, архітектура музею, локальна історія та нові аудиторії утворюють спільний культурний простір. Перший етап перебуває на стадії підготовки та формування експозиційної, кураторської й організаційної моделі. «Лінії часу 2.0» плануються як наступний розширений крок цієї роботи. Водночас це окремий виставковий проект із абсолютною новою експозицією: іншим відбором творів, новими роботами сучасних українських художників, новими зіставленнями та іншою драматургією руху глядача простором музею. Центром проекту залишається Кмитівський музей – унікальний регіональний музей із колекцією українського мистецтва другої половини XX століття, виразною архітектурою та значним потенціалом для розвитку. Виставка відбудеться на площі близько 1500 м². До експозиції увійдуть твори з музейної колекції та роботи сучасних українських художників. Орієнтовний масштаб – до 300 творів із залученням близько 80–100 митців різних поколінь, шкіл і художніх практик. Проект передбачає публічне відкриття, лекції, кураторські екскурсії, зустрічі з художниками, освітні події для школярів і студентів, фото- та відеофіксацію, новий друкований і електронний каталог, а також 3D-тур виставкою. Каталог зафіксує саме експозицію «Лінії часу 2.0»: нові твори, нових учасників, оновлені кураторські акценти та результати проекту. 3D-тур збереже просторову логіку виставки після її завершення і зробить її доступною для аудиторії з інших міст України та з-за кордону. Промоція проекту охоплюватиме локальні, регіональні, національні та міжнародні канали: сторінки ГО «УкрАрта» і музею, партнерські ресурси, культурні медіа, освітні заклади, професійні спільноти, туристичні та діаспорні комунікації. Особливий акцент буде зроблено на залученні школярів, студентів, викладачів, музейників, художників, кураторів, журналістів і глядачів, які цікавляться українським мистецтвом, культурними маршрутами та регіональними музеями. Виставка триватиме з 1 травня до 1 листопада 2027 року. Загальний період реалізації проекту – з жовтня 2026 року до листопада 2027 року. Очікуваний результат – посилення Кмитівського музею як культурної інституції національного значення, створення нового інтересу до його колекції, залучення сучасних художників і формування матеріалів, які залишаться музею для подальшої освітньої, виставкової та комунікаційної роботи. Частина робіт сучасних художників може бути передана до музейного зібрання за наявності відповідних домовленостей, що посилить довгостроковий ефект проекту та створить основу для майбутніх виставок і програм.</p>

41	ГО «УкрАрта»	<p>«ХЕРСОН: НЕ/вкрадене. Штудії та омажі» – виставковопросвітницький проект ГО «УкрАрта», присвячений викраденій російськими окупантами колекції Херсонського художнього музею імені Олексія Шовкуненка. На початку листопада 2022 року, перед звільненням Херсона, окупанти вивезли з музею понад 11 тисяч експонатів із майже 14-тисячної колекції. Для Херсона, Півдня України та всієї української культури це стало масштабною втратою і проявом системної політики росії щодо привласнення української історії, мистецтва та пам'яті. ГО «УкрАрта» ініціювала проект як мистецьку відповідь на цей злочин і як жест підтримки Херсона, який сьогодні живе під обстрілами. У межах проекту сучасні українські художники створюють авторські роботи за мотивами викрадених музейних творів. Кожна робота є студією або омажем: художнім дослідженням, знаком поваги до першоджерела і способом повернути викраденій колекції публічну присутність. Проект має відкриту структуру і постійно поповнюється новими роботами. До нього долучаються митці з різних міст України, які через власну художню мову осмислюють досвід війни, окупації, спротиву, втрати і збереження культурної пам'яті. Так формується цілісна колекція солідарності, пов'язана з Херсонським художнім музеєм і майбутнім відновленням його роботи. Виставка поєднує сучасні роботи, історії їхніх музейних першоджерел, кураторські тексти та публічну програму. Глядач отримує можливість побачити, як викрадений музейний твір продовжує жити у новому художньому висловлюванні, у пам'яті митців і в суспільній розмові про культуру під час війни. Проект уже був представлений у Львові, Києві та Торонто. Новий етап передбачає проведення виставок у Вінницькому обласному художньому музеї та Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. Виставки супроводжуватимуться відкриттями, кураторськими екскурсіями, зустрічами з художниками, публічними розмовами, освітніми подіями, медійним висвітленням, фото- та відеофіксацією, а також підготовкою каталогу проекту. Проект спрямований на роботу з музейною, університетською, культурною, місцевою та онлайн-аудиторіями, а також із херсонцями, внутрішньо переміщеними особами і всіма, для кого тема викраденої спадщини має особисте або суспільне значення. Реалізація нового етапу розширить географію проекту, посилить увагу до культурних злочинів росії, залучить нові аудиторії до розмови про Херсон і створить додаткову публічну присутність для Херсонського художнього музею в українському культурному просторі. Після завершення виставкового маршруту роботи сучасних художників зберігатимуться як цілісна колекція. Коли Херсонський художній музей відновить роботу і відкриє свої двері для відвідувачів, ця колекція буде безоплатно передана музею як внесок сучасних українських митців у відновлення культурного життя Херсона.</p>
42	ГО «УкрАрта»	<p>«Лінії часу» – виставковий, дослідницький та освітній проект ГО «УкрАрта», спрямований на актуалізацію Кмитівського музею образотворчого мистецтва імені Й. Д. Буханчука як важливої точки української культурної мапи. Проект працює з колекцією українського мистецтва другої половини ХХ століття та вводить її в діалог із сучасними українськими художниками. Кмитівський музей зберігає унікальну колекцію живопису, графіки та скульптури. Його будівля, відкрита у 1985 році, є рідкісним для України прикладом пізнього модернізму з виразною архітектурною індивідуальністю. Проект розглядає музей як живу культурну інституцію, здатну працювати з новими аудиторіями, освітніми програмами, професійним середовищем і сучасним мистецтвом. У межах проекту буде створено масштабну виставку у просторі музею площею близько 1500 м². Експозиція об'єднає до 250 творів мистецтва: роботи з музейної колекції та твори сучасних українських художників. До участі планується залучити від 50 до 80 сучасних митців різних поколінь, мистецьких шкіл і художніх практик. Кураторська логіка виставки побудована на зіставленні різних часових пластів українського мистецтва. До музейного блоку увійдуть твори Віктора Зарецького, Тетяни Яблонської, Володимира Задорожного, Валерія Власова та інших авторів із колекції Кмитівського музею. Сучасний блок формуватиметься за участі Матвія Вайсберга, Ганни Криволап, Петра Бевзи, Олександра Животкова, Владислава Шерешевського, Олексія Белюсенка та інших українських митців. Проект також працює з темою культурної децентралізації. Він створює нову взаємодію між музеєм, художниками, місцевою громадою, освітніми закладами, професійною спільнотою та відвідувачами з інших регіонів України, формуючи культурний маршрут до Кмитова. Проект передбачає публічне відкриття, лекції, кураторські екскурсії, зустрічі з художниками, освітні події для школярів і студентів, фото- та відеофіксацію, друкований і електронний каталог, а також онлайн-компонент. Каталог зафіксує виставку, представить музейну колекцію, сучасних авторів і кураторську логіку проекту. Онлайн-матеріали дадуть змогу поширити результати серед аудиторії, яка фізично не зможе відвідати музей. Строк реалізації проекту – з 1 серпня до 31 грудня 2026 року. Виставкова частина триватиме у Кмитівському музеї до 15 листопада 2026 року. Після завершення показу буде проведено демонтаж, повернення тимчасово наданих робіт, оформлення передачі частини творів сучасних художників до музейного зібрання, підготовку онлайн-архіву, поширення підсумкових матеріалів і звітність. Довготривалим результатом стане формування нового блоку сучасного українського мистецтва для Кмитівського музею. Проект має посилити музей як сучасний культурний центр, привернути увагу до його колекції, залучити нову аудиторію та залишити практичний результат для подальших виставкових, освітніх і дослідницьких програм.</p>

43 ГО «УкрАрта»

НЕ/ВІДОМІ

«НЕ/ВІДОМІ» – виставково-освітній проєкт ГО «УкрАрта», присвячений українським художникам різних поколінь, чії імена, твори, біографії та мистецьке значення потребують ширшої присутності в публічному просторі. Проєкт створює живу зустріч між українським мистецтвом і молодіжною аудиторією. Його основою є мандрівна виставкова програма у закладах вищої освіти, доповнена лекціями, зустрічами з художниками, кураторськими екскурсіями, публічними розмовами, друкованим та електронним каталогом, відеоматеріалами й онлайн-архівом. Назва проєкту побудована на грі зі словом «відомі». Вона говорить про митців, яких знає професійне середовище, але широка аудиторія мало впізнає їхні імена. Вона також стосується сучасних авторів, які вже створюють сильні роботи, мають власну художню мову і поступово входять у публічний культурний обіг. Майданчиками проєкту стануть заклади вищої освіти у Києві, Луцьку, Чернівцях, Вінниці, Львові, Ужгороді та Одесі. Серед запланованих партнерських майданчиків – КПІ імені Ігоря Сікорського, Луцький національний технічний університет, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Вінницький національний технічний університет, Львівська національна академія мистецтв, Ужгородський національний університет та Одеська державна академія будівництва та архітектури. Проєкт реалізується у період вересень 2026 року – грудень 2027 року. У 2026 році відбудеться підготовка: фіналізація концепції, партнерські домовленості, відбір художників і творів, розробка текстів, айдентики, маршруту та календаря подій. У 2027 році пройде виставково-освітня програма в університетах, після чого буде завершено каталог, онлайн-архів, відеоматеріали та підсумкову звітність. Проєкт спрямований на популяризацію українського візуального мистецтва, відкриття нових і малознаних імен, формування інтересу до сучасного мистецтва та посилення присутності української культури в освітньому просторі. Студенти, викладачі, місцеві громади й онлайн-аудиторія отримають можливість побачити оригінальні твори, почути історії авторів, взяти участь у розмовах і повернутися до матеріалів після завершення подій. Важливою частиною проєкту є простий спосіб комунікації з глядачем: короткі пояснення до робіт, зрозумілі біографії, QR-коди, відкриті лекції та розмови з художниками. Такий формат допомагає аудиторії увійти в тему без спеціальної підготовки і побачити українське мистецтво через живі історії, конкретні твори та особисту присутність авторів. Проєкт має створити сталий міст між університетами, художниками, кураторами та культурними інституціями. Його матеріали зможуть використовуватися в подальших заняттях, публічних подіях, студентських ініціативах і нових партнерських програмах у різних регіонах України. Це додає проєкту практичної цінності для освіти й культури. Результатом стане виставково-освітній культурний продукт: серія університетських показів, публічні події, каталог, відеозаписи, фотофіксація, короткі тексти про художників і твори, а також онлайн-архів, доступний після завершення проєкту.

44

ГО «Фонд культурної спадщини «Оберіг»

«Замки Тернопілля – збережені та доступні. Віртуально. Інтерактивно. Без бар'єрів»

Проєкт Віртуальна виставка «Замки Тернопілля – збережені та доступні. Віртуально. Інтерактивно. Без бар'єрів» спрямований на збереження, популяризацію та цифрову інтеграцію культурної спадщини Тернопільщини. Основою проєкту стане створення віртуальної виставки, яка об'єднає 11 пам'яток культурної спадщини, що входять у склад Національного заповідника «Замки Тернопілля». До неї увійдуть уже існуючі 3D-екскурсії замком у Збараж та палацом у Вишнівці, а також новостворені, в межах проєкту – 3 Декскурсія Скалатським замком і 8 панорамних турів оборонними спорудами XIV-XVIII ст. (замками у Теребовлі, Микулинцях, Чорткові, Скалі-Подільській, Кривчі, Підзамочку, Язловці та Золотому Поточі). Кожен об'єкт буде доповнений короткими історичними описами (перекладами українською, англійською і польською мовами), аудіосупроводом та ретросвітлинами. Концепція проєкту передбачає не лише створення окремих цифрових продуктів, а формування цілісної системи презентації замкової спадщини Тернопільщини. Основою структури віртуальної виставки стане інтерактивна карта Тернопільщини з позначенням об'єктів нерухокої культурної спадщини, за допомогою якої можна переходити на створені віртуальні тури. Пам'ятки будуть інтегровані в єдиному цифровому просторі на офіційному сайті Національного заповідника «Замки Тернопілля». Це дозволить зробити культурну спадщину доступною для людей з інвалідністю, мешканців інших регіонів та міжнародної аудиторії. Важливим елементом концепції є поєднання фізичного та цифрового культурного простору. На території пам'яток будуть встановлені банери з QR-кодами, за допомогою яких відвідувачі зможуть перейти до віртуальної виставки та отримати додатковий мультимедійний контент. Таким чином, цифровий продукт стане продовженням реального досвіду відвідування замків та сприятиме глибшому зануренню в історичний контекст. Передбачено проведення презентацій, візних зустрічей у навчальних закладах, інформаційної кампанії у медіа та соціальних мережах, а також створення інтерактивного онлайн-путівника. Усе це сприятиме формуванню інтересу до культурної спадщини, посиленню локальної ідентичності та популяризації Тернопільщини як регіону з унікальною замковою архітектурою. Проєкт є дебютним для ГО «Фонд культурної спадщини «Оберіг» у сфері створення комплексних цифрових культурних продуктів. Особливу цінність проєкту становить те, що вперше в межах діяльності заповідника всі цифрові продукти будуть об'єднані спільною концепцією – презентацією замкової спадщини Тернопільщини як складової локальної та національної ідентичності. Онлайн-виставка створить новий формат взаємодії аудиторії з культурною спадщиною: користувачі зможуть не лише переглядати панорами чи 3D-екскурсії, а й отримувати історичні довідки, слухати аудіосупровід, ознайомлюватися з ретросвітлинами та переходити до цифрового контенту безпосередньо під час відвідування пам'яток через QRкоди.

45	ГО «Фундація соціальних інновацій "З країни в Україну"»	Заступники	<p>«Заступники» - це тимчасова публічна скульптурно-світлова мультимедійна інсталяція на Софійській площі у Києві, приурочена до Покрови та Дня захисників і захисниць України. Проект візуалізує тяглість українського захисницького чину від Київської Русі до сучасних Сил оборони України та створює в історичному центрі столиці простір живої пам'яті, присутності й гідності. Основою інсталяції є 25 скульптурних постатей, розміщених п'ятьма послідовними хвилями: Київська Русь, Литовсько-руська доба, Козацька доба, Визвольні змагання ХХ століття та сучасні захисники України. Фігури ніби постають із бруківки: від погрудь перших лицарів до чотириметрових постатей сучасних воїнів.</p> <p>Висхідна лінія постатей формує головний образ проекту - неперервну лінію захисту, яку неможливо обіграти. У денному режимі інсталяція працює як скульптурний простір для самостійного огляду, кураторських екскурсій та освітніх програм. У вечірній час вона доповнюється контурною підсвіткою, світловою партитурою та мапінгшоу на Софійську дзвіницю. Окремий цифровий шар AR-застосунок - дозволить відвідувачам побачити кожну постать у її історичному контексті, прослухати коротку аудіоісторію українською та англійською мовами, переглянути хронологічну лінію спадкоємності й створити власний цифровий спогад про зустріч з інсталяцією. Проект має безкоштовний публічний доступ і орієнтований на широку аудиторію: киян, молодь, родини військових, ветеранів, освітні групи, українських та іноземних гостей столиці. «Заступники» поєднують мистецтво, історичну пам'ять, сучасні технології та культурну дипломатію, пропонуючи переконливу відповідь на російські наративи про "молоду Україну": українська боротьба за свободу має понад тисячолітню традицію, а сьгоднішні захисники є її живим продовженням.</p>
46	ГО «Центр візуальної культури»	Київська бієнале 2027 «Спільна земля / Common Ground»	<p>Київська бієнале 2027 «Спільна земля / Common Ground» – сьомий випуск міжнародного форуму сучасного мистецтва, що відбудеться з вересня по грудень 2027 року на кількох майданчиках в Україні та Європі. Основна виставкова програма відбудеться у «Павільйоні культури» в Києві та на Jam Factory у Львові. Кінематографічна та архівна програма розгорнеться у Довженко-Центрі (Київ). У Європі – в Salzburger Kunstverein (Зальцбург, Австрія) та інших партнерських локаціях. Близько 60 художників та художниць з України та різних країн світу візьмуть участь у проекті. Тема «Спільна земля» розгортає поняття землі одночасно як матеріальність, ресурс, поле бою і сакральний простір – і як основу для солідарності та порозуміння. Бієнале працює з чотирма вимірами цієї теми: земля буквально – чорнозем, міни, окупована територія; спільна земля як солідарність (common ground) – на чому Україна і Європа стоять разом; земля як поле пропаганди, де мистецтво деконструє маніпулятивні наративи; та земля як майбутнє – відбудова, ревіталізація, повоєнна уява. Ці виміри пронизують усю програму як наскрізна концептуальна рамка. Окрема місія проекту – об'єднання української мистецької спільноти, розірваної війною та розпорошеної між Україною та країнами ЄС. Київська бієнале 2027 створює спільний ґрунт для зустрічі художників, що залишаються в Україні, і тих, хто перебуває за кордоном, а також зміцнює довготривалі інституційні зв'язки між Україною і Європою. Це сьома ітерація ініціативи, яку The New York Times назвала «ключовою подією сучасного мистецтва Східної Європи за останнє десятиліття».</p>

47	ГО «Центр суспільних інновацій»	<p>«Родина Певних: історія повернення»</p> <p>Проект «Родина Певних: історія повернення» присвячений збереженню та популяризації історії однієї з визначних українських родин, чия доля стала відображенням драматичних подій ХХст., боротьби за українську ідентичність, пережитих репресій, депортацій та вимушеного життя далеко від Батьківщини. У 2027р. Україна відзначає 130-річний ювілей Н.Певної як важливу національну дату (Постанова ВРУ «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026-2027рр»), а також минає 45 років з дня її смерті, 70 років з дня знищення її чоловіка М.Певного. Тому проект передбачає створення цифрового архіву, виставки, електронних видань та театральної постановки, присвячених історії родини Певних. Родина Певних та її історія має особливе значення для України в умовах нинішньої війни, адже повертає зі забуття не лише величні постаті української культури як свідчення тягlosti нашого прогресивного цивілізаційного розвитку, але демонструє історичну ідентичності. Основою проекту є унікальний архів Н.Певної – фотоальбом актриси, віднайдений З.Шульгою (керівницею проекту) під час етнографічної експедиції до с.Перегробноє (Тюменська область), де після депортації проживала та похована Н. Певна. Ця знахідка висвітлює як трагічну долю родини Певних, так і долю української інтелігенції ХХ століття. У межах проекту буде оцифровано, науково опрацьовано та створено відкриту версію цього унікального архіву, підготовлено цифрове видання та виставку, присвячені Певним та їх внеску в українську культуру. Важливою складовою проекту стане театральна вистава «Загублена в снігах Сибіру», створена на основі реальних подій життя Н.Певної (авторка та перша виконавиця ролі Н.Певної О.Бонковська), яка у 2000х була представлена товариству «Українська родина» в Сургуті. У цьому проекті О. Бонковська стане співрежисеркою вистави, в якій гратиме молодь, сприяючи меморіалізації шляху повернення Н.Певної в сучасність. Для забезпечення актуалізації архівів, тягlosti досвіду популяризації родини Певних, до проекту будуть залучені студенти мистецьких ЗВО, зокрема до театральної постановки, а також до конкурсу на розроблення сценографії та костюмів до цієї вистави, що дозволить поєднати дослідження історичної пам'яті з сучасними творчими практиками, забезпечити переосмислення історій, ролей родини Певних через візію молодого покоління, т.ч. актуалізуючи національну пам'ять та провідні здобутки українського народу. Проект передбачає створення серії відеоінтерв'ю з дослідниками творчості, родичами Певних, проведення науково-практичної конференції, присвяченої ролі родини Певних у розвитку української культури. Проект реалізується консорціумом партнерів із залученням мистецьких закладів освіти, фахівців різних напрямів та різних поколінь. Результатом проекту стане комплексний культурний продукт, який поєднає дослідження, цифрові технології, виставкову діяльність, театр та освітні заходи. Проект сприятиме популяризації української культурної спадщини та залученню молоді до переосмислення складних сторінок історії України через сучасні мистецькі форми як символічного повернення родини Певних у сучасний український контекст.</p>
48	ГО «ЦЕНТР ЦИФРОВОЇ ІСТОРІЇ»	<p>«Монументальна мозаїка України: культурний маршрут Рівненщини»</p> <p>Проект «Монументальна мозаїка України: культурний маршрут Рівненщини» спрямований на дослідження, цифрову фіксацію, популяризацію та збереження монументального мистецтва Рівненщини як важливої частини української культурної спадщини та візуальної пам'яті публічного простору. У центрі проекту – мозаїки, декоративні панно, скульптури, стели, чеканка, малі архітектурні форми та інші об'єкти монументального мистецтва другої половини ХХ століття, які формують культурний ландшафт міст і громад Рівненської області. Проект розглядає цю спадщину не як залишок минулої епохи, а як складний пласт українського мистецтва, що потребує фахового опису, переосмислення та включення в сучасний культурний обіг. Окремим фокусом проекту стануть мозаїки Національного університету водного господарства та природокористування у Рівному. Вони будуть представлені як важлива частина університетського, міського й освітнього простору, пов'язана з історією науки, архітектури, студентського середовища та візуальної культури міста. Їх включення до маршруту дозволить показати, що монументальне мистецтво існує не лише як окремі пам'ятки, а як повсякденне культурне середовище, у якому формуються покоління мешканців, студентів і викладачів. У межах проекту буде проведено польові дослідження, задокументовано щонайменше 50 об'єктів монументального мистецтва, створено цифрові паспорти об'єктів, інтерактивну онлайн-мапу культурного маршруту, QR-маршрут, електронний і друкований каталог, короткі відеоісторії, аудіогід для ключових об'єктів та освітні матеріали для молоді. Також буде проведено серію публічних заходів: лекції, воркшопи, дискусії, презентацію інтерактивної мапи та виставку «Монументальна мозаїка України». Проект реалізовуватиметься у період з 01 серпня до 31 грудня 2026 року. Його результати будуть доступні для громад, освітян, дослідників, студентів, працівників культури та широкої аудиторії. Створений цифровий архів і маршрут стануть основою для подальшого масштабування ініціативи, розвитку культурного туризму, освітніх програм і формування загальноукраїнської мапи монументального мистецтва.</p>

49	ГО «ЦЕНТР ЦИФРОВОЇ ІСТОРІЇ»	«Цифрова колекція та імерсивна виставка робіт Теодозії Бриж»	<p>Проект «Цифрова колекція та імерсивна виставка робіт Теодозії Бриж» спрямований на збереження, цифрову репрезентацію та популяризацію мистецької спадщини Теодозії Бриж – української скульпторки ХХ століття, чиє життя і творчість пов'язані з Рівненщиною та загальноукраїнським культурним простором. У центрі проекту – створення відкритої цифрової колекції творів мисткині, що включатиме оцифровані скульптури, моделі, ескізи, графічні роботи, супровідні описи, кураторські тексти та освітні матеріали. Проект передбачає інвентаризацію й дослідження матеріалів, фотофіксацію, 3D-сканування та фотограмметрію ключових скульптурних об'єктів, створення 20–30 3Dмоделей, а також запуск онлайн-платформи з вільним доступом для широкої аудиторії. Особливе значення проекту полягає у поверненні в публічний простір постаті української мисткині, чия спадщина є важливою для розуміння української скульптури, монументального мистецтва, культурної пам'яті та ролі жінок у формуванні національного мистецького канону. Через цифрові інструменти проект робить цю спадщину доступною для молоді, освітян, музейних працівників, дослідників, громад Рівненщини, української діаспори та всіх, хто цікавиться українською культурою. Проект має також освітню та громадянську мету. У межах реалізації буде проведено публічну презентацію цифрової колекції, лекційно-дискусію про українське мистецтво ХХ століття та національну ідентичність, практичний воркшоп із цифрового збереження культурної спадщини та підсумкову дискусію про культуру як основу громадянської стійкості. Створена цифрова колекція стане довготривалим культурно-освітнім ресурсом, який можна буде використовувати після завершення проекту в музейній, освітній, дослідницькій та просвітницькій діяльності. Проект сприятиме збереженню української культурної спадщини, протидії культурному стиранню, посиленню регіональної ідентичності Рівненщини та інтеграції локальної мистецької спадщини у загальнонаціональний контекст.</p>
50	ГО «Цех експериментальної культури»	Викрадений Південь	<p>«Викрадений Південь» – це імерсивна цифрова виставка, присвячена культурній спадщині Півдня України, яка була викрадена, знищена або стала недоступною внаслідок російської агресії. Проект створює відкритий двомовний цифровий простір, що поєднує музейні об'єкти, художні інтерпретації, архівні матеріали та мультимедійний контент, дозволяючи українській та міжнародній аудиторії взаємодіяти з культурною спадщиною регіону незалежно від місця перебування. З 2022 року музеї Півдня України опинились в епіцентрі системного пограбування. Викрадення колекцій херсонських музеїв назвали одним із найбільших пограбувань культурних цінностей з часів Другої світової війни. Частина музеїв досі перебуває під окупацією, їхні колекції недоступні для українського суспільства. Умисний підрив Каховської ГЕС російськими окупаційними військами знищив об'єкти, які неможливо відновити. В основі проекту лежить переконання, що культурна спадщина має залишатися доступною суспільству навіть тоді, коли фізичний доступ до неї втрачено. Повномасштабне вторгнення Росії позбавило мільйони людей можливості відвідувати музеї Півдня України, знайомитися з колекціями та досліджувати культурне різноманіття регіону. Водночас потреба знати власну історію та підтримувати зв'язок із культурною спадщиною не зникла. У межах проекту буде проведено дослідження колекцій постраждалих музеїв та створено відкриту цифрову виставку, що міститиме щонайменше 100 об'єктів культурної спадщини. Простір буде доступний через браузер на комп'ютері або мобільному телефоні, а також підтримуватиме імерсивний формат із використанням VR-технологій. Відвідувачі зможуть самостійно досліджувати експозицію, взаємодіяти з мультимедійними матеріалами та відкривати історії, пов'язані з культурною спадщиною Півдня України. Окрім виставки, проект передбачає масштабну інформаційну кампанію, створення відеоматеріалів, аналітичних публікацій та проведення онлайн-подій для української та міжнародної аудиторії. Очікується, що протягом першого року після запуску виставку відвідають не менше 10 000 користувачів, а сукупне охоплення інформаційної кампанії перевищить 1 000 000.</p> <p>«Викрадений Південь» прагне не лише зберегти пам'ять про культурні втрати, а й повернути культурну спадщину регіону в публічний простір уже сьогодні, зробивши її більш доступною для дослідження, осмислення та міжнародного діалогу.</p>
51	ГО «Шаргород Рафінад» (ГО ШАР)	«Шаргородська спадщина: простір локальної пам'яті» (Шаркрафт)	<p>«Шаргородська спадщина: простір локальної пам'яті» це культурно-мистецький проект зі створення інтерактивного центру локальної спадщини у місті Шаргород на базі приміщень колишнього цукрового заводу, заснованого Романом-Адамом Сангушком, де сьогодні функціонує арт-резиденція «Шаргород Рафінад». Проект об'єднує три ключові напрями матеріальної культури регіону: історію цукрового виробництва Поділля, традиції шаргородської кераміки та мистецьку спадщину керамічної скульптури Леонтія Костура. Через сучасні виставкові, мультимедійні та освітні формати проект актуалізує локальну пам'ять і перетворює її на доступний культурний продукт для громади, молоді та туристів. У межах проекту буде створено постійну інтерактивну експозицію, що поєднає архівні матеріали, предмети локальної історії, керамічні вироби, скульптуру, аудіовізуальні інсталяції та цифрові елементи. Простір включатиме тематичні експозиційні блоки, мультимедійний контент, освітню програму, публічні події, майстер-класи та відкриті мистецькі практики. Особливістю проекту є переосмислення промислової спадщини через культуру та сучасне мистецтво. Колишній цукровий завод стає місцем збереження і репрезентації локальної ідентичності, а також платформою для культурного розвитку громади.</p> <p>Публічним брендом проекту є SHARCRAFT / ШАРКРАФТ - культурна платформа, що поєднує ремесло, мистецтво, локальну історію та сучасні креативні практики. Проект спрямований на збереження культурної спадщини, розвиток внутрішнього туризму, посилення локальної ідентичності та створення нового культурного магніту Поділля.</p>

52	ГО «Космос Табір»	RYBA: Абіс. Життя у темряві	<p>RYBA: «Абіс. Життя у темряві» – міждисциплінарний виставковий та публічний проєкт, що поєднує сучасне мистецтво, науку та екологічні дослідження, присвячені Чорному морю та глибоководним екосистемам Світового океану. Проєкт досліджує абісальну зону як простір темряви, тиску та явищ, що залишаються поза людським сприйняттям. Проєкт є продовженням мистецьконаукової резиденції RYBA: «Від припливів до відпливів», реалізованої у 2025 році в Одесі. Попередній етап поєднував дослідження архівів УКРНЦЕМ та історії українських морських досліджень у співпраці з Національним антарктичним науковим центром і сучасними українськими науковцями. У центрі дослідження були теми Чорного моря, кліматичних змін, впливу війни на морські екосистеми та тягlosti української наукової традиції. Концептуальна основа нового проєкту сформувалася в межах наукомистецької онлайн-лабораторії – циклу лекцій за участі науковців у сферах океанографії, морської біології, мікробіології та кліматології, що відбувся у травні 2026 року. Після завершення теоретичної частини митці працювали над створенням нових проєктів під менторством дослідників. Лабораторія охоплювала теми життя в безкисневих середовищах, окиснення океану, втрати біорізноманіття та глибоководних екосистем. До проєкту залучені художники, які працюють із інсталяцією, відеоартом, саунд-артом, перформативними та міждисциплінарними практиками. Через художні методи учасники досліджують теми морської темряви, біоломінесценції, акустики океану, мікроскопічних форм життя та крихкості екосистем. Серед учасників проєкту – Люся Іванова, мистецький колектив «Назва змінна», Даша Чечушкова, Марія Матяшова. Результатом проєкту стануть дві виставки в Одесі та Києві, доповнені лекціями та панельними дискусіями за участі дослідників Національного антарктичного наукового центру, artist talks, перформансами та адаптивною STEM-програмою для дітей і підлітків. RYBA: «Абіс. Життя у темряві» створює платформу для діалогу між мистецтвом, наукою та суспільством і пропонує художнє осмислення екологічних змін, що формують майбутнє Чорного моря та океанічних екосистем.</p>
53	ГО «Студія розвитку туристичного іміджу малих міст»	ОСТРОЗЬКИЙ 500	<p>Виставковий проєкт «Острозький 500» присвячений відзначенню трьох знакових ювілейних дат: 500-річчя від дня народження князя Василя-Костянтина Острозького, 450-річчя заснування Острозької академії та 445-річчя видання Острозької Біблії. Ці три дати, що збігаються в часі, утворюють унікальний контекст для осмислення спадщини, яка визначила обличчя української освіти, книгодрукування та інтелектуальної культури на століття вперед. Популяризація цієї спадщини є не лише культурним завданням, а й відповіддю на суспільний запит на переосмислення вітчизняної історії та переконливих прикладів українського державотворення, освітнього лідерства та культурної сили. У рамках проєкту «Острозький 500» буде створена інтерактивна виставка у Рівненському обласному краєзнавчому музеї.</p> <p>Її основна мета – популяризація постаті князя Василя-Костянтина Острозького та його внеску у розвиток української освіти, книгодрукування і культури. Виставка поєднає автентичні експонати XVI-XVII століть з AR/VR технологіями, мультимедійними інсталяціями та сучасним виставковим дизайном, будуючись як досвід повного занурення: відвідувач зможе не лише побачити артефакти епохи, а й відчувати культурне середовище, в якому народжувалися ідеї князя Острозького. Подієва програма охоплює урочисте відкриття з музичним і театралізованим компонентом, форум меценатства як платформу діалогу між культурним сектором, бізнесом і владою, а також освітній цикл – публічні лекції, майстеркласи, кураторські екскурсії та спеціальні програми для молоді й освітян. Заявником проєкту виступає громадська організація Town Image Studio, яка спеціалізується на мультимедійному контенті та популяризації культурної спадщини через інноваційні формати. Партнерами є Державний історико-культурний заповідник м. Острога, Музей історії Острозької академії та Рівненський обласний краєзнавчий музей – інституції, що поєднують виставкову експертизу з власними стратегічними завданнями з модернізації музейної діяльності та залучення нових аудиторій. На регіональному рівні проєкт формує подію культурного тяжіння, стимулює туристичні потоки та зміцнює позиціонування Рівненщини як території української освітньої традиції, на національному – пропонує переконливий приклад державотворення, освітнього лідерства й культурної сили, актуальний для сучасного українського суспільства.</p>

54	ГО «КРОВЕЦЬ»	Створення якісних фоторепродукцій для експонатів з колекцій традиційного мистецтва та зйомка покрокової відеоінструкції процесу оцифрування за Стандартами КРОВЕЦЬ-PRO	<p>Проект передбачає: 1) СТВОРЕННЯ 12000 ЯКІСНИХ ФОТОРЕПРОДУКЦІЙ для 700 експонатів з кількох цінних колекцій традиційного мистецтва за Стандартами Оцифрування КРОВЕЦЬ-PRO, для їх подальшого оприлюднення у онлайн-музеї традиційного мистецтва України «КРОВЕЦЬ» https://krovets.ua/. Стандарти КРОВЕЦЬ-PRO https://krovets.ua/digi-standard встановлюють мінімальну кількість кадрів та вимоги до кожного кадру для забезпечення достовірної в усіх суттєвих аспектах візуальної фоторепрезентації експонатів («цифрову копію») для якісного задоволення потреб користувачів фоторепродукціями (цільових аудиторій). Завдяки КРОВЕЦЬ-PRO за самими лише фоторепродукціями експонатів можна точно і детально описати кожен експонат, і в разі потреби виготовити його точну репліку. КРОВЕЦЬ – це професійна платформа для оприлюднення колекцій традиційного мистецтва та український агрегатор таких колекцій для міжнародної мережі EUROPEANA https://www.europeana.eu/en/collections/organisation/1638online-museum-of-the-traditional-art-of-ukraine-krovets. 2) ЗЙОМКУ ПОКРОВОВОЇ ВІДЕО-ІНСТРУКЦІЇ процесу оцифрування за Стандартом КРОВЕЦЬ-PRO для подальшого масштабування якісного і змістовного оцифрування колекцій традиційного мистецтва. МЕТА ПРОЄКТУ – якісне і змістовне оцифрування нашої культурної спадщини, а саме, традиційного мистецтва та масштабування такого оцифрування. До проекту залучені унікальні колекції, що містять шедеври народної творчості з різних регіонів. В результаті для орієнтовно 700 експонатів буде створено приблизно 12000 якісних фоторепродукцій, а процес оцифрування за Стандартом КРОВЕЦЬ-PRO буде задокументовано у покроковій відео-інструкції, яка допомагатиме колекціонерам та музеям масштабувати якісне оцифрування. ТЕМА ПРОЄКТУ - ФОЛЬКЛОРНА СПАДЩИНА проект створює візуальний контент (якісні фоторепродукції експонатів), та аудіовізуальний контент (одна покрокова відеоінструкція з оцифрування).</p>
55	ГО «Міжнародний інститут громадських ініціатив»	Бахмут. Театральна Донеччина	<p>Проект «Бахмут. Театральна спадщина Донбасу» спрямований на відновлення та публічну репрезентацію малодослідженої частини української культурної спадщини – історії Артемівського українського музичнодраматичного театру (1920–1960-ті роки) як складової національного культурного процесу. У сучасному інформаційному просторі Бахмут переважно представлений через воєнний контекст, що призводить до витіснення його культурної історії та спрощення уявлень про регіональну ідентичність. Водночас архівні джерела свідчать, що театральне життя міста було інтегроване в загальноукраїнський мистецький процес ХХ століття та відображає безперервність культурної присутності Донбасу в національному культурному наративі. Проект відповідає на виклики втрати нематеріальної культурної спадщини внаслідок війни, руйнування інституційної пам'яті та фрагментації локальних архівів. Його мета – повернути цю спадщину в публічний простір та забезпечити сталі механізми її доступності. У межах проекту буде створено інтегрований культурний продукт, що поєднує три взаємопов'язані компоненти: дослідницько-архівний (оцифрування щонайменше 100 архівних одиниць), експозиційний (мобільна мультимедійна виставка з 15 стендів) та цифровий (відкритий вебархів із довготривалим доступом). Додатково передбачено серію публічних заходів у Києві, Дніпрі та Хмельницькому, а також комунікаційну кампанію, спрямовану на популяризацію культурної спадщини Донбасу. Проект формує відтворювану модель роботи з культурною спадщиною громад, які втратили інституційну інфраструктуру внаслідок війни. Поєднання архівної роботи, мобільної експозиції та цифрової платформи забезпечує не лише збереження матеріалів, а й їх активну циркуляцію в музейному, освітньому та громадському середовищі. Результатом стане довготривалий відкритий ресурс, що інтегрує локальну театральну історію Бахмута в ширший український культурний наратив і сприятиме переосмисленню Донбасу як невід'ємної складової національної культурної спадщини.</p>

56	ГС «ОСВІТОРІЯ»	«Ті, хто запалюють світло»	<p>«Ті, хто запалюють світло» -це масштабний культурномистецький проєкт зі створення сучасного інтерактивного артоб'єкта у публічному просторі Києва, присвяченого ролі освіти та вчительства у формуванні майбутнього України. Проєкт реалізується до 10-річчя Національної премії Global Teacher Prize Ukraine та покликаний стати новим символом суспільної поваги до вчителів, освіти та людського потенціалу. У центрі проєкту - створення унікального мистецького об'єкта, який поєднає сучасне українське мистецтво, архітектуру, світло, інтерактивні елементи та глибокі суспільні сенси. На відміну від традиційних пам'ятників чи меморіальних споруд, артоб'єкт передбачатиме активну взаємодію з відвідувачами, спонукаючи до особистого осмислення ролі освіти в житті людини та розвитку суспільства. Художню концепцію та реалізацію проєкту планується здійснити у співпраці з українським митцем Миколою Каблукою - автором масштабних публічних мистецьких об'єктів, меморіальних інсталяцій та міжнародних артпроєктів, відомих своїм сильним емоційним впливом та здатністю працювати зі складними суспільними темами через сучасну художню мову. Основна ідея проєкту полягає в осмисленні освіти як світла, яке передається від людини до людини, покоління до покоління. Саме вчителі допомагають відкривати нові горизонти, формують цінності, підтримують дітей та молодь навіть у найскладніші історичні періоди. Під час повномасштабної війни українські освітяни стали одним із символів стійкості країни, продовжуючи навчати дітей у сховищах, дистанційно, під час блекаутів та в умовах постійної небезпеки. Проєкт має на меті створити не просто мистецький об'єкт, а нове місце сили, пам'яті та натхнення для мешканців Києва, гостей міста, освітян, учнів, студентів і туристів. Простір навколо артоб'єкта стане платформою для проведення освітніх, культурних та громадських подій, пов'язаних із розвитком освіти, підтримкою вчительства та популяризацією української культури. Планується, що артоб'єкт буде встановлений у публічному просторі Києва та стане довготривалим культурним надбанням міста. Урочисте відкриття буде приурочене до нового сезону Global Teacher Prize Ukraine та стане центральною подією святкування десятиріччя премії. Проєкт сприятиме підвищенню суспільного престижу професії вчителя, формуванню культури вдячності освітянам, розвитку сучасного українського мистецтва у міському середовищі та створенню нового культурного символу України, присвяченого знанням, розвитку та майбутньому. «Ті, хто запалюють світло» - це мистецьке висловлювання про людей, які щодня змінюють країну через освіту, формуючи майбутні покоління та підтримуючи світло навіть у найтемніші часи.</p>
57	ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «ЦЕНТР ЦИФРОВОЇ ІСТОРІЇ»	Український геном: Віктор Гвоздинський і візуальна мова цілісності України	<p>Проєкт «Український геном: Віктор Гвоздинський і візуальна мова цілісності України» - це виставковоосвітній і цифровий культурний проєкт, присвячений творчості українського художника Віктора Гвоздинського, живописця, архітектора, представника Нової української хвилі та митця, пов'язаного з розвитком монументального мистецтва на Рівненщині. У 1975-1993 роках він працював у Рівненському художньо-виробничому комбінаті в галузі монументального мистецтва, зокрема класичного вітража, а з 1985 року є членом Національної спілки художників України. У центрі проєкту - серія з 20 живописних робіт митця, які через абстрактну, символічну та кольорову мову осмислюють Україну як цілісний культурний простір. Проєкт пропонує побачити українську ідентичність не лише через історичні події чи політичні кордони, а через візуальні коди регіонів, пам'ять місць, духовні образи, архітектурні мотиви та емоційне відчуття належності до спільного культурного поля. У межах проєкту буде створено офлайн-виставку, цифрову експозицію у відкритому доступі, каталог, інформаційні та освітні матеріали, а також серію публічних заходів: кураторські екскурсії, лекції, обговорення та презентації для молоді, освітян, працівників культури, внутрішньо переміщених осіб і широкої громадськості. Заплановано щонайменше одну центральну виставку, партнерські презентації в регіонах України, не менше 6 публічних подій, охоплення щонайменше 5 областей, залучення не менше 300 відвідувачів офлайн та 1000 користувачів цифрової версії. Проєкт відповідає темам української історії, збереження ідентичності, культурної спадщини, цифрового майбутнього та міжрегіонального культурного діалогу. Його мета - через сучасне мистецтво посилити відчуття єдності України, актуалізувати творчість Віктора Гвоздинського для нових аудиторій і створити сталий цифровий культурний продукт, доступний після завершення проєкту.</p>

58	Департамент культури і туризму Запорізької міської ради	Стіни, що говорять	<p>Мистецтво в прифронтовому місті не повинно бути заручником закритих музейних залів чи сухих сторінок підручників. Його місія – жити серед людей, трансформувати щоденний досвід та перетворювати монотонні локації на живі артпростори, які повертають громаді відчуття психоемоційної безпеки та захисту. Запоріжжя вже має успішний досвід художнього маркування середовища: 14 наявних муралів, інтегрованих у цифрову екосистему AlbumAR, сформували стійку звичку мешканців до взаємодії з вуличним мистецтвом. Проте, якщо попередні об'єкти були переважно декоративними, нове авторське бачення полягає в глибокій концептуалізації міського простору. Департамент пропонує еволюційний перехід від чистого візуального арту до монументального кодування локальної ідентичності. П'ять нових муралів на фасадах шкіл стануть інтерактивними порталами у козацьку, наукову та культурну історію краю, адаптовану під сприйняття сучасного покоління. Головним кураторським принципом ініціативи є відмова від вертикального диктату дорослих. Застаріла схема «вчитель—учень» замінюється на горизонтальну синергію співавторства. Жива, щира та терапевтична енергія ескізів учнів мистецьких шкіл концептуально переплететься з технікою відомих майстрів стріт-арту, від яких проєкт уже має офіційні листи про партнерство. Підлітки прифронтового міста трансформуються з пасивних споживачів у суб'єктів змін, які власноруч маркують простір рідних шкіл. Для створення цієї візуальної мови та проведення воркшопів залучено команду провідних українських муралістів: Сашу Корбана, Дениса Ліптона, Ганну Омелечко, Анастасію Меркулову та В'ячеслава Лунику. Вони виступатимуть менторами для молоді. Завдяки їхньому різноплановому досвіду – від графіті та леттерингу до модернового переосмислення українських кодів – проєкт зможе деформалізувати складні історичні образи, зробити їх живими та органічно вписати в архітектурний контекст шкільних локацій. Нова концепція руйнує дистанцію між живописом та глядачем через рhigital-синтез фізичного та цифрового світів. Замість створення нових платформ, 5 нових муралів доповнять наявну міську карту з 14 арт-об'єктів у працюючому застосунку AlbumAR. Код доповненої реальності інтегрується в художнє полотно як елемент композиції. Через встановлені на фасадах антивандальні таблички з QR-кодами статичні зображення історичних постатей «оживатимуть» на екранах смартфонів. Створені стінописи стануть тривалим маніфестом самовираження молоді, інтегрованим у знайому діджитал-інфраструктуру міста.</p>
59	Департамент культури і туризму Запорізької міської ради	Інтерактивна орен-аіг експозиція «Запоріжжя: Історичний лабіринт»	<p>Проєкт інтерактивної орен-аіг експозиції «Запоріжжя: Історичний лабіринт» передбачає створення інноваційного музейно-паркового простору просто неба на території Парку Честі (о. Хортиця). Цей комплекс задуманий як живе середовище неформальної освіти для дітей та підлітків, що актуалізує історичну спадщину через близькі молоді ігрові, цифрові та тактильні формати взаємодії. В основі концепції лежить метафора лабіринту як символу складного, нелінійного шляху формування запорізької ідентичності – від давніх культур Причорномор'я до сучасної цифрової та індустріальної епохи. Рухаючись маршрутом експозиційних модулів, юні відвідувачі перетворюються на активних дослідників, самостійно відкриваючи багатомірну історію розвитку міста. Зміст експозиції адаптовано під психологію сприйняття нового покоління та структуровано навколо чотирьох осей міської ідентичності: «Пам'ять», «Дія», «Простір» та «Взаємодія». Такий підхід дозволяє представити історію Запоріжжя не як набір сухих хронологічних фактів, а як живий, цілісний та гейміфікований процес формування культурних і соціальних цінностей громади. Проєкт передбачає створення щонайменше 12 інтерактивних експозиційноінформаційних модулів, інтегрованих у природний ландшафт. Вони розробляються за принципом навчання через гру і поєднують механічні головоломки, тактильні панелі, візуальні елементи та цифрові технології. Кожен модуль присвячений окремому тематичному блоку історії міста та матиме власне унікальне художньо-дизайнерське рішення. Додатково буде впроваджено цифрову складову експозиції, яка розмовляє з підлітками їхньою рідною мовою медіатехнологій: QR-навігацію, аудіогіди-серіали та мультимедійні матеріали. Це розширить фізичний простір музею та перетворить смартфони відвідувачів на дослідницькі станції з доступом до унікальних цифрових архівів, фото-, відеоматеріалів та розширених ігрових квест-маршрутів. Особлива увага приділяється принципам інклюзивності, безбар'єрності та універсального дизайну. Інтерактивна орен-аіг експозиція буде максимально доступною та привабливою для родин із дітьми (комфортний родинний формат дозвілля), внутрішньо переміщених осіб, молоді, людей старшого віку та людей з інвалідністю. Частина елементів матиме тактильні та адаптовані рішення, що забезпечують рівний доступ до культурного контенту через дослідження та гру. Проєкт гармонійно поєднує принципи публічної історії, сучасного музейного дизайну, урбаністики та імерсивних цифрових технологій, перетворюючи міський простір на безпечне, відкрите середовище культурної взаємодії, творчої рефлексії та неформальної освіти. Метою проєкту є створення сучасного відкритого музейного середовища, яке через гру, інтерактивні механіки та дослідження залучає дітей та молодь до активного пізнання історії Запоріжжя, сприяє формуванню міської ідентичності та виховує нове покоління свідомих амбасадорів свого рідного краю. Інтерактивна орен-аіг експозиція «Запоріжжя: Історичний лабіринт» розглядається як довготривала культурна платформа, інтегрована у життя міста, з високим потенціалом для подальшого масштабування, включення до туристичних і освітніх маршрутів та інтеграції у позашкільні навчальні програми шкіл Запоріжжя.</p>

60	Департамент культури і туризму Запорізької міської ради	Запоріжжя 360°	<p>«Запоріжжя 360°» – культурно-мистецький та освітній проект, спрямований на формування у дітей та молоді Запоріжжя відчуття належності до свого міста та країни, їх історії та культурного середовища через сучасні інструменти взаємодії з культурною спадщиною. Проект буде реалізовано у межах ініціативи «Школа містянина. Запоріжжя» у 20-ти підземних школах міста, 10-ти бібліотечних просторах та Запорізькому фаховому коледжі мистецтв і культури ім.П.І.Майбороди – просторах, які сьогодні стали не лише місцем навчання, а й новими центрами щоденного життя громади під час війни. Основним продуктом проекту є створення інтерактивних музейних експозицій із використанням VRтехнологій, цифрових експозицій, інформаційних стендів та інтеграції із всеукраїнською цифровою платформою «eМузей». Завдяки цьому учасники зможуть отримати доступ до культурного контенту у форматі, близькому й зрозумілому сучасній молоді: через віртуальні подорожі, інтерактивні історії та ефект присутності. Важливою частиною проекту є актуалізація локальної культурної спадщини та переосмислення міської ідентичності Запоріжжя. Через знайомство з колекціями Національного заповідника «Хортиця», Запорізького обласного краєзнавчого музею та спеціально створеними цифровими квізами – діти та підлітки зможуть по-новому побачити культурний ландшафт свого регіону та відчути власну причетність до нього. Проект відповідає актуальному запиту на створення доступних культурних практик у середовищі, де через безпекові обмеження значна частина дітей позбавлена можливості повноцінно відвідувати музеї та культурні події. «Школа містянина» пропонує модель, у якій культура стає частиною щоденного освітнього досвіду та інструментом підтримки емоційної стійкості, критичного мислення й громадянської свідомості. Проект також має потенціал для масштабування в інших громадах України як приклад сучасної інтеграції культури, освіти та цифрових технологій у роботі з молоддю аудиторією в умовах війни та післявоєнного відновлення.</p>
61	ДП «Національна кіностудія художніх фільмів імені Олександра Довженка»	«Легенди українського кіно: Ілленко, Миколайчук, Ступка»	<p>У 2026 році українська мистецька громадськість відзначає ювілей трьох постатей, які стали символами національного кінематографа та залишили глибокий слід у культурній пам'яті народу. Це оператор і режисер Юрій Ілленко (90 років від дня народження), актор і режисер Іван Миколайчук (85 років) та актор Богдан Ступка (85 років). Їхня творчість визначила розвиток українського кіно другої половини ХХ століття й стала важливим чинником формування національної ідентичності. Проект реалізується у залах Музею кінематографічної спадщини Національної кіностудії імені Олександра Довженка. Його мета – популяризація спадщини трьох митців, формування культурного діалогу між поколіннями та актуалізація значення українського кіно як носія національної пам'яті. Основою експозиції стануть фотопостери з кадрами знакових стрічок та робочими моментами зі знімальних майданчиків. Відвідувачі побачать раритетні експонати – костюми, реквізит, архівні сценарії та монтажні аркуші. Завдяки інтерактивним елементам (AR-інсталяції, VR-зони, фотостенди) виставка перетвориться на динамічний культурний простір, де глядачі зможуть не лише споглядати експонати, а й взаємодіяти з ними. У рамках проекту відбудуться тематичні екскурсії та лекції, а також кінопокази у студійному кінотеатрі. Програма включатиме демонстрацію культурних фільмів: «Тіні забутих предків», «Білий птах з чорною ознакою», «Криниця для спраглих», «Вечір на Івана Купала», «Захар Беркут», «Пропала грамота», «Легенда про княгиню Ольгу», «Вавилон ХХ» та інших. Очікувані результати: - підвищення рівня знань про українське кіно. - зростання інтересу молоді до культурної спадщини. формування позитивного іміджу кіностудії як центру пам'яті. - створення платформи для мистецьких дискусій. Цільова аудиторія: студенти та молодь, кінознавці, широка громадськість, у т.ч. туристи, які відвідують Київ.</p>

62

ДП «Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької»

Львівський музей театру

Культурний центр заходу України – Львів – до сьогодні не має театрального музею. Національний театр ім. Марії Заньковецької спільно з іншими театрами міста: театром ім. Леся Курбаса, театром ім. Лесі Українки, Першим театром для дітей та юнацтва та партнером Музей театрального, музичного та кіномистецтва України ініціює проект, який стане основою для його появи. Ним передбачено створення нової сучасної експозиції в приміщенні театру ім. Марії Заньковецької, віртуалізація її у 360° турі, створення віртуальної музейної платформи, на якій буде розміщено матеріали з історії театрів Львова, оцифрування фондів театрів та їх представлення. Основою для цього стануть власні фонди театрів. Запланована лекційна програма та кураторські екскурсії у межах проекту. Проект передбачає створення двох культурних продуктів: виставкового проекту, який буде функціонувати наживо в приміщенні театру ім. Марії Заньковецької на постійній основі й представлятиме напрацювання проекту наживо; - віртуальної виставки, яка буде представляти результати проекту шляхом залучення цифрових технологій. Наскрізними темами проекту стануть історія українського театру та презентація постатей його видатних діячів. Досліджувати, масштабувати знання, пишатися своїм театром та його історією, робити їх видимими - це наша домінуюча мета й сенс роботи. Проект "Львівський музей театру" складається з комплексу системних дій зі збереження та популяризації українського театрального мистецтва у історичній ретроспективі для сучасного покоління українців. Проект має міждисциплінарний, кроссекторіальний характер під час його реалізації тісно співпрацюватимуть фахівці музейної, театральної та науково-мистецтвознавчої сфер культури. До співпраці залучені відомі спеціалісти з кожної з галузей, що забезпечить успішну реалізацію всіх заходів. Для створення зазначених культурних продуктів передбачено комплекс підготовчих дій: налагодження співпраці між культурними установами-партнерами; вторинний опис фондів, оцифрування одиниць фондів театрів; створення концепції експозиції наживо; проведення закупівельних робіт необхідних матеріалів; програмування спеціальної програми для віртуального музейного простору; реалізація комунікаційного плану; презентаційні заходи. З метою залучення цільових аудиторій розроблений детальний комунікаційний план, піарвідділ театру ім. Марії Заньковецької, який працює злагоджено на постійній основі, забезпечить координацію процесу розповсюдження інформації про проект.

Проект "Гараж-галерея: Після Школи" створює дебютний виставковий культурний продукт молодих авторів Закарпаття на базі Закарпатської академії мистецтв. Його мета - вперше системно представити студентів, випускників і молодих митців регіону у професійному кураторському форматі, поєднавши виставковий показ, менторинг, цифрову документацію, публічну програму та медійне представлення. Проект складається з двох взаємопов'язаних виставкових частин. Перша - "Після школи: нова генерація закарпатського мистецтва" - є дебютною виставкою молодих авторів, що показує, як сьогодні виглядає нове мистецтво Закарпаття після і поруч із традицією Закарпатської художньої школи. Друга - "Спільний архів: спадщина, впливи, зв'язки" - є архівно-дослідницьким модулем, у якому молоді автори та куратори працюють зі спадщиною школи, локальними історіями, міжнародними впливами й центральноєвропейськими зв'язками, що формували мистецьку ідентичність краю. У межах проекту буде проведено відкритий конкурс (open call) для студентів, випускників і молодих митців Закарпаття. Відібрані учасники отримають менторський супровід, портфоліо-рев'ю та виробничу підтримку для підготовки робіт до виставки. Важливою частиною проекту стане серія коротких відеорозмов, інтерв'ю та подкаст-епізодів з молодими митцями, кураторами, викладачами й дослідниками. Ці матеріали будуть поширюватися на сайті, YouTube і в соціальних мережах, щоб познайомити ширшу аудиторію з новими авторами, пояснити кураторську рамку проекту та легітимізувати нове закарпатське мистецтво в публічному просторі.

Цифровий архів створюється на базі сайту Garage Gallery і містить профілі учасників, зображення робіт, кураторські тексти, відеоматеріали та матеріали публічної програми. Архів залишається у відкритому доступі після завершення проекту. Електронний каталог включатиме кураторські есеї, профілі всіх учасників проекту, документацію виставок і подій, а також короткий англomовний синопис для міжнародного поширення. Публічна програма (6 подій) включатиме artist talks, лекції про сучасне мистецтво, воркшопи для студентів, екскурсії для школярів та ВПО, дискусії про роль молодого мистецтва у регіоні. Усі події безкоштовні та відкриті для широкої аудиторії. Проект виконуватиме важливу інтеграційну функцію для ВПО та нових мешканців Закарпаття: знайомить їх із культурою краю, традиціями регіону та сучасним мистецьким середовищем через доступні публічні події та освітню програму. Результатами стануть дві виставки, відкритий конкурс для молодих авторів, публічна програма, електронний каталог, цифровий архів і відеоматеріали. Проект сприятиме оновленню погляду на Закарпатську художню школу, інтеграції молодого покоління в культурне поле України та формуванню основи для майбутнього представлення цього матеріалу в українських і центральноєвропейських інституціях та медійних платформах.

63

Закарпатська академія мистецтв

Гараж-галерея. Після школи

поселень і будівель, керамічні міні-фігурки архітектурних об'єктів, реальні предмети та артефакти менонітської культури, а також візуалізація самого процесу дослідження спадщини. Через художньо створені керамічні міні-фігурки архітектурні об'єкти повертаються у фізичний простір взаємодії. Вони стають не лише моделями історичних споруд, а носіями пам'яті про систему життя, у якій поєднувалися праця, освіта, технології та відповідальність за середовище. Окремим пластом експозиції стануть реальні об'єкти менонітської спадщини - елементи побуту, матеріали, архівні знахідки, візуальні документи та фрагменти середовища, які дозволяють відчутти масштаб і матеріальність цієї культури. Їх присутність створює прямий контакт між минулим і сучасністю, між архівом та тілесним досвідом присутності. Виставка також акцентує увагу на самому процесі дослідження. Візуалізація архівної роботи, пошуку матеріалів, співставлення фотографій, карт, креслень та свідчень демонструє, що пам'ять - це не статична даність, а постійний процес реконструкції, осмислення та повернення втрачених зв'язків. Глядач бачить не лише результат, а й шлях формування знання про місто. Основним організатором проєкту виступає ГО «Запорізьке наукове товариство імені Якова Новицького» - культурно-просвітницька та науково-дослідницька громадська організація, що займається дослідженням, збереженням та популяризацією історії й культурної спадщини Запорізького краю. Організація забезпечує історико-дослідницьку складову проєкту, роботу з архівними матеріалами, історичними джерелами та концептуальне осмислення менонітської спадщини

Запоріжжя в контексті сучасної культурної пам'яті.

Партнером проєкту виступає Центр сучасного мистецтва Запоріжжя - сучасна культурна інституція, що працює у сфері актуального мистецтва, виставкових та міждисциплінарних практик. Центр долучається до реалізації художньої та виставкової складової проєкту, надаючи виставковий простір та підтримку у створенні мистецької концепції й сучасної виставкової форми проєкту. Простір виставки будується як середовище занурення, де різні типи медіа взаємодіють між собою. Історичні фотографії працюють із документальністю, керамічні об'єкти - з матеріальністю та тілесністю, а архівні елементи - з відчуттям автентичності. У поєднанні вони формують цілісний наратив про Запоріжжя як місто, чия ідентичність складається не лише з індустріального образу, а й із багатозарової культурної та інженерної історії. У контексті повномасштабної війни виставка набуває додаткового значення. Вона порушує питання про те, як міста працюють із власною пам'яттю в умовах руйнування, як культура стає інструментом збереження суб'єктності та як історія може бути ресурсом для майбутнього. Через менонітську спадщину проєкт говорить про відповідальність за простір, системність мислення та здатність суспільства до відновлення.

«Переосмислюючи спадщину: менонітське Запоріжжя» це не лише виставка про минуле. Це спроба сформулювати новий погляд на місто через поєднання історії, інженерії, культури та сучасних художніх практик. Проєкт створює простір, у якому пам'ять перестає бути лише архівом і стає активним елементом формування сучасної ідентичності Запоріжжя

Єдність.Честь.Незламність» – це не лише мистецький проєкт, а й важлива культурна місія. Він покликаний зберегти історичну спадщину для майбутніх поколінь, нагадати про силу українського духу та продемонструвати світові, що культура є невід’ємною частиною національної стійкості. Через цифрові технології музейна колекція отримує нове життя, стаючи доступною незалежно від часу, місця чи обставин. Проєкт «Козацтво. Єдність.Честь.Незламність» покликаний не лише зберегти мистецькі твори, присвячені Запорізькій Січі та українському козацтву, а й переосмислити їх у сучасному цифровому просторі. Це можливість створити живий міст між минулим і майбутнім, між історією та новими поколіннями українців. Через цифрові технології музейний простір стає більш відкритим та доступним для суспільства, а культурна спадщина отримує нову форму існування, здатну пережити час і будь-які виклики. Наразі надзвичайно важливо зберегти мистецьку колекцію проєкту «Козацтво. Єдність. Честь. Незламність», адже у теперішній час питання збереження культурної спадщини є одним із найважливіших викликів для України. В умовах війни мистецтво, музейні фонди, архіви та історична пам’ять опиняються під постійною загрозою знищення. Саме тому збереження культурної спадщини сьогодні стає не лише музейним чи мистецьким завданням, а важливою частиною збереження національної ідентичності та історичної цілісності України. Для Запоріжжя це питання має особливе значення, оскільки місто знаходиться поруч із лінією фронту та постійно перебуває у зоні небезпеки. У таких умовах кожен мистецький твір, кожен архівний матеріал та кожен елемент культурної пам’яті потребує захисту, евакуації, цифрового архівування та збереження для майбутніх поколінь. Козацтво для України – це не лише історія минулого. Це основа українського національного характеру, символ свободи, честі, мужності та боротьби за незалежність. Образ козака протягом століть формував духовну силу українського народу та став уособленням незламності й волі. Сьогодні козацький дух набуває нового значення. Українські військові, які боронять території України, продовжують традицію захисників своєї землі. Як і козаки у минулому, вони стоять на захисті свободи, державності та права народу жити на власній землі. Саме тому тема козацтва є особливо актуальною у сучасному культурному просторі. Проєкт «Козацтво. Єдність. Честь. Незламність» покликаний не лише зберегти мистецькі роботи, а й передати нащадкам пам’ять про силу українського духу, історію боротьби та культурну спадщину Запорізького краю. Через графічні та живописні серії проєкт формує емоційний зв’язок між минулим і сучасністю, між історичними козаками та сучасними захисниками України. Проєкт наголошує на тому, що культурна спадщина повинна жити вічно. Її необхідно не лише берегти фізично, а й створювати нові сучасні форми її існування. Збереження козацької історії сьогодні – це відповідальність перед майбутніми поколіннями, перед українською культурою та перед пам’яттю тих, хто захищав і продовжує захищати Україну.

Запорізький обласний художній музей

Стіна, якої немає

«Стіна, якої нема: знищені, але не стерті» – кроссекторальний культурно-мистецький проєкт, спрямований на цифрове збереження та сучасне переосмислення спадщини бойчуків – представників українського монументального мистецтва та покоління Розстріляного відродження, чия творчість і культурний внесок зазнали системного знищення радянською владою. В основі проєкту – дебют формату подачі колекції Запорізького обласного художнього музею, яка була збережена завдяки багаторічній роботі музейної команди. До проєкту буде залучено 132 музейні роботи, що стануть основою цифрової експозиції та важливою частиною процесу оцифрування культурної спадщини музею. Колекція охоплює твори Михайла Бойчука та його послідовників, а найбільшу її частину складають роботи Оксани Павленко – однієї з ключових представниць школи бойчукізму. Проєкт акцентує увагу не лише на самих творах, а й на пам’яті про втрачену культурну спадщину, яка сьогодні існує у фотографіях, архівних матеріалах, ескізах, спогадах та музейних фондах. Бойчукісти стали одними з ключових представників українського модернізму 1920–1930-х років та частиною культурного явища Розстріляного відродження – покоління митців, чії ідеї формували нову українську культуру, але були репресовані, замовчані або знищені. Разом із фізичним винищенням митців було знищено і значну частину їхніх монументальних робіт, що сьогодні перетворює саму тему втрати на важливу частину культурної пам’яті.

67	Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України	«Україна на видноті»	<p>«Україна на видноті» – виставковий проєкт у сфері візуального мистецтва, спрямований на осмислення міжнародної культурної репрезентації України через мистецтво, виставкові практики, художні висловлювання, інституційні взаємодії та сучасні кураторські підходи. Проєкт реалізується Інститутом проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України та водночас є кураторським дебютом наукової співробітниці ІПСМ, докторки філософії з культурології Марини Полякової, що відбувається у професійному середовищі Інституту за методологічної та художньої підтримки досвідчених кураторів, дослідників і художників. Головним продуктом проєкту стане масштабна виставка, побудована як багат шаровий простір взаємодії між художніми роботами, архівними матеріалами, візуальними документами, кураторськими текстами, мультимедійними рішеннями та сучасними мистецькими висловлюваннями. У центрі проєкту – дослідження того, який образ України формувався й транслювався назовні через мистецтво: не лише як країни історичної травми, боротьби й спротиву, а як складної, сучасної, інтелектуальної та культурно самодостатньої держави, здатної продукувати власні смисли, естетики й мови репрезентації. Проєкт аналізує, як Україна ставала видимою для світу через художні образи, виставкові практики, міжнародні культурні платформи та кураторські стратегії, а також яким може бути сучасний культурний «експорт» України сьогодні – не як демонстрація екзотики чи жертви, а як презентація активного суб'єкта європейського й глобального мистецького процесу. Виставкова драматургія передбачає поєднання різних поколінь художників, мистецьких практик, архівів, інституційного досвіду та сучасних художніх позицій, що репрезентують трансформації українського мистецтва, питання культурної пам'яті, деколонізації, війни, свободи, ідентичності та міжнародної культурної суб'єктності України. Особливий акцент буде зроблено на ролі художника, мистецьких інституцій і виставкових платформ у формуванні образу України у глобальному культурному просторі, зокрема через досвід міжнародних виставкових практик та участі України у Венеційській бієнале. Проєкт виходить із розуміння того, що сучасне мистецтво потребує гібридної форми представлення, у якій фізична виставка доповнюється цифровим середовищем, доступним для різних аудиторій незалежно від місця перебування. Саме тому важливою складовою стане створення цифрової виставкової платформи – інтерактивного віртуального простору, що забезпечить довготривалу доступність виставки, архівних матеріалів, кураторських текстів, мультимедійного контенту, освітніх матеріалів та цифрової репрезентації виставкової діяльності ІПСМ – від перших міжнародних виставкових презентацій до сучасних проєктів. Важливим елементом стане мистецько-освітня та публічна програма проєкту, яка включатиме панельні дискусії, лекторії, Artist Talks, кураторську школу та відкриті професійні зустрічі для студентів, аспірантів, молодих художників, дослідників, освітян, культурних менеджерів і широкої аудиторії. Її метою є формування глибшого розуміння сучасного мистецтва, механізмів міжнародної культурної репрезентації, ролі художника у сучасному суспільстві та нових способів представлення України через мистецтво. «Україна на видноті» покликана не лише представити виставковий проєкт, а сформувати відкриту платформу професійного та суспільного діалогу про сучасну Україну, її мистецтво, міжнародну культурну присутність, історичну пам'ять і майбутні моделі культурної видимості у світі.</p>
68	КЗ «Дитяча школа мистецтв» Балтської міської ради Подільського району Одеської області	«Кольори стійкості»	<p>В умовах тривалого стресу та воєнних викликів художня освіта перестає бути просто навчанням майстерності – вона стає інструментом виживання та ментального відновлення. Проте застаріла матеріальна база більшості класів не дозволяє повноцінно використовувати потенціал арт-терапії та сучасних художніх технік. Проєкт «Кольори стійкості» покликаний трансформувати звичайний навчальний кабінет у високотехнологічну арт-лабораторію, де безпечне середовище та професійне обладнання працюють на зміцнення психоемоційної резильєнтності дитини. В основу проєкту покладено ідею створення «безпечного місця», де мистецтво стає інструментом подолання травм війни та зміцнення внутрішньої резильєнтності молоді. Ключові напрями реалізації: 1. Модернізація простору: Встановлення спеціалізованого освітлення, ергономічних мольбертів та модульних меблів, що відповідають стандартам професійних мистецьких майстерень. 2. Психосоціальна підтримка: Адаптація кабінету для проведення корекційних занять, спрямованих на зниження тривожності у дітей та підлітків, зокрема з-поміж внутрішньо переміщених осіб. 3. Інклюзія та згуртованість: Створення виставкової платформи та комунікаційного хабу, що сприятиме соціальній інтеграції дітей через спільну творчу діяльність та презентацію їхніх досягнень громаді. Реалізація проєкту дозволить забезпечити якісно новий рівень художньої освіти та створити дієвий механізм психологічної підтримки учасників освітнього процесу. Результатом стане функціонуючий «Простір стійкості», який зможе приймати на 30% більше вихованців, забезпечуючи їм комфортні та безпечні умови для самовираження. Проєкт «Кольори стійкості» є моделлю сучасного культурного закладу, де естетичне виховання нерозривно пов'язане з турботою про ментальне здоров'я нації. Його втілення сприятиме вихованню нового покоління творчих особистостей, здатних до відновлення та розвитку навіть у складні часи.</p>

69	КЗ «Музей мистецтв» Кіровоградської обласної ради	Пам'ять бентежить	<p>Проект передбачає створення мультимедійного відео для постійної демонстрації в експозиції «Пам'ять бентежить», відкритій у Музеї мистецтв до 40-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС та Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф. Відео стане емоційним і змістовним продовженням музейного простору, поєднавши художні твори, документальні свідчення, музейні інсталяції, спогади ліквідаторів, поезію та сучасне переосмислення чорнобильської трагедії в контексті новітньої війни за Незалежність України та усвідомлення спільності багатьох аспектів чорнобильської та воєнної проблематики. Основою відео стане розповідь про експозицію та представлені у ній експонати: живописні твори, графіка, батик, gobelени, дитячі малюнки, медальєрне мистецтво, інсталяції та артефакти епохи. Особливе місце у відео посідатимуть роботи художників Миколи Бондаренка, Володимира Чорного, Володимира Плітіна, Олександри Приведи, Наталії Завалій, Володимира Сливки, Леонтія Орлика та інших митців. Важливими складовими проекту стануть аудіофрагменти подкасту ліквідатора аварії на ЧАЕС, журналіста і фотомитця Ігоря Філіпенка, а також поезія Олени Трибуцької «Зоря Полин», написана спеціально до відкриття експозиції. Відео буде побудоване як емоційна подорож крізь пам'ять – від трагедії 1986 року до сучасних екологічних і гуманітарних викликів, показуючи таким чином Чорнобильську катастрофу, як потужну складову історичного ланцюга українських трагедій. Проект акцентуватиме увагу на людських історіях, подвигу ліквідаторів, причинах і наслідках Чорнобильського лиха, небезпеці байдужості та необхідності формування у людей, особливо – молоді, відчуття власної відповідальності перед майбутніми поколіннями. Створений відеопроduct демонструватиметься у музейній експозиції на постійній основі, використовуватиметься під час тематичних заходів, презентацій, лекцій, екскурсій та просвітницьких програм для молоді. Проект сприятиме формуванню історичної пам'яті, розуміння актуальності чорнобильської тематики, розвитку критичного осмислення сучасних викликів та популяризації музейної діяльності засобами сучасних мультимедійних технологій.</p>
70	КЗ «Рогатинський історико-краєзнавчий музей «Опілля»	Опільська ноша	<p>Виставковий Проект «Опільська ноша» спрямований на збереження, наукове дослідження, презентацію та актуалізацію знань про унікальну спадщину малодослідженого етнографічного району Рогатинського Опілля. В умовах воєнного стану та загрози знищення української культурної спадщини, засилля російської пропаганди, Проект виконує важливу місію з посилення національної стійкості та консолідації суспільства через плекання локальної ідентичності. Основна ідея полягає у подоланні бар'єра між «недоторканими» музейними фондами та сучасним відвідувачем шляхом виготовлення високоточних художніх реплік традиційного опільського вбрання для створення нової експозиції в просторі музею із врахуванням сучасних вимог. Унікальність Проекту базується на інституційному партнерстві з Львівським фаховим коледжем ім. І. Труша: науковці музею забезпечать доступ до першоджерел, а викладачі та студенти інтегрують процес відтворення строїв у виробничу практику. Головні завдання Проекту включають: 1. реекспозицію залу етнографії Музею «Опілля» з інтеграцією новоствореного виставкового продукту; 2. науково-дослідне вивчення, обмір та фіксацію крою автентичних опанч, спенцерів, сорочок та інших елементів опільського одягу у фондах музею та приватних збірках; 3. виготовлення 8 етнографічних комплектів одягу із застосуванням традиційного опільських технік вишивки, зокрема й рідкісних шнуркування, гаптування, поєднання вишивки з мереживом тощо; 4. проведення медіапромоції та циклу безкоштовних кураторських екскурсій для громади й внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Очікувані результати виставкового Проекту «Опільська ноша»: Матеріальні: створення цілісної етнографічної виставкової колекції з 20+ одиниць реконструйованого одягу, що включає 4 повних комплексних строї (з верхнім одягом) та 4 базових комплекти (1 чоловічий та 3 жіночих без верхнього одягу); відкриття нової етнографічної експозиції музею. Інформаційні: Виробництво та дистрибуція не менше 3-х промо-відеороликів (із загальним онлайн-охопленням понад 5 500 користувачів). Соціальні: Пряме залучення понад 2 700 відвідувачів (зокрема, щонайменше 100 осіб із числа ВПО); стає зростання відвідуваності музею на 20-30% до кінця 2027 року. Проект демонструє некомерційний характер: доступ до створеної експозиції є безкоштовним у межах пільгових заходів, а загальні квитки до музею зараховуються як власні надходження бюджетної установи на її розвиток.</p>

71

КЗ «Хмельницький обласний художній музей»

Двісті творів для тисяч оцелят і сердець

Виставково-освітній проєкт має на меті посилити роль українського мистецтва в житті дітей і підлітків як ресурсу для психологічної стабільності та відновлення, розуміння тягlosti традицій та інновативності в мистецтві, творчої реалізації і самопізнання, зміцнення національної ідентичності та соціокультурної згуртованості в суспільстві, наочно продемонструвати творчий взаємозв'язок поколінь та ствердити, що діти є рівноправними учасниками культурного життя країни. Відбудеться масштабна популяризація унікальної колекції ХОХМ, підсилення знання дітей і підлітків про культурну спадщину та сучасне мистецтво України. У проєкті застосовано інновативний метод музейномистецької інтервенції у шість публічних непрофільних для мистецтва закладів Хмельницької області (Хмельницька обласна дитяча лікарня, Кам'янець-Подільська міська дитяча лікарня, педіатричні відділення багатопрофільних лікарень Волочиська, Дунаєвця, Старокосянтинова, Шепетівки). Буде здійснено модернізацію і гуманізацію зазвичай невиразних і знеособлених просторів, де діти і підлітки тривало чекають на обслуговування амбулаторно або перебувають у стаціонарі. Тематика 200 творів, відібраних з колекції ХОХМ, апелює до загальнолюдських цінностей, зокрема, видатні постаті минулого та сучасності, локальні традиції та ремесла, цінність життя людей і тварин, героїчна історія України, людська вразливість та сила, захист природи, рівні права, свободи, творчі можливості, незалежно від національності, раси, релігії, віку, гендеру, стану здоров'я. Крім репродукцій живописних і графічних творів знаних митців і мисткинь України 19–21 століть будуть експоновані копії робіт обдарованих дітей і підлітків (6–18 років), які отримали високу оцінку фахового журі Обласного мистецького конкурсу імені Людмили та Миколи Мазурів «Подільська палітра» (26 років щорічно відбувається в ХОХМ). Об'єднання творів дітей і дорослих у концептуальні пари відбуватиметься за принципом: спільний сюжет, тема, образ або художній прийом у двох творах з колекції ХОХМ, що експонуватимуться поряд (дитячий малюнок та твір фахового митця). Інформаційно-сувенірна продукція даруватиметься дітям і підліткам під час відкриття виставок, що вплине на подовження контакту із контентом виставок, закріпить знання про українське мистецтво, сприятиме бажанню творити. Етикетаж поряд з експонованими репродукціями творів, qr-коди, за яким знаходиться посилання на офіційний сайт ХОХМ із додатковою інформацією про автора/авторку та твір, можливість ознайомитись із близько 6 тисячами репродукцій інших творів колекції ХОХМ, розміщених на сайті, задіятиме ефективний метод едьюкейменту. Підсумкова масштабна виставка 200 оригіналів творів відбудеться в просторах ХОХМ, під час якої буде проведено прес-конференцію, демонструватиметься звітний відеофільм про реалізацію проєкту. Надихати на творчість, дивувати новим і незвіданим, радувати дитячими талантами та фантазією, провокувати креативно мислити, знати і пишатись українським мистецтвом, вірити в силу культури – людські і професійні цілі реалізації цього проєкту. Попри дитинство під час повномасштабної війни, наші діти мають зростати із вірою і розумінням перемоги гуманістичних цінностей та бути всебічно розвинутими особистостями.

72

КЗ «Запорізький фаховий коледж мистецтв і культури ім. Майбороди»

Сцена починається тут

«Сцена починається тут» – це імерсивна музична експозиція, присвячена сучасній українській академічній музиці та локальній композиторській школі Запорізького регіону. Проєкт трансформує традиційне уявлення про музейний простір через поєднання живого музичного виконання, мультимедійних рішень та імерсивних технологій (VR), створюючи новий формат взаємодії між академічною музикою та молодією аудиторією. Проєкт заперечує концепцію статичного музею як місця зберігання артефактів. Натомість він пропонує модель «живої експозиції» – творчої лабораторії, інтегрованої безпосередньо в освітній та мистецький процес Запорізького фахового коледжу мистецтв і культури ім. П. І. Майбороди. Це простір, який постійно оновлюється, розвивається разом зі студентами та стає платформою для представлення нових імен у сучасній українській музиці. У межах проєкту буде проведено дослідження, пошук, фіксацію та популяризацію творчості сучасних композиторів Запорізького регіону та України. На основі зібраних матеріалів буде створено імерсивну експозицію, де відвідувачі зможуть взаємодіяти з музикою, біографіями композиторів, нотними матеріалами та аудіовізуальним контентом. Завдяки VR-технологіям учасники отримають можливість зануритися у віртуальний музичний простір і відчути себе частиною творчого процесу – диригентом, солістом або учасником оркестру. Важливою складовою проєкту стане створення унікального музичного контенту – професійних записів творів запорізьких композиторів у виконанні творчих колективів і студентів коледжу. Завершальним етапом стане концертна програма, що представить результати проєкту широкій аудиторії та продемонструє актуальність сучасної академічної музики як живого мистецтва, що створюється тут і зараз. Результатом проєкту стане створення постійно діючої імерсивної музичної експозиції, цифрового ресурсу та архіву сучасної композиторської творчості, підготовка нового музичного контенту, залучення молоді до академічного музичного мистецтва та популяризація локальної композиторської школи. Ключовим результатом проєкту стане створення унікального культурного контенту: аудіозаписів творів сучасних композиторів у виконанні студентських та викладацьких колективів, відеоматеріалів, VR-досвіду, цифрових експозиційних матеріалів та інтерактивних історій про авторів і їхню творчість. Цей контент стане основою імерсивної експозиції та зможе використовуватися надалі для освітніх, культурних і промоційних цілей, а також бути доступним ширшій аудиторії через цифрові формати. Основною цільовою аудиторією проєкту є діти та молодь віком до 18 років. Проєкт покликаний продемонструвати, що сучасна академічна музика є живим і актуальним мистецтвом, яке створюється сьогодні, розповідає про сучасність і може бути близьким молодому поколінню. Через поєднання мистецтва та нових технологій проєкт формує інтерес до української музичної культури, відкриває нові імена композиторів і створює сучасний контент, здатний залучити нову аудиторію до академічної музики.

73	КЗ КОР «Вишгородський історико-культурний заповідник»	Код живої спадщини Київського Полісся	<p>Проект «Код живої спадщини Київського Полісся» – це мультимедійна культурно-мистецька та дослідницька ініціатива, спрямована на архівацію, фіксацію, документування та цифрову інтерпретацію елементів нематеріальної культурної спадщини Вишгородського району Київської області в умовах сучасних викликів, зокрема впливу війни на культурне середовище, локальну пам'ять і живі традиції. У контексті війни проект виконує функцію інструменту збереження культурної пам'яті та недопущення втрати нематеріальної спадщини, забезпечуючи фіксацію як сталих традицій, так і їх трансформацій у кризових умовах. Він формує «живий цифровий архів», що поєднує наукову етнографічну роботу, роботу з носіями традицій та сучасні цифрові технології. Проект вибудовує інноваційну модель «живого цифрового музею», що базується на польових дослідженнях, інтерв'юванні носіїв традицій, аудіо-, фото- та відеофіксації, а також 3D-оцифруванні культурних практик і артефактів.</p> <p>Отримані матеріали систематизуються в цифровий архів, інтерактивну мапу та мультимедійну музейну експозицію. Особливу увагу проект приділяє візуалізації та сучасному художньому переосмисленню локальних традицій, культурних ландшафтів, усної пам'яті та гастрономічної спадщини Київського Полісся – традиційних страв, практик приготування та культури споживання як важливої складової живої нематеріальної культурної спадщини регіону. У центрі уваги проекту – ключові напрями фольклорної спадщини, що відповідають вимогам грантодавця та формують цілісну картину культурної пам'яті регіону: • народні умільці та ремесла; • унікальні звичаї та обряди; • давні міфи та легенди; • традиційна музична культура Київського Полісся; • традиційна кухня та культура споживання Київського Полісся. Ці напрями розглядаються як взаємопов'язана система живої культурної спадщини, що формує ідентичність громад та передається між поколіннями. Проект передбачає створення цифрового архіву (відео, аудіо, фото, 3D-матеріали), розробку інтерактивної цифрової мапи елементів нематеріальної культурної спадщини, формування мультимедійної музейної експозиції нового покоління та підготовку освітніх матеріалів для культурних і освітніх інституцій. Окремим завданням є забезпечення відкритого доступу до результатів як довготривалої платформи культурної пам'яті. Проект «Код живої спадщини Київського Полісся» позиціонується як пілотна модель цифрового музею, що поєднує наукові підходи, музейні практики та цифрові технології для збереження, осмислення та актуалізації нематеріальної культурної спадщини в умовах сучасних викликів.</p>
74	КЗ ЛОР «Історикокраєзнавчий музей»	Виставковий проект «Таємниці алхіміка»	<p>«Таємниці алхіміка» – це мультимедійна аудіовізуальна інсталяція для кімнати алхіміка Аптеки-музею «Під чорним орлом» у Львові, що має стати постійною частиною експозиції. Проект передбачає створення оптичної ілюзії за принципом «Привида Пеппера», у межах якої перед відвідувачами з'являтиметься постать алхіміка XVI століття. Інсталяція розгортатиметься в ніші лівого кута кімнати. У затемненому просторі відвідувач бачить алхіміка біля великих реторт і лабораторного приладдя: він готує дослід, працює з речовинами, промовляє ніби сам до себе, а згодом повертається до глядача, створюючи ефект особистого звернення. Простір наповнюється звуками кипіння, шипіння, дзвону скла, кроків, шепоту, перегортання сторінок, віддалених міських дзвонів і музичним тлом, що підсилює містичнотеатральну атмосферу. Зміст інсталяції присвячений історії алхімії як явища на межі містики, філософії, ранньої науки й аптекарської практики. Алхімік розповідатиме про пошуки золота, філософського каменю, прагнення зцілення та зв'язок алхімічних експериментів із розвитком медицини, фармації й лабораторної культури. Інсталяція безпосередньо пов'язана з експозицією музею: у сцені використовуватимуться музейні предмети, реторти, ступки, пляшечки, свічки та інші елементи, що формують атмосферу давньої лабораторії. Образ алхіміка буде створено на основі історичних візуальних джерел, зокрема образу Міхала Сендзіува та референсів до костюма XVI століття на теренах Речі Посполитої. Для проекту передбачено пошиття історизованого костюма, зйомку актора, створення відеообразу, звукового супроводу, 3D-елементів алхімічної символіки, закупівлю й монтаж конструкції для оптичної ілюзії, проєкційного та звукового обладнання. Інсталяція тривалістю 3–5 хвилин буде доступна кожному відвідувачу музею в межах вхідного квитка. Одночасно її зможуть переглядати до 15–20 осіб. Проект покликаний оживити музейний простір, посилити емоційне сприйняття експозиції та зробити складну історію алхімії зрозумілою й цікавою для дітей, молоді, туристів і дорослої аудиторії.</p>

75	КЗ ЛОР «Адміністрація державного історикокультурного заповідника «Тустань»	Тустань - доступна спадщина, що говорить	<p>Проект «Доступний простір, що “говорить”» – це сучасна виставкова та інклюзивна ініціатива з музеєфікації оборонного ландшафту наскельної фортеці Тустань. Вона трансформує територію урочища Стави (зону колишнього ставу, валів, ровів і середньовічного торгового шляху) у відкритий безбар’єрний художньопросторовий ансамбль. Проект пропонує новаторський підхід до виставкової інтерпретації пам’ятки за допомогою інструментів візуального мистецтва, де головним експонатом стає не окремий ізольований артефакт, а сам історичний ландшафт. Через делікатні мистецькі рішення, систему доступних маршрутів, тактильних елементів та аудіонаративів відвідувач отримує можливість самостійно “читати” простір – розуміти взаємозв’язок води, валів, дороги та архітектури Тустані. Мистецька складова проекту базується на «проявленні невидимого» через делікатне ландшафтне акцентування. Замість бутафорських реконструкцій, втрачені середньовічні об’єкти візуалізуються сучасними експозиційними засобами. Фактурне маркування валу та дамби екологічною мульчею теплового теракотового відтінку створює виразний графічний контраст із зеленню трави, виокремлюючи скульптурність рельєфу. Просторова інтерпретація історичного шляху реалізується через художнє висікання бруківки з рельєфними відбитками людських слідів і коліс возів. Навігаційне середовище інтегрує похилі стенди під кутом 45° із мінімалістичною лінійною графікою архітектурної реконструкції та аналоговим накладанням контурів фортеці на реальний пейзаж. Інклюзивність у проекті не є зовнішньою технічною адаптацією, а закладена в художньому принципі організації середовища. Виставковий маршрут об’єднує зручні доріжки з ущільненого гравію, відпочинкові кишені, тактильні елементи й аудіосупровід музейних персонажів – воїна, торгівця та будівничого, які формують емоційну драматургію простору. Центральною художньою крапкою маршруту виступає скульптурна тактильна карта-стіл з об’ємною просторовою реконструкцією середньовічної інженерної системи. У підсумку «Доступний простір, що “говорить”» гармонійно поєднує культурну спадщину, актуальні практики візуального мистецтва та принципи універсального дизайну. Проект формує унікальну для України модель комплексної ландшафтної музеєфікації просто неба, де мистецька мова робить історичну пам’ятку доступною, візуально виразною та зрозумілою для кожного відвідувача.</p>
76	КЗ «Ніжинський фаховий коледж культури і мистецтв імені Марії Заньковецької»	Жива традиція відродження художньої обробки деревини Чернігівщини	<p>Проект «Жива традиція: відродження художньої обробки деревини Чернігівщини» спрямований на збереження, популяризацію та сучасне переосмислення традицій художньої обробки деревини Чернігівського регіону серед молоді. Сьогодні традиційні ремесла поступово втрачають популярність, а професія художника-різьбяра та майстра художньої обробки деревини стає менш затребуваною серед молодого покоління. Водночас художня обробка деревини є важливою частиною культурної спадщини Чернігівщини та українського декоративного мистецтва загалом. Проект передбачає створення серії практичних і просвітницьких заходів, які поєднують традиційне ремесло із сучасними формами культурної комунікації та популяризації. У межах проекту планується створення та видання ілюстрованої книжки, присвяченої художнім ремеслам та художній обробці деревини Чернігівщини. Видання міститиме інформацію про традиційні техніки різьблення, творчість викладачів та студентів, фото авторських робіт, матеріали про розвиток декоративного мистецтва в освітньому середовищі коледжу. Книжка стане культурнопросвітницьким виданням, спрямованим на популяризацію українських ремесел, збереження мистецької спадщини та формування інтересу молоді до декоративного мистецтва.</p>
77	КЗ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯСІНЯНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ «ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»	«Мозаїчне панно в Ясінях»	<p>Проект передбачає створення монументального мистецького об’єкта – яскравого мозаїчного панно на фасаді Ясінянського ЗЗСО I–III ступенів №2. Головним сюжетом композиції стане відображення унікального історико-культурного коду громади через постать легендарного пастуха-засновника селища – Івана Струка. Центральним образом мозаїки постане Іван Струк в автентичному гуцульському одязі (традиційному кептарі, крисані та з бартокою), оточений отарою овець на тлі мальовничих карпатських гір, полонин та недоторканої природи Свидовця й Черногори. Невіддільними елементами художнього полотна стануть символи Гуцульщини – карпатська трембіта, що сповіщає про початок полонинського літа, та дерев’яна Струківська церква (пам’ятка світової спадщини ЮНЕСКО), яка є духовною візитівкою селища Ясіня. Мозаїка буде виконана мистецьким об’єднанням “Затирка” у класичній техніці колотої смальти та місцевого природного каменю, що гарантує високу художню якість та довговічність арт-об’єкта. Головна мета проекту – актуалізація та збереження фольклорної спадщини Карпатського регіону, популяризація локальної ідентичності (Hutsul-branding) та патріотичне виховання молоді. Розміщення мозаїки на стіні закладу освіти дозволить інтегрувати традиційне мистецтво в щоденне життя дітей та громади, а також створить новий екскурсійний об’єкт, що посилить туристичну та культурну привабливість Ясінянської територіальної громади для мешканців, туристів та внутрішньо переміщених осіб.</p>
78	КЗ спеціалізованої мистецької освіти «Музична школа №11» Криворізької міської ради	Відбиток рівності: Коли орнамент промовляє мовою предків	<p>В умовах повномасштабної війни українське суспільство стикається з низкою викликів, які потребують негайного реагування на рівні культури: Проблема 1: Потреба в соціальній згуртованості та психологічній підтримці • Діти, особи з інвалідністю потребують інструментів для психоемоційної реабілітації та соціалізації • Культура довела свою ефективність як засіб терапії та єднання спільнот Проблема 2: Загроза зникнення автентичних ремесел • Вибійка – давня українська техніка ручного друку на тканині, що бере початок у XI столітті, сьогодні майже зникла Проблема 3: Недостатня інклюзивність культурних просторів • Люди з інвалідністю часто не мають доступу до культурних заходів через фізичні, комунікаційні чи психологічні бар’єри Мета проекту: Створення інклюзивного ремесничого простору для психоемоційної реабілітації дітей та людей з інвалідністю через опанування техніки української вибійки з подальшою соціальною та економічною інтеграцією.</p>

79	КЗ «Люботинський мистецький ліцей „Дивосвіт“»	<p>Дитяча галерея візуального мистецтва: простір безпеки та мистецької терапії</p> <p>Проект «Дитяча галерея візуального мистецтва: простір безпеки та мистецької терапії» реалізується Комунальним «Люботинський мистецький ліцей „Дивосвіт“» з метою підтримки ментального здоров'я дітей, які живуть в умовах війни. Ключовою інновацією є створення безпечного творчого середовища у зареєстрованому укритті, адаптованому під галерейнотерапевтичний простір. Тут діти Люботинської громади віком 6–17 років зможуть регулярно займатися візуальним мистецтвом (живопис, графіка, колаж, витинанка, артоб'єкти) під супроводом педагогів-художників та дитячих психологів. Художня діяльність виступає інструментом арттерапії, дозволяючи екологічно проживати стрес, тривожність та травматичні переживання, трансформуючи їх у художні образи. Проект передбачає формування тематичних експозицій, проведення локальних та виїзних виставок, а також благодійних аукціонів, де роботи дітей отримають суспільне визнання. Це підсилить самооцінку учасників, мотивує до подальшого розвитку та інтегрує громаду навколо підтримки дитинства. Унікальність проекту полягає в поєднанні функцій укриття, мистецької лабораторії та виставкового простору, що перетворює місце вимушеної безпеки на осередок творчого відновлення. Очікувані результати: залучення до 120 дітей до регулярних артпрактик, створення понад 200 авторських робіт, організація 4 виставок та 2 благодійних аукціонів, зниження рівня тривожності серед учасників за даними психологічного моніторингу, формування сталої моделі мистецької реабілітації для подальшого масштабування. Проект популяризує дитяче мистецтво як дієвий інструмент психологічної підтримки, об'єднує громаду, митців та благодійників і створює позитивний культурний наратив про силу, надію та майбутнє України.</p>
80	КЗК «Харківська спеціалізована музично-театральна бібліотека»	<p>«Харків тримається»</p> <p>Повномасштабна війна змінила кожне українське життя, але Харків став одним із головних символів непохитності та щоденного опору. Проект «Харків тримається» – це художня рефлексія на події, що відбуваються в країні та місті в режимі «тут і зараз». Виставка демонструє, як особистий біль та тривога трансформуються у колективну силу, мотивацію та терапію через мистецтво, що безпосередньо відгукується тематичним напрямком програми «Тисячovesни». Мета проекту: Посилити відчуття єдності та стійкості харків'ян, через візуальне мистецтво зафіксувати історичну пам'ять про оборону міста, а також надати психологічну підтримку громаді через безкоштовний доступ до культурного та арттерапевтичного контенту. В основі експозиції – 35 обраних робіт із масштабного воєнного щоденника «Ukraine asks for help!», який художниця, театрознавиця та методистка Харківської спеціалізованої музично-театральної бібліотеки Ніка Хворостенко безперервно веде з 24 лютого 2022 року. Виставка ілюструє унікальну трансформацію автора: від перших шоків реакцій і прохань європейської спільноти про допомогу країні (і місту Харкову зокрема) до створення потужного щоденного мотиваційного циклу. Це художній літопис стійкості, де кожна робота є дзеркалом переживань не лише мешканців Харкова, а й мільйонів українців. Тематичні напрями проекту сконцентровані навколо 3 напрямків, а саме 1)Життя під час війни; 2)Ментальне здоров'я; 3)Загально-людські цінності. Особливо повно розкрито перший напрям, через візуалізацію харківського сьогодення, побуту в умовах обстрілів, незламності культурних інституцій та містян, які продовжують жити й творити в прифронтовому місті. Також проект досліджує арт-терапевтичну функцію мистецтва. Щоденне малювання для авторки та споглядання цих робіт для глядача є інструментом стабілізації емоційного стану, проживання травми та пошуку внутрішнього ресурсу. Важливим для проекту є і вихід за рамки локального контексту. Роботи апелюють до базових гуманістичних цінностей – любові, емпатії, взаємопідтримки, свободи та цінності людського життя, зрозумілих будь-кому у світі. Виставка є абсолютно некомерційною та некомерційно спрямованою, підкреслюючи доступність мистецтва для кожного в часи кризи. Локація: Простір Харківської спеціалізованої музично-театральної бібліотеки (символічне місце, яке продовжує функціонувати як виставковий простір міста). Вхід на виставку є безкоштовним. Важливою складовою проекту є інтеракція – безкоштовні авторські оглядові лекції-екскурсії від авторки проекту. Це дозволить відвідувачам глибше зануритися в контекст створення робіт, обговорити спільний досвід та отримати взаємну ментальну підтримку.</p>
81	КИЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХУДОЖНИЙ ЛІЦЕЙ ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА	<p>«Канон: Пам'ять» всеукраїнський кураторський виставковий проект молодих митців України</p> <p>Напрямок: Візуальне мистецтво, концептуальна фотографія, аудіовізуальне мистецтво. Проект «Квіти в моїй голові» – це міждисциплінарна мистецька ініціатива на стику концептуальної фотографії, етнографічного дослідження та аудіовізуального мистецтва. Проект досліджує людську психологію, глибинні архетипи та національну ідентичність через призму рослинної символіки. Фундаментом проекту є науково-творче вивчення різновидів квітів, що посідають чільне місце в українському фольклорі, традиційному розписі, пісенній спадщині та класичних і сучасних літературних творах. Автором буде здійснено детальний аналіз того, як саме флористичні образи описані, оспівані та зафіксовані в українській культурі. Весь процес дослідження, аналітична робота та експертні висновки будуть задокументовані й презентовані у формі документального відеосюжету. Цей екранний проект наочно репрезентуватиме унікальний квітковий код, що історично й ментально уособлює Україну. Наступним етапом стане художнє переосмислення зібраного етнографічного матеріалу та його перенесення в авторську серію концептуальних сюрреалістичних фотографій. Традиційні фольклорні образи та їхні сакральні підтексти трансформуються в актуальні візуальні метафори, інтегровані у сучасну світову фотокультуру. Унікальність підходу полягає у синтезі документального кіно, наукового аналізу спадщини та прогресивного візуального мистецтва. Реалізація проекту у двох взаємопов'язаних форматах (відеосюжет та фотоекспозиція) сприятиме актуалізації українських культурних кодів, розвитку міждисциплінарних практик та інтеграції автентичних національних смислів у глобальний контекст сучасного мистецтва.</p>

музейних фондів і досі достеменно не відома. Мета проекту: Актуалізація історичної та архітектурної значущості палацового комплексу «Василівський замок» – унікальної і специфічної пам'ятки архітектури XIX століття, що перебуває на тимчасово окупованій території, та постраждала від збройної агресії РФ. Проект спрямований на деімперіалізацію об'єкта та переосмислення його ролі як невіддільної частини культурного ландшафту України. Відхід від імперських наративів, пов'язаних з родиною засновників, і перефокусування уваги на саму архітектурну цінність об'єкта, його місце в історії регіону та сформувати у суспільства чітку асоціацію з назвою палацовий комплекс «Василівський замок». Оскільки пам'ятка наразі недоступна для відвідувачів, проект використовує доступні архівні матеріали, інформацію з відкритих джерел, виставкові стенди, в тому числі 3D проєкцію, щоб зафіксувати стан палацового комплексу та розповісти про його поранену красу, зробити його доступним для кожного українця тут і зараз. Це спроба зберегти ідентичність місця, яке окупант намагається знищити або привласнити. Проект реалізується Запорізьким обласним історико-краєзнавчим музеєм імені Я.П. Новицького, оскільки з 19 травня 2026 р. в музеї створений науково-експозиційний відділ

«Василівський замок». Очікувані результати: •

• Популяризація назви «Василівський замок» у науковому та суспільному дискурсі. • Документування наслідків воєнних злочинів проти культурної спадщини. • Створення екскурсійного продукту – інтерактивна версія для сенсорного кіоску (безпосередньо в музеї), що дозволить широкому загалу ознайомитися з історією пам'ятки. • Стимулювання міжнародної підтримки для майбутньої реставрації замку після деокупації. Цей проект є частиною великої боротьби за українську культурну спадщину. Ми демонструємо, що

«Василівський замок» – це не спадок імперської родини, а архітектурне надбання української землі, яке ми обов'язково повернемо та відновимо. Створення екскурсійного продукту та цифрового архіву, що міститимуть історичні матеріали, архівні фотографії, відео, свідчення очевидців, карти, наукові дослідження та мультимедійні елементи (3D проєкція) дозволить відтворити атмосферу пам'ятки та зробити її доступною для широкої аудиторії в Україні. Ми розповідаємо історію палацового комплексу «Василівський замок» не лише як архітектурного шедевра, але й як символу культурного опору.

Проект «Жива спадщина Львівщини: сучасна презентація та популяризація Реєстру елементів нематеріальної культурної спадщини Стрийського району» є комплексною культурно-дослідницькою, цифровою та культурно-просвітницькою ініціативою, спрямованою на розвиток, сучасну презентацію та популяризацію вже сформованого Реєстру елементів нематеріальної культурної спадщини Стрийського району як складової живої культурної спадщини Львівщини. Проект передбачає створення сучасного мультимедійного культурного продукту, що поєднує етнографічні дослідження, аудіовізуальний контент, цифрові інструменти, інтерактивні презентаційні формати та культурно-освітні заходи для широкої аудиторії. У межах реалізації проекту заплановано проведення польових етнографічних експедицій у громадах Стрийського району, збір усних свідчень носіїв традицій, фото-, відео- та аудіофіксацію елементів живої спадщини, формування сучасного цифрового архіву та створення інтерактивного електронного Реєстру елементів НКС. Особлива увага приділятиметься збереженню та популяризації локальних традицій, народного співу, ремесел, обрядовості, традиційної гастрономії, елементів народного одягу, декоративно-ужиткового мистецтва та інших культурних практик, які формують історичну пам'ять і культурну ідентичність Стрийщини. Проект також включатиме створення циклу документальних та промовідео, мультимедійних презентацій, тематичних виставок, інформаційних матеріалів і контенту для соціальних мереж, а також проведення форумів, круглих столів, презентаційних і культурно-просвітницьких заходів за участі громад, молоді, закладів культури, науковців і носіїв традицій. Результатом реалізації проекту стане створення сучасного цифрового культурного продукту державного рівня, відкритого електронного архіву живої спадщини Стрийського району, підвищення культурної та туристичної привабливості регіону, популяризація нематеріальної культурної спадщини Львівщини в Україні та за її межами, а також посилення міжгромадської культурної співпраці та залучення молоді до збереження живої культурної пам'яті України.

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
Львівської обласної
РАДИ «НАВЧАЛЬНОМЕТОДИЧНИЙ
ЦЕНТР
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Львівщини»

Жива спадщина
Львівщини

Корпорація «Консалтінгова група
«Рубаненко і партнери»

«Великі земляки:
Варвара Каринська».
До 140-річчя з дня
народження

Організатори: Громадське об'єднання всіх можливих художників клубного типу «Гостинна на Дворянській» (далі ГО «Клубного типу «Гостинна на Дворянській»)* та Корпорація «Консалтінгова група «Рубаненко і партнери». * ГО клубного типу «Гостинна на Дворянській» зареєстрована шляхом повідомлення без статусу юридичної особи. Документальна частина: «KARINSKA: Повернення. Документальні сторінки біографії світової майстрині костюма до 140-річчя з дня народження»; Художня частина: Живопис відомих українських художників, присвячений театру та меморіальним місцям варвари Каринської в Харкові, та представлення ескізів та оригіналів оперних та балетних костюмів. Мета проекту: Офіційна та документально підтверджена репатріація імені Варвари Каринської (1886–1983) в культурний контекст України. Проект спрямований на повернення біографії видатної харків'янки, володарки премії «Оскар» серед видатних земляків, з забуття та дезінформаційного поля в національний простір, зміцнення внутрішньої єдності українського суспільства.

85	Косівський державний інститут декоративного мистецтва	Україна – ЄДИНА	<ul style="list-style-type: none"> • Назва проєкту: Всеукраїнський фестиваль-конкурс декоративного мистецтва та ремесел «Україна – ЄДИНА». • Формат: культурно-освітній та профорієнтаційний фестиваль-конкурс із виставковою та медійною складовими. • Локація: Косівський державний інститут декоративного мистецтва (Івано-Франківська обл.). • Цільова аудиторія: учні художніх шкіл, ліцеїв та мистецьких студій України віком 10–17 років (включаючи дітей із інклюзією та ВПО). Суть та актуальність проєкту. В умовах сучасних викликів збереження культурного коду та єдність суспільства є питаннями національної безпеки. Проєкт «Україна – ЄДИНА» акумулює творчий потенціал української молоді навколо традиційних ремесел, перетворюючи історичний мистецький осередок у місті Косів на всеукраїнську платформу для трансляції культурної спадщини. Фестиваль інтегрує аматорську творчість дітей у професійне академічне середовище. Конкурсна програма (7 ключових напрямів). Конкурсна частина охоплює базові види традиційного українського мистецтва: 1. Різьблення на деревині. 2. Ліплення з глини. 3. Традиційна вишивка. 4. Художнє ткацтво. 5. Розпис на папері. 6. Бісероплетіння. 7. Писанкарство. Стратегія реалізації та промоція. Проєкт упроваджується через дворівневу систему комунікації: <ul style="list-style-type: none"> • Залучення (Digital + Адмінресурс). SMM-кампанія (флешмоби в TikTok/Instagram під хештегом #УкраїнаЄдинаФест) паралельно з офіційним залученням мережі профільних закладів через Міністерство культури України та обласні департаменти. • Постпроєктний ефект: Створення диджитал-продуктів тривалої дії – серії відеомайстер-класів, друкованого каталогу, а також пересувної виставки найкращих робіт. Очікувані результати: <ul style="list-style-type: none"> • Для молоді: національнопатріотичне виховання, соціальна інтеграція та чітка профорієнтація для вступу на мистецькі спеціальності. • Для інституції та держави: популяризація унікальних ремесел (зокрема об'єктів спадщини ЮНЕСКО), підвищення престижу мистецької освіти, створення сталої професійної мережі (нетворкінгу) між майстрами-практиками, педагогами та майбутніми абітурієнтами.
86	КУ «Одеський національний художній музей»	Занурся в мистецтво	<p>“Deinde” – це проєкт, покликаний розширити доступ до знань про українське візуальне мистецтво через два взаємодоповнювані продукти: мобільну імерсивну кімнату та серію освітніх відео, об'єднані спільним нарративом, побудованим на основі колекції Одеського національного художнього музею (ОНХМ). У рамках проєкту команда музею розробить нарративну розповідь про історію українського мистецтва у широкому контексті європейського мистецького життя через хайлайти власної колекції. Перший продукт – мобільна імерсивна кімната – покликаний забезпечити відвідувачам емоційне та чуттєве занурення в історію українського візуального мистецтва. Через анімовані хайлайти музейної колекції, спроектовані на стіни виставкового простору, глядачі отримають можливість не лише споглядати твори, а й відчутти власну присутність у їхніх сюжетах. Кімната матиме мобільний формат, тобто розповсюджуватиметься у вигляді готових файлів, придатних для розгортання в інших інституціях, що дозволить відтворити проєкт за межами ОНХМ та сприятиме масштабуванню застосування інноваційних технологій в українському музейному середовищі загалом. Другий продукт – серія з 10 освітніх відео тривалістю до 15 хвилин кожне – орієнтований насамперед на підлітків 14–17 років і покликаний у доступній, захопливій формі пояснити, як розвивалося українське візуальне мистецтво. Відео будуть розраховані на самостійний перегляд, а також матимуть потенціал для інтеграції в освітню платформу «Всеукраїнська школа онлайн», що значно розширить їхню аудиторію. Разом обидва продукти вирішують ширше завдання: зробити українське мистецтво ближчим і зрозумілішим для відвідувачів музею, школярів, їхніх батьків і вчителів, а через цифрове розповсюдження – і для міжнародної аудиторії.</p>

87 КУ «Меморіальний музей Гідності у м.Львові»

Революція Гідності. Переосмислення

«Революція Гідності. Переосмислення» – це масштабний мультидисциплінарний виставковий проєкт, що пропонує кожному охочому не лише краще дізнатися історію майданівського спротиву 2013–2014 років, а й дає змогу переосмислити Революцію Гідності як фактичний початок Війни за Незалежність України. Проєкт реалізується КУ «Меморіальний музей Гідності у м. Львові» у партнерстві з Центром архітектури, дизайну та урбаністики «Порохова Вежа». Мета проєкту полягає у сприянні суспільному переосмисленню історії Майдану через поєднання музейної справи, цифрових технологій та мистецьких практик. Експозиція, що розгорнеться на трьох поверхах Порохової Вежі, пропонує відвідувачу шлях від пізнання хронологічних фактів до глибокої емоційної рефлексії. Згідно з авторським баченням, кожен рівень виставки має своє тематичне спрямування. Перший поверх занурює в атмосферу спротиву через концептуальну інсталяцію «Стіна плачу та боротьби». Другий поверх зосереджений на науково-дослідницькому аспекті. На ньому представлено детальну хронологію подій, унікальні фондові артефакти та мультимедійний макет кварталу Майдану з адаптивними точками. Третій поверх присвячений комеморації Героїв Небесної Сотні, де через світлову анімовану інсталяцію «Йолка» та аудіовізуальні архіви створюється простір для індивідуального вшанування подвигу. Також на третьому поверсі відведено майданчик для проведення трьох перформативних практик-взаємодій, що залучать відвідувачів до рефлексії над подіями Революції Гідності через предмети-символи (щити, бочки, квіти, барикади), а також особливості запаху тих днів на кожному з етапів боротьби. Це робить проєкт особливим із точки зору імерсивності та інтерактивності. Для нас надзвичайно важливо те, що завдяки методам взаємодії та сучасним технологіям ми зможемо відобразити реалії Революції Гідності такими, якими вони були насправді. Ми хочемо передати звуки, запахи та ритуали того часу, а не просто сухі факти з підручників. Майдан 2013-2014 років був про справжніх людей, про їхні щирі прагнення та стійкість. На превеликий жаль, навіть така сучасна історія з часом забувається. Це робить наше населення вразливішим перед ворогом у боротьбі, що триває і досі. Тому проєкт не лише інтегрує дослідження історії в цікавий культурний продукт, а й несе важливу просвітницьку місію. Програма проєкту також включає тематичний концерт майданівської пісні, цикл освітніх заходів із 4 публічних лекцій та 10 наукових екскурсій від співробітників Музею. Проєкт є унікальним прикладом децентралізації пам'яті, представляючи тему Революції Гідності на високому експозиційному та технологічному рівні у Львові. Він створює сталий культурний продукт, що поєднує державницьку місію з інноваційними форматами роботи з національною спадщиною України.

88 КУ «Освітньо-творчий центр культури і туризму» Житомирської обласної ради

Етно-школа: традиції, що оживають

Проєкт «Етно школа: традиції, що оживають» – це культурно-освітня ініціатива, спрямована на популяризацію української фольклорної спадщини та нематеріальної культурної спадщини серед дітей і підлітків Житомирської області через сучасні інтерактивні форми навчання, творчості та практичного занурення у традиційну культуру. У межах проєкту на базі КУ «Освітньо-творчий центр культури та туризму» Житомирської обласної ради буде створено мобільний формат «Етно школи», який здійснюватиме виїзні культурно-освітні сесії у 10 громадах Житомирської області. Програма передбачає проведення серії інтерактивних занять, майстер-класів, творчих лабораторій та фольклорних практик за участю майстрів народного мистецтва, викладачів, фольклористів і носіїв традицій. Діти віком 8–16 років, зокрема діти з числа внутрішньо переміщених осіб, діти військовослужбовців, представників національних спільнот та мешканці громад області, матимуть можливість через практичну діяльність познайомитися з українськими народними традиціями, символікою, ремеслами, фольклором, обрядовістю та елементами традиційної культури. Особливістю проєкту є поєднання традиційних знань із сучасними інтерактивними підходами, що робить процес вивчення фольклорної спадщини доступним, цікавим і практично орієнтованим для дітей. Проєкт сприятиме формуванню культурної ідентичності, розвитку творчих здібностей, міжкультурному діалогу та соціальній інтеграції дітей із різних категорій. У результаті реалізації проєкту буде проведено цикл виїзних та стаціонарних занять, залучено не менше 1000 дітей, організовано підсумковий обласний культурно-мистецький захід із презентацією творчих робіт учасників, а також створено інформаційні та методичні матеріали для подальшого використання в роботі з дітьми. Проєкт «Етно школа: традиції, що оживають» покликаний не лише зберегти українську фольклорну спадщину, а й робити її живою, сучасною та близькою новому поколінню.

89 ФОП ЛУК'ЯНЕЦЬ СЕРГІЙ
ОЛЕГОВИЧ

ТРИПІЛЛЯ 5.0:
ГЕНЕЗИС
ЧЕРЕЗ ШІ
ВІДНОВЛЕНА
ЦИВІЛІЗАЦІЯ

«Трипілля 5.0: Генезис через ШІ. Відновлена цивілізація» – це інноваційний крос-медійний проєкт на межі експериментальної археології, цифрового мистецтва та технологій штучного інтелекту, створений у межах ініціативи Президента України «Тисячолітня». Напрямок проєкту: візуальне мистецтво (віртуальні виставки та відео про арт-об'єкти); Тематика: історія та майбутнє України. Метою проєкту є переосмислення найдавнішої хліборобської культури Європи, що існувала на українських теренах у V–IV тис. до н. е., та її інтеграція у сучасний глобальний контекст. Актуальність ініціативи підсилена внесенням трипільської спадщини до списку ЮНЕСКО у травні 2026 року, що перетворює її на потужний інструмент культурної дипломатії та протидії російській агресії, спрямований на знищення української ідентичності. Проєкт пропонує глядачеві унікальний гібридний формат візуального досвіду, що складається з трьох ключових елементів:

- Відеосерія про арт-об'єкти (5 епізодів по 12–15 хв., Virtual Production): Динамічні відеоматеріали, де ведуча-археолог взаємодіє з цифровими двійниками трипільських артефактів у реальному часі. Еп. 1 «ГЕНЕЗИС» переносить у 1893 рік до розкопок В. Хвойки та показує створення біноклеподібної посудини. Еп. 2 «МІСТО» досліджує мегаполіс Майданецьке та загадку циклічного спалювання поселень. Еп. 3 «КОД» через ШІ кластеризує орнаменти як інформаційну систему та простежує мотив «оранти» до сучасної вишивки. Еп. 4 «ВІДЛУННЯ» доводить тяглість цивілізації аналізом ДНК і фіксує руйнування музеїв обстрілами РФ. Еп. 5 «РУКИ» демонструє відтворення хати, кераміки та страв майстрами-реконструкторами в Музеї В. Хвойки в Халеп'ї.
- Віртуальна виставка (VR-застосунок та WebXR): Доступний з будь-якої точки світу імерсивний простір, адаптований для автономних окулярів (Meta Quest 3, Apple Vision Pro) та браузерів, де відвідувач потрапляє у фотореалістичний інтер'єр трипільської хати, де може взаємодіяти з артефактами на мікрорівні деталізації. Унікальним рішенням є генеративна зона «Живий код», де рухи рук глядача створюють трипільські орнаменти в реальному часі, а мультіплеєр дозволяє учасникам із різних куточків світу спільно творити єдину візуальну структуру.
- Фізичний спадок: Усі матеріальні об'єкти, збудовані для зйомок у Музеї В. Хвойки в селі Халеп'я, передаються установі для створення постійної експозиції. Проєкт базується на суворій науковій достовірності (науковий консультант – доктор іст. наук Михайло Відейко). ШІ виступає не вигадником, а цифровим археологом, що опрацьовує фотограмметрію для формування 3D-бібліотеки, яка буде передана музеям та подана на європейську платформу Europeana. «Трипілля 5.0» перетворює статичну музейну спадщину на живий імерсивний досвід для цифрових поколінь. Проєкт відкриває безбар'єрний доступ до витоків української культури для глядачів у Києві, Торонто чи прифронтовому Запоріжжі, стверджуючи: «Вони руйнують – ми створюємо».

90 Львівський історичний музей

«Як українці волю
здобували»

«Як українці волю здобували» – це виставково-едукативний проєкт Львівського історичного музею, присвячений багатовіковій боротьбі українського народу за свободу, державність та незалежність. Проєкт передбачає створення нової інтерактивної експозиції на основі оновленої виставки «Historia magistra vitae est. Наша державність» із використанням сучасних музейних і цифрових технологій. Виставка розповідатиме про ключові етапи українського державотворення – від ранніх державних утворень і козацької доби до визвольних змагань ХХ століття та сучасної російсько-української війни. Центральною ідеєю проєкту є демонстрація тяглості боротьби українців за свободу та збереження власної ідентичності впродовж століть. Основу експозиції становитимуть автентичні музейні предмети, документи, фотографії та історичні артефакти з фондів Львівського історичного музею. Їх доповнять мультимедійні рішення:

- Імерсивна відеопроєкція, присвячена образу українського воїна-захисника у різні історичні епохи, цифрові 2D- та 3D-моделі експонатів, додаткові матеріали з переходом за допомогою QR-кодів, а також екскурсія з використанням технологій віртуальної та змішаної реальності. Окремою складовою проєкту стане створення віртуальної версії виставки, що забезпечить доступ до неї відвідувачам з усієї України та українцям за кордоном. Проєкт орієнтований насамперед на дітей, підлітків та молоді і покликаний сприяти формуванню історичної пам'яті, громадянської свідомості та інтересу до історії України через сучасні інтерактивні форми музейної комунікації. «Як українці волю здобували» поєднує музейну спадщину, новітні технології та живу історію, створюючи простір для осмислення шляху України до свободи та незалежності.

91

Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької

Львівська національна опера: історія

«Львівська національна опера: історія» – національний видавничо-цифровий візуально-архівний проект, спрямований на створення комплексного культурного продукту, що репрезентує понад 250 років історії оперного мистецтва Львова та діяльність Львівської національної опери як одного з ключових мистецьких центрів України. Основою проекту є п'ятитомне ілюстроване однойменне науково-документальне видання – перше в Україні системне багатотомне дослідження такого масштабу. Видання охоплює період від 1776 року до сучасності та базується на унікальних архівних матеріалах: фотографіях, афішах, ескізах сценграфії, рецензіях і документальних свідченнях, значна частина яких уперше вводить у науковий і культурний обіг. Проект виходить за межі традиційного книговидавання та поєднує друкований, цифровий і медійний формати. У межах реалізації передбачається видання п'яти томів монографії (наклад – по 150 примірників), створення відкритої електронної бібліотеки на офіційному сайті Львівської національної опери з вільним доступом до матеріалів та можливістю безкоштовного завантаження окремих томів у форматі open access, а також підготовка серії аудіовізуального контенту, що популяризує історію Львівської опери в сучасному медіапросторі. Важливою складовою проекту є цифровізація та забезпечення широкої доступності культурної спадщини. Проект розглядає цифровий формат не лише як спосіб архівного збереження матеріалів, а як інструмент демократизації доступу до культурного знання та сучасної репрезентації української музичної історії в міжнародному контексті. Окремим напрямом розвитку проекту стане підготовка англійської версії видання або адаптованих англійських матеріалів для представлення історії Львівської опери міжнародній аудиторії. Це сприятиме інтеграції українського музикознавчого дискурсу у світовий культурний простір, розширенню аудиторії проекту та популяризації української культурної спадщини за кордоном. Важливим компонентом є публічна презентаційна програма, що включатиме презентацію видання у Львові, зустрічі з авторами та комунікацію з освітніми і культурними інституціями. Проект реалізується Львівською національною оперою, яка має значний досвід у сфері культурної діяльності та книговидавання. Робота над виданням триває кілька років і перебуває на фінальному етапі: тексти підготовлені, здійснено значний обсяг архівно-пошукової роботи, оцифровано велику частину візуальних матеріалів та триває фінальна підготовка до друку. «Львівська національна опера: історія» спрямований на збереження та цифрову актуалізацію національної культурної спадщини, формування цілісного наративу історії українського музичного театру та забезпечення відкритого доступу до культурного знання. Проект має довготривалий вплив, поєднуючи академічну глибину, сучасні цифрові практики та відкриту модель доступності культурної спадщини для української та міжнародної аудиторії.

92

Львівський палац мистецтв

Фестиваль студентської фотографії «ФОКУС. Молодь. Місто. Світло.»

Сьогодні саме молоде покоління документує країну в момент історичних трансформацій – фіксує міста під час війни, повсякденність, пам'ять, втрати, нові мени та досвід життя у сучасній Україні. Через фотографію молоді автори створюють майбутній архів сучасності. «ФОКУС. Молодь. Місто. Світло.» – це фестиваль студентської фотографії, спрямований на створення нового українського культурного продукту у сфері сучасного візуального мистецтва. Проект поєднує виставковий, освітній та мультимедійний формати, створюючи простір, у якому молоді автори не лише презентують власні роботи, а й безпосередньо формують нову візуальну мову сучасної України. Через фотографію фестиваль досліджує, як молодь бачить світ навколо себе: чесно, емоційно, урбаністично та без дистанції між подією і людиною, яка її проживає. У межах проекту буде створено масштабну виставку студентської фотографії, серію нових авторських фотопроєктів, цифровий архів фестивалю, мультимедійний фото- та відеоконтент, а також відкритий культурний простір для взаємодії молодих митців, професійної спільноти та широкої аудиторії. Фестиваль проходитиме у Львові у змішаному форматі та включатиме конкурсну програму, лекції, дискусії, майстер-класи, open air фотоінсталяції, інтерактивні міські фотоактивності та мультимедійні вечірні події. Ключовою особливістю фестивалю стане формат «живої фотолабораторії», у межах якого учасники створюватимуть нові фотосерії безпосередньо під час події, а результати друкуватимуться та експонуватимуться вже наступного дня. Окремою складовою проекту стане робота з аналоговою фотографією: учасники працюватимуть із плівковими камерами, вивчатимуть процес проявки та створюватимуть нові авторські роботи у спеціальному просторі ANALOG SPACE. Таким чином фестиваль функціонуватиме не лише як майданчик для презентації, а як середовище постійного створення нового культурного продукту в реальному часі. «ФОКУС» покликаний сформувати нову студентську фотоспільноту, підтримати молодих українських авторів та створити сучасний культурний продукт, який документуватиме досвід покоління й водночас формуватиме майбутній візуальний архів сучасної України.

93 Маріупольський державний університет

Архип Куїнджі: світло української свободи

На тимчасово окупованих територіях Маріуполя і Приазов'я окупанти агресивно проводять політику знищення українського серед дітей, змінюють уявлення про українських видатних людей, знищують та привласнюють українське. Це посилює необхідність створювати на державному рівні освітній контент для дітей та знайомити їх з всесвітньо відомими митцями українського походження, яких привласнює росія. Таким є Архип Куїнджі з Маріуполя. Росія постійно приписує світове визнання Куїнджі до "скарбниці руської культури". На території України картин художника майже не залишилось. В 2022 році Україна втратила ще три роботи генія, які зберігались в окупованому Маріуполі.

Сучасному поколінню дітей мало що про це відомо. Куїнджі народився в Маріуполі, грек за походженням, його предки були депортовані з Криму. Мав цікавий досвід життя в середовищі грецької громади, тісно пов'язаної з українським простором. Це сформувало його унікальне відчуття світла у живописі та знайшло відображення у революційних для світового мистецтва пейзажах. Проект має освітню та просвітницьку складові. Митецький продукт проекту має кілька тісно пов'язаних складових: - цифрова виставка картин Куїнджі, яка збере картини митця, що зберігаються в музеях України і втрачених в Маріуполі, та віртуальна екскурсія виставкою, розроблена для дитячої аудиторії, яку проводить сам автор (3D персонаж Куїнджі). Через виставку діти знайомляться з історією написання картин та українським походженням митця. Екскурсія матиме переклад англійською мовою. - планер та виставка пейзажних робіт учнів мистецьких шкіл, які створені під натхненням від творчості Куїнджі. Це створює особливий зв'язок поколінь і мотивує молодь досліджувати та наслідувати геніального пращура. - проведення лекторіїв та дискусій під час пленерів та виставок. Створює доступним дітям інформаційний простір та поширює контент про Архипа Куїнджі, як українського художника. Поєднання цифрової виставки, де "оживає" сам митець і розповідає по себе, пейзажної виставки картин молодих художників та дискусій про Куїнджі створює сучасний, цікавий для дітей формат проекту. У наш час Куїнджі – це не тільки про світло, а й про боротьбу за ідентичність, за місце в історії. Це доступний митецький продукт, який формує у дітей почуття неприйняття окупації, забуття, фальсифікації та бажання більше дізнатися про героїв своєї країни. Проект пропонується для дитячої аудиторії в межах України та для поширення серед дитячої аудиторії українських діаспор в інших країнах світу. Проект розрахований на середній та старший шкільний вік. Долучення до створення проекту студентів університету також є важливою освітньою складовою. Передача інформації дітям від студентів створює особливий простір довіри. Презентація проекту – м. Київ, м. Ужгород, м. Одеса.

94 Мистецьке об'єднання «Плай»

Музей до музею. Публічна апробація UMCA Вінниця. Виробництво

Проект «Музей до музею. Публічна апробація UMCA Вінниця. Виробництво» є етапом створення першої ланки мережевої інституційної системи Українського музею сучасного мистецтва / Ukrainian Museum of Contemporary Art (UMCA) у Вінниці. Він передбачає публічне тестування майбутньої інституції ще до початку реконструкції її будівлі – через тимчасове перетворення колишнього кінотеатру ім. Коцюбинського на діючий простір сучасного музею з виставкою, архівом, бібліотекою, кінопрограмою, публічними подіями та медіаційною роботою. Проект є частиною ширшої ініціативи «Музей до музею. Публічна апробація UMCA Вінниця», що складається з трьох взаємопов'язаних компонентів: «Інституція», «Курування» та «Виробництво». Ця заявка зосереджена на компоненті «Виробництво» – створенні та публічній презентації культурного продукту, який зробить видимим майбутню модель UMCA Вінниця для місцевої громади, професійного середовища, партнерів, органів влади та ширших українських аудиторій. В основі проекту лежать результати дослідження мистецьких процесів Поділля другої половини XX – початку XXI століття. Виставка та супровідна програма представлять локальний мистецький контекст як важливу частину української культурної історії, долаючи уявлення про регіон як периферійний щодо центрів виробництва культурних смислів. Проект також передбачає створення нових мистецьких робіт і художніх висловлювань, розроблених спеціально для Вінниці, з увагою до взаємодії людини, міста, пам'яті та природного середовища. Важливою особливістю стане вихід за межі музейного простору. Річка Південний Буг, острови, скельні утворення, прибережні та рекреаційні території Вінниці й околиць будуть залучені як частина художнього маршруту та досвіду відвідування. У такий спосіб майбутній музей апробується не лише як будівля чи виставковий майданчик, а як відкрита інституція, здатна працювати з містом, ландшафтом, локальною пам'яттю та спільнотою. Виконавцем проекту є вінницьке Мистецьке об'єднання «ПЛАЙ», яке з 2019 року працює над розвитком локальної культурної екосистеми. Головним партнером і куратором загальної ініціативи є ГО «Музей сучасного мистецтва» (ГО МСМ), що розвиває UMCA як музейну мережеву систему нового типу. Результатом стане не лише тимчасова виставка, а й довготривалі ресурси для майбутньої інституції: нові мистецькі твори, виставкова інфраструктура, архівні й дослідницькі матеріали, бібліотека, каталог, цифрова документація, медіаційні формати, партнерства та досвід роботи з аудиторіями. Ці результати стануть основою для подальшого розвитку UMCA Вінниця та можуть бути адаптовані іншими українськими громадами.

95	Молодіжна організація «Пласт - національна скаутська організація України»	«Пластовий світ Леоніда Перфецького»	<p>«Пластовий світ Леоніда Перфецького» – інтерактивний виставковий проєкт, присвячений творчості видатного українського художника Леоніда Перфецького (1901–1977) та його внеску у формування візуального образу Пласту. Основою експозиції стануть оригінальні графічні твори із колекції Музею-архіву Пластового руху, які вперше будуть представлені широкій аудиторії у форматі масштабної тематичної виставки. Проєкт присвячений 125-літтю від дня народження митця та 50-х роковин його смерті. Через художні образи Перфецького відвідувачі відкриють для себе історію пластового руху серед українців у таборах переміщених осіб (DP – Displaced Persons) після Другої світової війни, дізнаються про цінності пластового виховання, життя молоді в еміграції та роль мистецтва у збереженні української ідентичності. Виставка поєднає оригінальні музейні експонати з сучасними інтерактивними рішеннями. Відвідувачі зможуть взаємодіяти з цифровими анімаціями творів, брати участь у пошукових іграх та тематичних квестах, порівнювати художні образи з архівними фотографіями, а також пізнавати історію через спеціально створені мультимедійні модулі. Окремими акцентами стане великоформатне відтворення робіт художника та експозиційні фігури, створені на основі його графічних зображень вояків Армії УНР. Важливою складовою проєкту стане освітня програма: інтерактивні екскурсії, творчі заняття та серія майстеркласів із малювання для дітей і підлітків за мотивами творчості Леоніда Перфецького. Відеозаписи майстеркласів залишаться доступними онлайн і після завершення виставки. Проєкт орієнтований насамперед на дітей та молодь віком від 6 до 18 років, а також на родини, педагогів, пластунів і всіх, хто цікавиться історією та культурою України. Поєднання мистецтва, історії та сучасних цифрових технологій дозволить зробити музейний простір доступним, захопливим і сприйнятним, сприяючи популяризації української культурної спадщини та пластового руху.</p>
96	Музей мистецтв Прикарпаття	Колегіата-найдавніша споруда міста. Аудіо-візуальна реконструкція	<p>Проєкт спрямований на створення сучасного українського культурного продукту у сфері цифрового мистецтва та музейної комунікації на базі колишнього колегіального костелу Непорочного Зачаття Діви Марії – унікальної пам'ятки архітектури XVII–XVIII ст. та об'єкта, що знаходиться під посиленим захистом ЮНЕСКО. На сьогоднішній день ця споруда є експозиційною залом Музею мистецтв Прикарпаття, а також основним мистецьким простором міста Івано-Франківська та області. Окрім екскурсій, тут проводяться камерні концертні та літературні заходи, дитячі художні та музичні імпresi, майстер-класи, експонуються персональні виставки видатних художників з усієї України та світу. Внаслідок цілеспрямованого знищення радянською владою сакрального мистецтва храм втратив значну частину свого історичного інтер'єру: барокові вівтарі, різьблення, скульптури, ікони, декоративні композиції та амвон. Простір, який колись був одним із найвиразніших прикладів барокового сакрального мистецтва регіону, сьогодні зберіг лише стіни, архітектурну структуру та окремі фрагменти розписів. Більшість елементів, що формували художню цілісність святині, існують лише на архівних фотографіях і в історичних описах. Через це під час екскурсій змушені розповідати про мистецькі об'єкти, яких більше фізично немає, а відвідувачам складно уявити справжній масштаб та естетику втраченого інтер'єру. Проєкт пропонує новий формат взаємодії з культурною спадщиною через використання технологій доповненої реальності, цифрової реконструкції та інтерактивних музейних практик. У просторі храму буде створено інтерактивний маршрут із QR-кодами, за допомогою яких під аудіосупровід відвідувачі зможуть через власні смартфони бачити цифрові реконструкції втраченого оздоблення, інтегровані у сучасний простір колегіати. Це дозволить поєднати сучасний вигляд пам'ятки з її історичним образом та створити ефект «повернення» втраченого мистецтва у сакральний простір. У межах проєкту планується: • збір та дослідження історичних матеріалів; • цифрова реставрація архівних фотографій; • розробка мультимовної аудіоекскурсії; • створення інтерактивного історичного квесту для молоді та дітей; • розробка web-платформи з цифровими матеріалами; • створення промоційного відеоматеріалу. Окрему увагу буде приділено достовірності реконструкцій, науковому супроводу та адаптації матеріалів для міжнародної аудиторії. Проєкт реалізовуватиметься у співпраці з фахівцями у сфері історії та цифрових технологій. Проєкт поєднає сучасні цифрові технології, музейну справу, культурну спадщину та освітню функцію, формуючи інноваційний культурний продукт для молоді, та української і міжнародної аудиторії загалом. Проєкт сприятиме популяризації української сакральної спадщини, розвитку культурного туризму, впровадженню сучасних музейних практик, створенню нового досвіду взаємодії з історичним простором та залучення учнівської молоді до історії наших земель через інтерактивні ігри.</p>

97	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури	НАОМА: Національне культурне надбання	<p>Проект присвячений осмисленню ролі української художньої школи у формуванні сучасної національної ідентичності на прикладі фондової колекції Художнього музею Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. Проект реалізується у 2026–2027 роках та приурочений до 110-річчя заснування Української академії мистецтв, нині НАОМА (1917) – першого державного вищого мистецького навчального закладу України, створеного з ініціативи Михайла Грушевського, Дмитра Антоновича, Григорія Павлуцького, Федора Кричевського, Михайла Бойчука, Георгія Нарбута, Олександра Мурашка та інших визначних діячів української культури. Протягом понад століття НАОМА була і залишається одним із головних центрів формування української художньої школи. У її стінах працювали та навчалися митці, чії імена стали частиною історії українського та світового мистецтва:</p> <p>Федір і Василь Кричевські, Георгій Нарбут, Михайло Бойчук, Олександра Екстер, Казимир Малевич, Олександр Архипенко, Тетяна Яблонська, Василь Забашта, Микола Стороженко та багато інших. Ідея проекту полягає у тому, щоб показати художню школу не як історичне явище минулого, а як живу систему передачі знань, цінностей і художнього мислення від покоління до покоління. Для цього фондова колекція художнього музею НАОМА стає не лише предметом дослідження, а джерелом для створення нових мистецьких творів. Уперше в історії академії кафедри живопису і композиції, графічних мистецтв, рисунка, скульптури, дизайну, сценографії та мультимедіа, цифрового візуального мистецтва, архітектурного проектування, теорії, історії архітектури та синтезу мистецтв, архітектурних конструкцій, теорії та історії мистецтва, техніки та реставрації творів мистецтва, мовної підготовки та соціально-гуманітарних дисциплін працюватимуть над спільною темою та створенням єдиного мистецького висловлювання. Результатом проекту стане міждисциплінарний мистецький продукт, що поєднає нові візуальні твори, дослідження фондової колекції Художнього музею НАОМА, реставрацію окремих творів, виставковий проект у музеї НАОМА, друкований каталог проекту та створення віртуального музею НАОМА як постійно діючої платформи для представлення художньої спадщини академії та сучасних робіт її викладачів і студентів. Проект покликаний продемонструвати, що українська художня школа є не лише частиною культурної спадщини, а й активним чинником формування сучасної української культури та національної ідентичності і являється Національним культурним надбанням.</p>
98	Національний заповідник «Замки Тернопілля»	Інтерактивна цифрова виставка дерев'яної скульптури Івана Мердака	<p>Проект передбачає створення інтерактивної онлайнвиставки дерев'яної пластики видатного лемківського скульптора, заслуженого майстра народної творчості України Івана Мердака. Мета ініціативи – актуалізувати та популяризувати спадщину майстра через призму 3Dтехнологій, розкриваючи філософські теми національної ідентичності, історичної пам'яті, трагізму та незламної боротьби за життя. В основі концепції лежить авторське бачення, що фокусується на темах трагізму, екзистенційної боротьби за життя та подолання колективних травм. Сюжети робіт митця – втрата малої батьківщини, примусове переселення, виклики державотворення та особистісні втрати – резонують із досвідом українського суспільства, яке понад 10 років перебуває в умовах війни. Художній задум полягає в демонстрації перемоги творчої енергії над руйнацією та трансформації історичного болю у витончену красу. Віртуальний простір виставки моделюється як цілісне занурення з ефектом синестезії: поєднання високоточних 3D-моделей, концептуальних текстів та автентичного музичного супроводу забезпечує глибокий емоційний відгук відвідувача. Проект перетворюється на масштабне цифрове полотно про багатовікову боротьбу українського народу за право бути на своїй землі. Виставка виступить важливим соціокультурним інструментом, що допоможе суспільству рефлексувати, осмислювати та долати травматичний досвід сучасного воєнного протистояння.</p>
99	Національний музей заповідник українського гончарства	Гончарський містицизм Андрія Ільїнського	<p>Відомий український художник, скульптор-кераміст Андрій Ільїнський створюватиме масштабний артоб'єкт в галузі художньої кераміки в самому серці столиці українського гончарства – Опішному. Це буде серія з 50 скульптур від 0,5 м до 1,5 м, об'єднаних однією ідеєю та композицією, що виконуватимуть роль чоловічого паркану майбутнього Музею-садиби художника. Загальна довжина паркану – 67 м, тому муровані стовпчики зі скульптурами будуть розміщуватись досить щільно – на відстані 1-1,5 м один від одного. Різні висоти цих свого роду колон та скульптур, розміщених на них, створюватимуть цікавий ритмічний ефект. Скульптури репрезентуватимуть образи та мотиви з українських казок, легенд, а також зі світової міфології, пропущені через призму дивовижної уяви Андрія Ільїнського. Їх розміщення буде не випадковим, а підпорядковуватиметься чіткому задуму художника. Весь артоб'єкт буде, по суті, однією великою виставкою майстра, увіковченою у природному середовищі. А сам матеріал скульптур – кераміка, ніби проростатиме із землі, проходячи шлях від глини через дике каміння до строгої архітектурної кераміки і аж до витонченої образної пластики. Основним завданням цього проекту стане привернення уваги українців до витоків своєї культури, її взаємовпливів та трансформацій не просто нав'язуванням, а через занурення в об'ємне та цілісне мистецьке середовище.</p>

100	Національний музей історії України у Другій світовій	Щоденники з війни: між відчаєм і пам'яттю	<p>У сучасному світі ми звикли щодня фіксувати своє життя через Instagram, Threads, Twitter чи дописи у Facebook. Ми записуємо думки, емоції, фотографії, короткі спостереження та переживання у цифровому просторі, який здається постійним і доступним. Але війна дуже швидко повертає людину до базових речей. Коли зникають електрика, зв'язок, інтернет і будь-який доступ до цих благ сучасного світу, лишаються лише людина, клаптик паперу, ручка чи олівець – і потреба записати те, що ти бачиш, про що думаєш і що відчуваєш. Виставка досліджує особистий досвід війни через щоденникові записи часів Другої світової війни та сучасної російськоукраїнської війни. Через уривки текстів, рукописи, просторові інсталяції та атмосферу пам'яті виставка говорить про людину в момент, коли руйнується звичний світ. Проєкт не лише порівнює різні історичні епохи, а показує повторюваність досвіду окупації, страху, втрати й потреби залишити після себе свідчення. Музей війни має у фондовій колекції щоденники, написані під час Другої світової війни громадянами СРСР у нацистській окупації (Ірина Хорошунова – Київ, історія Голокосту в Києві, Адам Згурський з Житомирщини, окупація в сільській місцевості), оперує залученим щоденником нацистського окупанта Пауля, прадіда мисткині Еви Нетлінгер, що воював в Україні. Також Музей має у розпорядженні текст щоденника єврейської дівчини Фридеріки Брюк зі Станіславова, який став свідченням Голокосту в Галичині. З іншого боку Музей війни залучить до проєкту щоденники, що були написані під час нинішньої російсько-української війни. Це щоденники написані в окупації українськими громадянами: 1) Сергія та Лариси Скуменків з м. Ізюм; 2) вчительки з Херсонщини Ольги Шевченко; 3) журналістки з Чернігівщини Світлани Томаш; 4) текст щоденника музейниці з Корюківки Катерини Онищук. Також до проєкту буде залучено текст щоденника мариупольчанки Катерини Савенко, котра вела його щодня з початку війни і до своєї загибелі в квітні 2022 року (Меморіал мариупольців, убитих Росією). Окрему частину виставки будуть становити щоденники російських окупантів. Вони представлені не для урівнювання досвідів, а як документи війни, що дозволяють побачити механіку дегуманізації, мову пропаганди та внутрішню логіку насильства. Виставка є розмовою про людський голос у час катастрофи, про пам'ять як форму спротиву зникненню та про письмо як спробу втримати себе у момент історичного руйнування.</p> <p>Національний музей історії України у Другій світовій війні від 2014 р. у різних форматах документує й репрезентує події сучасної російської агресії проти України та героїчного спротиву українського народу. Після початку широкомасштабного вторгнення росії 24 лютого 2022 р. ця робота набула нових сенсів та обсягів, висвітлюючи різні аспекти війни. Одним із найтрагічніших явищ є полон, що супроводжується порушенням прав людини, катуваннями та нелюдським поводженням. Звільнення з полону українських військових та цивільних є одним із найголовніших пріоритетів держави. Гасло «повернемо кожного» відображає постійну роботу у цьому напрямку. Згідно статистичних даних Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, станом на травень 2026 р. від початку широкомасштабного вторгнення відбулося 74 обміни полоненими. З полону вдалося повернути понад 9 200 військовослужбовців Збройних Сил України, Національної гвардії та Державної прикордонної служби. Команда Музею війни, яка систематично присутня під час обмінів військовополоненими, має унікальний досвід документування перших хвилин повернення наших захисників на рідну землю, їх емоційні зустрічі з рідними. Під час обмінів встановлюються контакти з родинами військовополонених та вже звільнених військовиків з метою поповнення музейної колекції. Важливою складовою у напрямку дослідження теми полону є тісна співпраця з Центральним управлінням цивільновійськового співробітництва Генерального штабу Збройних Сил України. На основі цілеспрямованого тематичного документування та комплектування у партнерстві з профільними структурами постане новий проєкт «Про волю з неволі» – мистецько-документальна виставка (далі – Виставка). Вона розкриє історії українських військовополонених і їх шлях – від втрати свободи до звільнення і посттравматичного зростання. Виставка продемонструє силу людського духу в умовах системної політики, яка спрямована на використання полонених як інструменту тиску на Україну і включає катування, неналежні умови утримання, незаконні вироки і тому подібне. В основу експозиції ляжуть усноісторичні свідчення нещодавно звільнених військовополонених, що стають живими голосами тих, хто пережив систематичний фізичний і психологічний тиск, але зумів зберегти власну ідентичність. Виставка поєднає артефакти, що зберігають пам'ять і є матеріальним свідченням пережитого у полоні (документи, фотографії, візуальні матеріали, мілітарні об'єкти, персональні речі) з художніми інтерпретаціями, створюючи простір для глибокого емоційного переживання. Експозиція розповість не лише розповідь про біль і випробування, а й про відновлення через творчість, народжену у полоні, про незламність, віру та прагнення до свободи, що є спільними для всіх українців.</p>
101	Національний музей історії України у Другій світовій	Про волю з неволі	

102	Національний музей історії України у Другій світовій	Між двома проваллями	<p>Виставка «Між двома проваллями» – стаціонарна експозиція, що представить багатовимірний український досвід Другої світової війни в глобальному контексті. Експозиція буде розгорнута в Головному корпусі Національного музею історії України у Другій світовій війні (під монументом «Батьківщина-мати»). Відкриття проекту заплановане на жовтень 2027 р. і приурочене до Дня захисників і захисниць України (01 жовтня). Виставка реалізується в контексті переосмислення Другої світової війни, що позначене, з одного боку, деконструкцією радянського нарративу «Великої Вітчизняної війни», а з іншого – впровадженням у музейні практики української візії моделі історичної пам'яті та засвоєнням європейської культури пам'яті. Основними завданнями виставки є: ● засвідчити значущий внесок українського народу в перемогу над нацизмом у Другій світовій війні; показати особливість становища України, яка виявилася на перетині інтересів двох тоталітарних режимів – нацистського та комуністичного; ● висвітлити боротьбу українського народу за свободу й державність; відобразити еволюцію українського питання протягом «Довгого ХХ ст.» (поч. ХХ – поч. ХХІ ст.). Наратив, покладений в основу виставки, визначатиметься національним баченням Другої світової війни й органічно доповнить інформаційно-культурне поле демократичного світу. Як методологічна основа для підготовки виставки будуть широко залучені напрацювання попередніх проєктів, реалізованих Музеєм: виставок «Наша Перемога» та «Пам'ять. Діалоги», видання «Україна у Другій світовій. Календар війни», міжнародної конференції «Музейні практики й трансформації у висвітленні Другої світової війни», а також міжнародний досвід, набутий у партнерстві з іноземними музейними, науковими, освітніми та гуманітарними інституціями. Цією виставкою Музей представляє український дискурс в контексті європейської історії Другої світової війни. Вона відіграватиме просвітницьку роль у популяризації та поширенні історичної правди, а також буде використана в протидії російській дезінформації.</p> <p>Сучасна російська агресія спрямована не лише на захоплення території України, а насамперед на знищення нашої національної ідентичності, нівелювання культурних здобутків і викривлення історичної правди. У часи таких доленосних екзистенційних викликів, які сьогодні переживає Україна, виставковий проєкт Національного музею історії України у Другій світовій війні «Ватра ВОЛІ – варта ДЕРЖАВИ» є потужним інструментом культурного спротиву, що протидіє цим загрозам. Головна мета проєкту – сприяти формуванню української ідентичності, розвитку лідерських рис, відповідальності й навичок командної роботи серед дітей і підлітків шляхом створення інклюзивного інноваційного дитячо-юнацького музейного простору. В його основу закладено модель американських дитячих музеїв, цінності Пласту, а також плекання живої культури пам'яті. Мета виставки – перетворити юного екскурсанта з пасивного споглядача на активного учасника дійства – дослідника через ігрові формати, командну взаємодію і глибоке емоційне занурення. Простір виставки спроектовано у форматі табору, де відвідувачі можуть на короткий час «стати» пластунами, пройшовши низку випробувань за допомогою інтерактивних мультимедійних засобів. Смыслова основа виставки базується на глибокій символіці та метафоричності. «Ватра ВОЛІ» символізує традиційне пластове багаття, яке вже понад століття запалює серця та гартує характер юних поколінь українців, формуючи дієву та свідому молодь. Іскри цього вогню є відблисками споконвічного прагнення українців до самовизначення, волі та державної незалежності. «Варта ДЕРЖАВИ» уособлює пластунів та пластунок, які зі зброєю в руках або в тилу захищали суверенітет України під час Першої та Другої світових воєн і продовжують цей героїчний чин у період сучасної російсько-української війни, демонструючи тяглість традицій. Проєкт ламає стереотипи про Пласт як суто західноукраїнське чи емігрантське явище. Експозиція доводить загальнонаціональний масштаб руху, демонструючи розвиток організації на Сході, Півдні та в Центрі України і привертаючи увагу до тимчасово окупованого росіянами українського Донбасу. Окремим акцентом виставки є вшанування пам'яті полеглих воїнів-пластунів/ок, які віддали свої життя за свободу та незалежність України, продовживши справу багатьох поколінь своїх попередників. Через артефакти, світлини, документи й особисті речі виставка висвітлює життєписи видатних особистостей минулого та героїв сучасності, які належали до організації та стали символами боротьби. З огляду на складний емоційний фон війни та підвищену тривожність дітей і підлітків команда зміщує фокус із мілітарного аспекту на життєствердний, що є важливою особливістю цього проєкту. Виставка триватиме з 21 квітня по 28 грудня 2027 року у ввідному залі Головного корпусу Національного музею історії України у Другій світовій війні. Меморіальний комплекс за адресою: м. Київ, вулиця Лаврська, 27. Ця локація відповідає вимогам безпеки в умовах воєнного часу як для відвідувачів, так і для експозиції завдяки наявності укриття, а також конструктивній стійкості самої будівлі та розміщенню виставки на підземному рівні монументального комплексу.</p>
103	Національний музей історії України у Другій світовій	Ватра ВОЛІ – варта ДЕРЖАВИ	

<p>104</p> <p>Національний музей історії України у Другій світовій війні. Меморіальний комплекс</p>	<p>Між домом і невідомим: врятована пам'ять</p>	<p>Проект «Між домом і невідомим: врятована пам'ять» передбачає формування музейної колекції предметів, вивезених мешканцями окупованих та прифронтових територій під час евакуації внаслідок російськоукраїнської війни. Йдеться про предмети, які люди змогли взяти із собою в умовах небезпеки, обмеженого часу та простору: національну атрибутику, сімейні фотографії, дитячі іграшки, документи, книги, побутові речі, ключі від будинку – символи дому та пам'яті. Проект досліджує ці предмети не лише як матеріальні артефакти, а і як свідчення особистої історії та колективного переживання війни, що зберегли зв'язок людини з домом, втраченим простором і власною історією. Кожен експонат супроводжуватиметься історією його власника: обставинами евакуації, значенням речі та її роллю у збереженні ідентичності в умовах війни й вимушеного переселення. Новаторський вектор проєкту сприятиме соціальній адаптації переселенців через включення їхніх особистих історій до простору національної музейної пам'яті, де досвід втрати, евакуації та збереження дому набуває суспільного значення і визнання. Через музейну репрезентацію врятованих речей переміщені особи постають не лише жертвами війни, а й носіями пам'яті та активними учасниками формування сучасної української історії. А вже сьогодні українські музеї як і будь-які інші установи галузі культури виконують важливу місію консолідації суспільства перед зовнішніми викликами. У межах проєкту буде проведено кампанію зі збору предметів і свідчень за допомогою онлайнпитувальника, інформаційної кампанії у соціальних мережах, співпраці з органами державної та місцевої влади, громадськими організаціями та спільнотами ВПО, які сьогодні демонструють високий рівень соціальної згуртованості. Зібрані матеріали пройдуть етапи комплектування, атрибуції та передачі до музейних фондів. Результатом проєкту стане виставка «Між домом і невідомим: врятована пам'ять», присвячена досвіду вимушеного переміщення під час війни. Виставка акцентуватиме увагу на людському вимірі війни через особисті історії та предмети, які стали символами втрати, надії та збереження пам'яті. Окремим напрямом стане залучення хабів ВПО та їхніх відвідувачів до збору матеріалів і відвідування виставки задля соціалізації та адаптації до нових умов життя. Куратор проєкту має особистий досвід вимушеного переміщення, що сприяє глибшому осмисленню концепції та авторського бачення. Водночас цей проєктна заявка є його дебютом як куратора виставки, тема якої тісно пов'язана із власним досвідом та переживаннями. Таким чином проєкт має на меті не лише збереження свідчень російсько-української війни для майбутніх поколінь, а й підтримку суспільного діалогу про досвід вимушеного переселення, культурну пам'ять і значення дому в умовах війни.</p>
<p>105</p> <p>Національний музей історії України у Другій світовій війні. Меморіальний комплекс</p>	<p>Пояс фортець</p>	<p>До 5-річчя Війни за незалежність України Національний музей історії України у Другій світовій війні реалізує виставковий дебютний проєкт «Пояс фортець», присвячений містам, які стали символами українського спротиву, стійкості та боротьби проти російської агресії. З початку широкомасштабного російського вторгнення впродовж 2022 – 2026 рр. команда музею здійснила 40 експедицій деокупованими й постраждалими від дій агресора регіонами. Географія експедицій включає: Київщину, Чернігівщину, Харківщину, Запоріжжя, Донеччину, Херсонщину, Сумщину. В процесі документування подій війни Музей зібрав понад 20 000 предметів, що дозволило реалізувати виставки: «Україна – розп'яття», «Сталеві титани Бахмута», «Херсон. Висока вода» та ін. На основі набутого досвіду, зібраної та доповненої в процесі реалізації проєкту колекції, буде створено нову повноцінну виставку – розповідь про міста, що вистояли проти російської навали та продовжують боротися сьогодні. Мовою унікальних артефактів з місць бойових дій, особистих речей захисників і захисниць, фото- та відеосвідчень, усних історій очевидців і учасників подій буде розкрито досвід міст, які стали осередками військового та цивільного опору. Пошкоджені внаслідок обстрілів предмети побуту, елементи зруйнованої міської інфраструктури, особисті речі військовослужбовців і цивільних, документи. Ці експонати стануть історичними джерелами, що засвідчують досвід війни на рівні конкретної людини, громади та міста. Символи спротиву та пам'ятні реліквії дадуть змогу відвідувачам побачити історію через матеріальні свідчення її безпосередніх учасників. Проєкт покликаний не лише вшанувати захисників і захисниць України, а й створити науково обґрунтований наратив про Війну за незалежність як визначальну подію сучасної української історії. Виставка сприятиме збереженню історичної пам'яті, популяризації музейних досліджень та колекцій, формуванню суспільного розуміння значення українського спротиву в європейському та світовому контекстах.</p>

106	Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького	Конкурс різдвяно-новорічної листівки пам'яті Леопольда Левицького	<p>«Конкурс різдвяно-новорічної листівки пам'яті Леопольда Левицького» – всеукраїнський дитячий мистецький проєкт, що існує з 2010 року без жодної перерви. Навіть під час пандемії. Навіть під час війни. У 2025 році участь взяли 948 дітей з усієї України – майже вдвічі більше, ніж у 2022-му. Ці цифри не результат маркетингу. Це результат психоемоційної потреби середовища. Конкурс живе і росте – але досі існує без належної інфраструктури. Без повноцінної виставки. Без каталогу. Без айдентики, яка б працювала роками. Саме це має змінити підтримка програми «Тисячovesна». XVII конкурс – присвячений 120-річчю Леопольда Левицького – це момент, коли можна зробити якісний стрибок: перетворити щорічну мистецьку подію на культурний феномен із тривалим резонансом. В основі конкурсу – постать, яку українська культура ще не до кінця відкрила для себе. Левицький тут – не кінцева точка, а вхід у новий всесвіт. Через його листівки, його добу, його людяність діти і молодь торкаються українського мистецтва ХХ століття – живого, європейського за духом, яке радянська ідеологія намагалася замовчати. Жоден інший музей в Україні не робить цього так: через дитячу творчість, у масштабі всієї країни, з відкритістю до інклюзивних груп – і тепер з виходом на повноцінну музейну виставку, каталог і широке медіависвітлення. Це не запит на утримання того, що вже є. Це запит на те, щоб зробити більше – і голосніше</p>
107	Національний транспортний університет	Кібербереріг	<p>«Кібербереріг: українські коди цифрової стійкості» культурно-мистецький проєкт у сфері цифрового візуального мистецтва, спрямований на створення сучасного українського візуального продукту для молодіжної аудиторії. Ідея проєкту полягає в переосмисленні української орнаментальної спадщини, символіки оберегів, образів дороги, мережі, навігації, захисту, пам'яті й мови як сучасних кодів цифрової стійкості. Український орнамент у проєкті розглядається не лише як декоративний елемент, а як знакова система, здатна передавати смисли належності, пам'яті, безпеки, взаємодії та культурного спротиву. У межах проєкту буде створено серію цифрових постерів, візуальних карток, авторську систему графічних символів, онлайн-галерею та цифровий мінікаталог. Для промоції й поширення готового продукту передбачено короткі відеоформати для соціальних мереж. Візуальна мова проєкту поєднуватиме українську орнаментальну традицію, сучасний графічний дизайн, цифрову типографіку, символіку інформаційної безпеки та образи стійкості українського суспільства в умовах війни. Цільова аудиторія проєкту - молодь 14-25 років, студенти, учні старших класів, молоді автори, активні користувачі соціальних мереж, освітні та культурні спільноти. Проєкт має на меті створити привабливу українську альтернативу чужомовному та ворожому інформаційному контенту, посилити присутність українських смислів у цифровому середовищі та сприяти формуванню культури інформаційної стійкості. Очікуваними результатами є створення завершеного цифрового візуального продукту, придатного для поширення в соціальних мережах, освітніх і молодіжних спільнотах, онлайн-галереях та культурних платформах. Проєкт реалізується Національним транспортним університетом із залученням студентської творчої команди, що забезпечує молодіжний характер задуму, актуальну візуальну мову та практичну спрямованість готового продукту</p>
108	Національний художній музей	NAMU VR: Відновлена постійна експозиція	<p>NAMU VR: Відновлена постійна експозиція є результатом співпраці Національного художнього музею України (NAMU) та ГО ЄМузей. Це проєкт віртуального відтворення постійної експозиції Національного художнього музею України у форматі імерсивного VRдосвіду. Після 24 лютого 2022 року постійна експозиція NAMU була демонтована з міркувань безпеки, і значна частина українського мистецтва стала недоступною для глядачів. Проєкт покликаний повернути доступ до ключових творів української культури через сучасний цифровий інструмент, що поєднує музей, освіту, технології та культурну дипломатію. Користувач потрапляє у віртуальний простір музею за допомогою VR-гарнітури Meta Quest або WEB-версії 3D/360-туру, доступної з комп'ютера чи смартфона. У VR відтворюються зали постійної експозиції NAMU, архітектура музею, логіка руху відвідувача та атмосфера музейного простору. Проєкт охоплює основні етапи історії українського мистецтва – від іконопису й бароко до модернізму, авангарду та contemporary art XXI століття. Відвідувач може вільно пересуватися експозицією, розглядати твори у високій якості, слухати аудіогід українською, кримськотатарською та англійською мовами, відкривати архівні матеріали, проходити тематичні маршрути або кураторські екскурсії. Окремим фокусом проєкту є безбар'єрність та інклюзивний доступ. NAMU VR: Відновлена постійна експозиція створений як простір, доступний для максимально широкої аудиторії: людей з інвалідністю, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, дітей, людей старшого віку та користувачів, які не мають фізичної можливості відвідати музей. Проєкт передбачає зрозумілі тексти, субтитри, адаптивну навігацію, режим сидячого перегляду та WEBверсію без потреби у VR-гарнітурі. У ширшому контексті NAMU VR: Відновлена постійна експозиція має стати не лише цифровою реконструкцією музейної експозиції, а прикладом сучасного інструменту збереження культурної спадщини в умовах війни. Проєкт може бути представлений у музеях, освітніх програмах, культурних центрах і на міжнародних подіях як новий формат презентації українського мистецтва світові.</p>

109 Обласний методичний центр культури і мистецтва Запорізької міської ради

Що я взяв з собою в евакуацію

Повномасштабна війна стала найбільшою гуманітарною кризою в сучасній історії України, змусивши мільйони людей залишити свої домівки та шукати безпечне місце для життя. За сухими цифрами статистики приховані тисячі особистих історій, спогадів, втрат і рішень, які людям доводилося приймати за лічені хвилини. Одним із таких рішень був вибір: що взяти із собою, залишаючи дім, який, можливо, вже ніколи не вдасться побачити таким, яким він був раніше. Саме це питання стало основою дебютного документально-мистецького проекту «Що я взяв з собою в евакуацію». Проект передбачає створення виставки та каталогу, присвячених особистим історіям людей, які пережили вимушене переміщення внаслідок війни. У центрі уваги - предмети, які мешканці тимчасово окупованих територій Запорізької області та інших постраждалих громад взяли із собою під час евакуації. Для автора цей проект є першою спробою через мистецький та документальний формат дослідити людський вимір війни. Його метою є не лише представлення окремих історій, а й створення простору для осмислення досвіду вимушеного переселення через особисті речі, що стали символами пам'яті, дому та ідентичності. Кожен предмет, представлений у межах проекту, є значно більшим, ніж просто матеріальний об'єкт. Він виступає носієм особистої історії та емоційної пам'яті. Для когось це сімейний фотоальбом, що зберігає кілька поколінь родинної історії. Для когось - дитяча іграшка, яка допомогла пережити перші дні евакуації. Для інших - книга, вишиванка, лист, військова нагорода чи невеликий сувенір, який став останнім матеріальним зв'язком із домом.

110 Опішнянський державний художній ліцей імені В.Кричевського

Гончарський АртДрайв: жива виставка традицій в Опішнянському державному художньому ліцеї імені Василя Кричевського»

Опішнянський державний художній ліцей імені В.Кричевського – унікальний мистецький заклад України, де учні здобувають загальну середню освіту й професійні навички з гончарства, рисунку, живопису, скульптури та декоративного мистецтва. Вихованці, майстри виробничого навчання закладу продовжують, розвивають традиції Опішні – столиці українського гончарства, відомої колоритною мальовкою, самобутніми художніми формами, унікальними технологіями виготовлення глиняних виробів. Спираючись на багату культурну спадщину краю, вони зберігають, творчо переосмислюють гончарство в сучасному мистецькому контексті. Проект спрямований на формування сучасного культурно-освітнього середовища, яке поєднає навчальний процес, мистецьку практику та популяризацію традиційного українського, в тому числі опішнянського, гончарства й образотворчого мистецтва. Основна ідея проекту – організація виставки як ключової форми презентації мистецьких робіт учнів, викладачів і запрошених митців. Тематична виставка буде основою для проведення майстер-класів, лекцій, спрямованих на популяризацію творчих здобутків і традицій опішнянської кераміки. Проект забезпечить діалог між традиційним і сучасним мистецтвом, створює умови для регулярної організації експозицій та культурного обміну між молодими й професійними митцями. Проект передбачає облаштування сучасної експозиційної зали з мобільними виставковими конструкціями, професійним освітленням, мультимедійним супроводом та інтерактивними елементами для відвідувачів. Особливу увагу буде приділено інклюзивності простору, його доступності для дітей, молоді та людей з інвалідністю. Концепція дизайну базуватиметься на поєднанні автентичної естетики Опішні з сучасними музейними галерейними практиками. Організація виставки сприятиме розвитку творчого потенціалу учнів, формуванню культурної ідентичності, підтримці молодих митців. Крім освітньої функції, проект матиме туристичне й соціокультурне значення для громади Опішні та України, підкреслюючи статус селища як провідного центру українського гончарства. Реалізація проекту дозволить інтегрувати Ліцей у ширший культурний контекст держави, створити нові можливості для міжрегіональної співпраці, культурного обміну та презентації українського мистецтва в умовах сучасних викликів. Проект сприятиме налагодженню професійних контактів між молодими митцями та визнаними майстрами народного мистецтва, розширенню можливостей для творчої самореалізації учнів, популяризації традицій опішнянського гончарства на національному рівні. Виставка спонукатиме до діалогу між поколіннями, де традиційне ремесло поєднуватиметься із сучасними художніми практиками та інноваційними формами презентації культурної спадщини. Особливого значення проект набуває в умовах війни, коли збереження історико-культурного надбання, підтримка творчої молоді та утвердження української ідентичності є важливими складовими суспільної стійкості. Завдяки реалізації проекту буде посилено роль Опішнянського державного художнього ліцею імені Василя Кричевського як унікального освітньо-мистецького осередку, що забезпечує спадкоємність традицій українського гончарства та формує нове покоління митців, носіїв культурних цінностей України.

111	Приватне підприємство «Центр сучасного мистецтва "ДАХ"»	Поле пам'яті	<p>Поле пам'яті» – мультимедійна виставка команди ЦСМ «ДАХ», присвячена незаконній депортації та примусовому переміщенню українських дітей Російською Федерацією. Через поєднання документальних свідчень, сучасного мистецтва та мультимедійних технологій проєкт привертає увагу до одного з наймасштабніших воєнних злочинів сучасності, який продовжує відбуватися сьогодні та становить загрозу не лише для України, а й для фундаментальних принципів захисту прав людини у світі. Виставка створює простір для осмислення наслідків війни для дітей, порушуючи теми пам'яті, ідентичності, втрати та права на майбутнє. Її головна мета – перетворити статистику на людські історії, зробити видимими долі тисяч українських дітей та посилити міжнародну увагу до необхідності їхнього повернення додому. Проєкт поєднує мистецьку рефлексію з правозахисною адвокацією, формуючи емоційний зв'язок між аудиторією та реальними свідченнями війни. З моменту створення виставка була представлена в Києві, а також у Польщі, Франції, Словаччині, Чилі, Африці, де стала платформою для діалогу про права дітей, міжнародну відповідальність та наслідки «осійської агресії». Кожна нова презентація розширює міжнародну аудиторію проєкту, посилює голос українських дітей на глобальному рівні та сприяє підтримці українських гуманітарних і правозахисних організацій, які працюють над документуванням злочинів, психологічною допомогою постраждалим та поверненням депортованих дітей. Наступним етапом розвитку проєкту стане представлення виставки в рамках міжнародного фестивалю «Перехрестя» у Празі, який реалізується командою Національного театру Чехії. Участь у фестивалі створить нові можливості для міжкультурного діалогу, співпраці між європейськими культурними інституціями та посилення міжнародної адвокаційної кампанії Bring Kids Back UA. Проєкт відповідає актуальним викликам європейського суспільства, поєднуючи мистецькі інновації, міжнародну культурну співпрацю та громадянську відповідальність. «Поле пам'яті» використовує мистецтво як інструмент пам'яті, солідарності та захисту прав людини, сприяючи поширенню знань про наслідки війни для дітей та підтримуючи міжнародну солідарність з Україною.</p>
112	ТЕЛЕРАДІОКОМПАНІЯ «ГРОМАДА»	КОВАНІЙ ЛИС: ТУРИЗМ І ФУТУРИЗМ	<p>Проєкт передбачає створення масштабного арт-об'єкта руками ветеранів у співпраці з молоддю, молодими архітекторами та місцевими фермерами й підприємцями та візуального контенту цього процесу. Арт-об'єкт планується створити з фрагментів знищеної російської військової техніки. Ці фрагменти були знайдені й збережені фермерами на території Сумської області з початку масштабного вторгнення у 2022 році. Сумщина стала першим форпостом країни на кордоні з агресором. Об'єкт планується створити у формі футуристичної сцени - відкритої платформи для виступів творчої спільноти, артистів та утворити поруч нею безбар'єрної інфраструктури адаптованої під потреби ветеранів з обмеженими фізичними можливостями, яка перетвориться на туристичну локацію (кемпінг). Місце реалізації - "Урочище Бурлюка - історичне місце, де в 1882 р. народився один з ідеологів напрямку світового мистецтва футуризму Давид Бурлюк. Локація: Урочище Бурлюка, територія колишнього хутора Семиротівщина (Семиротівка) Лебединського повіту Харківської губернії. Зараз це Лебединська міська територіальна громада Сумської області (знаходиться поруч з селом Рябушки). https://maps.app.goo.gl/fa16cDrFFGz7S6dTA Соціальний компонент: Головною цінністю проєкту є не сам арт-об'єкт, а фіксування та відображення процесу гуртування команди під час його створення, бо учасниками стають ветерани і ветеранки, родини військовослужбовців, молоді громади, місцеві фермери та волонтери. Спільна робота над об'єктом перетворюється на простір неформальної реабілітації, пошуку нових сенсів, взаємодії та відновлення соціальних зв'язків. Кожен фрагмент металу має власну історію наслідків війни. А після художнього "переосмислення" загальний образ стає частиною сучасної історії захисників і захисниць, серед яких були як військові, так і цивільні - це й про приклад інноваційного підходу до формування комеморативних заходів в громадах України. Очікуваний результат: • Створення унікального публічного арт-об'єкта на Сумщині. • Формування нової локації як "туристичного магніту" громади. • Долучення до проєкту "Подорож до себе. Шляхи відновлення". • Популяризація спадщини митця світового рівня Давида Бурлюка з українськими коренями через сучасне мистецтво на відкритому просторі. • Гуртування спільнот ветеранів та їх залучення до спільної творчої діяльності разом з молоддю. • Збір історій захисників і захисниць, їх переосмислення. • Формування діалогу та культури пам'яті. • Створення нової локації "місця пам'яті", з подальшою пропозицією внесення до національного єдиного маршруту місцями пам'яті.. Гасло проєкту: "Рух нового життя через уламки війни" Головна ідея: Україна не просто відновлюється після руйнувань - вона здатна перетворити частини колишньої зброї в об'єкт збереження пам'яті, культури, нового сенсу життя. Крім створення самого об'єкта, планується зробити фільмування всього цього процесу з метою ознайомлення на навчання громадськості новому комеморативному заходу, сприяння соціальної ревіталізації та адаптивним практикам для ветеранів, створення умов для формування спільного з молоддю майданчика для творчості, спілкування, національнопатріотичного виховання.</p>

113 ТОВ «КІНОВИР»

«СНИ В ОБЛОЗІ»

«Сни в облозі» – VR-досвід тривалістю 15 хвилин, який переповідає реальні сни українців часів повномасштабного російського вторгнення. У 1968 році психологиня Шарлотта Берадт опублікувала «Третій Рейх снів» – збірку понад трьохсот свідчень німців 1933–1939 років. Книга стала безпрецедентним документом несвідомого нації в її найтемніший період. «Сни в облозі» продовжує цю традицію – для України 2020-х. Команда збрала свідчення цивільних, бійців, волонтерів, матерів, які втратили дітей, і тих, хто виїхав з країни. Серед записаних снів – повільна ракета, що летить надзвичайно довго; шахеди, які перетворюються на чорних птахів; зустрічі з друзями, яких більше немає; Путін, що ховається в полтавському автобусі. Сни смішні, страшні, ніжні, неосяжні. Сни без моралі. Без інтерпретації. Проект використовує Gaussian Splatting – новітню технологію тривимірної реконструкції реальних просторів. Сцени будуються з мільйонів дрібних «сплатів» – крапок-частинок, які передають світло й деталі з фотореалістичною точністю. Цей світ крихкий: він розпадається і збирається, наче спогад чи сон. Глядач одягає окуляри й опиняється у просторі, заповненому сплатами. Крізь них вгадуються обриси об'єктів – цілих або зруйнованих. Чути відголоски голосів. Спрямовуючи рух і увагу, глядач потрапляє в окремий сон. Виходить за межу – потрапляє в інший. Повернутися назад не можна. Як уві сні. Архітектура досвіду відтворює механіку сновидіння: нелінійна, фрагментарна, непередбачувана. Глядач не дізнається всю історію – він проживає її уривок, як проживає власні сни вранці після пробудження. Мета проекту – не пояснити війну, а дати їй відчутну форму. Не діагностувати травму, а змусити її резонувати з власним досвідом сновидіння глядача. «Сни в облозі» пропонує неможливе: побути всередині несвідомого нації, що бореться за існування. Серед запланованих каналів показу – провідні міжнародні фестивалі (Cannes, SXSW, Sundance, Tribeca, IDFA), іммерсивні майданчики (PHI Centre Монреаль, HEK Basel, ZKM Karlsruhe) та цифрові VR-платформи. Проект продовжує українську традицію свідчення – у тривимірному, інтимному вимірі XXI століття.

114 ТОВ «Студія "Червоний собака»

Геріон. Виставка-гра

«ГЕРІОН. Виставка-гра» міждисциплінарний мистецький проект, що поєднує сучасне візуальне мистецтво, інтерактивну виставкову практику та розробку авторської настільної гри. Проект є результатом багаторічного дослідження теми гри як особливої форми людської взаємодії, самопізнання та прийняття рішень. Його концепція формувалася на перетині філософії гри, соціальної психології, мистецтва та культурних архетипів. Назва проекту походить від образу Геріона з «Божественної комедії» Данте Аліґ'єрі – істоти, що поєднує красу і загрозу, правду й обман, спокусу та маніпуляцію. Саме цей образ став відправною точкою для дослідження механізмів вибору людини в сучасному світі. Центральним елементом проекту стане авторська карта світу, створена Максимом Паленко. Художник протягом багатьох років звертається у своїй творчості до образів Данте, подорожі та морального вибору, створюючи складні багаторівневі світи, що поєднують архітектуру, символіку та особистий досвід глядача. Його художні дослідження стали одним із джерел формування візуальної структури проекту. До створення проекту залучаються відомі українські художники Матвій Вайсберг, Олекса Манн, Віталій Кравець, Максим Паленко та Сергій Майдуков. Кожен із них створює авторські твори, присвячені окремим темам і просторам проекту. Разом ці роботи формують багатоголосий художній всесвіт, у якому класичні сюжети Данте переосмислюються через досвід сучасної України. Виставка поєднує живопис, графіку, великоформатні художні об'єкти, карту світу та інтерактивні елементи взаємодії. Відвідувач не лише споглядає твори мистецтва, а й проходить власний маршрут через систему виборів та взаємодій з експозицією. Паралельно з виставкою створюється прототип авторської настільної гри «Геріон». Художні твори, карта світу та розроблені механіки стають основою її візуальної та змістовної структури. Таким чином виставка є не лише самостійним мистецьким висловлюванням, а й простором народження нового культурного продукту. Результатом проекту стане виставка сучасного українського мистецтва, серія новостворених художніх творів, авторська карта світу, інтерактивна система взаємодії з відвідувачами та перший прототип настільної гри «Геріон».

115 ТОВ «В-Арт»

Невтрачені

Що відбувається з мистецтвом, коли музей починається через війну? Коли картини зникають з експозицій, архіви залишаються на окупованих територіях, а культурна спадщина опиняється під загрозою знищення або викрадення? Проект «Невтрачені» - це документально-мистецька історія про збереження української культурної пам'яті в умовах війни за допомогою сучасних цифрових технологій. У центрі проекту - створення першого в Україні цифрового blockchain-реєстру викраденої, пошкодженої та втраченої культурної спадщини, що поєднує оцифрування музейних каталогів, штучний інтелект, доповнену реальність та сучасні інструменти цифрового архівування. Основою проекту стане оцифрування двадцяти музейних каталогів та архівних видань, пов'язаних із художніми колекціями України, значна частина яких постраждала внаслідок російської агресії. Серед них - каталог «Український натюрморт ХХ століття», колекції Донецького обласного художнього музею, твори Тетяни Яблонської, Миколи Глушченка та інші мистецькі зібрання, які сьогодні потребують додаткового захисту та документування. Паралельно з розробкою цифрової платформи команда проекту створить серію з шести документально-мистецьких відео та фінальний документальний фільм, які покажуть шлях творів мистецтва від сторінок музейних каталогів до сучасного цифрового середовища. Головним героєм цієї історії стане не технологія і не команда розробників, а сам твір мистецтва - як носій пам'яті, історії та культурної ідентичності. Проект демонструє, як blockchain-технології можуть забезпечити незмінність даних про культурні цінності, як штучний інтелект допомагає ідентифікувати твори мистецтва за фотографією, а доповнена реальність відкриває нові способи взаємодії з українським мистецтвом. Завдяки AR-модулю користувачі зможуть переглядати твори з каталогу «Український натюрморт ХХ століття» у доповненій реальності через смартфони та планшети, а AI-пошук потенційно сприятиме виявленню викрадених або незаконно переміщених культурних цінностей. Фінальним етапом проекту стане публічна презентація результатів та виставка у Національному художньому музеї України, де відвідувачі зможуть ознайомитися з цифровим реєстром, протестувати AI-пошук, взаємодіяти з AR-контентом та побачити оцифровані мистецькі колекції у новому форматі. «Невтрачені» - це не лише технологічна ініціатива, а культурний проект про пам'ять, відповідальність і право суспільства знати та зберігати власну історію. Він демонструє, що навіть тоді, коли мистецькі об'єкти опиняються під загрозою втрати, сучасні цифрові інструменти здатні зберегти інформацію про них для майбутніх поколінь. Проект поєднує культуру, інновації та суспільну відповідальність, створюючи новий підхід до захисту української культурної спадщини в умовах війни та післявоєнного відновлення.

116 ТОВ «ГЛАЗУР»

Sanare: Жива спадщина

Проект передбачає ревіталізацію історичної теплиці на території Національний комплекс «Експоцентр України» (ВДНГ) та її трансформацію у відкритий культурноосвітній простір, що поєднує природу, мистецтво, культурну спадщину та практики відновлення ментального здоров'я. Ініціатива покликана не лише відновити занедбану інфраструктуру, а й створити новий суспільно важливий простір, який сприятиме культурному розвитку, соціальній згуртованості та формуванню екологічно свідомих спільнот. В умовах війни українське суспільство переживає безпрецедентний рівень психологічного навантаження, втрат і розриву соціальних зв'язків. Проект пропонує новий формат культурного простору, де взаємодія з живими рослинами, землею та природним середовищем стає інструментом емоційного відновлення, рефлексії та творчого самовираження. В основі концепції лежить принцип біофільного дизайну - створення середовища, яке сприяє відновленню природного зв'язку людини з довкіллям та позитивно впливає на її психологічний стан. Відновлена теплиця стане багатofункціональним культурним майданчиком для проведення виставок, мистецьких резиденцій, лекцій, дискусій, перформансів, майстер-класів, освітніх програм та міждисциплінарних досліджень на перетині культури, науки, екології та урбаністики. Простір об'єднує митців, науковців, культурних менеджерів, освітян, представників громадського сектору та місцевих жителів навколо спільної теми взаємодії людини й природи. Окремим напрямом проекту стане збереження та популяризація культурної спадщини, пов'язаної з традиційною взаємодією українців із землею та рослинним світом. У теплиці буде створено ботанічну бібліотеку та відкритий архів знань про українські рослини, традиційне садівництво, городництво, лікарські трави, декоративні культури, народні практики вирощування та догляду за рослинами. Особлива увага приділятиметься документуванню усних свідчень, локальних знань і традицій, що передавалися поколіннями та є важливою складовою нематеріальної культурної спадщини України. Через мистецькі та освітні практики проект актуалізуватиме теми пам'яті, зв'язку поколінь, дбайливого ставлення до довкілля та ролі природи у формуванні української культурної ідентичності. Теплиця стане простором для осмислення спадщини не лише як минулого, а як живого ресурсу для творення майбутнього. Результатом реалізації проекту стане створення сучасного зеленого культурного центру, який поєднує функції громадського саду, освітнього хабу, мистецької лабораторії та простору ментального відновлення. Проект стане прикладом того, як ревіталізація історичних об'єктів може створювати нові культурні сенси, підтримувати суспільну стійкість та забезпечувати збереження й переосмислення культурної спадщини України для майбутніх поколінь.

117 ТОВ «Зеник - Арт Галерея»

Люмос

Проект присвячений дослідженню творчих методів Архип Куїнджі та їхньому переосмисленню в контексті сучасної мистецької освіти, культурної пам'яті та художньої спадщини українського Півдня. Основою проекту є взаємодія зі студентами та викладачами Маріупольської філії Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, яка наразі функціонує у режимі вимушеного релокейту та здійснює освітній процес дистанційно. Проект є спробою зберегти пам'ять про мистецьке середовище Маріуполя та водночас створити простір для формування нових художніх практик і сучасних інтерпретацій української мистецької традиції. У центрі проекту – мистецтво як форма передачі досвіду між поколіннями. Через вивчення творчості Куїнджі, художньої традиції Маріуполя та історичних мистецьких пам'яток українського Півдня учасники проекту працюватимуть із темами культурної тягlostі, пам'яті, втрати та переосмислення спадщини в сучасному контексті. Реалізація проекту передбачає три основні етапи. Перший – навчально-дослідницький передбачає серію лекцій, дискусій та практичних занять, присвячених творчості Куїнджі, історії маріупольської художньої школи та мистецтву українського Півдня. Учасники – студенти та викладачі Маріупольської філії – працюватимуть із архівними, історичними та візуальними матеріалами, досліджуватимуть методи роботи художника та створюватимуть власні сучасні інтерпретації. Важливою частиною цього етапу стане колективне осмислення того, як історична художня спадщина може функціонувати в сучасному культурному середовищі та мистецькій освіті. Другий етап передбачає організацію виставки студентських робіт у просторі ZAG Studio. Експозиція об'єднує результати дослідницької та практичної роботи учасників і стане простором діалогу між минулим та сучасністю, між історичною пам'яттю та новими художніми висловлюваннями. У межах виставкового періоду також передбачаються супровідні публічні події: лекторії, artist talks, дискусії, кураторські екскурсії та відкриті обговорення, присвячені темам мистецької освіти, культурної пам'яті, спадщини Маріуполя. Ці події мають створити простір для ширшого суспільного діалогу та залучення різних аудиторій до осмислення проекту. Третій етап присвячений поширенню результатів проекту та інтеграції напрацьованих практик в освітнє середовище. На основі проведеного дослідження, практикуму та виставкового досвіду планується створення методичних рекомендацій і можливе впровадження адаптованих освітніх моделей у мистецьких навчальних закладах. Проект прагне сформувати не лише тимчасову мистецьку подію, а довготривалу платформу для взаємодії між освітою, культурною пам'яттю та сучасною художньою практикою. В умовах повномасштабної війни питання збереження культурної спадщини, регіональної мистецької ідентичності та передачі знань між поколіннями набувають особливої ваги. Особливо гостро це проявляється у випадку Маріуполя – міста, тісно пов'язаного з постаттю Архип Куїнджі. Під час російського вторгнення було знищено будівлю Маріупольського художнього музею імені Куїнджі, а частина колекції – розграбована та вивезена. Водночас відбувається спроба привласнення не лише творів художника, а й самого його імені та культурної спадщини, пов'язаної з українським Півднем. У цьому контексті проект є спробою зберегти пам'ять про мистецьке середовище Маріуполя та показати, що культура продовжує існувати через людей, освіту, художню практику та спільний творчий досвід.

118 ТОВ «ЛАЙВ АНІМЕЙШНС ЛОЯЛТІ»

«Українці, які змінили світ» мобільний інтерактивний музей видатних українців

«Українці, які змінили світ» - це мобільний інтерактивний музей про видатних українців, які вплинули на світову науку, культуру, мистецтво, технології, державотворення та гуманітарний розвиток. Проект створює не просто набір стендів, а повноцінний музейний продукт із фізичними експозиціями та цифровим контентом для кожного з 15 експонатів. Ключова ідея проекту поєднати мобільний музей, AI-відеоісторії, інтерактивні 360° середовища та двомовний WebApp, щоб відвідувач не лише побачив інформацію про видатного українця, а занурився в контекст його або її досягнення. Кожен експонат має власну цифрову історію, власне інтерактивне середовище та доступ до матеріалів через WebApp. Продукт у межах проекту буде створено 15 інтерактивних експозицій і 15 комплектів музею. Кожен комплект є мобільним, транспортабельним і придатним для швидкого розгортання у школах, бібліотеках, культурних центрах, музеях, громадах, дипломатичних установах та на публічних подіях. Комплекти розподіляються за двома каналами: 10 комплектів через МОН для освітнього та культурного використання в Україні, 5 комплектів через МЗС для міжнародної аудиторії, культурної дипломатії та презентації України за кордоном. Така модель дозволяє одночасно працювати з українською молоддю та з іноземними партнерами України. 1. «15 інтерактивних експозицій» фізичні музейні модулі про видатних українців, побудовані як самостійні точки зустрічі з постаттю, її ідеєю, контекстом і світовим впливом; 2. «15 AI-відеоісторій» - короткі візуальні історії для кожного експоната, які емоційно пояснюють досягнення героя та роблять матеріал ближчим для цифрового покоління; 3. «15 інтерактивних 360° середовищ» - цифрові простори, що занурюють відвідувача в середовище відкриття, творчості, події або історичного контексту кожного українця; 4. «Двомовний WebApp» - українська та англійська цифрова платформа музею з QR-доступом, навігацією між 15 експонатами, AI-відеоісторіями, 360° середовищами та додатковими матеріалами; 5. «15 комплектів музею» - повний набір мобільних експозиційних матеріалів для розгортання музею в різних локаціях; 6. «10 комплектів через МОН» український освітній напрям для шкіл, громад, бібліотек і культурно-освітніх подій; 7. «5 комплектів через МЗС» міжнародний напрям для посольств, дипломатичних місій, українських інститутів та презентації України за кордоном.

119	ТОВ «ЛАЙВ АНИМЕЙШНС ЛОЯЛТІ»	<p>«РУСЬ. Жива спадщина» - це сучасна ілюстрована книга про Київську Русь, давній зв'язок України з Європою та видатних діячів української Русі. Основою проекту є друковане видання, доповнене мобільним застосунком із технологіями AR, 360°-середовищами, аудіоконтентом та AI-реконструкціями історичних подій. «РУСЬ. Жива спадщина» - перший в Україні інтерактивний медіапродукт, що поєднує преміальну ілюстровану книгу та мобільний додаток з технологіями AR (доповненої реальності), 360°-турами і голосовим AI - для того, щоб кожна дитина могла не просто читати про Київську Русь, а занурюватись у історію про неї. Продукт ілюстрована книга (80 сторінок, великий формат на всю сторінку, тверда обкладинка, преміальна поліграфія) містить 20 великих повносторінкових ілюстрацій та 40 малих ілюстрацій. Книга охоплює наскрізний сюжет від Хрещення Русі до кінця доби Гетьманщини. Тираж – 27 000 примірників (25 000 – українською мовою для шкіл України, 2 000 – англійською мовою для міжнародної культурної дипломатії через мережу дипломатичних представництв України). Усі тексти науково верифіковані медієвістами НАН України та провідних університетів. Книга доповнюється AR-контентом, що дозволяє оживити ключові історичні сюжети та персонажів через мобільний застосунок. Додатково: Мобільний додаток та контент (iOS + Android) пропонує п'ять ключових типів анімаційного AR-контенту: 1. «Живі персонажі» - 9 видатних постатей української історії оживають через AR + Voice AI: говорять озвученим голосом; 2. «360° подорожі в часі» - 2 інтерактивні панорами «Софія Київська: тоді і зараз» та «Золоті ворота: тоді і зараз», що дозволяють порівняти сучасний Київ із виглядом столиці Русі XI століття.; 3. «Звукові пасхалки» - 13 просторових аудіо: дзвін Великого дзвону Софії, звук кобзи, атмосфера давнього торговища; 4. «Подорож Давнім Києвом» - анімація від першої особи подорожі в кареті вулицею Києва XI-XII ст.; 5. «Карта Русі» анімований таймлайн IX-XIII ст. зі змінами кордонів. 6. «Будівництво Софії Київської» - AI-анімація спорудження головного храму Русі та формування історичного центру Києва; 7. «Княжий двір Ярослава Мудрого» - AI-анімація життя княжого двору, дипломатичних прийомів та розвитку столиці Русі; 8. «Шлях Анни Ярославни до Франції» - AI-анімація подорожі доньки Ярослава Мудрого до Франції як символу зв'язків Русі з Європою; 9. «Коронація Анни Ярославни» - AI-анімація коронації доньки Ярослава Мудрого у Франції як символу давніх політичних та культурних зв'язків Русі з Європою;</p>
120	ТОВ «Музей сучасного українського мистецтва Корсаків»	<p>МСУМК Art Festival «Мистецтво взаємодії» - це триденний міжнародний фестиваль перформативного, інтерактивного та медіамистецтва, який об'єднає художників, перформерів, кураторів, культурних менеджерів, освітян, громади та широку аудиторію навколо дослідження культури як простору взаємодії, співтворення та суспільної стійкості. Фестиваль відбудеться 13-15 листопада 2026 року в Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків у Луцьку та стане однією з найбільших на заході України платформ для сучасного мистецтва, медіапрактик і міждисциплінарного культурного діалогу. Спеціальна тема фестивалю 2026 року - «Культура як простір взаємодії». У час війни та суспільних трансформацій культура стає середовищем, що об'єднує людей, громади, покоління та країни. Через мистецтво, новітні технології та спільний досвід учасники досліджуватимуть питання ідентичності, людської гідності, культури стійкості, пам'яті, подолання травматичного досвіду, взаємодопомоги та майбутнього України. Фестиваль присвячений дослідженню культури як простору взаємодії між людьми, громадами, поколіннями та країнами через сучасне мистецтво, новітні технології та міждисциплінарні практики. Програма фестивалю поєднає сучасний перформанс, експериментальний та іммерсивний театр, медіамистецтво, digital-art, sound art, VR/AR-проекти, інтерактивні інсталяції, AI-art, artist talks, освітні лабораторії, дитячі та сімейні програми, а також спеціальний інклюзивний блок Inclusive Art Program за участі ветеранів, ВПО, людей з інвалідністю та інших соціально вразливих груп. Фестиваль стане майданчиком для презентації сучасного українського мистецтва, розвитку культурної дипломатії та міжнародної співпраці. Особливе значення має проведення події саме у Луцьку - регіональному обласному центрі, який демонструє потенціал культурної децентралізації та створення якісного культурного продукту поза межами столиці. Локація фестивалю є одним з ключових переваг проекту: «Адреналін Сіті» - це культурно-туристичний кластер нового покоління, де мистецтво, розваги, гастрономія, наука, сімейний відпочинок та проживання поєднані в один маршрут, а головним культурним магнітом є Музей сучасного українського мистецтва Корсаків. Музей Корсаків, як один із найбільших недержавних музеїв сучасного мистецтва України, площею 12 500 м.кв. забезпечує унікальне середовище для поєднання виставкових, театральних, освітніх та мультимедійних форматів. Завдяки поєднанню музейного простору, готелю, хостелу, кафе, кінотеатру, дитячих та сімейних локацій фестиваль зможе працювати не лише як мистецька подія, а як повноцінний культурнотуристичний досвід для гостей Луцька, Волині та міжнародних учасників. Цільовими аудиторіями фестивалю стануть митці, студенти та викладачі мистецьких спеціальностей, працівники культурних інституцій, представники громад, молодь, сім'ї з дітьми, ветерани, ВПО, люди з інвалідністю, мешканці Волині та гості з інших регіонів України, а також міжнародна професійна спільнота. Очікується понад 6 000+ відвідувачів, участь понад 100 митців та учасників програми, реалізація понад 20 подій, залучення міжнародних партнерів та створення підґрунтя для щорічного міжнародного фестивалю сучасного мистецтва у Луцьку. Проект сприятиме розвитку українського культурного продукту, підтримці креативних індустрій, розширенню аудиторії сучасного мистецтва та посиленню міжнародної присутності української культури.</p>

121	ТОВ «Нова фільм»	<p>«9:00» 360</p> <p>Проект «9:00» 360 - це імерсивний артоб'єкт, орієнтований на міжнародну аудиторію та покликаний стати інструментом культурної дипломатії України. Базовою формою представлення проекту є мобільний виставковий стенд, обладнаний 4 автономними VRгарнітурами та зовнішнім дисплеєм для демонстрації супровідного контенту. Центральним елементом стенду є короткометражний художньо-документальний VRфільм формату POV, який дозволяє глядачеві прожити один день із життя Кирила - української дитини в прифронтовому Харкові. Глядач опиняється на місці героя і буквально дивиться на світ його очима. День розпочинається зі звичних ранкових зборів та дороги до школи через пошкоджений війною урядовий простір Харкова і монумент загиблим дітям. Після спуску в підземну школу рутину продовжується: лунає дитячий сміх, розпочинаються уроки. Кульмінаційним емоційним центром є загальнонаціональна хвилина мовчання о 9:00, коли час завмирає, а дитячий гамір переривається усвідомленням спільної втрати. Після уроків діти грають у футбол на асфальтованому подвір'ї між побитими будинками. Увечері, повернувшись додому, герой має короткий відеодзвінок із батьком, який перебуває на фронті. День здається завершеним, коли несподівано, без попередження сирен, лунає балістичний удар, і фільм різко обривається. Проект вибудовується на підкреслено стриманому, етичному тоні. Він не вдається до експлуатації дитячої травми чи жахів війни, а натомість фіксує щоденний подвиг стійкості - здатність залишатися дитиною, вчитися та грати попри постійну загрозу. Через повне занурення у цю крихку нормальність іноземний глядач отримує глибокий емоційний зв'язок із українським суспільством, що стимулює емпатію та розуміння важливості подальшої підтримки України. Ключові параметри - Формат: мобільний виставковий стенд із 4 автономними VRгарнітурами та зовнішнім дисплеєм; центральний контент - короткометражний художньо-документальний VR-фільм у форматі POV. - Головний герой: Кирило, дитина у прифронтовому Харкові, чий день стає основою для емоційного занурення глядача. - Ключовий драматургічний елемент: загальнонаціональна хвилина мовчання о 9:00 як центральна емоційна вісь фільму. Тональність: стримана, етична, без експлуатації травми; акцент на стійкості, емпатії та людській гідності.</p>
122	ТОВ «Нова Фільм»	<p>Іван Марчук – художник, який сформував власну мову в умовах тиску системи, роками жив і працював в еміграції і повернувся, щоб продовжити писати. Його техніка пльонтанізму – нашарування тонких ліній, у яких народжуються пейзаж, пам'ять, внутрішня свобода – не вписується в жодну усталену традицію. До 90-річчя митця Музей історії міста Києва розгорнув ювілейну виставку на чотирьох поверхах: кожна зала – окремий стан, окремий період, окрема розмова художника зі світом. Виставка тимчасова. Після демонтажу зникає не лише доступ до окремих робіт – зникає сама кураторська побудова: маршрут, ритм переходів, взаєморозташування циклів, логіка, з якою одна зала відкриває наступну. Це просторовий твір, і він існує лише поки стоїть. Проект переносить виставку в цифровий простір. VR-360 формат дозволяє зберегти те, що репродукція або фото не фіксує: масштаб залів, дистанцію між роботами, спосіб, у який глядач рухається від однієї картини до наступної. Цифрова версія не дублює музейний зал – вона створює новий режим перегляду, у якому глядач сам обирає темп, точку зупинки й глибину занурення. Продуктом стане двомовна (українська, англійська) VR-360 віртуальна виставка – інтерактивний 360°-простір для перегляду у VRгарнітурах та через браузер на комп'ютері, планшеті або смартфоні. До складу входять панорами ключових залів, навігаційні переходи між поверхами, текстові кураторські точки, двомовний аудіогід і верифіковані метадані до ключових творів. Так виставка отримує безбар'єрне цифрове продовження: її можна пройти незалежно від місця перебування, фізичної мобільності чи часу після завершення експонування – для мешканців інших регіонів, українців за кордоном, освітян і міжнародної аудиторії. Марчуку – 90. Виставка закриється. Цей простір залишиться.</p> <p>Іван Марчук.Одного Всесвіту мало: VR-360 віртуальна виставка</p>

123 ТОВ «СінеМеджик AI»

СЛІД

«СЛІД» – перша в Україні масштабна імерсивна виставка з використанням AI-технологій, що відтворює знищену та вкрадену росією культурну спадщину і повертає голос тим, кого намагались стерти з пам'яті. росія навмисно знищує українську культуру двічі: фізично – зруйновані театри, пограбовані музеї, спалені ліси, і через людей, що є носіями культури: загиблі воїни, репресовані митці, розстріляне покоління творців. «СЛІД» відповідає на обидва злочини одним твердженням: пам'ять незнищенна. Виставка складається з восьми залів та вхідної зони, об'єднаних у маршрут тривалістю 90 хвилин. Глядач не читає про втрати – він перебуває всередині подій. 1) У цьому залі лише темрява і карта України, на якій спалахують більше тисячі червоних точок знищених культурних об'єктів. Без слів. Лише масштаб трагедії. 2) Далі – Серебрянський ліс, де обгорілі натуральні стовбури поєднуються з проекцією живого лісу, якого більше не існує. 3) Чотиристоронній проєкційний мапінг на монолітний кам'яний блок показує різні методи злочинів: бомбардування, ракетний удар, пограбування музеїв, культурне привласнення. 4) Наступна зала відкриє глядачам новий формат взаємодії, адже кожен зможе сам керувати тим, що бачить. Ця зала про наш слід та його вплив. 5) Зал «Репетиція». На великому екрані з ефектом 4D – режисер Лесь Курбас у повний зріст. Живий, творчий, він репетирує зі своєю трупою і не знає, що через кілька тижнів його заарештують. AI згенерує його репліки на основі реальних текстів що дозволить створити особливий контакт з глядачем. 6) В наступній залі глядачі сідають у справжні дерев'яні човни на вібраційних платформах – і 360-градусна проєкція занурює їх у Каховське водосховище: живе, потім висихаюче, потім мертво дно з контурами затоплених сіл. 7) У залі «Тихий оркестр» глядачі проживуть особливий досвід у VR-окулярах. Вони опиняться у великій концертній залі. Сцена готова, а на ній нікого немає. Тричі їх просять аплодувати. Тричі музиканти не виходять. Конферансьє зачитує імена і вік. На кожному пюпітрі – портрет. Це українські музиканти, що загинули на фронті. 8) Фінальний зал «Залиш свій слід» запрошує кожного записати власну історію. Відвідувачі виставки фіксують свої спогади, враження або історії про близьких, які точно мають запам'ятатися. Ці записи будуть звучати у живому хорі голосів у вхідній зоні – наступні відвідувачі вже чують попередніх. «СЛІД» – виставковий тур трьома містами: Київ (14 днів), Львів (7 днів), Дніпро (7 днів). Загальна площа кожної локації – від 800 м².

124 ТОВ «Сорочинський ярмарок»

Національний Сорочинський ярмарок: культурна спадщина України

Культурно-мистецький проєкт «Національний Сорочинський ярмарок: культурна спадщина України» є масштабним кроссекторальним та мультидисциплінарним заходом загальнодержавного значення, який трансформує традиційне ярмаркування у стратегічний інструмент суспільної консолідації, соціальної згуртованості та ментальної терапії. В умовах війни та повоєнного відновлення збереження культурної спадщини є базовим елементом безпеки суспільства, тому проєкт презентує живу спадщину України як динамічний символ життєстійкості та єдності нації, інтегруючи автентичні народні традиції, сучасні виставкові, перформативні та цифрові формати. Головна мета цієї ініціативи полягає у консолідації українського суспільства, психоемоційному відновленні громадян та зміцненні самосвідомості через синергію різних видів мистецтва, креативних індустрій та секторів економіки. Завданнями проєкту є: - Презентація творчості майстрів народних художніх промислів та українських виробників у ярмарковому просторі. - Організація масштабної культурно-мистецької та фестивальної програми ярмарку. - Створення науково-просвітницького простору для відродження ярмаркових традицій. - Організація та проведення Всеукраїнського художньо-мистецького пленеру «Код Незламних: відтінки сенсу». - Проведення народознавчо-ярмаркових програм для популяризації побутової культури. - Цифрова трансформація та оцифрування етнографічної спадщини ярмарку. Для реалізації цих завдань проєкт пропонує мультидисциплінарну програму на стику культури та соціальної сфери, де центральним концептуальним ядром виступає візуальне мистецтво у формі презентації виробів майстрів народного мистецтва, товарів українського товаровиробника, Всеукраїнського художньо-мистецького пленеру «Код Незламних: відтінки сенсу» та масштабних виставкових платформ, навколо яких гармонійно розгортаються інші взаємопов'язані модулі: інклюзивні інтерактивні майстер-класи з традиційних промислів, перформативне й музичне мистецтво, а також виставковий простір локальних і вітчизняних брендів у межах національної політики «Зроблено в Україні». Особливий акцент у реалізації проєкту покладено на впровадження принципів інклюзивності та безбар'єрності через роботу спеціалізованого простору ментального здоров'я для психоемоційної реабілітації і соціокультурної реінтеграції ветеранів, ветеранок, їхніх родин та внутрішньо переміщених осіб, а, також, через створення інтерактивної вебплатформи «Сорочинський ярмарок у цифрі» з інклюзивним інтерфейсом та віртуальним 3Dтуром музейним комплексом народної архітектури, що забезпечує рівний доступ до національного надбання для маломобільних груп та віддалених аудиторій. Таким чином, Національний Сорочинський ярмарок у 2027 році постане як живий маніфест національної стійкості, де синергія мистецтва, бізнесу, науки та соціальних інновацій формує фундамент для майбутнього розвитку України. Даний Проєкт є унікальною культурною платформою, яка не має аналогів в Україні за рівнем комплексності та змістового наповнення. Проєкт трансформує традиційне розуміння ярмарку, перетворюючи його з торговельно-розважального заходу на багатофункціональну модель соціально-економічного та культурного відновлення нашої Держави та українського народу.

125 ТОВ «Фастар Кідс»

Міфи та легенди світу

«Міфи та легенди світу» – це сучасний аудіовізуальний художній об'єкт для дітей та юнацтва, який поєднує пізнавальний контент, художню анімацію, музичне оформлення та інноваційні цифрові технології. Проект запрошує глядачів у захопливу подорож світом міфології та фольклорної спадщини різних народів, відкриваючи багатство культурних образів, символів і легендарних істот, що протягом століть формували уявлення людства про природу, добро і зло, страхи, надії та духовні цінності. Кожна історія твору є окремою емоційною та пізнавальною мандрівкою, у якій художня оповідь поєднується з історичними фактами, народними легендами та символікою міфічних персонажів. Глядачі знайомляться з героями європейської, грецької, африканської, античної та латиноамериканської міфології – Птахом Феніксом, Пегасом, Грифоном, Сфінксом, Китайським драконом, Мінотавром та багатьма іншими істотами, які відображають світогляд і культурну уяву різних народів світу. Особливе місце у творі займає українська міфологічна традиція. Через образи Мавки, Чугайстра, Вовкулаки та інших персонажів українського фольклору проект знайомить дітей та молодь із самобутнім світом українських легенд і народних вірувань. Українські міфологічні образи стають важливою частиною міжкультурного діалогу, допомагаючи глибше зрозуміти духовну культуру, традиції та історичну пам'ять українського народу. Проект створює простір взаєморозуміння та поваги до культурного розмаїття світу, водночас підкреслюючи цінність української культурної спадщини. Через сучасну форму подачі твір популяризує читання, фольклор і мистецтво серед дітей та юнацтва, сприяє розвитку уяви, емоційного інтелекту, критичного мислення та інтересу до історії й культури. Окремою особливістю «Міфів та легенд світу» є використання технології доповненої реальності (AR). Проект буде реалізований у форматі електронної книги, друкованого видання та інтерактивного аудіовізуального продукту. За допомогою мобільних пристроїв читачі зможуть «оживляти» персонажів: міфічні істоти з'являтимуться у тривимірному форматі, рухатимуться, взаємодіятимуть із простором і супроводжуватимуться музикою, атмосферними звуками та озвученням. Такий підхід перетворює читання на інтерактивний культурно-освітній досвід, адаптований до сучасного цифрового середовища. В умовах повномасштабної російської агресії проти України проект набуває особливого значення як сучасний україномовний аудіовізуальний продукт, спрямований на розвиток навчання і просвітництва, підтримку національної ідентичності, популяризацію української мови та зміцнення культурної стійкості суспільства

126 ТОВ «Фастар Кідс»

Українські музичні інструменти – культурна сила нації

«Українські музичні інструменти – культурна сила нації» – інноваційний аудіовізуальний художній об'єкт, спрямований на популяризацію української фольклорної спадщини, зміцнення національної свідомості та формування емоційного зв'язку з українською культурою через поєднання мистецтва, музики й сучасних цифрових технологій. Проект створюється для дітей та юнацтва віком 6–14 років, у тому числі з досвідом вимушеного переміщення та ширшу аудиторію в Україні та за її межами, а також інтеграція продукту в медіапростір, бібліотечні й освітні мережі і покликаний зробити знайомство з українськими народними інструментами живим, доступним та емоційно захопливим. Основою проекту є інтерактивна цифрова аудіовізуальна електронна книга, у якій кожен розділ присвячений окремому традиційному українському музичному інструменту: бандурі, трембіті, сопілці, цимбалам, волинці, кобзі, дрибмі, колісні лірі та іншим. Користувачі матимуть змогу не лише читати пізнавальні тексти, а й слухати цікавий освітній контент, автентичне звучання інструментів, переглядати короткі анімаційні сцени, взаємодіяти з 3D- та AR-елементами, досліджуючи українську музичну культуру у сучасному цифровому форматі. Особливістю продукту є художні анімовані мініатюри з персонажами-тваринами, які уособлюють характер і звучання музичних інструментів. Лис із бандурою, вовк із трембітою, зубр із волинкою чи бджола зі свистиком створюють близькі дитячому сприйняттю образи, завдяки яким музика постає живою частиною природи, народної пам'яті та української традиції. Анімація супроводжується інструментальними композиціями, авторським озвученням і звуковим середовищем, що формує ефект глибокого занурення у світ української культури. Проект реалізується за участі Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, що забезпечує науковометодичний супровід, дослідження фольклорної спадщини та популяризацію нематеріальної культурної спадщини України в сучасному культурному просторі. Особлива актуальність проекту пов'язана зі збереженням української культурної ідентичності в умовах російської військової та культурної агресії. Використання новітніх IT-технологій, анімації та інтерактивних форматів сприяє осучасненню сприйняття фольклору, підвищує зацікавленість молодшої аудиторії та забезпечує без бар'єрний доступ до культурного контенту, зокрема для дітей з ООП, із досвідом вимушеного переміщення. Аудіовізуальний електронний художній продукт поєднує пізнавальну, виховну та мистецьку функції, сприяє розвитку емоційного інтелекту, творчого мислення та усвідомлення музики як важливої складової національної ідентичності. Проект відповідає тематичному напрямку, пріоритетам національно-патріотичного виховання, навчання і просвітництва, розвитку сучасного українського культурного простору та популяризації українських культурних цінностей в Україні й світі.

127 ТОВ «Вертіоефікс»

«LIMINAL SPACE»

«Liminal Space» – це іммерсійна мультимедійна інсталяція про пам'ять, втрату дому та стан життя між минулим і майбутнім. Глядач потрапляє всередину цифрово реконструйованого міського простору Чернівців, створеного на основі архівних фотографій, особистих спогадів та 3D-модельовання. Знайомі архітектурні форми постають фрагментованими й нестабільними: зображення розпадаються, текстури зникають, а простір ніби балансує між реальністю та спогадом. Інсталяція поєднує проєкції на кілька поверхонь, просторовий звук та цифрові медіа, створюючи ефект повного занурення. У центрі проєкту – досвід людей, які через війну, міграцію або суспільні зміни втратили зв'язок із місцем, яке колись називали домом. Простір у роботі існує без людей, але зберігає сліди їхньої присутності, перетворюючись на метафору пам'яті, що поступово стирається та водночас продовжує жити.

128

ТОВАРИСТВО З
ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ЛАЗЕРБЕНД»

«Війна на
знищення»

За фігурою російського ката у вигляді енкавеечника та темною стіною з зображенням колючого дроту стоять світлі козацькі хрести пам'яті його численних українських жертв протягом століть. 2022 року Росія вчиняє, цинічно обговорює, схвалює воєнні злочини Якими були історія Росії, її дії ? 1155. «перший велікорос» Боголюбській викрадає Вишгородську ікону, 1169. організує коаліцію, що захоплює, руйнує, палить та грабує Київ. РПЦ вважає ікону власною головною святею, канонізує злочинця, 2022 року проголошує покровителем військ, що застосовують заборонену хімічну зброю. Під різними назвами Росія захоплює території, нищить людей, ідентичності. Інструменти - катування, вбивства, страти, етнічні чистки, депортації. Століттями використовуються ідентичні прийоми, наративи : спотворення історії, виправдання агресії захистом віри, населення, яке звернулося за допомогою, встановленням влади Московії (Росії), підкуп місцевих еліт. На підставі тимчасових домовленостей 1654 року Московія захоплює українські землі, знищує автономію, присвоює історію, назву, веде лінгвоцид. Закріпаченням перетворює українців на рабів, ресурс для війн. 1769. Казимир Делямар зазначає це у петиції Сенату. Кількість українських жертв Росії ХХ століття перевищує число жертв Голокосту. Під назвою СРСР Росія законодавчо закріплює терор, для придушення спротиву вбиває сотні тисяч , організує голодомори, масові депортації. Застосована для підриву національного спротиву українізація закінчується фізичним знищенням та ув'язненням української еліти. Під назвою СРСР Росія - один з організаторів Другої Світової, третину війни - союзник Гітлера, захоплює країни, включно з територіями, які населяють україн Терор, репресії, депортації, використання українців, як ресурсу для армії призводять до мільйонів жертв. Росія знищує сотні тисяч українців дотичних до УПА та ОУН , членів їх родин, організує вбивства українських діячів за кордоном До розвалу СРСР Росія намагається завершити процес нищення української ідентичності, вбиває та ув'язнює українські таланти, нищить твори українського мистецтва, спалює, вилучає, забороняє друкувати українські книжки, руйнує архітектурні пам'ятки, забороняє вивчення та використання української мови. Століттями Росія грабує Україну вивозом сотень тисяч археологічних знахідок, творів мистецтва, скарбів церков та музеїв, вивезенням продовольства, корисних копалин, а у період воєнних агресій усього цінного, включно з засобами виробництва , які також нищить, щоб унеможливити життя та спротив. Викрадені десятки тисяч українських дітей. Внаслідок компромісів цивілізованого світу, Росія скинула радянську маску «борця за мир та дружбу народів», задекларувала повернення контролю над Східною Європою та країнами бувшого СРСР, організувала численні війни. Російська пропаганда вимагає знищення України, її населення, мови, культури. В усі часи дії Росії мають ознаки геноциду згідно Рафалу Лемкіну та Конвенції ООН 1948 року. Єдиним рішенням є воєнна поразка Росії та Міжнародний трибунал, припинення існування РФ за рахунок створення незалежних держав поневоленими народами. Решта Росії має бути позбавлена ядерної зброї.

129	ТОВ «РІАЛ ПІКЧЕРС»	<p>«OTHERWORLDS: MALANKA»</p> <p>OTHERWORLDS: MALANKA - це новий трансмедійний проєкт української мисткині Софії Булгакової, який переосмислює Маланку, традиційний український зимовий карнавал, як сучасний ритуальний простір колективного перетворення через технології розширеної реальності. Робота складається з двох частин: інтерактивної інсталяції з проєкціями, у якій люди перебувають разом у спільному просторі, та однокористувачького VR-досвіду, побудованого як документальна казка для одного глядача. Обидва формати відкриті для аудиторії будь-якого віку і працюють на двох сторонах того самого обряду:</p> <p>колективній і інтимній. Маланка історично була обрядом, який давав громаді інструмент проживати перехід між роками, між світлом і темрявою, між старим і новим порядком. У цій роботі вона постає як сучасна ритуальна рамка для проживання нестабільності, переміщення, екологічної крижкості та життя в умовах війни. Замість відтворення фольклору проєкт працює з його символами й персонажами, трактуючи обряд як живу систему, яку можна активувати через тіло, технологію та спільну присутність. Інсталяційна частина побудована як просторовий контур із кількох великих вигнутих проєкційних поверхонь, що утворюють незамкнене коло. У центрі розташований круговий об'єкт-карусель, який працює як ритуальне «серце» простору й одночасно як механізм керування інтенсивністю досвіду. Образи на поверхнях рухаються між двома реєстрами: документальним матеріалом з ритуалу Маланки який продовжують проводити в Україні й зараз та символічним абстрактним пластом генеративних візуальних ефектів працюючи з символікою ритуалу. Драматургія простору розгортається через п'ять станів, які людина проживає у власному темпі: поріг, перевдягання, дрейф, переплетення та колапс. У цю драматургію роботи періодично входять перформери у ритуальних костюмах, які заводять колективний рух і запрошують аудиторію до спільної дії. VR-частина працює в іншому, інтимному реєстрі - як спекулятивна документальна казка, у якій одна людина у гарнітурі рухається крізь колажне середовище з польових записів, фольклорних мотивів і особистих нарративів носіїв і носійок українських традицій занурюючись у ритуальний та фольклорний простір інтимний досвід. Робота продовжує дослідження попереднього проєкту Софії Булгакової OTHERWORLDS (2025), багатокористувачького XR-перформансу, побудованого навколо весняно-літніх ритуалів з народно-сонячного календарю українського обрядового року. Прем'єра OTHERWORLDS відбулася на International Film Festival Rotterdam 2025, проєкт став фіналістом Lumen Prize 2025, отримав спеціальну згадку журі на фестивалі Art VR Prague, а також нагороду Human Human Machine Award на фестивалі A MAZE 2026 у Берліні. MALANKA не повторює цей досвід, а поглиблює його, переходячи у зимовий цикл і вводячи темніші емоційні й символічні реєстри: інверсію, надмір, приховування, шум, розрив та продовжуючи пошук і розуміння сучасної української ідентичності у сум'ятті.</p>
130	ГО «Фестиваль сучасного мистецтва «Гогольфест»	<p>Посадка. Дерево Пам'яті</p> <p>Чотири рік повномасштабного вторгнення в Україну, десятий рік військових дій на території суверенної України. Кожен воїн – це особливо історія життя, вибору, чеснот та мрії. Сьогодні українці, як і декілька століть до того, невпинно борються за право власного вільного шляху. Сьогодні кожен українець в тій чи іншій мірі відчув на собі, що таке війна, до якої свободи прагне і яка її ціна – життя найвідданіших українських Героїв, які віддано боронили Українську Незалежність. Кожен воїн – це особливо історія життя, вибору, чеснот та мрії. Пам'ять є ключовою категорією проєкту. Меморіальний простір інсталяція «Посадка. Дерево Пам'яті», має на меті сакралізувати пам'ять загиблих Героїв внаслідок повномасштабного вторгнення в Україну, а також оживити їх подвиги в свідомості відвідувачі через переосмислення місць, в яких відбуваються реальні бої. Інсталяція має створити місце об'єднання як спільного болю та переживання спільного травмуючого досвіду, так і місце спільної пам'яті, сили, надії та мрії. Це свого роду портал спілкування, спогадів та пошани. Меморіальний простір інсталяція «Посадка. Дерево пам'яті» - публічний простір суспільної пам'яті у парковій зоні, в якій розташовані елементи кінетичної інсталяції. Простір побудований за принципом алеї, що розташовується ніби зруйновані, підбиті та понівечені війною стовбури і гілки дерев – таких самих як дерева над Захисниками у посадках на лінії фронту. Колись живе життя, яке зламало і воно застигло у чудернацьких формах спостерігачів. В кінці алеї розібрані дерева збираються в єдину сталеву центральну інсталяцію «Дерево пам'яті». Дерево пам'яті це сталева конструкція 9 метрів з-заввишки й складатиметься із різноманітних металевих труб, пластин та інших елементів, що поєднуюватимуться у потужний стовбур та розлогі гілки дерева. Дерево складається із восьми окремих елементів, які спільно утворюватимуть єдиний образ Дерева – символ пам'яті, єднання та майбутнього, а також образ відзнаки Героя Україна «Золотого Христа». Дерево буде відкритим для можливості доторків та взаємодії за для можливості більшої залученості до інсталяції. Кожен елемент просторового комплексу символізує дух боротьби українського народу. Гілки інсталяції оздоблені металевими елементами «символу музики вітру», на яких будуть «японські дзвіночки» з вигравіюваними іменами та датами життя героїв, що загинали в тому чи іншому місті. Рухаючись від подиху вітру дзвіночки створюватимуть нижній рух, що спричинятиме постійне фонове звучання «голосів й розмов» полеглими героями у сучасному дійсному світі. В рамках проєкту ми плануємо провести провеси ритуалу партисипативних зустрічей громад та експертів, розробити концепцію та створити архітектурні унікально розроблені проєкти кінетичних меморіальних інсталяцій у місті Суми, Херсон, Харків, Дніпрі та Вінниці відповідно до контексту міст та їх особливостей. «Посадка. Дерево Пам'яті» - імерсивна звукова інсталяція, яку створено за для вшанування полеглих захисників і захисниць, а також волонтерів міста.</p>

134	ФОП Антонюк Олександр Леонідович	Мовчазні свідки	<p>«Мовчазні свідки» – це мистецький проєкт, присвячений осмисленню травмуючого досвіду війни, який отримали усі українці внаслідок повномасштабного вторгнення РФ. Проєкт являє собою серію живописних і графічних творів, з відеопроєкцією на окремих з них. Досвід воєнних подій осмислюється через образ українського міста, яке потерпає від постійних бомбардувань усіма можливими видами озброєння. Частину наших міст росіяни уже стерли з лиця землі – як от Бахмут, Авдіївка та багато інших населених пунктів, які вже стали привидами... Проте вони не зникають безслідно, від них лишаються руїни, адже пам'ять як фізично, так і ментально неможливо знищити докорінно. Тож міста перетворюються на мовчазних свідків російських воєнних злочинів, стаючи носіями нашої колективної пам'яті. Міста втілюються у художніх творах як свідки історичних подій, людських втрат, руйнувань. Замість безпосередньої документальної фіксації руйнувань художник звертається до художньої інтерпретації міського середовища через поєднання реальних контурів конкретних міст, які вони мають на географічній мапі, а також до архітектурних фрагментів, міських та приміських ландшафтів із маркерами російської агресії – вивір від ракет, шахедів, протитанкові іжаки та ін. Проєкт порушує питання культурної пам'яті, збереження свідчень про воєнний досвід та ролі мистецтва у формуванні суспільного діалогу. Він спрямований на створення простору для осмислення травматичних подій сучасності та фіксації змін, які переживає українське суспільство. «Мовчазні свідки» покликаний привернути увагу до історії українських міст, зберегти пам'ять про пережиті події та сприяти в тому числі і міжнародному розумінню українського досвіду війни через мову сучасного мистецтва.</p>
135	ФОП Бас Дмитро Віталійович	Синхронізація: Сенси стійкості.	<p>«Синхронізація: Сенси стійкості» – інтерактивне виставкове арт-турне, представлене у трьох формах картина, відеокліп та перформанс (взаємодія із глядачем). Виставкове арт-турне побудоване навколо однієї символічної лінії: пульсу, який війна намагалася зупинити, але не змогла. Десять зон – десять незалежних пульсів українського життя: пам'ять, зцілення, думка, земля, мова, ремесло, відродження, громада, цифровий сигнал і дорога додому. Кожна зона розкривається у трьох незалежних формах одного образу – намальованій (полотно), знятій (відеокліп) і реальній (об'єкт або дія в залі). Через усі десять полотен проходить наскрізна лінія пульсу – кардіограма, що зшиває серію в єдине висловлювання. Стійкість неможливо пояснити словами – її можна тільки відчувати. Тому глядач не споглядає, а діє: торкається тріщин склеєного глека, промовляє слово в мікрофон тощо. Маршрут завершується залом «Спільний пульс», де десять окремих ритмів, зібраних за день із дій усіх відвідувачів, зводяться в єдине серцебиття у звуці, світлі та на стіні-кардіограмі. Картини й відеокліпи – самодостатні твори, що житимуть і поза виставкою: на показах, фестивалях і в цифрових мережах. Прем'єра відбудеться в Києві, після чого проєкт вирушає в експозиційний тур Європою – 11 міст протягом 2027 року – за підтримки культурної дипломатії. Цифрова платформа з QR-шаром супроводжує тур, відкриваючи доступ до творів багатомовній міжнародній аудиторії. Проєкт говорить про головне відчуття часу: країну намагалися вимкнути, а вона тримає ритм.</p> <p>«Синхронізація» – про те, що стійкість не індивідуальна, а спільна: окремі вогні, голоси й удари зливаються в один пульс лише тоді, коли поруч є інші. І коли глядач долучається власною дією, він стає частиною цього серцебиття.</p>
136	ФОП Батюта Юлія Олександрівна	Лінії відновлення: нейрографіка як мова емоційної стійкості українців	<p>Проєкт «Лінії відновлення» – це серія мистецьких робіт та інтерактивних арт-практик у техніці нейрографіки, присвячених темі ментального здоров'я, внутрішньої стійкості та емоційного відновлення українців під час війни. Основою проєкту стане створення циклу авторських візуальних композицій, у яких через лінії, форми та кольорові структури передаватимуться переживання людини: тривога, страх, надія, адаптація, пам'ять, віра та внутрішня сила. Кожна робота супроводжуватиметься короткою історією або емоційним посланням, що дозволить глядачу глибше взаємодіяти з мистецтвом. У межах проєкту також планується проведення відкритих творчих сесій з нейрографіки для дітей, молоді, жінок, внутрішньо переміщених осіб та родин військових. Учасники отримають можливість через мистецтво знижувати рівень стресу, відновлювати емоційний баланс та розвивати навички самовираження. Фінальним результатом стане виставка візуальних робіт та цифровий контент для соціальних мереж, що популяризуватиме сучасне українське мистецтво та культуру психологічної підтримки через творчість. Проєкт відповідає тематиці ментального здоров'я, соціальної згуртованості та культурного відновлення України.</p>

137 ФОП Білик Назар
Миколайович

Збурення

Виставковий проєкт Назара Білика «Збурення» представляє нову скульптурну серію, відео- та фотоматеріали, через які художник осмислює стан сучасного світу як простір нестабільності, пограниччя й народження нових форм і сенсів. Потенційним місцем реалізації проєкту розглядається простір ДСРС у Дніпрі – місті, що сьогодні має особливе значення як важливий гуманітарний, волонтерський і культурний центр. Виставка має на меті представити актуальне українське візуальне мистецтво поза межами столичного контексту та залучити локальну аудиторію до розмови про досвід невизначеності, внутрішньої напруги й пошуку рівноваги. Серія «Збурення» звертається до хаосу як до початкового імпульсу, здатного запустити процес формотворення. Кожен рельєф постає як поле напруги – застиглий момент переходу, у якому матерія ще зберігає імпульс руху. Форма тут народжується з порушення рівноваги й зберігає слід внутрішнього коливання. Особливого значення набуває принцип форми і контрформи: рельєфи, що є відбитками один одного, утворюють пари, де позитив і негатив співіснують як взаємозалежні стани. Глядач опиняється всередині цього коливання – між напругою і вивільненням, розпадом і збиранням, невизначеністю і поступовим окресленням форми. Психологічний вимір проєкту розкривається через асоціацію з тестами Германа Роршаха. Роботи відкривають простір для особистої інтерпретації й не зводяться до єдиного образу чи прочитання: кожен може побачити власний досвід, тривоги, надії чи спогади. Виставка працює як простір самоспостереження, де зміст народжується не лише з художнього об'єкта, а й з внутрішнього стану того, хто на нього дивиться. Кожен глядач відкриває в цих формах той шар смислів, який у цей момент є найближчим саме йому. У контексті життя під час війни «Збурення» набуває особливої актуальності як проєкт, що говорить про ментальний стан людини в умовах тривалої нестабільності. Сьогодні збуреним є не лише зовнішній світ, а й внутрішній стан людини: думки часто хаотичні, однак дії залишаються чіткими, а відчуття мети – ясним. Саме ця внутрішня суперечність відлунує у парах, які Назар Білик створює для проєкту. Серія фіксує психологічну атмосферу часу, у якому старі структури втрачають сталість, а нові лише починають формуватися. Виставка апелює до ментального здоров'я, загальнолюдського досвіду вразливості та сили, а також до уявлення про майбутнє як процес поступового відновлення рівноваги. Реалізація проєкту дасть змогу представити нову серію одного з помітних українських скульпторів сучасної України, посилити культурну присутність у Дніпрі – місті, що болісно близьке до лінії фронту, – та створити для глядачів середовище уважного контакту з власним досвідом. Виставковий проєкт Назара Білика «Збурення» представляє нову серію скульптурних рельєфів, об'ємну скульптуру, відео- та фотоматеріали, через які художник осмислює стан сучасного світу як простір нестабільності, пограниччя й народження нових форм і сенсів.

138 ФОП Білоус Оксана
Олексіївна

Фольклорна
спадщина.
Писанкарство.
Напишемо
трипільські писанки
разом

Проєкт «Напишемо трипільські писанки разом» присвячений популяризації українського писанкарства як важливої складової нематеріальної культурної спадщини України та творчому переосмисленню символіки трипільської культури у сучасному мистецтві. Основною метою проєкту є збереження та поширення традицій писанкарства, пробудження інтересу до історії України, народної символіки та давніх орнаментальних систем, що формували світогляд наших предків. Проєкт покликаний не лише ознайомити широку аудиторію з мистецтвом писанки, а й показати її глибокий духовний, культурний та символічний зміст. У межах проєкту створено збірку листівок і навчально-мистецьких матеріалів «Напишемо трипільські писанки разом», до якої увійшли авторські композиції писанок за мотивами трипільської кераміки, антропоморфних фігур та образів тварин. Видання містить 15 тематичних зразків писанок із детальним розкриттям символіки орнаментів, серед яких образи сонця, птахів, риб, трипільських богинь, світового дерева, безкінечників, хвиль, хрестів та інших прадавніх знаків. Кожна композиція є спробою сучасного мистецького діалогу з культурною спадщиною Трипілья та водночас заохоченням до власної творчості й дослідження української традиційної культури. Проєкт також включає цикл навчальних відеосюжетів, у яких покроково демонструються всі етапи створення писанок – від побудови композиції до завершення воскового розпису. У відеоматеріалах детально пояснюються особливості техніки писанкарства, принципи побудови орнаменту та значення основних символів. Матеріали адаптовані для широкої аудиторії: майстрів-писанкарів, викладачів, дітей, молоді та всіх, хто цікавиться українською культурою й народним мистецтвом. Проєкт має культурно-просвітницьке значення та сприяє збереженню традиційного мистецтва через сучасні форми подачі. Через поєднання історії, символіки та практичного навчання він формує інтерес до української культурної спадщини, підтримує розвиток народного мистецтва та популяризує писанкарство як живу традицію, що об'єднує покоління, сприяє збереженню національної ідентичності та популяризації української культури в сучасному світі.

139	ФОП Бойко Олександр Вікторович	«КВІТИ В МОЇЙ ГОЛОВІ»	<p>Напрямок: Візуальне мистецтво, концептуальна фотографія, аудіовізуальне мистецтво.</p> <p>Проект «Квіти в моїй голові» – це міждисциплінарна мистецька ініціатива на стику концептуальної фотографії, етнографічного дослідження та аудіовізуального мистецтва. Проект досліджує людську психологію, глибинні архетипи та національну ідентичність через призму рослинної символіки. Фундаментом проекту є науково-творче вивчення різновидів квітів, що посідають чільне місце в українському фольклорі, традиційному розписі, пісенній спадщині та класичних і сучасних літературних творах. Автором буде здійснено детальний аналіз того, як саме флористичні образи описані, оспівані та зафіксовані в українській культурі. Весь процес дослідження, аналітична робота та експертні висновки будуть задокументовані й презентовані у формі документального відеосюжету. Цей екранний проект наочно репрезентуватиме унікальний квітковий код, що історично й ментально уособлює Україну. Наступним етапом стане художнє переосмислення зібраного етнографічного матеріалу та його перенесення в авторську серію концептуальних сюрреалістичних фотографій. Традиційні фольклорні образи та їхні сакральні підтексти трансформуються в актуальні візуальні метафори, інтегровані у сучасну світову фотокультуру. Унікальність підходу полягає у синтезі документального кіно, наукового аналізу спадщини та прогресивного візуального мистецтва. Реалізація проекту у двох взаємопов'язаних форматах (відеосюжет та фотоекспозиція) сприятиме актуалізації українських культурних кодів, розвитку міждисциплінарних практик та інтеграції автентичних національних смислів у глобальний контекст сучасного мистецтва.</p>
140	ФОП Гаєва Аліна Юріївна	Garden of Life	<p>Проект «Сад життя» – це міждисциплінарна культурна ініціатива, спрямована на збереження, переосмислення та популяризацію української орнаментальної спадщини XVIII–XIX століть через сучасне цифрове мистецтво та технології штучного інтелекту. В основі проекту лежить дослідження традиційних орнаментів із музейних колекцій різних регіонів України – Чернігівщини, Полтавщини, Поділля та Дніпропетровщини – та створення на їх основі сучасних цифрових художніх творів, онлайн-галереї й цифрового музею.</p> <p>Центральним символом проекту є архетип Дерева Життя – один із ключових образів української народної культури, що символізує безперервність поколінь, життєстійкість, відновлення та зв'язок людини з власним корінням. Актуальність проекту зумовлена сучасними викликами, пов'язаними з війною, загрозою втрати культурної спадщини та необхідністю її адаптації до цифрового середовища. Значна частина українських традиційних орнаментів залишається недостатньо представленою у сучасному інформаційному просторі та малодоступною для широкої аудиторії, особливо молодого покоління й міжнародної спільноти. В умовах повномасштабної війни культура стає важливим елементом національної стійкості, збереження історичної пам'яті та протидії спробам знищення української ідентичності. Проект «Сад життя» пропонує сучасну форму взаємодії з культурною спадщиною, поєднуючи наукове дослідження, художню інтерпретацію та цифрові технології. У межах проекту буде здійснено дослідження музейних архівів та орнаментальних колекцій у партнерстві з Національним центром народної культури «Музей Івана Гончара» та Дніпропетровський національний історичний музей імені Дмитра Яворницького. На основі зібраних матеріалів команда митців, кураторів і цифрових фахівців створить серію цифрових мистецьких робіт із використанням сучасних AI-інструментів, а також інтерактивну онлайн-платформу, що забезпечить відкритий доступ до результатів проекту для української та міжнародної аудиторії. Важливою складовою стане публічна програма, яка включатиме презентації, дискусії та освітні події, спрямовані на популяризацію української культурної спадщини та осмислення її ролі в сучасному суспільстві. Проект також сприятиме розвитку кроссекторальної співпраці між митцями, музейними інституціями, дослідниками та представниками креативних індустрій. Такий формат взаємодії відповідає сучасним тенденціям розвитку культурного сектору та створює нові можливості для інноваційної роботи з культурною спадщиною. Доступність цифрових матеріалів дозволить використовувати результати проекту в освітніх, дослідницьких і мистецьких ініціативах у майбутньому. Для мистецької студії GAEVART реалізація «Саду життя» стане продовженням стратегічної діяльності у сфері сучасного мистецтва, заснованого на культурній спадщині, та створенням довготривалого цифрового культурного продукту, що репрезентуватиме українську культуру в міжнародному контексті й сприятиме формуванню позитивного культурного іміджу України у світі.</p>

141	ФОП Голинько Наталя Іванівна	«Дитячі голоси»	<p>«Дитячі голоси» це імерсивна цифрова виставка, у якій малюнки українських дітей оживають у просторі 270° у форматі, що зазвичай доступний лише роботам дорослих художників. Проект відповідає на конкретну проблему: за даними ЮНІСЕФ (2025), кожен третій підліток в Україні живе з клінічно значущим рівнем тривоги, не кажучи вже за молодших дітей. Дитячий малюнок, через який дитина проговорює свій досвід, найчастіше лишається в альбомі чи на холодильнику, не отримавши гідної уваги. Виставка створює публічний простір, де цей голос нарешті чується. Першу виставку передбачається провести в Одесі на базі Арт-центру Одеської кіностудії тривалістю 3 дні. Одеська подія задумана водночас як самостійна культурна акція для місцевої громади і як методологічний пілот для подальшого циклу аналогічних виставок у містах України з відповідною технічною спроможністю. Кожна виставка циклу є самостійною подією на роботах дітей конкретного міста, без перенесення робіт між містами. Діти до 18 років, які живуть в Одесі та Одеській області, подають роботи на тему «Мій світ, який я хочу показати» самостійно або через дорослих (батьки, школи, культурні центри, громадські організації). Проект принципово не оцінює дитячі роботи за художньою майстерністю: основна експозиція формується через випадковий відбір серед робіт, які пройшли технічну перевірку. Це кураторське рішення робить виставку безбар'єрною за гендерною, соціальною, регіональною та естетичною ознаками одночасно. До основної цифрової галереї входить 20 робіт, для кожної з яких створюється доповнена реальність, доступна через QR-код. До 70 робіт представлені у віртуальній галереї, Instagram-архіві та імерсивному відеошоу тривалістю 6-8 хвилин, що об'єднує дитячі малюнки у спільний цифровий світ. До розробки залучаються дитячий психолог та юрист зі спеціалізацією на дитячому праві, щоб забезпечити етичну й правову безпеку роботи з дітьми та їхніми персональними даними. Після виставки залишаються віртуальна галерея з відкритим доступом, Instagram-архів, відеозвіт і промоматеріали, а також пакет методологічних матеріалів для розгортання формату в наступних містах. Проект не претендує на роль психологічної допомоги і не замінює роботу фахівців: він пропонує неклінічний культурний інструмент, який повертає дитині відчуття, що її голос важливий, а суспільству нагадує, що здоров'я наступного покоління починається з уміння слухати дітей сьогодні.</p>
142	ФОП Голинько Наталя Іванівна	Імерсивна цифрова шоу-виставка «Мовний парк атракціонів»	<p>«Мовний парк атракціонів» - імерсивна цифрова шоу-виставка, в якій українська мова постає як простір гри, гумору, сили й свободи. Проект відповідає на конкретну проблему: мільйони українців хочуть перейти на українську, але стикаються з внутрішнім бар'єром страхом помилитися, звучати штучно, бути осміяними. За даними КМІС (вересень 2025), 87% українців підтримують лагідну українізацію - заохочення без тиску і примусу. Цей підхід має консенсусну підтримку в усіх регіонах (Захід - 83%, Центр - 90%, Південь - 88%, Схід 81%) і серед усіх мовних груп. Шоу-виставка є саме таким культурним інструментом: безпечним входом до мови через радість. Пілотна шоу-виставка відбудеться в Одесі на базі Арт-центру Одеської кіностудії тривалістю 14 днів. Відкриття заплановано на День української писемності та мови - 27 жовтня 2026 року. Одеська подія задумана як самостійна культурна акція і водночас як пілот для майбутніх гастролей містами Півдня і Сходу України та міжнародної версії для діаспори. Контент створюється один раз, але з монтажем під кожне нове приміщення. Глядач проходить шоу-виставку як маршрут: дев'ять відео-атракціонів по 2-3 хвилини кожен. Від «Каси», де касирка видає квиток зі словами «вхід без ідеальної граматики», до «Переходу у грот», звідки глядач потрапляє до фінального імерсивного відеошоу «Мова: атракціон свободи» (6-8 хвилин). Маршрут атракціонів від сміху та ніжності, через страх, до відчуття свободи. Біля окремих атракціонів доступний AR-шар через QR-коди. Уся шоу-виставка паралельно існує у вигляді віртуальної галереї з відкритим доступом - для тих, хто не може прийти фізично. Очікувана офлайн-відвідуваність - 5 800 - 8 000 відвідувачів за 14 днів роботи. Після шоу-виставки залишаються віртуальна галерея, маски доповненої реальності, відеозвіт, проморолик, інстаграм-архів і методологічний пакет для повторення формату в інших містах. Проект не навчає мови - він створює досвід, після якого людина сама захоче зробити перший крок.</p>
143	ФОП Гром Олена Миколаївна	Горизонт	<p>“Горизонт” це авторський візуальний мистецький проект про жінок, які після 2022 року почали працювати під землею в шахтах Дніпропетровської області, зокрема у Павлограді. Після того як багато чоловіків пішли на фронт, закон дозволив жінкам офіційно спускатися в шахти, і вони стали частиною критичної енергетичної інфраструктури країни. Проект досліджує, як війна змінює структуру праці, індустріальний ландшафт та саме відчуття простору. Вугілля, яке ще недавно сприймалося як індустрія минулого, сьогодні знову стало стратегічним ресурсом для виживання країни. Шахти перебувають під постійною загрозою атак, а дорога до роботи стала частиною воєнної реальності: Росія атакує енергетичну інфраструктуру, шахти та транспорт із шахтарями, тому вздовж маршрутів з'являються антидронові сітки. Проект складається з фотосерії та двох відеоробіт. Серія включає одинадцять портретів жінок-шахтарок у повний зріст у просторі шахти. Відеоінсталяція побудована як вертикальна структура: на нижньому рівні демонструється зациклене відео руху вагонетки під землею, де їдуть жінки-шахтарки; на верхньому - зациклене відео руху автобуса під антидронною сіткою, що розрізає небо. Кожне відео триває приблизно 2,5 хвилини та безперервно повторюється у просторі інсталяції. У шахтній термінології “горизонт” означає підземний рівень шахти. У проекті це поняття розширюється і перетворюється на спосіб осмислення війни: підземний горизонт праці, поверхневий горизонт повсякденного життя та повітряний горизонт небезпеки. Глядач опиняється між цими рівнями й починає замислюватися над власним “горизонтом” своїм місцем у просторі війни, праці та вразливості.</p>

144	ФОП Гуцуляк Зоряна Мирославівна	Книжка «Місячна колекція. Юрко Гуцуляк»	<p>Місячна колекція – довгостроковий мистецький проєкт на перетині концептуального мистецтва і графічного дизайну. Між 2012 і 2023 роками Юрко Гуцуляк створив дванадцять оригінальних арт об'єктів натхнених символами китайського місячного календаря – по одному щороку. Кожен символ став відправною точкою для самостійного дослідження символізму, матеріальності, сприйняття і візуальної комунікації. Жоден символ не зображується буквально. Замість прямого зображення проєкт розкриває глибші культурні, психологічні та метафоричні значення через експерименти з формою, матеріалами та виробничими техніками. Протягом серії автор використовував широкий спектр нетрадиційних методів. Sunrise Card надрукована пігментами яєчного жовтка за рецептами темперного живопису епохи Ренесансу. Labyrinth Card включає запах як комунікативний засіб, запрошуючи глядачів взаємодіяти з роботою через дотик і нюх. Chewed Card перетворила фізичний акт жування на метафору роздуму і переосмислення. Learning Card вийшла за межі фізичної форми використовуючи поштову систему як учасника перформансу. Odd Card, створена в Києві під час масових блекаутів 2022 року, розкриває своє повне зображення лише при погляді проти джерела світла, створюючи прямий зв'язок між концепцією роботи та реаліями її історичного контексту. Колекція має підтверджену міжнародну траєкторію: нагороди ADC*UA Awards і European Design Awards, публікації в авторитетних міжнародних виданнях, виставки в ESAD (Порту, Португалія, 2015) та Plaza Art Gallery при Nassau Community College (Нью-Йорк, США, 2023–2024) де вони супроводжувалися лекціями, воркшопами та освітніми програмами. Попри міжнародну видимість проєкт ніколи не був комплексно задокументований. Ця книжка стане першим повним документуванням колекції українською мовою – авторські есе про концепцію і задум кожного об'єкту, виробничі наративи, особисті інсайти автора. Паралельно готується англomовне видання як інструмент культурної дипломатії що виводить українське концептуальне мистецтво до міжнародної аудиторії. Юрко Гуцуляк (нар. 1979) – український графічний дизайнер і арт-директор. У 2005 році заснував Gutsulyak.Studio в Києві. Перший президент Art Directors Club Ukraine (2010–2013). Його роботи відзначені Pentawards, Red Dot, Communication Arts, European Design Awards, Graphis Awards та іншими провідними міжнародними конкурсами – багато з них вперше в історії українського дизайну. Експонувалися в США, Канаді, Франції, Німеччині, Польщі, Китаї, Мексиці та Україні. З 2025 року – академік Королівської канадської академії мистецтв. В останні роки досліджує перетин графічного дизайну і сучасного мистецтва – три персональні виставки в США та Канаді.</p>
145	ФОП Донецькова Вероніка Миколаївна	Код Житомира	<p>«Код Житомира» - культурно-мистецький проєкт, спрямований на формування сучасної візуальної ідентичності Житомира через графічний дизайн, авторську айдентику та серію брендovanого мерчу. Ініціатива переосмислює локальний культурний код міста та трансформує його у сучасну візуальну мову, зрозумілу як мешканцям міста, так і широкій українській аудиторії. В основі проєкту - дослідження ключових символів та сенсів, що формують унікальний образ Житомира. Серед них - космічний нарратив як символ технологічності, інноваційності та зв'язку міста з постаттю Сергія Корольова; образ міста як вузла п'яти доріг, що уособлює рух, перетин культур і стратегічне значення Житомира; а також мотив мотанки як символу культурної пам'яті, спадковості та внутрішньої сили. Поєднання цих елементів створює цілісну систему візуальної комунікації, яка репрезентує Житомир як сучасний культурний простір. Практичним результатом проєкту стане створення лімітованої серії авторських візуальних об'єктів: світшотів, шоперів, хусток, блокнотів, постерів, блокнотів та іншого брендovanого мерчу. Кожен об'єкт буде розроблятися не лише як сувенірна або комерційна продукція, а як носій культурного змісту та інструмент популяризації міста через сучасний дизайн. Ініціатива також має потенціал для розвитку культурного туризму та підвищення впізнаваності міста на національному рівні. Через сучасні візуальні рішення проєкт демонструє Житомир як місто з унікальною історією, сильним культурним контекстом та відкритістю до нових мистецьких практик і міждисциплінарної взаємодії.</p>

146	ФОП Дудка Світлана-Роксолана	«Режим збереження»	<p>«Режим збереження» – міждисциплінарний мистецький проєкт, присвячений дослідженню трансформації особистої та колективної ідентичності в умовах повномасштабної війни. Починаючи з 2022 року, мільйони українців щодня адаптуються до нової реальності: повітряних тривоги, втрати відчуття безпеки, невизначеності майбутнього, вимушених переїздів, мобілізації близьких та постійної присутності війни у повсякденному житті. Ці зміни впливають не лише на побутові звички, але й на уявлення людини про себе, власну ідентичність, пам'ять та способи взаємодії зі світом. Основою проєкту стане художнє дослідження, що поєднує польові поїздки, збір особистих свідчень, артефактів та візуальних матеріалів із подальшим переосмисленням зібраного досвіду через сучасні мистецькі практики. Результатом проєкту стане виставка, що включатиме серію великоформатних текстильних сувоїв, керамічні об'єкти, аудіоматеріали та елементи доповненої реальності. Центральною темою стане процес збереження людиною власної цілісності в умовах тривалого суспільного та особистого випробування. Важливим складником проєкту буде авторський двомовний зін (українською та англійською мовами), який об'єднає художні образи, польові записи, фотографії, тексти та цифрові матеріали. Видання стане самостійним мистецьким об'єктом і водночас архівом досвіду «однієї людини» сучасної України. Проєкт поєднує особисту художню перспективу з ширшим суспільним контекстом, створюючи простір для осмислення змін, які переживає українське суспільство під час війни. Через роботу з пам'яттю, матеріальністю та слідами повсякденного життя «Режим збереження» порушує питання про те, що допомагає людині зберегти власну ідентичність у часи глибоких трансформацій.</p>
147	ФОП Завгородній Данило Ігорович	Документально-мистецький проєкт {Ми}свідки	<p>Проєкт направлений задокументувати конкретні події війни, адже ми багато чуємо про звитяжні подвиги, оборону рубежів, евакуації, деокупацію, але зачасти це подається через назви бригад, підрозділів, напрямків та населених пунктів. Це деперсоналізує пережитий досвід. Ми ставимо на меті задокументувати хронологію конкретних подій за допомогою документальних відео та інтерв'ю свідків та їх учасників - це і військові, і цивільні, і волонтери та добровольці. Але що найважливіше: окрім свідчень очевидців, ми створимо виставку артефактів, напряду пов'язаних з цими подіями. Це будуть предмети, які за допомогою мистецької трансформації віднайдуть нове мирне застосування, як і люди, які брали участь у подіях війни мусять жити далі та, можливо, перевинаходити власне призначення. Саме на новій мирній функції артефактів війни й фокусуватиметься мистецька трансформація. Предмет може стати музичним інструментом, елементом споживчого побуту, частиною конструкції мотоцикла, будівельним інструментом тощо. Головне - можливість реально використовувати його. В результаті проєкту буде оформлена інтерактивна виставка з 10 робіт, які супроводжуватимуться документальним відео. В ньому буде розкриватись конкретна подія й досвід її учасника або учасників. Всі зібрані матеріали сформуються в архів (сайт), а експонати виставки по її завершенню стануть лотами для благодійних аукціонів на підтримку Сил оборони.</p>
148	ФОП Зоркіна Лілія Вікторівна	Світло традицій: петриківський розпис як світова культурна спадщина	<p>Проєкт спрямований на створення комплексного освітнього ресурсу з петриківського розпису, що поєднує відеоуроки, друкований альбом-посібник та електронний підручник. Його мета - забезпечити доступ до структурованих навчальних матеріалів, які систематизують автентичну техніку як елемент нематеріальної культурної спадщини. Структура проєкту складається з трьох основних компонентів: • друкованого альбома-посібника (24 сторінки, наклад 500 примірників); • електронного підручника; • онлайн-галереї з навчальними відеоуроками та інтернет-виставкою робіт учасників. Учасники отримують підтримку в Telegram-каналі: консультації, обговорення, супровід під час навчання. Після завершення активної фази проєкту: • у відкритому доступі залишаться лише відеоуроки; • електронний підручник буде доступний учасникам; • частина друкованих матеріалів буде передана інституціям.</p>

149	ФОП Ілько Іван Михайлович	«Віртуальне середовище Горянської ротонди: цифрова трансформація пам'ятки архітектури»	<p>Проект передбачає створення інтерактивного віртуального середовища Горянської ротонди та його інтеграцію у сайт rotunda.digital. Ця ініціатива є прямим продовженням проекту «Горянська ротонда: цифровий вимір», успішно підтриманого УКФ у 2024 році. Окрім практичної користі для культури, проект стане завершальною частиною апробації докторської дисертації автора на ступінь доктора мистецтв з дизайну. Попередній етап проекту заклав фундаментальну основу цифрової трансформації: завдяки комплексному оцифруванню (авторській інтеграції лазерного сканування та фотограмметрії) було отримано високоточні результати для глибокого наукового дослідження та аналізу пам'ятки, а також розроблено унікальні авторські рішення їх цілісного представлення на сайті. Новий етап переводить проект в іншу площину – від дослідження та наукового аналізу до емоційного занурення та особистої інтеракції. Він покликаний передати автентичну атмосферу і дух пам'ятки, повністю комунікуючи її живий культурний досвід та нематеріальні й духовні цінності. Завдяки цьому проект стає ще цікавішим та привабливішим для молоді ша широкого загалу, демонструючи нові сучасні методи дослідження спадщини. Використовуючи ігровий рушій Unreal Engine 5 та передову технологію Pixel Streaming, ми інтегруємо тривимірне іммерсивне середовище прямо в сайт, оновивши його структуру та дизайн. Будь-який користувач зможе миттєво «прогулятися» храмом та дослідити його простір безпосередньо через браузер смартфона чи комп'ютера, без встановлення додаткових програм та чи обмежень до потужності гаджета. Для створення максимального ефекту присутності візуальний простір буде трансформовано за допомогою методу критичної цифрової реституції. Його задачею є не «сліпе» копіювання поточного фізичного стану пам'ятки, а створення об'єкту його первісну архітектурно-художню цілісність та показати автентичний авторський задум майстрів. Особливий акцент зроблено на сенсорному наповненні та цифровій сценографії віртуального простору. Логіка взаємодії базується на спроектованому режисерському маршруті користувача, що пролягає від історичного ландшафту та середньовічного кладовища до сакрального центру вівтарної частини храму, що втілює символічний перехід між земним та духовним вимірами. Іммерсивна атмосфера моделюється через симуляцію автентичного середньовічного освітлення, яка дозволяє побачити фрески саме так, як їх задумували давні митці. У поєднанні з просторовим звуком цей сценографічний сценарій забезпечить глибоке занурення та ефект реальної присутності у просторі пам'ятки. Проект має вагоме значення не тільки для популяризації спадщини в межах країни, але й для культурної дипломатії, демонструючи унікальний приклад презентації української спадщини в цифровому просторі та інтегруючи її у європейський контекст. Він забезпечує інклюзивний доступ до пам'ятки та стає потужним безкоштовним інструментом для інтерактивної освіти молоді й нових наукових розвідок.</p>
-----	---------------------------	--	---

150	ФОП Кадук Іван Олександрович	Тангаж	<p>Події графічної новели Тангаж розгортаються в сучасній Україні під час повномасштабної війни. У центрі історії – мати Ольга та її син Сашко, які були змушені покинути окуповане місто Луганськ і вижити в Києві, стикаючись із булінгом та труднощами пошуку житла в столиці. Батько Сашка – військовослужбовець ЗСУ, який загинув на війні внаслідок удару ворожого дрона. Втративши батька, син намагається піти по його стопах та навчитись пілотувати дрон у шкільному гуртку. Матері не подобається ця ідея, вона налякана таким захопленням сина, адже після втрати чоловіка син став для неї найціннішим, що залишилося. Сашко попри заборони матері цікавиться дронами. Однак школа і гурток дронів виявляються випробуванням для Сашка. Він стикається з булінгом через своє походження і статус переселенця. Сашко говорить російською в школі. В гуртку є інший російськомовний хлопець – Олег. Він наслідує Сашку через статус переселенця та його невпевненість у собі. Попри труднощі, Сашко не здається. У гуртку він знаходить однодумця, який допомагає йому повірити у власні сили та подивитися на себе по-новому. Поступово Сашко сам приходить до рішення перейти на українську мову, сприймаючи її як частину власної ідентичності та зв'язку з новим середовищем. Попри драматичність теми, новела не зосереджується виключно на стражданні. Основою сюжету стає поступове відновлення людської гідності, довіри та внутрішньої сили. Сашко знаходить підтримку в однодумці зі шкільного гуртку дронів, де діти вивчають основи аеророзвідки, технологій та сучасної оборони. Участь у шкільних змаганнях із пілотування дронів стає для нього важливим випробуванням і можливістю довести собі, що він здатен досягати мети попри втрати та упередження, і саме тут він починає почувати себе не «чужим». Гурток стає метафорою нового покоління українців – дітей, які дорослішають у час війни, але замість страху обирають знання, відповідальність і взаємну підтримку. Назва новели «Тангаж» походить від авіаційного терміна, що означає зміну положення літального апарата відносно горизонтальної осі. У творі цей термін стає метафорою життєвого вибору, внутрішніх змін та прагнення головного героя знайти власний напрямок після втрати батька. Графічна новела «Тангаж» поєднує реалістичну драму дорослішання з темами втрати, вимушеного переселення, пошуку власної ідентичності та відповідальності. Через історію підлітка, який намагається знайти своє місце в країні, що бореться за свободу, проект порушує питання прийняття, суспільної згуртованості, мовної трансформації та ролі освіти у формуванні стійкості молодого покоління українців. Цільова аудиторія новели – підлітки, молодь та дорослі читачі в Україні й за кордоном. Проект сприятиме осмисленню досвіду вимушеного переселення, втрати та пошуку ідентичності, а також формуванню суспільного діалогу про взаємну підтримку, стійкість і солідарність в умовах війни.</p>
-----	------------------------------	--------	---

151	ФОП Корсакова Вероніка Олексіївна	Долина Маленьких Сердцець	<p>Проект «Долина Маленьких Сердцець» – це авторська серія ілюстрованих інтерактивних книг для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, створена для м'якої емоційної підтримки дітей через історії, образи та творчість. Через художні історії, авторські ілюстрації, запитання для роздумів і творчі завдання діти навчаються розпізнавати, проживати та виражати свої емоції без страху бути «неправильними». Проект створює безпечний простір для емоційного розвитку дитини, сприяє формуванню внутрішньої опори, емоційної стійкості, прийняття себе та відчуття, що дитина не залишається наодинці зі своїми почуттями. У межах проекту передбачається підготовка та друк перших 1–2 книг серії разом із супровідними інтерактивними матеріалами й розмальовками, а також проведення творчих читань і подальше безкоштовне розповсюдження матеріалів серед дітей через школи, бібліотеки, благодійні організації та партнерські ініціативи. Серія має потенціал масштабування до 5–7 книг, а також подальшого розвитку у форматі аудіоматеріалів, творчих занять, освітніх і соціальних програм для підтримки дітей.</p>
152	ФОП Корсакова Вероніка Олексіївна	Життя без "потім": світло, яке ми бережемо	<p>Проект «Життя без "потім": світло, яке ми бережемо» – це авторський мистецько-літературний цикл, що поєднує ручні ілюстрації кольоровими олівцями та ліричні тексти про досвід життя в Україні під час війни. Проект осмислює, як війна змінює сприйняття часу, майбутнього і простого людського щастя. Те, що раніше можна було відкласти "на потім" – слова, зустрічі, обійми, дзвінки, мрії, – у реальності сирен, втрат і невизначеності стає крихким і безцінним. Через казково-символічні образи, авторську ілюстрацію та емоційні тексти проект говорить про пам'ять, любов, втрату, стійкість, людяність і внутрішнє світло, яке людина намагається зберегти попри війну. У межах проекту передбачається створення та доопрацювання циклу ілюстрацій і текстів, підготовка друкованого арт-каталогу формату А4, друк обмеженого накладу, створення серії репродукцій, цифрової PDFверсії для онлайн-поширення, а також проведення камерної презентації з авторським читанням і мініекспозицією робіт. Проект має потенціал подальшого розвитку у форматі двомовного мистецько-літературного видання, онлайн-каталогу, виставкової серії, авторських читань, культурних подій і міжнародного поширення як особистого мистецького свідчення про український досвід війни.</p>
153	ФОП Кресан Тетяна Василівна	Арт-альбом «Transgression/Перетворення»	<p>Проект присвячений збереженню та популяризації спадщини одного з найяскравіших представників українського художнього андеграунду, видатного фотохудожника Юрія Косіна Головною метою є лімітоване видання ексклюзивного меморіального артальбому (фотокниги) «Transgression / Перетворення» накладом 40 примірників. Цей альбом присвячений унікальному авторському методу суб'єктивного документування реальності – соліаризації фотоемулсії, яка здійснила революцію у світовому сприйнятті українського фотомистецтва. Ще до початку повномасштабної війни Юрій Косін повністю завершив формування цього альбому, довіривши мені, Тетяні Кресан, його видавництво, промоушен і розповсюдження. Окупація Ірпеня, виїзд автора до Польщі та його передчасна смерть завадили нам реалізувати технічний етап проекту. Сьогодні публікація цього завершеного майстром арт-альбому – це мій моральний обов'язок із виконання останньої волі великого фотохудожника. Юрій Косін – знакова постать, чия творчість зафіксувала епохальні суспільні зсуви кінця ХХ – початку ХХІ століття. Концепція трансгресії у його роботах – це подолання меж між документом та художнім образом. Його роботи зберігаються у провідних українських та закордонних музеях і приватних колекціях, а сам він є визнаним класиком українського медіа-арту. Актуальність проекту зумовлена потребою в інституційному закріпленні імен видатних українських діячів у національному культурному просторі. В часи випробувань для української ідентичності фіксація нашого мистецького авангарду є елементом культурної безпеки держави. Зважаючи на високу художню цінність, видання планується як ексклюзивне колекційне, із застосуванням високоякісного друку для точної передачі авторських колористичних рішень. Результати проекту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Видавничий результат: Друк лімітованого меморіального арт-альбому (фотокниги) «Transgression / Перетворення» обмеженим тиражем у 40 примірників. Це буде видання обсягом 100 сторінок (формат 30x30 см), що формують 50 панорамних розворотів (60x30 см), включатиме оригінальну авторську передмову, представлену паралельно двома мовами – українською та англійською. • Культурно-освітній результат: Безкоштовна передача примірників до ключових інституцій – національних бібліотек України, музеїв сучасного мистецтва України та Європи та профільних академій. • Стратегічний ефект: Виконання творчої волі митця, інтеграція доробку Юрія Косіна в сучасний науковий дискурс та збереження тяглості українського візуального мистецтва. Проект має високий соціокультурний потенціал, утверджуючи видатну постать вітчизняної фотографії як невіддільну частину світового мистецького процесу.

154	ФОП Куликівська Марія Михайлівна	«Коріння»	<p>У час, коли правда стає крихкою і небезпечною, а пам'ять чи не єдиною формою опору, тіло перетворюється на архів, де зберігається історія... Цей проект є міждисциплінарною інсталяцією з елементами перформансу, що поєднує сучасне мистецтво через скульптуру, музику, відео, тексти. У центрі – спільна дія художниці та скульпторки Марії Куликівської і журналістки Севгіль Мусайєвої, які через тілесну практику та інтимний діалог досліджують досвід втрати дому, пам'яті та ідентичності. Обидві учасниці походять з Криму, і їхній особистий досвід вимушеного переміщення стає основою художнього висловлювання. Перформанс для створення майбутньої скульптурної інсталяції відбувається у спеціально створеному закритому просторі (павільйоні), який функціонує, як автономне середовище для взаємодії тіла, голосу та медіа. У процесі перформансу Марія Куликівська здійснює відлив скульптури з тіла Севгіль Мусайєвої, працюючи з прозорими матеріалами, що дозволяють інтегрувати в об'єкт символічні елементи – тексти, фрагменти новин, особисті та історичні артефакти. Скульптура постає як «тіло-архів», що акумулює індивідуальну і колективну пам'ять. Паралельно відбувається безперервна розмова між учасницями – інтимний діалог про досвід вигнання, травму, відповідальність і жіночу суб'єктність у контексті війни. Цей діалог не є інтерв'ю, а радше процесом спільного проживання і рефлексії, що розгортається в реальному часі. Перформанс документується кількома камерами, які фіксують різні рівні події: фізичний процес створення скульптури, мікрореакції тіл, емоційні стани та просторову взаємодію. Учасниці підключені до аналогу поліграфа, і дані про їхній фізіологічний стан (серцебиття, емоційні реакції) транслюються на екрани в режимі реального часу, створюючи додатковий вимір осмислення теми правди, як тілесного досвіду. Важливим елементом є медіапростір павільйону: на окремих екранах безперервно транслюються новини та тексти, що стосуються сучасного українського контексту. Ці тексти проєктуються на тіла учасниць, а згодом частково інтегруються у матеріал скульптури, підкреслюючи взаємопроникнення особистого і політичного. Результатом проєкту є багатокomпонентна художня робота: інсталяція для музейних і виставкових просторів, де скульптура експонується у взаємодії з відеоекранами; сам перформанс та його відеофіксація, змонтована у формат гібридного документально фільму. Проєкт спрямований на осмислення тем пам'яті, втрати, правди та ролі жіночого досвіду у сучасному українському культурному дискурсі. —</p> <p>«LOCKED-IN: Замкнений, але живий» – дебютний міжнародний виставковий проєкт сучасного українського мистецтва, що поєднує contemporary art, immersive technologies, VR та мультимедійні інсталяції для художнього осмислення внутрішньої трансформації людини після втрати фізичної автономії. Проєкт досліджує психологічний стан людини, яка після важких травм, поранень або інсультів опиняється у пастці власного тіла, але зберігає свідомість, пам'ять, інтелект, внутрішню активність та потребу залишатися повноцінною частиною світу. У центрі уваги – внутрішній конфлікт між живою, активною свідомістю та тілом, яке більше не дозволяє жити у звичному ритмі. Особливий акцент зроблено на досвіді українських військових, які після фронту та важких поранень проходять складний процес переосмислення власної ідентичності, ролі у суспільстві та можливості подальшої самореалізації. Проєкт не працює як документальна реконструкція конкретної історії, а трансформує особистий досвід спостереження, співпереживання та емоційної близькості у художню мову contemporary art. Виставка вибудовується як immersive-маршрут емоційного занурення у внутрішній простір людини після травми. Простір поєднує серію концептуальних живописних робіт, мультимедійну інсталяцію, VR-досвід, світлову та звукову драматургію, створюючи середовище, у якому глядач не лише сприймає інформацію, а проживає певний психологічний стан. Серія з дев'яти живописних робіт через образ очей, фактурний живопис, світло та символіку спіралі Фібоначчі візуалізує послідовність внутрішніх станів людини: шок, втрату, гнів, ізоляцію, безсилля, апатію, внутрішній крик, адаптацію та формування нової цілісності. Центральним елементом виставки стає масштабна інсталяція мозку – символу свідомості, пам'яті та внутрішнього життя людини, яке продовжує існувати навіть тоді, коли тіло втрачає свободу. Через світлові імпульси, проєкції нейронних зв'язків та звукові хвилі інсталяція створює образ внутрішнього світу, замкненого всередині фізичних обмежень. Окремою частиною проєкту є VR-занурення, що дозволяє глядачу емоційно відчувати зміну сприйняття часу, ізоляцію та психологічне напруження людини після травми. VR-компонент не імітує фізичний стан буквально, а працює як художній інструмент емпатії та внутрішньої рефлексії. Проєкт створюється як traveling exhibition із потенціалом міжнародного експонування та культурної дипломатії. «LOCKED-IN: Замкнений, але живий» покликаний представляти сучасне українське мистецтво як складне, інтелектуальне, технологічно актуальне та емоційно сильне явище сучасного global contemporary art discourse.</p>
155	ФОП Линник Наталія Василівна	LOCKED-IN: Замкнений, але живий	<p>«Анатомія скрині»- виставковий проєкт в якому пропонується одночасне експонування двох графічних серій естампів, виконаних техніці високого друку – дереворит, та форм, з яких вони надруковані - двох старовинних скринь, одна з яких в звичайному зібраному стані в просторі експозиції, а друга у вигляді окремих елементів-рельєфів.</p>
156	ФОП Любий Володимир Корнійович	«Анатомія скрині»	

157	ФОП Марченко Іван Сергійович	Культурний код: Орнамент	<p>«Культурний код: Орнамент» – проєкт «живих» цифрових муралів для відкритого міського простору, що повертає українському орнаменту його голос – не у музейній вітрині чи сторінках монографії, а на живій стіні міста, серед людей, у вечірній час. Орнамент – це чи не найдавніша знакова система. Він зберігся у вишивці, кераміці, писанці, різьбленні – у кожному регіоні свій, але всі разом вони складають мову, яку ми щодня бачимо і майже не читаємо. Цей проєкт зосереджує фокус глядачів на джерельних етновитоках. Шість міст України. У кожному – великоформатна цифрова проєкція розгортається на фасаді будівлі після заходу сонця: орнамент живе, дихає, розплітається на складові, показує внутрішню єдність, архітектуру символів. Перехожий, що зупинився на хвилину, бачить, як з двох перехрещених ліній народжується ромб, як ромб наповнюється зерном, як зерно перетворюється на дерево. Потім бачить, звідки це – Гуцульщина, Полісся, Поділля. Потім – що це означає. Формат: повільний, медитативний, публічний. Орнамент проєктується у поступливому темпі, у якому він колись вишивався: розростається, мерехтить, трансформується і промовляє. Проєкція на відкритому фасаді природно генерує органічний UGC-контент: глядачі знімають, фотографують і публікують у соцмережах – без жодних витрат з боку проєкту. Кожен показ стає самостійною медіаподією, охоплення якої виходить далеко за межі фізичної аудиторії та поширює культурний код далі містом і країною. Перед виробництвом – дослідження: ключові регіони, зустрічі з носіями традиції, архівна робота, збір орнаментальних словників. Кожен мурал несе регіональний орнамент того місця, де показується, або вступає у діалог з ним. Проєкт реалізується командою цифрових художників, культурологів і технічних фахівців протягом 11 місяців – від дослідження до завершення туру. Виробляється оригінальний візуальний цикл: цифровий художній твір, де орнамент існує як жива матерія, а не як архівна ілюстрація. Чому зараз? Щоб повернути собі культурний код у час, коли за право цього коду існувати ведеться справжня великомасштабна війна. Це акт присутності. Орнамент на стіні міста – це підпис: ми тут, ми пам'ятаємо, ми читаємо себе</p>
158	ФОП Матяш Дмитро Олегович	Віртуальна виставка «Між світлом і тінню: офорт Рембрандта і Шевченка»	<p>Проєкт «Віртуальна виставка "Між світлом і тінню: офорт Рембрандта і Шевченка"» передбачає створення інноваційної віртуальної галереї, що поєднає офорти Рембрандта ван Рейна та Тараса Шевченка з колекцій Музею Рембрандта в Амстердамі та Національного музею Тараса Шевченка. Проєкт реалізується як сучасна платформа культурного діалогу та обміну, що відкриває нові можливості для осмислення класичного мистецтва через цифрові технології. Концепція виставки базується на порівнянні двох художніх світів – західноєвропейського бароко та українського мистецького досвіду XIX століття – через спільну техніку офорту як засобу роботи зі світлом, тінню та внутрішнім психологічним станом людини. Проєкт пропонує глядачеві не лише зіставлення стилів, а й глибше дослідження тем самотності, духовності, людської гідності та соціальної реальності, що об'єднують митців попри часову й культурну дистанцію. Виставка складатиметься з трьох віртуальних просторів: «Зала Рембрандта», «Зала Шевченка» та інтерактивна «Майстерня офорту». Перші дві зали представлятимуть оцифровані твори з можливістю детального перегляду, супроводжені кураторськими текстами, аудіо та контекстуальними матеріалами. Третя зала стане інтерактивним освітнім простором, де користувачі зможуть ознайомитися з процесом створення офорту, зрозуміти технічні особливості та спробувати себе в ролі митця через цифрові інструменти. Проєкт використовує 3D-моделювання, інтерактивні елементи, мультимедійний супровід та адаптацію для різних типів пристроїв, що забезпечує доступність для широкої аудиторії незалежно від географічного розташування. Особливу увагу приділено міжнародному виміру – виставка орієнтована як на українську, так і на іноземну аудиторію, зокрема в Канаді, де існує значний інтерес до української культури. Реалізація проєкту сприятиме збереженню та популяризації культурної спадщини України, розширенню виставкових практик через цифрові формати та формуванню нових підходів до культурної дипломатії. Поєднання класичного мистецтва з інноваційними технологіями створює новий тип музейного досвіду, у якому глядач стає активним учасником взаємодії з культурною спадщиною. Проєкт відкриває можливість побачити українське мистецтво в глобальному контексті, підкреслюючи його зв'язок із європейською художньою традицією та сучасними культурними процесами.</p>

159 ФОП Матяш Дмитро
Олегович

Віртуальна виставка
«Горська –
Зарецький.
Мистецтво
народжене з опору»

Проект «Віртуальна виставка “Горська – Зарецький. Мистецтво народжене з опору”» – це цифровий культурно-освітній проект, спрямований на створення доступного інструменту для українських школярів, який через мистецтво Алли Горської та Віктора Зарецького знайомить молодь із поколінням шістдесятників, історією українського культурного спротиву та формуванням української ідентичності. Проект створюється у відповідь на виклики повномасштабної війни, яка суттєво обмежила доступ учнів до музеїв і культурної спадщини, особливо у регіонах та громадах, де офлайн-поїздки стали небезпечними або недоступними. Основною проектом є не технологія сама по собі, а оцифровані твори мистецтва, архівні документи, фотографії та свідчення, через які вибудовується мистецько-історичний наратив про шістдесятництво як явище культурного спротиву. Фокус на Аллі Горській та Віктору Зарецькому є концептуально визначальним: їхній творчий і громадянський союз дозволяє показати шістдесятництво не як сукупність окремих біографій, а як середовище взаємодії митців, правозахисників і культурних спільнот. Віртуальна виставка складатиметься з восьми тематичних залів, розміщених у цифровій копії будівлі Національного художнього музею України. Кожна зала розкриватиме окрему тему: формування митців у повоєнному Києві, Кураторські твори молоді, етнографію та народне мистецтво, Шевченка як моральний орієнтир, репресії та спротив, а також тяглість української боротьби від 1960-х років до сучасної російськоукраїнської війни. Експозиція поєднає оцифровані твори мистецтва, архівні фотографії та документи, аудіорозповіді, кураторські тексти, інтерактивну хронологію подій і мультимедійні матеріали. Проект адаптований до освітнього використання у школах, бібліотеках та культурно-освітніх просторах. WEB-версія виставки дозволить використовувати її під час уроків історії України, мистецтва, української культури та літератури через ноутбук, інтерактивну панель або проектор без спеціального обладнання. VR-формат створюватиме ефект емоційного занурення та присутності, що особливо важливо для сучасних підходів у роботі зі старшокласниками. Проект реалізується у співпраці з ГО «Музей», Національним художнім музеєм України, Благодійною організацією «Фонд Алли Горської та Віктора Зарецького» та Арт-фондацією «Дукат». Унікальність проекту полягає у поєднанні музейної, освітньої та цифрової складових у єдиному масштабованому форматі для шкільного середовища. На відміну від більшості віртуальних виставок, він створюється не лише як презентація оцифрованих об'єктів, а як цілісний культурно-освітній досвід для сучасної молоді. Проект допомагає адаптувати складну тему українського шістдесятництва до сучасної аудиторії через інтерактивність, мультимедійність та емоційне залучення, формуючи зв'язок між історичним досвідом і сучасністю.

160 ФОП Мовчан Данило
Едуардович

Імерсивна виставка
«Якби стіни могли
говорити»

Проект «Якби стіни могли говорити» – це дебютна імерсивна виставка у сфері візуального мистецтва, яка пропонує інноваційний підхід до меморіалізації російсько-української війни. Замість традиційних статичних банерів з героями, виставка використовує інструменти новітнього цифрового мистецтва (CGI-графіку, штучний інтелект), щоб перетворити біль втрати на живу пам'ять і національну гордість. Виставка концептуально поділена на два простори, які створюють для глядача глибоку емоційну трансформацію – від колективного досвіду боротьби до пам'яті та вічності. Головним інструментом емоційного впливу проекту є спільне переосмислення пройденого шляху: завдяки імерсивній 3D-графіці у першій кімнаті відвідувач ніби заново проживає найважливіші події останніх п'яти років. Це концентрований візуальний літопис нашого спротиву, масштабного відтворення засобами CGI-анімації – від перших масованих атак, напруги евакуації та темряви блекаутів до потужних контрнаступів, сили невтомного волонтерства і перших кроків відбудови. Глядач проходить крізь цей цифровий вир історичних подій, перед тим як у другому просторі відчути спокій і на власні очі побачити, якою самою надлюдською ціною була збережена незалежність України. Перша зала занурює відвідувача у матеріальний світ війни. Це закритий Куб, стіни якого повністю сформовані з LED-екранів високої роздільної здатності. Глядач опиняється в епіцентрі 15хвилинного аудіовізуального сторітелінгу, де гіперреалістична 3D-графіка відтворює ключові події боротьби українського народу. Щільний звук, агресивна динаміка візуальних образів та ефект повної присутності (360 градусів) передають масштаб історичного зламу та створюють ефект тієї самої ретравматизації, готуючи глядача до катарсису. Після кульмінації відвідувач проходить через кінетичний портал і потрапляє до другої зали – простору метафізичної меморіалізації та світлої шани. Центральним об'єктом тут є величезний круглий LED екран. Завдяки застосуванню нейрогенерації (AI), статичні фотографії полеглих воїнів оживають: їхні фігури генеруються у безперервний, нескінченний рух. Вони не залишаються в минулому – вони йдуть парадом у вічність. Одночасно з цим шість лазерних установок викарбовують імена та короткі біографії героїв прямо на підлозі павільйону, перетворюючи світло на нематеріальний, але вічний пам'ятник кожному захиснику. Актуальність проекту зумовлена гострою соціальною потребою знайти нову мову для вшанування пам'яті. Використовуючи зрозумілий для сучасної аудиторії технологічний формат, виставка створює безбар'єрний простір для колективного проживання травми та глибокого усвідомлення ціни свободи.

161	ФОП Моріна Аннабелла Володимирівна	«Герої, які повертаються. Князь Костянтин Острозький і мандрівна виставка української звитяги»	<p>Проект «Герої, які повертаються. Князь Костянтин Острозький і мандрівна виставка української звитяги» спрямований на повернення в сучасний культурний простір образів українських історичних героїв, чиї обличчя були витіснені з публічної пам'яті імперською та радянською політикою. Центральною подією проекту стане створення історично обґрунтованого живописного портрета, а також 3D-реконструкції князя Костянтина Острозького, видатного полководця XVI століття, переможця московського війська у битві під Оршею 1514 року. Сьогодні єдиним прижиттєвим або близьким до прижиттєвого зображення князя вважається його постать на ренесансній картині «Битва під Оршею», де Острозький представлений у кількох епізодах битви, однак у невеликому масштабі й без повноцінного портретного втілення. Саме тому створення нового портрета та 3D-реконструкції є актом повернення історичної пам'яті та гідного візуального образу українського героя. За попередньою концепцією, видатний полководець буде зображений у металевих латах, а не у світському одязі. Постать Острозького має особливе значення під час сучасної російськоукраїнської війни. Його ім'я носить 30-та окрема механізована бригада Збройних Сил України. За даними самої бригади, від 2018 року вона має ім'я князя Костянтина Острозького, який у битві під Оршею розбив московське військо. Портрет створить українська художниця Наталя Павлусенко, авторка серії портретів українських гетьманів і козацьких провідників. У її вже створеній серії представлені, зокрема, Богдан Хмельницький, Іван Сірко, Петро Дорошенко, Іван Мазепа, Іван Скоропадський, Павло Полуботок і Петро Калнишевський. Робота над образом Острозького передбачає консультації істориків, аналіз іконографії, костюма, військових атрибутів і візуальної мови доби. Паралельно буде створено 3D-реконструкцію образу князя для подальшого використання в освітніх, музейних, цифрових і презентаційних форматах. На основі нового портрета Костянтина Острозького та виставкових копій портретів українських гетьманів буде сформована мандрівна виставка української звитяги. Вона представить князя Острозького як початок великої лінії української військово-державницької традиції: від княжої доби до козацької державності та сучасного спротиву. Виставка пройде містами України та завершиться у Києві. У кожному місті вона супроводжуватиметься публічними презентаціями, розмовами про історичну пам'ять, українську звитягу, силу спротиву та зв'язок між минулим і сучасністю. Проект повертає українцям обличчя власних героїв, створює простір історичної опори під час війни та формує сучасний візуальний пантеон української мужності, гідності й надії.</p>
162	ФОП Моріна Аннабелла Володимирівна	«Народження духу. Новий світ»	<p>Проект «Народження духу. Новий світ» - це масштабна мандрівна outdoor-виставка авторської художньої серії, створеної у 2013–2025 роках як філософсько-візуальне осмислення духовної трансформації людини, українського суспільства та країни в умовах історичного зламу. Основою проекту є 22 живописні роботи, побудовані на архетипічній системі старших Арканів Таро, яка у проекті переосмислюється не як система передбачення, а як універсальна символічна модель внутрішніх і суспільних процесів. Робота над серією почалася восени 2013 року, у ніч побиття студентів під час Революції Гідності. Саме тоді виникло відчуття завершення старої історичної реальності та початку великого внутрішнього переходу, який проходить Україна. Першою роботою циклу став образ Берегині Імператриці, створений як молитва про захист людей та збереження людської гідності. У проекті система Арканів використовується не як ворожіння, а як спосіб говорити про внутрішній шлях людини та суспільства - про народження ідеї, пошук себе, вибір, кризу, втрату старого світу, проходження через страх і темряву та поступове народження нової цілісності. Візуальна мова серії поєднує українську сакральну традицію, символіку княжої доби, образи води, дороги, дерева життя та світла. Особливе місце займає авторський тризуб, створений на основі символів часів Володимира Великого, який у проекті стає знаком внутрішньої опори, духовної пам'яті та здатності пройти кризу історичні випробування, не втрачаючи себе. Роботи створені як двосторонні об'єкти - одночасно картини та картиархетипи. Для виставки передбачається створення спеціальних двосторонніх рам і мобільної outdoor-системи експонування, що дозволить розміщувати Аркани у просторі як окремі символічні об'єкти та формувати маршрут внутрішнього проходження через виставку. Проект реалізовуватиметься у 2026–2027 роках. Перший етап включатиме створення мобільної exhibition-системи, виготовлення авторських рам, друк книжки-каталогу та прем'єрні виставки у Києві та Харкові. Другий етап передбачає мандрівний маршрут містами України протягом 2027 року: від прифронтових регіонів до фінальної виставки у Києві як символічної точки завершення великого циклу та народження нового бачення себе і світу. У межах проекту також буде створено повноколірну книгу-каталог із репродукціями робіт, текстами до Арканів та авторським філософським дослідженням архетипічної системи як символічного «алфавіту» сучасного людського досвіду. Окремим доповненням до книги стане авторська колода карт, створена на основі художньої серії. Проект також передбачає публічні зустрічі, дискусії та взаємодію з локальними громадами у містах маршруту як спробу створення спільного простору пам'яті, переживання та переосмислення сучасного українського досвіду.</p>

163 ФОП Моріна Аннабелла
Володимирівна

«Мистецькі проекти
парку Почайна:
срібний ківш, Дух
ріки та Дерево
життя»

Проект «Мистецькі проекти парку Почайна» спрямований на створення трьох мистецьких об'єктів у парку Почайна в Оболонському районі Києва, вздовж останньої ділянки відкритого річкового русла. Це проект про повернення літописної Почайни в сучасний міський простір як живої річки, місця історичної пам'яті, української тяглості та культурної сили Києва. Почайна пов'язана з давнім Києвом, літописними згадками, історичним ландшафтом Оболоні й Подолу, а також із подіями Хрещення Русі-України. Її відродження є важливою відповіддю на імперські привласнення та московські перекучування історії, які намагаються відірвати спадщину Русі-України від Києва. Парк Почайна був створений рішеннями Київради у 2017 році як простір ревіталізації річки, водно-зелений коридор і нова історико-культурна територія столиці. Восени 2021 року та на початку зими 2022 року почалися реальні роботи з ревіталізації: з перших 100 метрів русла було знято бетонний лоток і замінено його на природне укріплення. Повномасштабне вторгнення зупинило ці роботи, але не скасувало значення місця. Перший об'єкт, «Срібний ківш», це дзеркально-світлова інсталяція на підпірній стіні вздовж русла Почайни в районі проспекту Степана Бандери, неподалік станції метро Почайна. Стіна сьогодні сприймається як важкий технічний елемент, що звужує простір біля води. Проект перетворює її на світлову поверхню, де русла Почайни-Йорданської та біблійного Йордану, ніби побачені з космосу, розкривають легенду про срібний ківш і таємний зв'язок двох рік. Дзеркало, вода і світло мають візуально розширити простір і зробити стіну носієм історії. Другий об'єкт, «Дух ріки», це скульптура дракона Почайни, що проступає крізь бетонний блок. Дракон постає не як ворожа істота, а як охоронець річки, образ Пучай-ріки, Волоса-Велеса і Змія-Горинича. Водночас він символізує звільнення Почайни з бетонного лотка: живу силу річки, яка повертається з технічної оболонки до природного й культурного простору міста. Третій об'єкт, «Дерево життя», створює камерний мистецький простір біля русла Почайни. Дерево з природних матеріалів, плетених структур і світлового коріння символізує силу Роду, воду, пам'ять, коріння і живий зв'язок поколінь. Це має бути світлий простір для дітей, родин, прогулянок, екскурсій і спокійного перебування біля річки. Разом ці три об'єкти формують нову художню ідентичність парку Почайна, повертають річку в буття киян і роблять її видимою як живу історію Києва.

164 ФОП Наталіч Максим
Анатолійович

ДЕКОНСТРУКЦІЯ
ПРАПОРА I:
МАНІФЕСТ
ВІДРОДЖЕННЯ

Проект «Деконструкція прапора I: Маніфест відродження» – це монументальне текстурне рельєфне панно розміром 120×180 см, що є глибоким концептуальним переосмисленням Державного Прапора України. Твір поєднує антропологічний сюрреалізм, деконструкцію традиційних візуальних маркерів та глибокий національний містицизм. Суть ідеї та архітектура рельєфу: В основі твору лежить радикальне переосмислення національних символів через нашарування змістів. Фундаментом і сакральною першоосновою всього полотна стає об'ємний, фактурний рельєф традиційної української вишиванки. Проте класична орнаментика зазнає концептуальної деконструкції: у геометричні візерунки предків, як невіддільний елемент сучасного оберіга, вмонтовано силуети засобів захисту – безпілотників (дронів) та літаків. Це символізує трансформацію нашого генетичного коду та появу нових містичних щитів, які тримають наше небо. Поверх цього закодованого рельєфного щита наноситься колір – живописний градієнт, де глибока синява неба м'яко трансформується у золото пшеничного поля. Простір прапора заповнюють тисячі природних елементів – добірних морських мушель, які виступають метафорою людських долей, що формують монолітний і незламний фундамент нашого буття. Філософське підґрунтя: • Лінія фронту та життя: Горизонт, де зустрічаються синій та жовтий кольори, інтерпретується як «лінія фронту» – простір граничної напруги, де вирішується майбутнє. Тонке дифузне змішування цих барв на стику утворює ледь помітний зелений відтінок – символ неминучого природного відродження, що проростає крізь попіл. • Метафора мушлі: Кожна мушля є крихкою, але витривалою капсулою часу, яка уособлює окрему долю (захисника, матері, дитини). Поодинці вони вразливі, але зафіксовані в єдиній площині, вони перетворюються на монолітну силу. • Оборона та гідність: Об'ємний рельєф та колоски пшениці метафорично втілюють стиснутий народний гнів та міцну оборону (зубці захисту), які водночас утворюють величну корону нашої національної гідності. Унікальність та соціальне значення: Арт-об'єкт відходить від статичного зображення прапора, перетворюючись на інтерактивний маніфест оптимізму та культурної ідентичності. Поєднання прадавнього рельєфу вишиванки, мілітарних символів сучасності, природних текстур мушель та музейного градієнта демонструє новий етап розвитку української візуальної мови. Проект виконує важливу терапевтичну функцію, сприяючи емоційній підтримці суспільства через мистецтво як інструмент зцілення серця та осмислення історичної реальності. Очікуваний результат: Створення унікального виставкового твору музейного рівня, готового до представлення на провідних національних та міжнародних майданчиках. Термін реалізації: 2 місяці.

165	ФОП Овечкін Ігор Вікторович	Потік Світла	<p>Проект «Потік світла» – це творчо-терапевтична ініціатива, спрямована на емоційну підтримку дітей, які постраждали внаслідок війни в Україні. З 2014 року мільйони українських дітей живуть в умовах постійного стресу, втрат, тривожності, вимушених переїздів, руйнування звичного середовища та психологічних травм. Особливо вразливими є діти з особливостями розвитку, для яких переживання війни стає більш глибокою внутрішньою травмою. Наш Проект створює для дітей безпечний творчий простір, у якому через живопис, колір, образи та вільне самовираження вони можуть м'яко вивільняти емоції, відновлювати внутрішню рівновагу, відчуття радості, довіри до світу та власної цінності. Основою програми є авторська методика трансперсонального живопису, адаптована для дітей з урахуванням їхніх психологічних та емоційних особливостей. У рамках Проекту проводитимуться серії творчих майстер-класів для 160 дітей із прифронтових територій, дітей ВПО, дітей із соціально вразливих категорій та дітей з особливими потребами, які є вихованцями двох спеціальних шкіл та центру психологічної реабілітації Уманського району Черкаської області. Формат занять поєднуватиме творчість, арттерапевтичні практики, елементи гри та м'якої емоційної взаємодії. Важливою частиною Проекту стануть виставки дитячих робіт, які не лише продемонструють творчі результати учасників, а й стануть голосом дітей їхнього внутрішнього світу, переживання, надії та світла, яке вони зберігають попри війну. Виставки покликані привернути увагу суспільства до емоційного стану дітей в умовах війни та показати, наскільки творчість може бути інструментом психологічного відновлення й соціальної підтримки. «Потік світла» – це не просто малювання. Це простір, де дитина через творчість повертає собі відчуття безпеки, проявленості, внутрішнього світла та віри у майбутнє.</p>
166	ФОП Пасека Анастасія Олегівна	Волонтерська кухня	<p>Художньо-соціальний проект «Волонтерська кухня» – це масштабна інтервенція сучасного візуального мистецтва в публічний простір Київського метрополітену. Проект є логічним продовженням тривалого дослідження та документування українського волонтерського руху, яке автор веде з 2022 року (зокрема, за підтримки інституту IWM). Цей етап трансформує накопичений матеріал у серію монументальних постерів, створених на основі оригінальної авторської графіки та малюнків Володимира Кузнецова, що фіксують будні волонтерів, які готують їжу для солдатів на лінію фронту. Постери будуть розміщені на ключових рекламних носіях метрополітену: беклайтах та скролах розмірами 5x2 метри та 3x2 метри на платформах, у вестибюлях і переходах між станціями. Головна ідея проекту – винесення художнього висловлювання про щоденну, часто невидиму, але титанічну працю волонтерів із закритих галерейних майданчиків безпосередньо до мільйонної аудиторії. Тонкою мовою графіки та малюнка проект рефлексує над феноменом самоорганізації, взаємодопомоги та солідарності українського суспільства. Візуальний ряд базується на художньому переосмисленні живого побуту волонтерських буднів. Метрополітен, який від початку повномасштабного вторгнення став символом прихистку, відіграватиме функцію тимчасової монументальної галереї для авторського малюнка. Використання комерційних площин під соціально-мистецьке висловлювання змінює оптику сприйняття міського простору: замість споживачької реклами пасажери взаємодіють із «візуальним маніфестом» вдячності. «Волонтерська кухня» в просторі метрополітену має за мету безпосередній, відкритий діалог з суспільством, мета якого – підвищення видимості волонтерських ініціатив, комеморація подвигу цивільних та створення прецеденту якісного графічного мистецтва у транспортній інфраструктурі столиці.</p>
167	ФОП Пінчук Дмитро Миколайович	Український левик кобри не боїться: VR вимір	<p>Проект «Український левик кобри не боїться: VR вимір» є продовженням ініціативи «Український левик кобри не боїться» для дитячої та підліткової аудиторії шляхом розвитку і масштабування проекту в цифровому форматі. Він передбачає створення інтерактивної VRекспозиції, що поєднає українські декоративні розписи та авторську кераміку з історіями тварин – символів опору й стійкості українського народу в умовах російської агресії, а також історіями тварин, які постраждали внаслідок війни. Метою проекту є розширення інструментів презентації української культурної спадщини, популяризація регіональних традицій українських декоративних розписів та залучення дитячої та підліткової аудиторії до мистецького й освітнього досвіду через використання VR-технологій та VR окулярів. Результатом проекту стане розроблена інтерактивна VRекспозиція, доступна широкій аудиторії, зокрема для використання в освітньому процесі формальної та ненормальної освіти дітей, незалежно від місця перебування. У межах експозиції буде створено 5 відеопрезентацій техніки виконання українських декоративних розписів, які демонструватимуть художні прийоми та регіональні традиції. Такі відеопрезентації стануть основою для розвитку дитячої творчості у закладах освіти та закладах культури. Реалізація проекту сприятиме меморіалізації подій війни, осмисленню досвіду війни через образи тварин-символів та популяризації української культурної спадщини засобами інтерактивного мистецтва, підвищення інтересу дітей та підлітків до питань культурної спадщини.</p>

168	ФОП Поддубна Тетяна Василівна	Культурний код України: солом'яні павуки «Полісся» та «Буковина»	<p>«Культурний код України: солом'яні павуки «Полісся» та «Буковина»» – мистецько-дослідницький проєкт бренду PAVUK, спрямований на збереження та популяризацію нематеріальної культурної спадщини України через сучасне переосмислення традиції солом'яного павука. Проєкт є продовженням довгострокової ініціативи «Солом'яні павуки України» – першої авторської колекції солом'яних павуків, присвячених історико-етнографічним регіонам України. У межах попередніх етапів уже створено солом'яні павуки «Галичина», «Слобожанщина» та «Наддніпрянина». Освітній контент бренду, присвячений традиції українських солом'яних павуків, отримує значне охоплення в соціальних мережах, що демонструє високий суспільний інтерес до переосмислення й популяризації української культурної спадщини через сучасні формати комунікації. Новий етап проєкту присвячений дослідженню та художньому осмисленню двох самобутніх етнографічних регіонів України – Полісся та Буковини. Робота охоплюватиме вивчення історії, символіки, народних ремесел, локальної айдентики та консультації з істориками й етнографами. Особливо складовою стане дослідження сучасного культурного сприйняття регіонів через аналіз асоціативних образів, кольорів, природних символів, ландшафтів, звуків та особливостей побутової культури. Солом'яний павук у проєкті виступає не лише як об'єкт декоративно-ужиткового мистецтва, а як інструмент культурного дослідження та художнього осмислення регіональної спадщини. Проєкт пропонує своєрідну мандрівку етнографічною картою України, де кожен павук стає сучасною мистецькою інтерпретацією культурного коду окремого регіону. На основі проведеного дослідження буде створено два нові авторські павуки – «Полісся» та «Буковина». Проєкт поєднує етнографічне дослідження, аналіз сучасного сприйняття регіону та художню трансформацію отриманих культурних кодів у сучасний культурний продукт. Такий підхід формує авторську методологію роботи з регіональною спадщиною та створює нові можливості для її популяризації серед широкої аудиторії. Окрім створення павуків, буде розроблено упаковку, графічні інструкції, фото- та відеоматеріали, освітній контент, англійські матеріали та окремі сторінки на сайті. Також буде проведено майстер-класи, презентації та культурно-освітні заходи, а результати поширюватимуться через цифрові платформи, медіа, культурні партнерства та благодійні ініціативи. Проєкт сприятиме збереженню регіонального культурного різноманіття, популяризації українського декоративноужиткового мистецтва, розвитку культурної дипломатії та формуванню першої повної колекції солом'яних павуків, присвячених історико-етнографічним регіонам України та доступній широкій аудиторії в Україні та за кордоном.</p>
169	ФОП Подольцева Дар'я Олександрівна	Музей забування: Львів	<p>«Музей забування: Львів» – виставковий проєкт художниці Даші Подольцевої за участі саунд-артиста Олексія Шмурака у Львівському муніципальному мистецькому центрі. Теми проєкту: пам'ять, вимушене або бажане забування, цілісність і фрагментарність, адаптація до зовнішніх обставин, розриви стосунків, розчарування і дорослішання, стосунки з речами, символічне і побутове. Проєкт базуватиметься на результатах опенколу для львів'ян і гостей міста, в якому художники спитають про викинуті, зламані, втрачені і забыті речі і історії цих втрат і розривів. Ці історії ляжуть в основу пошуків ready made об'єктів, тобто втрачених речей у Львові. Зі знайдених об'єктів художники створять аудіовізуальну інсталяцію в просторі Львівського муніципального мистецького центру.</p>

170	ФОП Поліщук Олена Іванівна	ОАЗА? INTERMEZZO	<p>Проект не є комерційним, всі події безкоштовні, включно з вхідним квитком на виставку. Ми запрошуємо глядачів та глядачок два місяці літа 2027 року споглядати твори сучасного мистецтва, натхненні метафорами, образами і станами з тексту Михайла Коцюбинського "intermezzo". Для цієї виставки влітку 2026 року буде оголошений open call для митців та мисткинь, відбір проєктів відбувається взимку того ж року. Ми запрошуємо до діалогу між новелою початку 20-го століття та 39 українськими митцями й мискинями у виставковому просторі понад 3.5 тисяч квадратних метрів. Окрім виставки в рамках проєкту відбуватиметься серія літературних подій: Вечірні слухання "intermezzo" на даху у виконанні публічних інтелектуалів та культурних діячів + обговорення тексту; - Вечірня сцена для молодих поетів та поеток. Проєкт має на меті: 1. Творити нове та створювати спільний контекст: під час війни ми хочемо створити умови, в яких митці та мисткині зможуть вийти поза рамки звичних для себе тем і створити нове мистецтво, яке буде важливим для розвитку української культури, побудови національних нарративів та побудови спільного мистецького контексту. Такі зв'язки можуть стати підґрунтям для подальшої співпраці і розвитку спільних нарративів; 2. Міжпоколінневий діалог: в 2027 році запрошуємо надихатися від творчості письменника з 20-го століття та переосмислювати нашу культурну спадщину. Ми хочемо сприяти подоланню стереотипів, розвиваючи глобальний культурний діалог теперішнього з минулим на прикладі діалогу між твором Коцюбинського та спільнотою сучасних українських митців; 3. Надихатися своїм та інтертекстуальні діалоги: запросити спільноту сучасного візуального мистецтва працювати з українською літературною спадщиною. Такі кроссекторані діалоги (між художниками та письменниками) створюють міцний культурний ландшафт і працюють на збагачення української культури. Також вони надихають аудиторію до перепрочитання літератури та дарують свіжий, живий погляд на текст. Що таке "ОАЗА?" - це щорічний виставковий проєкт, ціллю якого є побудова якісного діалогу між представниками та предсатвницями сучасного українського мистецтва. Виставкова площа проєкту сягає більше 3.5 тисяч метрів квадратних. Вперше проєкт відбувся у 2025 році, 39-ть митців та мисткинь діалогували на тему "ОАЗИ?" (ключове питання: що таке оаза? чи можемо ми шукати оазу в умовах війни?). Вдруге у 2026 році головною темою діалогу була "РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ" (здатність індивіда чи системи адаптуватися до складних обставин), в якій брали участь 3 митці та 9 перформерів і перформерок. 2027 році ми запрошуємо 39-ть митців та мисткинь діалогувати із твором Михайло Коцюбинського "intermezzo": рефлексувати втому, красу, природу, свій стан і будувати діалог крізь століття.</p>
171	ФОП Проватар Яніна Леонідівна	«Присутність»	<p>«Присутність» – комплексний український культурний продукт у форматі фотографічної серії, офлайнвиставки, онлайн-виставки та білінгвального арткаталогу. Культурний продукт досліджує жіночу присутність у реальності війни не через пряме зображення подій, а через стан людини, її внутрішню зібраність, тишу, погляд, жест і взаємодію з простором. У центрі проєкту – жінка, яка залишається, продовжує жити, працювати, підтримувати себе й простір навколо. Вона не подається як символ або героїчний образ, а постає як стан присутності. Проєкт спрямований на створення якісного українського візуального контенту, релевантного сучасній аудиторії та здатного конкурувати з масовим медіапродуктом. Його візуальна мова ґрунтується на мінімалістичній естетиці, відмові від пафосу, героїзації та травматизації. Натомість культурний продукт фокусується на внутрішній силі, контролі, паузі та способах проживання досвіду війни без прямої ілюстрації насильства. У межах проєкту буде створено авторську фотографічну серію з 30 робіт, організовано публічну офлайн-виставку, розроблено онлайн-виставку з двомовним інтерфейсом українською та англійською мовами, а також видано білінгвальний арт-каталог як архів культурного продукту. Онлайнформат забезпечить ширший доступ до проєкту для аудиторії в Україні, української діаспори та міжнародної культурної спільноти. «Присутність» відповідає актуальній потребі у створенні сучасного українського культурного продукту, який формує культурну ідентичність, підтримує ментальне здоров'я через візуальне осмислення досвіду війни та пропонує альтернативу масовому контенту. Слоган культурного продукту: «Присутність – це форма стійкості». Проєкт не документує війну. Він фіксує людину в ній – через стан, тишу та внутрішню силу.</p>

172	ФОП Провотар Яніна Леонідівна	«STREET ONE»	<p>«STREET ONE» – комплексний український культурний продукт у форматі двомовного фотобуку та цифрової презентації на міжнародних платформах. Проект досліджує вуличну моду Києва під час війни як форму повернення суб'єктності, самовираження та внутрішньої стабілізації перед обличчям постійної загрози. У центрі проекту – мешканці та гості столиці, зафіксовані у природному міському середовищі через стріт-стайл фотографію та короткі інтерв'ю. Їхні образи розглядаються не лише як естетичний вибір, а як щоденна форма присутності, свободи й права на власний голос у реальності війни. Через одяг, деталі, жести й особисті висловлювання проект фіксує живу візуальну мову Києва – міста, яке продовжує жити, змінюватися й говорити зі світом. У межах проекту буде створено понад 100 фотообразів і щонайменше 10 коротких інтерв'ю, сформовано цілісну білінгвальну структуру видання українською та англійською мовами, надруковано лімітований наклад фотобуку у 100 примірників і підготовлено цифрову версію для міжнародної дистрибуції. Видання планується адаптувати для розміщення на глобальних платформах Amazon, Google Books, PressReader, а також для презентації окремих принтів на арт-майданчиках. Проект пропонує альтернативу спрощеним медійним образам України, зміщуючи фокус із руйнування на людину, її вибір, стиль і повсякденну стійкість. «STREET ONE» поєднує документальну фотографію, моду, соціологічне спостереження та культурну антропологію, створюючи сучасний український візуальний продукт, зрозумілий як локальний, так і міжнародній аудиторії. Фінальний сенс проекту: вибір повсякденного образу – це форма повернення влади над власним життям. Проект документує війну через людину, яка продовжує бути собою.</p>
173	ФОП Рева Вікторія Григорівна	Світу потрібна свідомість / THE WORLD NEEDS CONSCIOUSNESS	<p>Через поєднання живопису і тексту, проект створює емоційний та сенсорний вплив, що привертає увагу людини до внутрішнього діалогу. Це особливо важливо в умовах інформаційного перевантаження, тривоги та постійного зовнішнього шуму. Його основою є серія візуальних інтервенцій у міському просторі, створених на основі авторських живописних робіт української дослідниці теми еволюції свідомості, авторки освітніх програм, спікерки та мисткині Вікторії Реви. У межах проекту за допомогою графічного дизайну зображення з живописних полотен (фрагменти картин, образи) поєднуються з короткими текстовими повідомленнями – питаннями, маніфестами або фразами для рефлексії – та інтегруються у міське середовище: на фасади, паркани, банери, площі, вітрини, публічні простори та місця щоденного руху людей. Це не реклама і не декоративне оформлення міста, а спроба створити простір зупинки та внутрішнього контакту серед щоденного потоку. Проект перетворює міський простір не лише на відкриту мистецьку галерею, а й на платформу для суспільної рефлексії. Мистецтво виходить за межі інституційного простору та стає частиною життя містян. Короткі фрази, як-от «Переповнений розум не чує душі», стають тригерами для особистої та суспільної рефлексії. Проект сприяє розвитку культури усвідомленості та емоційної присутності у публічному просторі. Він працює з увагою людини – одним із ключових ресурсів сучасності. Саме здатність зупинитися, поставити собі питання, побачити себе та інших глибше є основою зрілої свідомості, відповідального вибору та суспільного діалогу. У цьому контексті еволюція свідомості розглядається не як абстрактна ідея, а як щоденна практика внутрішнього усвідомлення, співпереживання та мислення.</p>
174	ФОП Ровинська Тетяна Володимирівна	Український літературний плакат	<p>Презентуємо вам виставковий проект – «Український літературний плакат». Сто робіт з фрагментами українських творів, сто робіт на перетині традиційної української графіки та літератури. Наша виставка об'єднує голоси українських поеток та поетів, чий слова відлунують крізь століття боротьби та незламності. Дехто з цих авторів творив українську історію раніше, а дехто пише її сьогодні. Одні віддали життя у боротьбі за незалежність і культурну ідентичність своєї батьківщини, а інші й сьогодні захищають її на передовій. Виставкові плакати – це своєрідні візуальні маніфести, що поєднують силу графіки і типографії з емоційністю мови, відображаючи спектр почуттів нашого суспільства у часи війни: втому й лють, надію й любов, гідність і незламність. Всі вони створені в період з 2022 по 2026 роки в Одесі, під час майже безперервних російських атак. Виставка є простором не лише для співпереживання, але й (пере)осмислення українського слова як інструменту пам'яті, культурного спротиву та зв'язку. Вона говорить про Україну, але не лише як про територію війни. Ми розповідаємо про самостійну цивілізаційну реальність – зі своєю мовою, власною графічною, та взагалі, культурною, традицією, власною літературою, власним способом переживати біль і свободу. З власним прагненням та світоглядом. І вони, попри чийсь хибні думки, аж ніяк не є тотожними російським – радше є геть протилежними.</p>

175 ФОП Сокальська Олена Віталіївна

«ЖИВА. Справжні історії кохання»

«ЖИВА. Love Beyond Loss» – міжнародний виставководокументальний проєкт, що поєднує сучасний український живопис, реальні історії жінок, які втратили своїх чоловіків у російсько-українській війні, та документальний фільм про силу любові як джерело людської стійкості. Проєкт виріс із благодійної ініціативи «ЖИВА», яка протягом кількох років працює з родинами загиблих військовослужбовців та допомагає жінкам проходити шлях психологічного відновлення через мистецтво, творчість та спільноту підтримки. Основою виставки стане колекція живописів, створених на основі справжніх історій учасниць проєкту. Кожна картина супроводжуватиметься текстом історій кохання, написаним самими жінками, фотографіями з їх сімейних архівів, фотопортретами самих учасниць. Документальний фільм розповість історії 5-х учасниць, про процес створення виставки, творчий діалог між художниками та учасницями, а також про те, як мистецтво допомагає зберігати пам'ять і знаходити сили для майбутнього. Проєкт буде представлено у десяти містах Європи у співпраці з культурними інституціями, українськими громадами та громадськими організаціями. Кожна виставка супроводжуватиметься публічними дискусіями, зустрічами з митцями, переглядом фільму та обговоренням ролі культури у процесах суспільного відновлення. Проєкт сприяє формуванню глибшого розуміння сучасної України через справжні людські історії, посилює культурну дипломатію та створює міжнародний простір діалогу про любов, пам'ять, втрату та життя після. Ми говоритимемо мовою мистецтва про загальнолюдські європейські цінності – жіноцтва і материнства, кохання і партнерства, пост травматичного зростання попри тривалу війну. Покажемо Україну не жертвою, а сильною і спроможною людиною центричною державою, що намагається втримати свою незалежність і свій людський капітал надзвичайно високою ціною.

176 ФОП СОКОЛОВА ОЛЕНА ВАЛЕРІЇВНА

«ЗЕМЛЯ ОБІТОВАНА»

Проєкт «Земля обітована» - це мистецьке дослідження української культурної спадщини через переосмислення традиційної хлібної культури, землеробських символів та народних обрядів мовою сучасного мистецтва і предметного дизайну. У центрі проєкту - земля як один із ключових культурних кодів української ідентичності, що протягом століть формував спосіб життя, систему цінностей, традиції та колективну пам'ять українського народу. Через створення колекції скульптурних артоб'єктів ми пропонуємо сучасний художній погляд на символи, які є частиною нематеріальної культурної спадщини України та залишаються актуальними в умовах переосмислення національної ідентичності й культурної пам'яті. Проєкт має на меті переосмислити культурний досвід українців та представити його у формі сучасних мистецьких об'єктів, доступних для широкої аудиторії. Концепція колекції народилася з прагнення осмислити роль землі як фундаментальної цінності української культури. Земля для українців століттями була не лише джерелом життя та добробуту, а й основою світогляду, родинної пам'яті та національної ідентичності. Саме навколо землі формувалися господарські традиції, народні обряди, звичаї та символи, що передавалися з покоління в покоління. Через художні образи проєкт звертається до тем спадкоємності, пам'яті, відновлення культурних традицій та взаємозв'язку людини з навколишнім середовищем. До колекції входять авторські скульптурні кашпо «Основа», «Хліб-Сіль», «Хлібна пташка», «Жайворонок», «Книш» та «Дивень». Кожен об'єкт натхненний традиційними українськими символами, обрядами та хлібною культурою, яка протягом століть супроводжувала найважливіші події людського життя. Образи, що стали основою колекції, походять із народних звичаїв, святкової обрядовості та ремісничих традицій різних регіонів України. Через сучасну художню інтерпретацію вони отримують нове звучання та стають зрозумілими для сучасного глядача. Усі вироби створюються вручну з використанням авторських технологій та мають індивідуальну форму, фактуру й художнє опрацювання. Робота з матеріалом поєднує елементи скульптури, декоративного мистецтва та дизайну середовища. Кожен артоб'єкт є самостійним художнім висловлюванням, водночас залишаючись функціональним елементом простору. Скульптури поєднують декоративну, практичну та символічну складові, завдяки чому можуть експонуватися як у приватних інтер'єрах, так і в громадських просторах, музеях, культурних інституціях, парках та виставкових середовищах. Основною метою проєкту є представлення колекції на мистецьких виставках, культурних фестивалях, форумах, ярмарках сучасного мистецтва та в галерейних просторах України. Виставкова діяльність покликана привернути увагу до української культурної спадщини через сучасні художні практики, створити простір для діалогу між традицією та сучасністю, а також продемонструвати потенціал українського предметного мистецтва в актуальному культурному процесі. Після завершення виставкової програми колекцію планується передати до Літературно-меморіального музею Лесі Українки місто Звягель. Розміщення артоб'єктів у відкритому для відвідувачів культурному просторі забезпечить постійну доступність проєкту для мешканців і гостей регіону, сприятиме популяризації сучасного українського мистецтва та створенню нового культурного осередку для презентації авторських мистецьких проєктів.

177 ФОП Стадник Софія Романівна

Михайло Коцюбинський і острів Капрі

Проект встановлення монументу Михайлу Коцюбинському на острові Капрі спрямований на популяризацію видатних українських діячів та посилення присутності української культури в міжнародному просторі. Ініціатива є прикладом культурної дипломатії та актуалізує роль українських митців у формуванні європейської культурної спадщини. Перебування Михайла Коцюбинського на Капрі у 1909–1912 роках мало значний вплив на його творчість і світогляд. Саме тут письменник працював над низкою творів та взаємодіяв із європейським культурним середовищем. Проект покликаний актуалізувати цю історичну присутність України в Європі та привернути увагу до місць, пов'язаних із життям і творчістю українських митців. Центральною ідеєю монументу є візуалізація нерозривного зв'язку між особистістю митця та його творчою спадщиною. Образ Коцюбинського формується через його книги, що стають символічною основою композиції та підкреслюють роль слова як носія культурної пам'яті. Художнє рішення поєднує дерево та мармур як матеріали, що символізують взаємодію живого творчого процесу та історичної тягlostі. Пластика погруддя інтерпретує внутрішній ритм творчості письменника, зокрема його твір «Intermezzo», через живу, ескізну манеру виконання. Протягом 2025 року було проведено серію перемовин, присвячених концепції монументу, вибору локації та формуванню скульптурної композиції. Ключовим етапом стала зустріч 25 березня 2026 року між представниками муніципалітету Капрі, депутатського корпусу, української громади та дипломатичного корпусу, під час якої було остаточно узгоджено місце встановлення та затверджено ескіз монументу. Монумент планується встановити в Садах Августа – одній із найвідоміших туристичних локацій острова, яку щороку відвідують сотні тисяч людей.

Реалізація проекту відбувається за підтримки мера Капрі Paolo Falco, муніципалітету острова та української громади в Італії. Важливою складовою ініціативи є інформаційна кампанія, що супроводжує встановлення монументу. Вона передбачає створення цифрових платформ, відеоконтенту та комунікаційних матеріалів, спрямованих на популяризацію постаті Михайла Коцюбинського, його творчості та української культурної спадщини. Таким чином монумент функціонує не лише як меморіальний об'єкт, а як частина ширшої культурної платформи. Автором скульптурної композиції є сучасний український скульптор Володимир Семків. Монумент стане постійним публічним культурним об'єктом, що репрезентуватиме Україну в міжнародному просторі, сприятиме розвитку культурного діалогу між Україною та Італією та посиленню міжкультурних зв'язків.

178 ФОП Ткаченко Світлана Дмитрівна

Поранене мистецтво свідки Другої світової та нинішньої війни

Війна руйнує не лише будинки, музеї та людські долі. Вона залишає сліди на творах мистецтва, перетворюючи їх на безпосередніх свідків історичних подій. «Поранене мистецтво. Свідки Другої світової та нинішньої війни» – міждисциплінарний культурно-дослідницький проект, присвячений пошуку, документуванню, оцифруванню та публічному представленню творів мистецтва, пошкоджених внаслідок воєнних дій. Проект поєднує виставкову діяльність, архівування, цифрові технології, усну історію та публічний діалог про роль мистецтва в умовах війни. Ідея проекту народилася у Кривому Розі – місті, яке регулярно переживає ракетні атаки. Галерея ARTCRAFTOIL, співзасновницею та кураторкою якої є авторка проекту Світлана Ткаченко, неодноразово зазнавала пошкоджень унаслідок російських обстрілів. Частина творів із колекції отримала поранення від вибухових хвиль та уламків. Саме цей досвід поставив питання: чи є пошкодження лише втраченою, чи воно стає частиною історії самого твору? До осмислення цієї теми привела презентація пошкодженої картини художника В.Сосни під час персональної виставки у Дніпровському художньому музеї. Тоді стало очевидно, що мистецтво може бути не лише образом війни, а її фізичним свідком. У межах проекту буде проведено всеукраїнський опен кал та сформовано колекцію з не менше ніж 30 пошкоджених творів мистецтва з різних регіонів України. Для кожного експоната буде створено провенанс, здійснено професійну фотофіксацію, записано історію пошкодження та проведено оцифрування. Результатом стане серія виставок у Кривому Розі, Дніпрі та Чернівцях, двомовна онлайн-виставка, відкритий цифровий архів пошкодженого мистецтва України, каталог проекту та відеоархів свідчень художників, музейників, реставраторів і власників творів. Онлайн-виставка з історіями та провенансами творів буде розміщена на сайті галереї ARTCRAFTOIL, залишатиметься відкритою для відвідування після завершення проекту та матиме можливість подальшого поповнення новими матеріалами й історіями. Важливою складовою стане цикл лекцій, дискусій та відкритих розмов, присвячених документуванню культурних втрат, реставрації пошкодженого мистецтва, захисту культурної спадщини та мистецтву як свідку війни. Проект пропонує новий підхід до осмислення культурних втрат: пошкодження розглядаються не лише як наслідок руйнування, а як новий шар провенансу твору та матеріальне свідчення історії. У результаті буде створено перший відкритий міжрегіональний цифровий архів пораненого мистецтва України – ресурс, який збереже ці свідчення для майбутніх поколінь і стане інструментом дослідження, освіти та міжнародної репрезентації українського досвіду війни.

«ОСНОВА» – це міждисциплінарний мистецький проєкт, який досліджує архітектуру української культурної пам'яті, тяглість поколінь та неперервність історичного процесу в часи війни. Назва проєкту апелює до першопричин і технологічної суті: у ткацтві «основа» є міцним каркасом ниток, що тримає структуру полотна. У контексті виставки вона постає метафорою внутрішнього стрижня нації, який дозволяє культурі тривати й трансформуватися попри зовнішні руйнації. Центральною ідеєю є твердження, що сучасне нездатне відбутися без минулого. Експозиція виходить за межі консервативного, архівно-етнографічного сприйняття спадщини, «шароварництва» і перекладає традиційні коди (орнамент, текстильні техніки) мовою актуального мистецтва. Візуальна структура та інноваційність Експозиційний простір вибудовується як послідовний інтерактивний маршрут – від камерного особистого досвіду до колективної історії. Інноваційність проєкту полягає у синергії класичної професійної школи художнього текстилю із сучасними матеріалами – латунню та міддю. Багатшарові фактурні поверхні великоформатних полотен та просторових об'єктів символізують нашарування часу, спогадів та емоцій. Експозиція підсилюється мультимедійним складником: супровідним відео- та текстовим контентом (кураторські експлікації). Актуальність та інклюзивність Проєкт гостро реагує на суспільну потребу в осмисленні національної ідентичності як простору внутрішньої опори. Окремим важливим фокусом є подолання бар'єрів у художньому середовищі: завдяки високій рельєфності й тактильності матеріалів (карбований метал, нитка) та створенню спеціальних тактильних зон, виставка створює унікальний прецедент доступності абстрактної пластики для людей із порушеннями зору. Цільова аудиторія та результати Пряма аудиторія: Відвідувачі виставки, представники культурного сектору, арт-критики, студенти мистецьких спеціальностей. Опосередкована аудиторія: Онлайн-глядачі, медіаплатформи, міжнародні інституції та українська діаспора. Проєкт передбачає: Створення нової цілісної серії концептуальних арт-об'єктів (текстиль, метал, дерево). Проведення персональної виставки із серією авторських екскурсій. Видання (друкованого та цифрового) каталогу з кураторськими текстами для фіксації результатів у професійному полі. Очікуваний вплив Проєкт посилить процеси культурної самоідентифікації громадянськості через глибоку індивідуальну емоцію та актуалізує сучасне українське професійне мистецтво (textile art на стику з contemporary art). «ОСНОВА» має високий потенціал до масштабування у формат мандрівної виставки для презентації в інших містах України та інтеграції у міжнародні міждисциплінарні програми, що представляють культурну стійкість України світові.

творчих спеціальностей. Вторинна аудиторія Міжнародна культурна спільнота, українська діаспора, іноземні медіа, культурні інституції, представники fashion-індустрії, куратори виставкових проєктів, організатори міжнародних мистецьких подій та фестивалів. Партнерська аудиторія Культурні центри, галереї, освітні заклади, громадські організації, медіаплатформи, фотографі, відеографи, мистецькі куратори та представники креативного сектору України.

ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ПРОСУВАННЯ Етап 1.

Дослідження та розробка концепції (місяць 1) Аналіз сучасних соціокультурних образів української жінки, формування творчої концепції колекції, створення мудбордів, ескізів та художнього бачення проєкту. Підбір героїнь та формування творчої команди. Етап 2.

Створення колекції та підготовка візуального контенту

(місяці 2–4) Розробка та виробництво колекції бренду

«OBRANA». Організація художньої фото- та відеозйомки. Створення серії портретних історій, що розкривають різні образи сучасної українки через мистецтво, стиль та особистий досвід. Етап 3. Публічна презентація проєкту (місяць 5) Проведення презентації колекції та виставки фотографій. Демонстрація відеоробіт, публічне обговорення тем жіночої ідентичності, ролі жінки в сучасному суспільстві та значення культурного самовираження через мистецтво. Етап 4. Цифрове поширення та культурна дипломатія (місяці 6–8) Публікація фото- та відеоматеріалів на цифрових платформах бренду, співпраця з українськими та міжнародними медіа, участь у культурних подіях, мистецьких виставках і fashion-проєктах в Україні та за кордоном. СТРАТЕГІЯ ПРОСУВАННЯ Протягом усього проєкту буде здійснюватися комплексна інформаційна кампанія через Instagram, TikTok, Facebook, YouTube та партнерські медіа. Особливу увагу буде приділено створенню якісного візуального контенту, історіям героїнь проєкту та популяризації сучасної української культури через цифрові формати. Додатковими інструментами просування стануть

колаборації з українськими фотографами, культурними діячами, представниками креативних індустрій та лідерами думок. Очікуваний результат Створення повноцінного мистецького проєкту, що поєднає сучасний український дизайн, фотографію та візуальне мистецтво; виробництво авторської колекції одягу; створення серії професійних фото- та відеоробіт; проведення публічної презентації та формування сучасного культурного нарративу про українську жінку як символ сили, свободи, гідності та творчого розвитку України.

181	ФОП Чавага Лілія Геннадіївна	Спільна мова	<p>“Спільна мова” – це візуальне друковане видання (артбук-словник) та цифрова виставка для соцмережах, що поєднує українську мову та сучасне мистецтво як інструменти культурної комунікації. Проект являє собою ілюстрований словник українських слів, які мають ідентичну або подібну фонетику до європейських мов (часто латинського походження або запозичення), але принципово відрізняються від своїх російських відповідників. Наприклад: папір, валіза, колір, дах, парасолька, краватка, сенс, мур, фортеця, палац і т.д. Формат видання: 297×210 мм, 160 сторінок, наклад 1000 примірників, мови – українська та англійська, тверда обкладинка.</p> <p>Кураторський проект художниці Чаваги Лілії виникає в контексті повномасштабної війни, яка загострила питання мовної та культурної ідентичності України. Мільйони українців опинилися в Європі, інтегруючись у нові мовні середовища та водночас репрезентуючи власну культуру. У цьому контексті особливо актуальним є подолання поширеного міфу про нібито ідентичність української чи російської мов. “Спільна мова” пропонує альтернативну оптику, показуючи українську мову як органічну частину європейського культурного простору. Водночас проект є спробою змінити підхід до розмови про Україну. Після років повномасштабної війни український голос не може обмежуватися лише наративом втрати чи позицією жертви. Важливо говорити не тільки про Україну, а й разом зі світом про спільні сенси, досвід і культурні зв'язки. Саме тому “Спільна мова” працює через універсальну мову мистецтва. Видання не є академічним лінгвістичним дослідженням, а візуальною розповіддю. Кожне слово інтерпретується сучасними українськими митцями через різні медіа: фотографію, живопис, графіку, скульптуру, інсталяцію та перформанс. Словник стає платформою для висловлювання про повсякденне життя під час війни, переміщення, адаптації та збереження ідентичності - як для художників в Україні, так і для тих, хто був змушений її покинути. В проекті беруть участь 35 художників. Основна мета проекту – артикуляція української мовної та культурної ідентичності як невід'ємної частини європейської культури та популяризація сучасного українського мистецтва. Через пошук “спільних” слів і використання візуальної мови мистецтва проект створює зрозумілий для європейської аудиторії наратив. “Спільна мова” функціонує як інструмент культурної дипломатії, освітній ресурс і мистецький об'єкт, відкриваючи нову точку входу до української культури та сприяючи міжкультурному діалогу.</p>
182	ФОП Чавага Лілія Геннадіївна	Спільна мова 2	<p>«Спільна мова» 2 – це мультимедійний відеоарт-проект української художниці Лілії Чаваги, що досліджує досвід вимушеної міграції, мовної адаптації та культурної ідентичності в контексті повномасштабної війни Росії проти України. Проект виникає з особистого досвіду художниці та мільйонів українців, які після 2022 року були змушені інтегруватися в нові європейські мовні середовища. У цьому процесі мова стає не лише інструментом комунікації, а й способом збереження пам'яті, самоідентифікації та культурної приналежності. Основою проекту є українські слова, що мають фонетичну близькість до європейських мов – французької, польської, німецької, англійської, італійської, іспанської та інших. Більшість із них мають спільне латинське або європейське походження та водночас принципово відрізняються від російських відповідників. Через ці мовні паралелі проект підкреслює історичну та культурну тяглість України як частини європейського простору. Мультимедійна інсталяція складатиметься з 30 відео, знятих у різних країнах Європи за участі українських підлітків-біженців. У кожному відео учасник нерухомо дивиться в камеру та промовляє слова проекту: спочатку українською мовою, а потім мовою країни, де він живе після еміграції. Простота композиції концентрує увагу на голосі, вимові, акценті та погляді учасників. Слова проекту – буденні й знайомі: валіза, папір, парфум, серветка, порцеляна, колір, канапа, діамант. Проте саме ці прості слова формують новий мовний простір та досвід адаптації. У різних мовах вони набувають нового звучання, ритму й артикуляції, демонструючи процес входження людини в інше культурне середовище. Простір інсталяції формуватиметься як багатомовний хор голосів слова промовляються по черзі а потім разом. Наприклад: папір – Ukrainian papier – Polish papier – French Papier – German papier – Dutch papier – Czech papier – Slovak papier – Hungarian paper – English papel – Spanish папера – Belarusian papier – Danish papier – Norwegian papper – Swedish paperi – Finnish pappiri – Icelandic</p> <p>Окремі відео взаємодіятимуть між собою, створюючи спільний аудіовізуальний ландшафт досвіду міграції, втрати, трансформації та пам'яті.</p> <p>«Спільна мова» фіксує момент формування нового покоління українців, які сьогодні одночасно належать до українського та європейського культурного простору. Проект також порушує питання деколонізації української мови та культури, наголошуючи на їхніх окремих історичних і європейських коренях. Відсутність російської мови є принциповою частиною роботи. Проект свідомо фокусується на словах іншої мовної традиції, підкреслюючи самостійність української культурної та мовної ідентичності. “Спільна мова” функціонує як інструмент культурної дипломатії та мистецький об'єкт, відкриваючи нову точку входу до української культури та сприяючи міжкультурному діалогу.</p>

183	ФОП Шатц Тетяна Анатоліївна	«Синтез»	<p>Проект «Синтез» – це освітньо-виставковий проект для підлітків прифронтового Запоріжжя, присвячена темі «Маленькі радості під час великої війни»: пошуку та фіксації моментів світла й радості в сьогоdnішніх умовах. Через інструменти сучасного мистецтва учасники досліджують, як щоденні дрібниці стають актами опору та ресурсом для стійкості. Проект реалізується через поєднання онлайн-менторства від провідних українських митців (Ганна Криволап, Віталій Кравець, Альона Шибунова, Вероніка Моль) та практичних офлайнворкшопів під керівництвом викладачів місцевих художніх шкіл. Частина митців (Ганна Криволап, Альона Шибанова, Вероніка Моль) працюватимуть із Києва у форматі живих онлайн-сесій, лекцій та індивідуальних фідбек-зустрічей. Дехто з менторів особисто приїде до Запоріжжя для проведення інтенсивних практичних майстер-класів. Підлітки кожного тижня працюватимуть офлайн пліч-о-пліч із досвідченими місцевими художниками-викладачами, які координують практичний процес (включаючи онлайн включення з менторамимитцями), допомагають реалізувати ідеї на полотнах та забезпечують менторську підтримку між модулями. Результатом лабораторії стане масштабна експозиція на базі професійного виставкового простору Центру культурних послуг. Презентація творів підлітків нарівні з актуальними художніми проектами підкреслить значущість їхнього висловлювання. Мета проекту: Психоемоційна підтримка та посилення стійкості підлітків у прифронтовому регіоні через інструменти сучасного мистецтва та взаємодію з відомими українськими митцями. Проект спрямований на те, щоб через наставництво зіркових менторів-провідників навчити учасників знаходити внутрішні опори, руйнувати творчі шаблони та фіксувати «маленькі радості» у щоденних практиках, перетворюючи складні переживання війни у зрілі художні висловлювання та спільний виставковий простір.</p>
184	Харківська державна академія дизайну і мистецтв	«Меморіальний горельєф Г.Ф. Квітки-Основ'яненка»	<p>Проект передбачає створення та встановлення меморіального горельєфу, присвяченого Григорію Квітки-Основ'яненка, на фасаді Харківський академічний драматичний театр імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка у центрі Харкова. Меморіальний об'єкт стане сучасним художнім символом культурної пам'яті міста та буде спрямований на актуалізацію української театральної спадщини через мову монументального мистецтва.</p> <p>Концепція проекту базується на переосмисленні образу Г.Ф. Квітки-Основ'яненка як культурного провідника та засновника українського професійного театру. Художнє рішення поєднує реалістичну пластику з геометризованими архітектонічними формами, що асоціюються з театральним простором, сценографією та архітектурою пам'яттю. Центральним символічним елементом композиції є трансформація сучасного логотипу театру у систему традиційних українських рослинних символів, що уособлюють тяглість культури, пам'ять, стійкість та відновлення. Проект реалізується авторським колективом скульпторів-викладачів і студентки Харківської державної академії дизайну і мистецтв та поєднує професійну мистецьку практику з освітньою складовою. У межах реалізації буде створено пластичну модель, здійснено художнє лиття композиції з цинк-алюмінієвого сплаву та проведено монтаж об'єкта у публічному просторі. В рамках роботи студентки передбачено дослідження аналогів та прототипів мистецького твору (горельєф Григорію Квітки-Основ'яненка). Проект відповідає актуальним викликам збереження української культурної ідентичності в умовах війни та спрямований на актуалізацію української культурної пам'яті через сучасну художню мову монументального мистецтва, формування нового символічного простору міста та посилення видимості української культурної спадщини у публічному середовищі Харкова. Очікуваними результатами є формування сучасного простору меморіалізації, посилення уваги до українського монументального мистецтва, популяризація української театральної спадщини та інтеграція мистецтва у процеси суспільного діалогу й культурного відновлення міста Харкова.</p>
185	Харківська державна академія дизайну і мистецтв	Єрмилов Керамічний?	<p>Проект «Єрмилов Керамічний?» створений як спроба підтвердити або спростувати причетність Василя Єрмилова, знакової постаті для українського та світового авангардного руху 20-30 років ХХ століття, до створення майолікового панно на фасаді колишнього Харківського художнього училища, зараз Харківська державна академія дизайну і мистецтв. У межах проекту «Єрмилов Керамічний?» передбачається: - проведення комплексного дослідження стану збереженості майолікового панно на фасаді Харківської державної академії дизайну і мистецтв з метою визначення характеру пошкоджень, причин їх виникнення; - розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо консервації, реставрації та подальшого збереження мозаїки; створення цифрової копії всіх елементів майоліки (диджиталізація–зйомка частин панно з високою роздільною здатністю); - створення міні ролику про проходження проекту; - створення аудіо гідів фасадом та панно; - введення у науковий коло обіг всіх результатів досліджень: участь у конференціях, написання тез, статті, публікація матеріалів проекту на сайті ХДАДМ.; благоустрій місця поховання Василя Єрмилова. Проект «Єрмилов Керамічний?», на думку автора, розширить інформацію щодо участі Василя Єрмилова у створенні панно, стане гарним інформаційним супроводом до святкування 105-річчя з Дня заснування Академії у жовтні 2026.</p>

186	Харківська державна академія дизайну і мистецтв	ЧОРНОБИЛЬ: ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ	<p>«ЧОРНОБИЛЬ: ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ» – між дисциплінарний виставковий, дослідницький та освітній проєкт Харківської державної академії дизайну і мистецтв, присвячений осмисленню Чорнобильської катастрофи через сучасне мистецтво, фотографію та міжпоколінєвий культурний діалог. Концепцію проєкту розроблено ректором Харківської державної академії дизайну і мистецтв Олександром Соболевим. У межах проєкту під його кураторським та методичним керівництвом студентами академії створено серію художніх робіт, присвячених темам пам'яті, простору, екологічних наслідків катастрофи та трансформації середовища після трагедії. Основу експозиції становитиме поєднання фотографій Олега Векленка, створених у Чорнобильській зоні відчуження, та 52 студентських робіт. Таке поєднання формує художній діалог між поколінням свідків катастрофи та поколінням, яке сприймає Чорнобиль уже як частину культурної пам'яті та глобальний символ екологічної вразливості сучасного світу. Фотографії Олега Векленка зосереджені на людині, її психологічному стані та емоційному переживанні трагедії. Натомість студентські роботи досліджують простір після катастрофи через архітектурні фрагменти, текстурі, сліди руйнування та природну трансформацію середовища. Такий підхід дозволяє показати зміну художнього сприйняття Чорнобиля у різних поколінь та актуалізувати тему пам'яті у сучасному контексті. Проєкт порушує питання колективної пам'яті, екологічної відповідальності, техногенних ризиків та взаємодії людини з простором після катастрофи. Особливої актуальності він набуває в умовах сучасних глобальних викликів – війни, кліматичних змін, гуманітарних криз та екологічних загроз. У межах проєкту буде реалізовано офлайн-виставку, онлайн-експозицію, відкритий круглий стіл за участі митців, дослідників та міжнародних спікерів, видано двомовний каталог українською та англійською мовами, а також створено цифровий архів матеріалів проєкту для довготривалого відкритого доступу. Виставка та публічні заходи проходять у сертифікованому укрітті Харківської державної академії дизайну і мистецтв, що забезпечить безпечне проведення подій в умовах воєнного стану. Проєкт також передбачає інклюзивну складову: переклад жестовою мовою під час публічних заходів, онлайн-трансляція та англо-український переклад круглого столу для міжнародної аудиторії. «ЧОРНОБИЛЬ: ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ» спрямований на формування сучасного культурного простору для суспільного діалогу, міжпоколінєвої рефлексії та осмислення травматичного досвіду через мистецтво.</p>
187	Харківська державна академія дизайну і мистецтв	Пам'ять роду	<p>Мистецько-патріотична акція «ПАМ'ЯТЬ РОДУ» передбачає диджиталізацію (зйомку з високою роздільною здатністю) п'ятнадцяти тематичних живописних творів, виконаних переважно за часи незалежної України студентами та викладачами кафедри живопису ХДАДМ та таких, що відповідають тематичі «Гідність та воля» (див. файл Авторське бачення ПАМ'ЯТЬ РОДУ.pdf), для подальшої демонстрації в електронному та паперовому форматах на цифрових екранах, білбордах, білбордах, сіті-лайтах та на відео панелях відділень Нової пошти міста Харкова. Для підсилення комунікації із глядачем обрані відповідні цитати класиків української писемної спадщини – Т. Шевченка, Л. Українки, Г. Сковороди та П. Чубинського, автора Гімну України, які будуть накладені на відповідні живописні твори. Таким чином відомі гасла, додані до живописних робіт, посилять позитивне сприйняття візуальних творів. Такий підхід перетворює живописний твір на патріотичний плакат та додає живопису нову медійну функцію, спрямовану на патріотичне й водночас естетичне виховання глядацького смаку, міксуючи поезію та живопис з метою посилити наголос на національній ідеї Гідності та Волі в умовах багаторічної повномасштабної війни в Україні. Також задум проєкту передбачає створення аудіогіду, віртуальної галереї зазначених творів та електронного каталогу (укр./англ.) дипломних робіт, створених після Другої світової війни, із адаптацією сторінок сайту для людей з порушенням зору (WCAG-стандарт); створення відеоролику про проєкт. Мета проєкту–проведення мистецькопатріотичної акції до 35-річчя Незалежності України, до Дня Українського козацтва (1 жовтня 2026 р., Покрова) та 105-річчя ХДАДМ (09-16 жовтня) із використанням живописних творів в якості соціального плакату; донесення головної думки «цінууй українське», привернення уваги широкого загалу до здобутків та історії Харківської школи живопису через електронний формат та широке оприлюднення на цифрових екранах, білбордах, сіті-лайтах, відео панелях НП міста Харкова. Акція носить характер мистецького опору російській агресії та має на меті створити стійкий наратив гідності та прагнення українського суспільства бути вільним від впливу антиукраїнської пропаганди.</p>

188	Харківська державна академія дизайну і мистецтв	Віртуальний музей культурного спротиву України	<p>«Віртуальний музей культурного спротиву України» – це мультимедійний культурно-мистецький проєкт, присвячений осмисленню історії русифікації України та збереженню української культурної пам'яті засобами сучасного графічного дизайну, типографіки та шрифтової графіки. Основою проєкту стане інтерактивний віртуальний музей, у якому буде представлено цифрову виставку з 50 плакатних робіт на тему «Шокуючі факти русифікації України». Плакатні роботи створені студентами кафедри графічного дизайну Харківської державної академії дизайну і мистецтв під керівництвом автора мистецької ідеї та куратора проєкту – професора Володимира Івановича Лесняка. Проєкт привертає увагу до системного нищення української мови та культури Росією впродовж століть – від імперської політики заборон до радянських репресій проти української інтелігенції та сучасних проявів культурної агресії. Через мистецькі засоби проєкт розкриває драматизм історичних фактів русифікації та демонструє мову як ключовий елемент національної ідентичності й культурного спротиву. Віртуальний музей поєднає цифрову експозицію плакатів, історичні текстові матеріали, аудіосупровід, відеопрезентації та мультимедійний контент. Візуальна концепція платформи базується на поєднанні документальної точності, експресивної типографіки та сучасної цифрової естетики. Особлива увага приділяється створенню емоційного досвіду взаємодії глядача з історичними фактами через художній образ. Проєкт також передбачає наукову складову – дослідження дизайну та архітектури сучасних українських віртуальних мистецьких просторів, а створена онлайн-платформа розглядається як довготривалий цифровий архів культурних ініціатив, присвячених українській мові, пам'яті та національній ідентичності. Мультимедійний формат забезпечить доступність проєкту для широкої аудиторії в Україні та за кордоном, сприятиме популяризації української культури, посиленню уваги до проблеми русифікації та розвитку сучасної візуальної мови культурної пам'яті України.</p> <p>ФОРМАТ ПРОЄКТУ: дебютна персональна виставка авторського живопису. МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ: Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Виставка та публічні заходи проєкту проводитимуться у сертифікованому укритті «HudpromLoft» Харківської державної академії дизайну і мистецтв, що забезпечує належні умови безпеки для відвідувачів та учасників заходу в умовах воєнного стану. Важливим аспектом проєкту є його реалізація саме у Харкові – місті, яке стало одним із символів культурної стійкості України під час війни. ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ: вересень 2026 – травень 2027 рік. Виставковий проєкт буде експонуватися протягом двох тижнів. ОПИС ПРОЄКТУ: Виставковий проєкт «Contra spem spero!» – це серія з 22 живописних полотен, виконаних в авторській техніці, створених як художня рефлексія на досвід України після 2022 року. Року, що став переломним моментом для українського суспільства, культури та особистості. У межах проєкту передбачено: - створення серії живописних робіт; експонування виставки; - друк авторського каталогу та поліграфічних матеріалів; - фото- та відео документацію проєкту; - інформаційний супровід та публічну презентацію виставки. Назва проєкту відсилає до однойменного твору Лесі Українки і є художнім висловлюванням про внутрішню стійкість, пам'ять, втрату, надію та здатність людини зберігати творчу й духовну опору незважаючи на складнощі та перепони. Проєкт досліджує теми: - трансформації особистості під час війни; - колективної пам'яті; - вразливості та опору; збереження культурної ідентичності; - освітлення ментального здоров'я; - мистецтва як форми свідчення та переживання реальності. КОМАНДА ПРОЄКТУ: Художник (автор/координатор проєкту) – Марія МАНДРИКІНА Куратор – Євген КОТЛЯР Фотограф – Дар'я МАНДРИКІНА Дизайнер – Валерій ГАЛЬЧЕНКО Бухгалтер – Світлана ЩЕРБАК</p>
189	Харківська державна академія дизайну і мистецтв	Contra spem spero!	<p>Школяр малює свою вулицю в Херсоні - ту, на якій виріс. Жінка у Варшаві малює ринок куди ходила щосуботи. Чоловік у Хмельницькому малює набережну де познайомився з дружиною. Усі вони надсилають свої малюнки та ілюстрації на відкритий кол проєкту «Херсон. Графіка пам'яті» - і команда студентів-дизайнерів перетворює ці особисті образи на серію експозиційних планшетів. Це проєкт кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету – університету, евакуйованого через повномасштабне вторгнення і нині розосередженого між Хмельницьким, іншими містами України і закордоном. Ми не розповідаємо про Херсон ззовні. Ми самі звіди. Відкритий кол збирає особисті малюнки та ілюстрації від усіх хто має спогади або образи пов'язані з Херсоном - мешканці міста, переміщені особи, люди які проїздили через регіон і мають свій образ цього місця. Без вимог до фахового рівня і без вікових обмежень. Незалежне журі відбирає 40 унікальних авторів-лауреатів - один автор, один нагородний пакет, незалежно від кількості відібраних його робіт. Студенти кафедри інтерпретують відібрані образи як планшети на два експозиційні розділи: «Втрачена спадщина» - місця і символи міста під загрозою, і «Люди і стійкість» - особисті історії тих, хто пережив окупацію, евакуацію і продовжує жити. Фінальна серія з 28 експозиційних планшетів показується на онлайн-виставці і у трьох паралельних фізичних просторах проєкту - соціокультурних херсонських хабах, арт-платформах та партнерських локаціях у Хмельницькому, Одесі і Миколаєві - там, де сьогодні живуть великі херсонські громади. Проєкт доповнюється цифровим арт-буком (60 примірників, кожен лауреат отримує особистий) і циклом з трьох публічних лекцій про візуальну мову війни і пам'яті. «Херсон. Графіка пам'яті» - це не виставка про руйнування. Це запрошення до всіх, для кого Херсон є домом, разом сказати: ми пам'ятаємо. Ми є. Ми малюємо.</p>
190	Херсонський національний технічний університет	Херсон. Графіка пам'яті	<p>Школяр малює свою вулицю в Херсоні - ту, на якій виріс. Жінка у Варшаві малює ринок куди ходила щосуботи. Чоловік у Хмельницькому малює набережну де познайомився з дружиною. Усі вони надсилають свої малюнки та ілюстрації на відкритий кол проєкту «Херсон. Графіка пам'яті» - і команда студентів-дизайнерів перетворює ці особисті образи на серію експозиційних планшетів. Це проєкт кафедри дизайну Херсонського національного технічного університету – університету, евакуйованого через повномасштабне вторгнення і нині розосередженого між Хмельницьким, іншими містами України і закордоном. Ми не розповідаємо про Херсон ззовні. Ми самі звіди. Відкритий кол збирає особисті малюнки та ілюстрації від усіх хто має спогади або образи пов'язані з Херсоном - мешканці міста, переміщені особи, люди які проїздили через регіон і мають свій образ цього місця. Без вимог до фахового рівня і без вікових обмежень. Незалежне журі відбирає 40 унікальних авторів-лауреатів - один автор, один нагородний пакет, незалежно від кількості відібраних його робіт. Студенти кафедри інтерпретують відібрані образи як планшети на два експозиційні розділи: «Втрачена спадщина» - місця і символи міста під загрозою, і «Люди і стійкість» - особисті історії тих, хто пережив окупацію, евакуацію і продовжує жити. Фінальна серія з 28 експозиційних планшетів показується на онлайн-виставці і у трьох паралельних фізичних просторах проєкту - соціокультурних херсонських хабах, арт-платформах та партнерських локаціях у Хмельницькому, Одесі і Миколаєві - там, де сьогодні живуть великі херсонські громади. Проєкт доповнюється цифровим арт-буком (60 примірників, кожен лауреат отримує особистий) і циклом з трьох публічних лекцій про візуальну мову війни і пам'яті. «Херсон. Графіка пам'яті» - це не виставка про руйнування. Це запрошення до всіх, для кого Херсон є домом, разом сказати: ми пам'ятаємо. Ми є. Ми малюємо.</p>

191 ФОП Шепель Андрій
Андрійович

Тіло країни

«Тіло країни» – це документальний художній фотопроєкт Андрія Шепеля, присвячений українцям, які живуть із ампутаціями у сучасній Україні та формують її нове повсякдення. Проєкт досліджує нову реальність через оптику спокою, близькості та рівності, відмовляючись від штучної героїзації, демонстрації трагедії чи викликання жалю. Назва проєкту є метафорою трансформації всього українського суспільства. Шрами, травми та протези військових і цивільних є буквальним відображенням досвіду цілої держави, тоді як їхня адаптація, сила та повернення до звичного ритму життя – це шлях до зцілення та перенародження країни. Окрім суто мистецької цінності, проєкт має глибокий ознайомчий та освітній характер. Суспільство часто не до кінця розуміє, як саме продовжується життя після важкого поранення, адже побут із протезом вносить суттєві корективи у звичні справи. Через візуальну мову автор прагне заповнити цей інформаційний вакуум, наочно демонструючи нову буденність героїв. Експозиція проєкту складатиметься із серії глибоких портретів та історій 20–25 героїв із різних регіонів України. Автор фіксує не винятковість, а тривіальну й водночас цінну щоденність: як герої виховують дітей, займаються спортом, працюють на виробництвах, готують вечерю та мріють. Кожна світлина виконана на плівку середнього формату, що дозволяє досягти м'якого, «дихаючого» зображення, створюючи особливий простір для діалогу між глядачем та героєм. Протез у цих кадрах постає як органічний елемент нової архітектури тіла, що в жодному разі не визначає людську суть. Культурний продукт: Масштабна виставкова експозиція художньої документальної фотографії (напрямок конкурсу – «Візуальне мистецтво»). Актуальність та вплив: Проєкт безпосередньо відповідає пріоритетним темам конкурсу – «Сили безпеки й оборони», «Безбар'єрність» та «Mental Health». «Тіло країни» навчає суспільство бачити у людях із протезуванням насамперед особистість, трансформуючи сприйняття від дистанції та незручності до осмисленого, безумовного прийняття і взаємоповаги. Переваги: Автор повністю забезпечений технічною базою, може провести якісну зйомку у будь-яких умовах приміщення чи вулиці, не потребує оренди обладнання та не буде залежним від сторонніх виконавців чи умов, чим значно економить кошти та піднімає ефективність роботи над проєктом.
